הארץ

1.20 ש"ח יום ד' ז' בשבט תשמ"ח, 27 בינואר 1988 VOL.69/20896 JANUARY 27 1988

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: יהודה כהן, לשעבר שופט בית המשפט העליון
על: ההחלטה להעמיד לדין פלילי 3 שופטים
(עמ' 2)

★

משלחת יהודית תצא למזרח גרמניה למו"מ על פיצויים — אך הרב של מזרח ברלין אומר: אין לצפות לעיסקה בקרוב
(עמ' 2)

★

התפטרו שניים משופטי פרס ביאליק
(עמ' 4)

★

זכו בלוטו

בהגרלה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 40, 26, 25, 21, 10, 2. המספר הנוסף: 15.

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להזמנת דיסקט הדגמה 02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית.
● ירושלים: 12—8.
● תל־אביב: 19—12.
● חיפה: 19—10.
● באר־שבע: 17—8.
הגולן 13—8, צפת 10—6, טבריה 21—10, שומרון 14—6, נתב"ג 17—9, יריחו 22—12, אילת 22—12.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5785	+0.0010
נוסעים	1.8762	+0.0012
שחור	1.6500	—

שער הסל

יציג	0.7177	−0.0002

בגליון זה 16 עמודים

טורקיה תשלח מזון לשטחים

ירושלים הסכימה

מאת עקיבא אלדר

לראשונה מאז כיבוש השטחים יגיע לאיזור משלוח של מזון לתושבים ממדינה זרה. הדבר התאפשר לאחר שמשרד החוץ החליט לאשר את בקשתה של ממשלת טורקיה לשלוח מנות מזון לתושבים בעוצר. הממונה על הנציגות הדיפלומטית של ישראל באנקרה יהודה מילוא מסר לסמנכ"ל משרד החוץ הטורקי כי למרות שאין מחסור במזון בשטחים, החליטה ישראל להעתר לבקשה.

שוק ההון

פאניקה בבורסה

מאת יהודה שרוני

ירידות השערים החריפות ביותר בבורסה נמשכו גם אתמול, ומדד המניות הכללי ללא בנקים ירד ב־3.7 אחוזים. קרנות הנאמנות פדו תעודות בהיקף של 6 מיליון דולר. מדד המניות הכללי ללא בנקים ירד מתחילת 1988 ב־17.3 אחוז, ומשמעות הדבר הינה שעל כל 1 שקל שהושקע בתחילת 1988 במניות הרפשיות, נגרם הפסד תיאורטי של 17 אג'. גורמים בבורסה הגדירו את המתרחש כאובדן עשתונות וכמשבר אמון חריף.

עורך את העמוד: בועז שמירא

שרון הוזמן לדרום־אפריקה — יסע כנראה בחודש הבא

מאת עקיבא אלדר

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון עומד לבקר בחודש הבא בדרום אפריקה על פי הזמנתו של איש עסקים יהודי אמיד. ההזמנה הגיעה לשרון בימים האחרונים, ומקור מוסמך מסר כי הוא נענה בחיוב. דוברו של שרון מסר כי בלשכת השר לא ידוע דבר וחצי דבר על הזמנה או כוונה לבקר בדרום אפריקה. ואולם מקורות מוסמכים אמרו אמש כי שרון הוזמן על ידי איש עסקים יהודי אמיד ונענה בחיוב להזמנה.

יצוין כי בעקבות הארועים בשטחים והדים במערב להשוואה בין ישראל לדרום אפריקה ובירושלים מרגישים בתגובה את מגמת צינון היחסים עם משטר האפרטהייד. ביקורי שרים בפרטוריה בתקופה זו עלולים לגרום נזק נוסף לתדמיתה של ישראל המצויה ממילא בשפל. בחודש הבא עתיד גם השר יוסף שפירא מהמפד"ל לבקר בדרום אפריקה.

מובארק וחוסיין דחו הצעת שמיר לפגישה משולשת גלויה

נשיא מצרים התנה הפגישה בכך ששמיר יסיר את התנגדותו לוועידה הבין־לאומית ● מצפים לווטו של ארה"ב על הצעת החלטה קיצונית שניסח אש"ף ותוגש הבוקר למועצת הבטחון

מאת עקיבא אלדר, צבי בראל, שלמה שמיר ושאול צדקא

טרם צאתו לארה"ב הודיע הנשיא מובארק לראש הממשלה יצחק שמיר כי יהיה מוכן להיפגש עמו פגישה רק בתנאי שישנה את גישתו לתהליך המדיני ויסיר את התנגדותו לוועידה הבין־לאומית. נודע כי שמיר פעל לפגישה משולשת גלויה עם הנשיא מובארק והמלך חוסיין, ללא תנאים מוקדמים, אך גם מלך ירדן, כדוגמת מובארק, הגיב כי אין מקום לפגישה כזו, נוכח עמדותיו העוקשות של ראש הממשלה. את הבקשה לפגישה העביר מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן אהרן באמצעות השגריר המצרי מוחמד בסיוני. בסוף השבוע שעבר העביר בסיוני לבן אהרן את תשובתו של הנשיא מובארק.

פקיד בכיר בוואשינגטון אמר לדיפלומט ישראלי כי הממשל
(סוף בעמוד 4)

שר הבטחון רבין סייר אתמול באזור רמאללה והשתהה דקות ארוכות ליד הקיר הקרוי "קיר המכות" במרכז העיר במטרה לבדוק את אמיתות הידיעות על כך שתושבים ערביים הוכו ליד קיר זה עד זוב דם. קצינים מפיקוד המרכז שליוו אותו בסיור הצביעו על כתמי דם שנראו בבירור בחלקו התחתון של הקיר. (כתב: אורי ניר, צילום: אורי שמיר, "הרשות")

חריש קבע: השופטים ארבל, חריפאי וכהן לדין פלילי

כתבי האישום יושלמו בקרוב ● שופט בית המשפט השלום כהן יואשם בכך שהזהיר את מזכיר בית המשפט לתעבורה אברהם פלאי מפני החקירה הסודית נגדו ● שופט התעבורה חריפאי מרחובות חשוד שהקל בדין בנו של אלוף (מיל') אהרון יריב ● יריב: הכל נעשה בתום לב ובנקיון כפיים ● ארבל חשוד בהפרת אמונים ● בתאום עם שמגר הוחלט כי ה־3 יוצאו מיד לחופשה ולכשיוגש האישום — יושעו ● נגד שופט ביהמ"ש לתעבורה בר־דיין יימשכו הבדיקות ● אמש הוחלט להסיר את איסור הפירסום על שמות ארבעת השופטים

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

בהתייעצות שהתקיימה אמש בלשכת היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הוחלט להעמיד לדין פלילי שלושה שופטים בבתימ"ש שלום ותעבורה באשמה של הפרת אמונים. שלושת השופטים שיועמדו לדין הם: שופט בימ"ש השלום בתל־אביב אהרון כהן, שופט בימ"ש לתעבורה מרחובות בן־שחר חריפאי ושופט בימ"ש לתעבורה אשר ארבל. נגד שופט ביהמ"ש לתעבורה יעקב בר־דיין יימשכו הבדיקות ועדיין לא הוחלט באילו צעדים (אם בכלל) לנקוט נגדו. גם נגד שני שופטים נוספים המעורבים בפרשה (ששמותיהם שמורים במערכת, אולם הם באיסור לפרסום עפ"י צו של שופט) יימשכו הבדיקות המשפטיות בטרם יוכרע אילו צעדים יינקטו נגדם. גורמים משפטיים בכירים אמרו אמש שככל הנראה יוחלט להעמיד אותם לדין משמעתי.

בהתייעצות בלישכת היועץ המשפטי (בה נטלו חלק המשנה לפרקליט המדינה דורית ביניש, פרקליטת מחוז המרכז עדנה ארבל ועו"ד הלנה ביילין בפרקליטות מחוז תל־אביב וכן אלכס איש־שלום מהמשטרה) הוחלט כי על בסיס חומר העדויות וממצאי חקירת המשטרה יש ביסוס להגשת אישומים פליליים נגד שלושה מן השופטים. עם זאת הדגישו משתתפי הפגישה כי בחומר החקירה אין חשדות כי השופטים קיבלו שוחד ושלמונים. בהתייעצות סוכם שבימים הקרובים יושלם הכנת כתבי האישום נגד אהרון כהן, אשר ארבל ובן־שחר חריפאי.

הוצאה לאלתר

מנהל בתיהמ"ש השופט אריה הגר סוכם עם שלושת השופטים שבעניינם הוחלט להגיש כתבי אישום פליליים כי הם ייצאו לחופשה לאלתר. ההחלטה להוציאם לחופשה ולא להשעותם מתפקידם התקבלה בתאום עם נשיא ביהמ"ש העליון השופט מאיר שמגר. עם זאת
(סוף בעמוד 4)

אשר ארבל

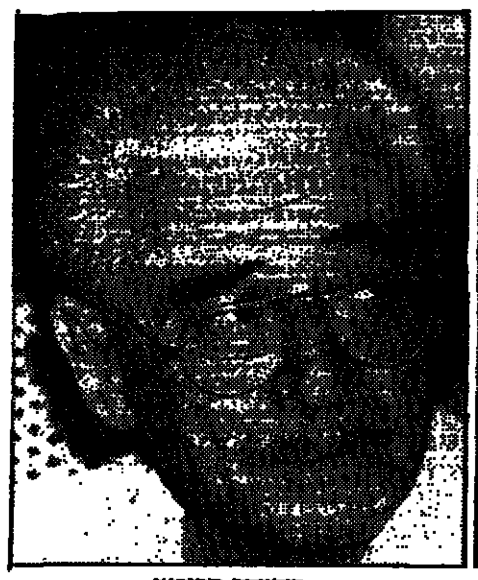

בן־שחר חריפאי

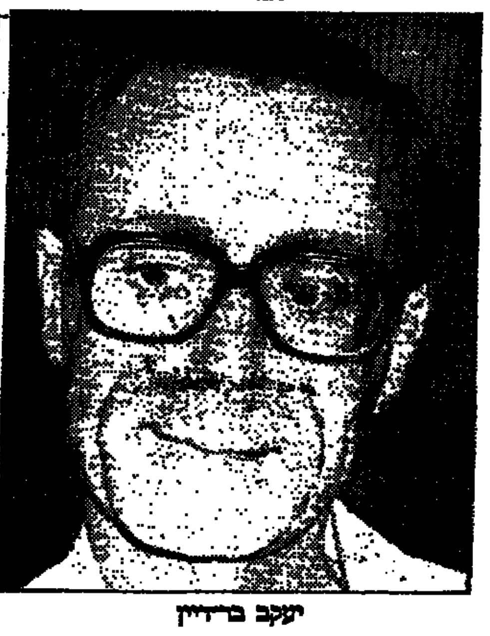

יעקב בר־דיין

אהרון כהן

אלה שלושה השופטים שיועמדו לדין

מאת סופר "הארץ"

● שופט התעבורה אשר ארבל מונה לפני שנים אחדות לשופט תעבורה בתל אביב. הוא נחשב לשופט זריז בעל הספק גבוה במיוחד. פרקליטים המופיעים בפניו סבורים, כי הוא נכלל ב"אסכולה המחמירה" של שופטי התעבורה. אחד מגזרי הדין המחמירים שלו היה חמש שנות מאסר בפועל על אשם שנהג בזמן פסילת רשיון הנהיגה שלו.

● שופט התעבורה בן שחר חריפאי ברחובות שימש בעבר שופט תעבורה בתל אביב. הוא מונה לכהונתו לפני כשש שנים. עורך דין המרבה להופיע בפניו סבור, כי הוא שייך לאסכולה של "בית הלל" מקרב שופטי התעבורה. עוד הוא אומר, כי למרות שמשפטי התעבורה מתנהלים מטבעם תחת לחץ של זמן, הוא פתוח לשכנוע.

● שופט השלום אהרון כהן משמש זו תקופה של עשר שנים כשופט שלום. בעבר שימש תקופת מה כשופט שלום ברחובות. היום הוא שופט שלום בתל אביב ובעבר
(סוף בעמוד 4)

פרשנות משפטית / ברוך ברכה

השעיית שופט והעמדתו לדין: אלה ההליכים

חוק יסוד השפיטה וחוק בתי המשפט (נוסח משולב) קובעים הוראות מיוחדות באשר להעמדה לדין פלילי או משמעתי של שופט וכן באשר להפסקת כהונה של שופט או השעייתו מתפקידו בגין
(סוף בעמוד 7)

עמירב קרע תעודת חבר "חרות" — לאחר שהוחלט לשלול את זכויותיו

לשכת ראש הממשלה: הוא מטורף, טוב שנפטרנו ממנו ● עמירב: שמיר הכניס הליכוד לבונקר אידיאולוגי שבו יושבים גאולה כהן וכהנא; אפילו אולמרט נועד עם נציג אש"ף ● אולמרט: עמירב שקרן; נפגשתי רק עם סרי נוסייבה ● עמירב: שמיר כינה את נוסייבה "סוכן אש"ף"

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לעניינים מפלגתיים

חבר מרכז תנועת החרות, משה עמירב — מחוץ לתנועת החרות. בצעד מפתיע אמש לאחר מתן החלטת בית הדין של תנועת החרות שהחליט ברוב דעות לשלול מעמירב כל זכות יצוגית במוסדות וסניפי התנועה, הוא קרע לגורמים את תעודת החבר שלו בחרות, השליך את הגורים מול עיניהם הנדהמות
(סוף בעמוד 6)

לאחר שקט יחסי בימים האחרונים והסרת העוצר מכל מחנות הפליטים התחדשו הפרות הסדר

רבין: היו חריגות והן יטופלו

מאת אורי ניר, ראובן פדהצור ואורן רבין, סופרי "הארץ"

בגדה אירעו אתמול כמה תקריות אלימות, שבהן נפצעו תושבים. לאחר שקט יחסי ששרר בימים האחרונים ברצועת עזה והוסר העוצר מכל מחנות הפליטים, התחדשו אתמול הפרות הסדר וצה"ל הטיל שוב עוצר על מחנה הפליטים ג'יבליה.

חיילי צה"ל ממשיכים ליישם את מדיניות השימוש בכוח נגד תושבים בשטחים. תושבים רבים מספרים על תקריות שבהן הוכו, בלי שנתפסו משתתפים בהפגנה או באירועי הפרת־סדר, והלי שניסו להתנגד למעצר.

ברצועת עזה מרווחים מקורות צבאיים כי קיימת תחרות בין החיילים על "הזכות" להוביל עצירים אל מחנה המעצר.
(סוף בעמוד 7)

פרשנות פוליטית / עקיבא אלדר

אווירת בחירות בלי בחירות

האווירה בממשלה מונהגת על ידי שרים, בעיקר במערך, כסיוט מתמשך, אבל הם לא יוזהרו ולוא על דקה אחת מאותו סיוט. רבים מביניהם, דוגמת ששנה ארבלי אלמוזלינו, אריק נחמקין
(סוף בעמוד 4)

שולץ ייפגש היום עם סניורה

מאת סופר "הארץ"

חנא סניורה ועו"ד פאיז אבו רחמה, שאיסור יציאתם לחו"ל בוטל בעקבות לחץ אמריקאי והמוגדרים על ידי שלטונות ישראל כנציגים של אש"ף, יתקבלו היום בוואשינגטון לשיחה על ידי מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ.

זו הפעם הראשונה שמזכיר המדינה מקבל לשיחה נציגים בלתי רשמיים של אש"ף, לולא הארועים בשטחים ספק אם שני אישים פלשתינאים אלה היו מתקבלים על ידי שר החוץ האמריקאי. הערכה היא כי דווקא המעקשות שהטילו לאחרונה על ידי ישראל על שני אישים אלה הם שדרבנו להחלטה אמריקאית.

הרצוג לשינדלר: אני סולד מהכות, אך מה האלטרנטיבה

מאת גדעון אלון

"אני סולד מן המחשבה שבחורינו נאלצים להשתמש בכוח נגד הערבים", כתב אתמול נשיא המדינה חיים הרצוג בתשובתו לרב אלכסנדר שינדלר שמחה באוניו בחריפות על מדיניות "היד המרביצה" של צה"ל בשטחים.

במכתב ארוך, ששיגר הנשיא לרב שינדלר ממנהיגי יהדות ארה"ב, הוא מדגיש כי "ההוראות שניתנו לכוחות הבטחון שלנו הובהרו בעקבות התגובה הציבורית. אולם אני יכול להבטיחך כי לא
(סוף בעמוד 4)

קצין חינוך ראשי: למכות — השפעה שלילית על דמותו המוסרית של החייל

דגן: התערבות ח"כים גורמת לשיקולים לא נכונים בצבא

מאת סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

למדיניות המכות עלולה להיות השפעה שלילית על דמותו המוסרית של החייל הלוחם ועל התנהגותו בצבא ובחיים האזרחיים, אמר אתמול קצין חינוך ראשי תת אלוף נחמיה דגן בישיבת ועדת החינוך
(סוף בעמוד 2)

עורך נ.י. טיימס לשעבר: רבין יכול להשיב לישראל את קומתה — אם יתפטר

מאת יואב קרני

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). ששה יהודים — עתונאי, ארבעה אנשי אקדמיה ומשפטן — פרסמו אתמול ב"ניו יורק טיימס" קריאות נפרדות לישראל לשנות את התנהגותה בשטחים הכבושים.

אייב רוזנטאל, העורך הראשי לשעבר של ה"ניו יורק טיימס", כתב, כי ההצדקות שהמציא שר הבטחון יצחק רבין למדיניות המכות בשטחים "מילאו את ידידי
(סוף בעמוד 7)

صورة عن الاصل

هكذا عن الوطن

ראיתי שמעתי

הידידים נותרו ידידים והאויבים — מנגחים

כנן השר רוני מילוא הח"כ ראנק אמיר, המייצגים את הכנסת במושב הפרלמנט האירופי בסטרסבורג, נתקלו בביקורת נוקבת בעניין המצב בשטחים, ואולם במקום לדון בנושא זה, נדרשה אחת הוועדות לענין יהודי ברית-המועצות. הוועדה שמעה את עדותו של אסיר ציון לשעבר, לב אלברט, שתיאר את מצבם הקשה של היהודים, לברות המדיניות החדשה של גורבצ'וב.

מילוא סיפר כי התרשם שמעמדה של ישראל בקרב הפרלמנטרים של אירופה לא נפגע והסביר כי הידידים נותרו ידידים ואילו האויבים מנסים להכתמם באירועים בשטחים כדי לגנות את ישראל.

א. לם

מחמוד דרויש משיב לאלי ויזל

תחת הכותרת "שאלה למצפון היהודי", משיב היום המשורר הפלסטינאי, מחמוד דרויש, בעיתון "לה מונד" לדברים שהשמיע אלי ויזל, חתן פרס נובל לשלום. ויזל אמר כי ישראל אינה צריכה להתבצל לפני איש, בהיות קיומה נתון בסכנה, וכי היא פעלה "בהתאפקות" בשטחים.

בדברי תשובתו, כתב דרויש כי ויזל מנסה לשפר את תדמיתה של ישראל הנמצאת בשפל. הוא מנסה ליישב מה שאי-אפשר ליישב — הצורך בבריוניות של "יד ברזל" לעומת "הצד האסתטי" של התדמית הישראלית". דרויש מציין כי ויזל קורא לדעת הקהל העולמית "לשפוך דמעות לא בגלל הילדים הפלסטינאים הנרמסים בכנפיהם של חיילי צה"ל, אלא מבקש את רחמי העולם על אותו חייל "הנאלץ" לפעול כפי שהוא פעל".

מחמוד דרויש: היהודים מוגעים בכבודם

לדבריו, עלול להיפגע כבודם של יהודי העולם עקב הכיבוש הישראלי ועקב דם חללים הפלסטינאים. "כל עוד שלא יתייחסו היהודים על ניתוק היחסים עם משטר הכיבוש ועל התקרבות להכרה באמת ובזכויות הפלסטינאים", מסיים דרויש את דבריו.

ע"צ

פאריס

ציפי פליישר ביטלה את הקונצרט בקאהיר

המלחינה הישראלית, ציפי פליישר, ביטלה את הקונצרט שנועד להתקיים בקהיר שלשום. החליטה לדחותו לימים טובים יותר. פליישר נימקה את במצב הביטחוני העדין השורר היום בשטחים. הקונצרט "מוסיקה מזרח ומערב" מבוסס על שירים פרי עטם של משוררים ערבים שאת מנגינותיהם חיברה המלחינה הישראלית.

הקונצרט, שבארגונו השקיעה פליישר ימים רבים ונסיעות למצרים, כדי להיפגש עם מוסיקאים ואנשי רוח, היה אמור להתקיים במרכז האקדמאי הישראלי בקהיר ההזמנות נשלחו כבר לפני חודש.

עת"ם

קרול פולארד נפגשה עם חברי כנסת

עשרים וחמישה חברי כנסת, מרוב סיעות הבית, הוליסו ליום פנייה של 120 חברי הכנסת אל הנשיא רונלד רייגן ולבקשו כי יאפשר לבני הזוג פולארד לבלות את שארית ימיהם במדינת ישראל. ההחלטה נתקבלה בתום פגישה נרגשת עם קרול פולארד, אחותו של ג'ונתן, בכנסת אתמול.

קרול פולארד תיארה לפני חברי-הכנסת את סבלם של בני הזוג שהאמינו, לדבריה, בתום לב, כי הם עושים לביטחונה של ישראל בלי לפגוע במאומה בשלום ארה"ב.

קודם-לכן התקבלה פולארד — יחד עם דוד טרנר, מזכיר הוועד "צדק לפולארדים" בארה"ב ואמנון דרור, מהעמותה לשעבר "אוהדים למען פולארד" — על-ידי יו"ר הכנסת, שלמה הלל. בפגישה השתתפו גם חברת הכנסת גאולה כהן וחברת הכנסת עדנה סולודר, שמסרה כי שוחחו עם שרת הבריאות בדבר פנייה אפשרית לשר הבריאות האמריקאי, לעזרה את דאגתו למצב בריאותה המחמיר של אן.

במשך היום קיבלה פולארד מאות קריאות טלפוניות מאזרחים שונים ברחבי הארץ, שהביעו הזדהות עמה ועם בני המשפחה והביעו נכונות לסייע בכל שיוכלו.

עש"ת

ליב אולמן: עכשיו אם ארגנטינית

ליב אולמן, שהתמחתה בשנים האחרונות בגילום דמויות עם מסר פוליטי-אנושי, מסרטה בימים אלה את סרטה החדש "לה אמיגה" ("החברה"). היא מגלמת את דמותה של אם ארגנטינית שבנה נעלם בימי הרודנות של הצבא. חיפושיה מביאים אותה עד בית-הקברות היהודי בברלין המזרחית.

"פידליו" יוקרן בעברית

כמקובל בהצגות אופרה בשנים האחרונות, גם בביצוע "פידליו" לבטהובן בפילהרמונית יוקרן על גבי [illegible] הטקסט המושר בגרמנית בפי זמרי האופרה, של קלן. מלאכת התרגום, המתאם למוסיקה, נעשית בארץ בדרך-כלל על ידי ישראל אובל, אך הלה היה עסוק ולכן גויס למלאכה, בהתראה קצרה, הזוג גולומב ועידו אברבאיה. גולומב תירגם גם את הליברית לאופרות של מוצארט ("דון ג'ובאני", "פיגארו" ו"כך עושות כולן") ותרגומיו אלה, המכוונים להיות מושרים בעברית, מיועדים לראות אור בהוצאת "הקיבוץ המאוחד".

ב.ש.

בעריכת עידית רוזנבלום

משלחת יהודית תצא למזרח גרמניה לפתוח במו"מ על ענין הפיצויים

נשיא הקונגרס היהודי העולמי ברונפמן ייפגש עם אריך הונקר בחודשים הקרובים • הרב היחיד במזרח גרמניה נוימן: אין לצפות בעתיד הקרוב לחתימת עיסקה • הערכה במערב ברלין: התזוזה במזרח גרמניה קשורה בשאיפתו של הונקר לבקר בוואשינגטון

מאת שלמה שמיר ודניאל דגן כתבי "הארץ" וסוכנויות הידיעות

משלחת של נציגים יהודיים, מראשי "ועידת התביעות", תצא בקרוב למזרח ברלין כדי לפתוח במשא ומתן עם ממשלת מזרח גרמניה על גובה הפיצויים לנפגעי הנאצים. מזרח גרמניה הודיעה שלשום, כי היא מוכנה עקרונית לשלם פיצויים. הודעה זו באה לאחר מגעים במשך כשנה בין נציגי "ועידת התביעות" לבין פקידים מזרח גרמניים בכירים, שנמשכו שנים אחדות. בכנסים היו מעורבים גם ראשי הקונגרס היהודי העולמי.

אדגר ברונפמן, נשיא הקונגרס היהודי העולמי, ייפגש עם מנהיג גרמניה המזרחית אריך הונקר תוך החודשים הקרובים בעניין הפיצויים — על כך הודיעו אתמול מקורות יהודיים.

הרב היחיד במזרח גרמניה, הרב יצחק נוימן, שנכנס לתפקידו לפני חודשים אחדים, הביע אתמול את הדעה, כי הכרזתה של מזרח גרמניה על נכונותה העקרונית לשלם שילומים לקורבנות הנאצים, אין פירושה שיש לצפות בעתיד הקרוב לחתימת עיסקה מוזילנת עם מנהיגים יהודים.

שאיפה לשיפור יחסים

התפנית העקרונית של גרמניה המזרחית חלה, לדברי גורמים יהודיים בניו יורק, מתוך שאיפה לשיפור היחסים עם הקהילייה היהודית בארה"ב וליצירת דעת קהל אוהדת למזרח גרמניה בארצות הברית. במערב ברלין העריכו דיפלומטים אמריקאיים, כי אם אכן יש נכונות מזרח גרמנית לשלם פיצויים ליהודים, היא קשורה בוודאי בשאיפתו של המנהיג הקומוניסטי אריך הונקר לבקר בוואשינגטון. הונקר גילה התעניינות אישית בנושאים יהודיים בשנתיים האחרונות. בין השאר הוא דאג לכך שישופץ, על חשבון הממשלה, בית הקברות של קהילת "עדת ישראל" במזרח ברלין.

בחודש יוני 1987 ביקר במזרח ברלין הרב ישראל מילר, המייצג את הארגון שהגיש תביעות פיצויים נגד גרמניה. מילר נפגש בין השאר עם הונקר, וכנראה שניהל איתו שיחות על נושא הפיצויים. קרוב לוודאי שלהסכמה העקרונית לשלם פיצויים ניתן אישור מוקדם של ברית המועצות.

מקורות יהודים הקרובים ל"ועדת התביעות" אמרו אמש ל"הארץ", כי אין עדיין פרטים על גובה הסכום שמזרח גרמניה מוכנה לשלם, מה יהיה חלקה של ישראל בסכום שייקבע, כמה יהיו זכאים לפיצויים וכיצד ישולמו הפיצויים.

השינוי איננו פתאומי

נציגה של הקהילה היהודית במזרח ברלין אמרה אתמול כי "אם נכונות הידיעות, השינוי איננו פתאומי, אלא מהווה המשך של קו מסוים שניכר בחודשים האחרונים".

במשך השנה האחרונה ניכרה נימה חדשה, פשרנית, בהתבטאויות מזרח גרמניות על נושאים יהודיים. הדובר העיקרי של המגמה החדשה כלפי חוץ היה קלאוס גיזי, סגן שר לענייני דתות במזרח ברלין.

במזרח ברלין לא ניתן היה להשיג אמש תגובות רשמיות על הידיעות מארה"ב.

דובר של שגרירות גרמניה המזרחית בוואשינגטון סירב להגיב על הידיעה בדבר נכונות ארצו לשלם שילומים, באמרו: מתנהלות שיחות בין הרפובליקה הדמוקרטית הגרמנית לבין ארגונים מעוניינים בארה"ב, אך הוסכם לשמור על סודיות תוכן השיחות.

מנהיגים יהודיים בניו יורק אמרו אף הם, כי עלולים לחלוף חודשים לפני שיושג הסכם, ביחוד בכל הנוגע להיקף השילומים.

הכהן: אם העבודה לא תקים מפלגה דתית אצטרף ליונים פורשי המפד"ל

תדהמה במפד"ל מכוונת אישים בה להקים מפלגה יונית • פרס מבטיח לבדוק הקמת מפלגה כזו

מאת אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות

תדהמה גדולה היתה אתמול במפד"ל בעקבות פרסום הידיעה ב"הארץ" על כוונת כמה אישים מרכזיים בתנועה, בעלי השקפות מתונות, להביל להקמתה של מפלגה דתית חדשה.

שר הדתות זבולון המר, שדבר התארגנות הפוליטית החדשה הגיע לם מעיניו, כינס את מקורביו להתייעצות הרום.

יו"ר מטה הבחירות של המפד"ל ד"ר יהודה בן מאיר, שראשי היונים במפד"ל הזכירו את שמו כמועמד לעמוד בראש ההתארגנות החדשה, אמר אתמול ל"הארץ", כי אם הגוף הדתי החדש אכן יקום, תהיה זו מכה קשה ביותר למפד"ל, אך היא תמשיך להתקיים ולייצג את רוב הציבור הדתי במדינה. בלשכתו של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס התקיימה אמש התייעצות בה נישקלה שוב האפשרות להקמת מפלגה דתית יונית חדשה שתהיה מקורבת למפלגת העבודה. פרס לא שלל אפשרות שכזו וסוכם כי תוך חודש יערכו סקרים בקרב הציבור הדתי, וצמרת המפלגה תקיים על כך דיון.

המגעים בתוך המפד"ל להקמתה של הרשימה הדתית החדשה, החלו לפני כחודש, לאחר קבלת המצע המדיני הניצי על ידי ועידת התנועה. שני המובילים העיקריים להקמתה תנועה שתתחרה במפד"ל היו עו"ד ישעיהו פריבס, שהיה חבר בוועדה לשיקום המפד"ל והרב עמיטל ראש ישיבת "אלון שבות" בגוש עציון. השניים קיימו בשבועות האחרונים עשרות שיחות עם גורמים בכירים במפד"ל, כאלו הנחשבים כמקורבים לשר זבולון המר, על האפשרות כי יפרשו מהמפד"ל ויצטרפו לתנועה החדשה.

בשיחה ל"הארץ" אמר אתמול ד"ר יהודה בן מאיר, יו"ר מטה הבחירות של המפד"ל, כי לא היה לו שום מגע עם ההתארגנות החדשה בתנועה. בן מאיר אמר כי אין ספק שלמפד"ל יגרם נזק גדול. "תהיה לנו בעייה קשה מאוד. אני לא שולל שניתן להקים מפלגה כזאת, אך היא לא תהיה מסוגלת להוליך את המפד"ל. היא תפגע בנו, אך נצטרך להתאושש". לדברי בן מאיר, המפד"ל חייבת לייצג גישה מרכזית יותר בהשקפתה המדינית, כדי שגם אישים בעלי דעות יוניות ימצאו את מקומם בתנועה. "המפד"ל צריכה להיות מפלגה שלא סוגרת כל דרך לשלום. רק לתנועה גדולה ומאוחדת יש סיכוי להיות בעלת השפעה", אמר בן מאיר.

בהתייעצות שהתקיימה אצל פרס השתתפו אמש כ־25 חברים דתיים ממפלגת העבודה בראשותו של ח"כ הרב מנחם הכהן, העומד בשבועות האחרונים בראש הפעילות במפלגת העבודה, להביא להקמתה של מפלגה דתית חדשה המקורבת למפלגת העבודה. בפגישה הציג מנחם הכהן את ההכרח שיש להקים כיום מפלגה דתית יונית-ציונית, שתהווה אלטרנטיבה למפד"ל הניצית. הוא אמר כי מפלגה שכזאת תגזול אומנם מנדט אחד ממפלגת העבודה עצמה, אך תשיג שניים שלושה מנדטים נוספים מהציבור, כך שהתרומה למפלגת העבודה תהיה גדולה יותר. פרס לא שלל את האפשרות ואמר בסיכומה של הפגישה כי בתוך חודש ימים יבדק הדבר על ידי באמצעות סקרים בציבור הדתי.

בשיחה עם סופר "הארץ" אמר אמש ח"כ מנחם הכהן, כי ידע על ההתארגנות החדשה במפד"ל, וכי לא יהיה מקום לשתי מפלגות דתיות חדשות. "אם מפלגת העבודה לא תקים את המפלגה הדתית החדשה, אני פורש מהעבודה, ואני אצטרף להתארגנות היונית החדשה. יחד אתי יהיו רבים", אמר אמש מנחם הכהן.

האוצר למו"מ עם המרדימים; הרופאים משביתים חדרי ניתוח ב־8 בתי חולים

לאור ההחלטה לכנס את ועדת המעקב דחו עובדי המשק והמינהל את שביתתם שנועדה להיום

מאת עדנה ארידור סופרת "הארץ"

בשל עיצומי רופאי המרדימים הרופאים המרדימים משביתים היום חדרי הניתוח בשמונה בתי חולים: ע"ש זיו בצפת, בית החולים הממשלתי בנהריה, בתי החולים "רמב"ם" ו"רוטשילד" בחיפה, "פוריה" בטבריה, "כרמל" בחיפה, "איכילוב" בתל-אביב ו"ביקור חולים" בירושלים. בבתי חולים אלו יבוצעו היום רק ניתוחים דחופים להצלת חיי אדם.

במקביל מושבתות כל מרפאות החוץ והמחלקות לטיפול יום בששה בתי חולים: בבתי החולים העירוניים [illegible] בתל השומר, בבתי חולים אלו יבוצע רק טיפול דיאליזה ואונקולוגיה. במקביל ישבתו גם מרפאות החוץ בבתי החולים הפסיכיאטריים "אברבנאל" בבת ים והפסיכיאטרי לנגב בבאר שבע. המרפאות והמחלקות בבתי חולים.

בדיון שנערך אתמול בין נציגי ההסתדרות הרפואית ונציגי האוצר בנושא הסכם מסגרת לשכר הרופאים, הוסכם להכנס למו"מ יחודי על תביעות המרדימים. היום יקבע מועד לדיון. באוצר חוששים שהרופאים ישמשו ,להסתדרות הרפואית "בטן רכה". לאחר שישוג הסכם על תיקון שכרם של הרופאים, תדרוש ההסתדרות לתקן את שכרם של קבוצות יחודיות אחרות שאין להם פרקטיקה פרטית, כמו רנטגנולוגים, פטולוגים ואחרים.

בעקבות לחצים שהפעילה שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו על האוצר והאיגוד המקצועי בהסתדרות מתכנסת היום ועדת המעקב לדיון בנושא דרישות עובדי המינהל והמשק לשיפור שכרם ותנאי עבודתם. בשיחות שהתקיימו בימים האחרונים בין משרדי הבריאות האוצר ונציבות המנגנון הוחלה [illegible] פריצת דרך שתאפשר להענות על תביעות עובדי המשק והמינהל. לאור ההחלטה לכנס את ועדת המעקב דחו עובדי המשק והמנהל את השבתת בתי החולים שנועדה להיום. יו"ר ועד עובדי המשק והמנהל בבתי החולים הממשלתיים, משה אבנרש, הודיע כי אם עד יום ו' לא יענו עובדי המשק והמנהל לדרישותיהם יוחל בהשבתת בתי החולים מיום ראשון הקרוב.

מזכירות הסתדרות המיקרוביולוגים והביוכימאים קבלה אמש החלטה שאם עד תחילת שבוע הבא לא יכנסו המעסיקים והאוצר אתם למו"מ על שיפור שכרם, הם ישביתו במוצאי השבוע הבא את כל המעבדות במערכת האשפוז ומרפאות הקהילה.

כ־600 מיליון דולר יחסרו לצה"ל לצרכי התעצמותו ב־3 השנים הבאות

מאת ראובן פדהצור סופר הצבאי של "הארץ"

על פי אומדני מערכת הבטחון יהיה חסר סכום של כ־600 מיליון דולר על מנת לענות על הצרכים של התעצמות צה"ל בשלוש השנים הבאות. החישובים נעשו לאחר ביטול הלביא, והם מבוססים על צרכי הרכש המתוכננים של הצבא.

במערכת הבטחון עדיין לא גובשו דרכי פעולה אפשריות לכיסוי המחסור במשאבים הכספיים בשנים הקרובות. צה"ל גם לא סיכם עדיין את קווי תוכנית העבודה הרב-שנתית שלו, לחמש השנים הבאות.

נראה כי המחסור המוערך, של 600 מיליון הדולר, הוא אחת הסיבות לעיכוב בהחלטה על עתיד פרוייקט הצוללות של חיל הים. על פי אומדני מערכת הבטחון תגיע עלות הפרוייקט ל־1.66 מיליארד דולר שיוקצו עד ל־1997. על פי אותם אומדנים יהיה צורך להקצות בתקציבי הבטחון של חמש השנים הבאות סכום של כ־920 מיליון דולר לפרוייקט חיל הים.

בגיבוש התוכנית הרב-שנתית יהיה על המטה הכללי לקבוע את סדרי העדיפויות של הצטיידותו המתוכננת, בהנחה שבשל מחסור במשאבים יהיה צורך לוותר על חלק מהפרוייקטים המתוכננים.

בראש סדר העדיפויות

ככל הנראה יעמוד בראש סדר העדיפויות רכש של מטוסי קרב לחיל האוויר. כפי שפורסם, ירכוש חיל האוויר כ־75 מטוסי אף-16. עלות העסקה תגיע לכ־2 מיליארד דולר. נראה גם כי ירכוש מספר לא גדול של מטוסי אף-15.

בביקורו האחרון בארה"ב ביצע שר הבטחון, יצחק רבין, טיסות בשני דגמי מטוסים.

ההחלטה על חלוקת המשאבים וקביעת סולם העדיפויות תתקבל בסופו של דבר על ידי שר הבטחון.

הערכת האוצר: האינפלציה תעלה ב־88 ב־12% — ואילו השכר יעלה רק ב־4%

מאת דן מגיר סופר "הארץ"

"תקציב המדינה לשנת 1988 הוכן ע"י משרד האוצר מתוך הנחה ששיעור האינפלציה השנתית בשנה הנוכחית יהיה 12%". כך אמרה אתמול הסמנכ"לית במשרד האוצר רות לובנטל בעת הצגת התקציב הלאומי לשנת 1988, והתחזית לשנה הקרובה של בנק ישראל, משרד האוצר והרשות לתיכנון כלכלי במשרד הכלכלה והתיכנון.

יעל ארשטיין מבנק ישראל ציינה אתמול שאמנם כבנק, שותפים להערכה שצפויה ירידה מסוימת באינפלציה, אך הבנק אינו שותף להערכת משרד האוצר בדבר שיעור אינפלציה חזוי של 12%.

פרופ' שלמה מייטל, מנהל הרשות לתיכנון כלכלי השותף אף הוא לתחזית הכלכלית שהוצגה אתמול, ציין שיתכן שהאינפלציה תמשיך לרדת השנה, אולם זה יהיה תלוי בביצוע מדיניות השכר המוצהרת ובגורמים אחרים.

על פי התחזית שהכינו שלושת גורמים אלה לשנת 1988 צפויה התרחבות נוספת של הפעילות הכלכלית במשק, ומעריכים שהגידול הריאלי בתוצר המקומי של הסקטור העסקי יגדל בכ־4.5% האטה מה לאחר גידול של למעלה מ־6% בשנה הקודמת. מחברי התחזית מדגישים שהמשך התרחבותה של הפעילות העסקית, שנסמך על המשך המגמות שהסתמנו בשנתיים הקודמות, מותנה בהמשך ביצוע המדיניות הכלכלית של שנת 1987: הקטנה נוספת של חלק הסקטור הציבורי ופינוי מקורות לסקטור העסקי; המשך הורדת שיעורי המס, שמירה על גירעון תקציבי מקומי במונחי תוצר, המשך ביצוע הרפורמה בשוק ההון. נוסף על כך נדרשת הקפדה על ריסון השכר.

להלן התחזית לשנת 88' בנושאים שונים:

מאזן התשלומים: בשנת 88' צפוי גרעון של כ־350 מיליוני דולרים, לעומת כ־250 מיליון ב־87'. היצוא יגדל על פי התחזית בכ־1.8 מיליארד דולר לאחר גידול של 2.1 מיליארד ב־87', והיבוא האזרחי יגדל אף הוא בכ־1.8 מיליארד לאחר גידול בכ־2.7 מיליארד אשתקד.

הצריכה הציבורית: הצריכה הציבורית, למעט יבוא בטחוני ישיר, תגדל בשנת 88' בכ־2%, לאחר עליה של כ־1% בשנה הקודמת. סך הצריכה הציבורית ירד בכ־9% לאחר גידול ניכר ב־87' בעיקר עקב הירידה הצפויה בצריכה הבטחונית. זו קשורה לירידה הצפויה ביבוא הבטחוני שיסתכם בכ־1.7 מיליארדי דולרים, לעומת 2.7 מיליארד ב־1987.

הצריכה הפרטית והחיסכון הפרטי: גידולה של הצריכה הפרטית לנפש ב־88' יהיה מתון במידה ניכרת בהשוואה ל־87'. בד בבד עם עלייה מסוימת של שיעור החסכון הפרטי ממקורות פנים.

השכר והמחירים: העליה הריאלית של השכר הממוצע לשכיר (ברוטו) בשנת 88' תסתכם לפי ההערכה בכ־4%, וזו בעיקר תוצאה של עליית השכר במהלך 1987.

עורך את העמוד: ברנו שפירא

שיחת היום / גדעון אלון

עם: יהודה כהן, לשעבר שופט ביהמ"ש העליון
על: ההחלטה להעמיד לדין פלילי 3 שופטים

צריך להנהיג תקופת־נסיון לשופט ולא למנותו לכל החיים

בהתייעצות שהתקיימה הערב בלשכת היועץ המשפטי הוחלט להעמיד לדין 3 שופטי שלום ותעבורה במחוז המרכז. 3 שופטים נוספים יועמדו כנראה לדין משמעתי. האם זה יגרום זעזוע למערכת השיפוטית?

זה יזעזע רק אותם שופטים המעורבים בפרשה. המערכת השיפוטית די איתנה ביושרה, כך שהמקרים האלה לא ישפיעו עליה. אבל ללא ספק התופעה הזו מצביעה על כך שהמערכת התרחבה עד כדי כך שלתפקידים מסויימים הצליחו להיכנס אנשים שאינם מעריכים במידה מספקת את המעמד שהוענק להם.

אינך חושש שהפרשה תפגע בתדמית השופטים בעיני הציבור?

במידה מסויימת כן. אבל אני מאמין שהדברים החיוביים שהושרשו בתודעת הציבור לגבי המערכת יגברו על הדברים השליליים הללו.

האם לא היה משגה לאסור את פרסום שמותיהם של החשודים המעורבים בפרשה?

לא. אמנם שמעתי שכמה משופטי בימ"ש השלום תבעו לפרסם את השמות, כדי שיידעו שהם לא מעורבים בפרשת השחיתות. אבל אותם שופטים מגלים רגישות מופרזת. טוב שלא פירסמו עד הערב את שמות השופטים, כי ייתכן שבסופו של דבר יתברר שכל החשדות נגרם הם ועורבא פרח ופרסום השמות היה גורם לשופטים הללו נזק רב.

לא היה משגה בכך שהחשודים לא נתבעו מלכתחילה לצאת לחופשה?

זה תלוי בנסיבות. אילו חשב נשיא ביהמ"ש העליון שיש להוציאם לחופשה, היה עושה זאת. אבל יש לזכור שאילו הוציאם לחופשה, מיד היו נודעים שמותיהם.

האם אתה תומך בהצעת החוק לאיסור פרסום שמות החשודים?

כן. אינני חושב שאם יאסרו בחוק פירסום שמם של החשודים יפגעו בחופש הבטוי של העתונות. אני מכיר בזכותו של הציבור לדעת. אינני חושב שזה חיוני מאד שאני אדע מי חשוד וכמה, עוד לפני שהמשטרה מסיימת את חקירתה ולפני שמחליטים אם להגיש כתב אישום.

ייתכן שאחד הלקחים שיש להפיק מפרשה זו הוא שיש להקפיד יותר בבחירת מועמדים לתפקידים שיפוטיים?

פה אתה שם את האצבע על נקודה כאובה. אני חושב שכעת יגבש שיטה חדשה, לפיה עוברים המועמדים לשיפוט תהליך סינון, וייעשה מאמץ גדול לעמוד על טיבו של כל מועמד. לפני שמחליטים על המינוי. יש בזה ערובה לבחירת מועמדים טובים.

אולי ראוי שהוועדה תשים יותר את הדגש על נקיון כפיו של המועמד מאשר על כישוריו המשפטיים?

אין שיטה שמבטיחה במאה אחוז שלא יבחרו מועמדים לא מתאימים. שכן הוועדה לבחירת שופטים מחליטה עפ"י התרשמות מן המועמד ועפ"י מסמכים כתובים. לדעתי צריך להנהיג תקופת נסיון לשופט ולא למנות אותו מיד לכל החיים.

רב צרפתי פועל לאפשר לנקש להשתתף בברית המילה של בנו

רינה נקש שיצאה לצרפת בכדי לזרז ההליכים המשפטיים התכוונה לשוב לישראל לקראת הלידה — ואולם על רקע הסתבכות רפואית ילדה בלידה מוקדמת

מאת יואב טוקר סופר "הארץ" בצרפת

(מיוחד ל"הארץ"). רב צרפתי המקורב לבני משפחת נקש פנה בבקשה למינהל המשפטי הצרפתי בכדי לאפשר לוויליאם נקש, הנתון במאסר, להשתתף בטקס ברית המילה של בנו. הרב מקורב זה זמן מה לבני הזוג נקש והוא ביקר בימים האחרונים את רעייתו של נקש, רינה, שילדה שלשום בפריס בן.

נמסר כי רינה נקש, שיצאה לצרפת בכדי לפעול לזרוז ההליכים המשפטיים המחודשים של התביעה הצרפתית נגד וויליאם נקש, התכוונה לשוב לישראל לקראת תאריך הלידה המשוער. ואולם על רקע הסתבכות רפואית ילדה בלידה מוקדמת. על פי עדותו של הרב עוגני — לאם ולבן שלום.

מקורות במערכת המשפטית הצרפתית שבו והבהירו אמש, כי עדיין אינם יכולים לנקוב תאריך שבו תושלם הכנת כתב התביעה החדש נגד נקש. זמן קצר לאחר הסגרתו של האסיר מישראל לצרפת החל התובע הכללי של מחוז בזאנסון, שבמחוזו צרפת, בעידכון העדויות ובבחינה המחודשת של הראיות, בכדי לאפשר שפיטה מחודשת. נקש כבר הובא למשפט בצרפת, שלא בפניו, והורשע [illegible] ואולם על פי תקנות המשפט הפלילי בצרפת יש לערוך מחדש משפטים של חשודים [illegible] שלא בפניהם [illegible] העונש המירבי (מאסר עולם).

בתקופה האחרונה נפוצו ממקורות שונים — בינהם מקורביו של נקש בצרפת ובישראל — ידיעות סותרות באשר לתנאי מאסרו. על פי אחת העדויות נתון נקש, לפרקים, לבדוד בבית הכלא. לעומת זאת צוטטה רעייתו לפני ימים אחדים שטענה שהיחס אליו בכלא הוא "הוגן להלכה" ואף רמזה לכך שתנאי המעצר של בעלה בצרפת — נוחים יותר מאשר אלו בישראל. רינה נקש הבהירה פעמים אחדות, לפני ואחרי הלידה כי בדעתה להמשיך ולפעול, לזרוז ההליכים בעניינו של בעלה [illegible]

צה"ל הרג 3 מחבלים של חיזבאללה

מאת מנחם הורוביץ סופר "הארץ" בצפון

שלושה מחבלים נהרגו אור ליום אתמול בהתקלות בין כוח צה"ל לחוליית מחבלים על גבול אזור הביטחון בדרום לבנון. לא היו נפגעים לכוחותינו. על-כך דיווחו סוכנויות הידיעות בביירות. המחבלים השתייכו לארגון חיזבאללה.

מקורות צבאיים אישרו בעקבות פירסום הידיעה בביירות, כי כוח צה"ל שעסק בפעילות ביטחון שוטף באזור הביטחון הבחין בדמויות חשודות הנעות על גבול אזור הביטחון. חיילי הכוח פתחו באש לעבר הדמויות שהחלו להימלט. במקום בו ארעה התקרית נתגלו לאחר מכן סימני דם המעידים כי למחבלים היו נפגעים — אולם לא נותרו גופותיהם במקום — וכמו כן נמצא מטול אר-פי-ג'י.

דאו־ג'ונס: ירידה של 24

ניו יורק (רויטר). בבורסה של וול סטריט גברו אתמול המכירות. הדבר גרם לסחוף בהישגים אשר הושגו ביום הקודם.

מדד דאו ג'ונס, אשר עלה ביום ב' ב־43 נקודות, ירד אתמול ב־26.03 נקודות, ונרשם בנעילה ב־1,920.42.

קצין חינוך

(סוף מעמוד 1)

ועדת החוץ והבטחון של הכנסת. לדעתו חייב צה"ל לבחון את ההשפעה שיש למצב בשטחים על החיילים ולהעביר את המבצעים לרשויות הפוליטיות. אך הפתרון למתרחש בשטחים נתון בידי המערכת הפוליטית ולא בידי אנשי הצבא. דגן דיווח לוועדה כי מפקדתו הכינה תכנית הדרכה מיוחדת לחיילים בשטחים.

דגן הודיע אתמול כי הוא מוכן להתפטר מתפקידו אם יוכיחו לו הח"כים כי הוא מקנה לחיילי צה"ל חינוך פוליטי חד צדדי.

דגן התלונן על התערבות פוליטית של המערכת הפוליטית ואמר: "התערבות שלכם גורמת אפילו לחזקים בינינו להישבר ולשקול שיקולים בלתי נכונים". הוא הצביע על העובדה כי יום לאחר ליל הגלשונים גנזה מפקדתו דף קרבי מיוחד שעמדה להוציא תחת הכותרת "חייל מול אש" והסבר שאסור לברוח — וזאת משום שמישהו אמר לו כי ימתחו עליו ביקורת אם יפרסם דף כזה. דגן אמר כי היתה זו טעות מצידו לגנוז את הדף.

ח"כ חיים דרוקמן (מפד"ל) טען בישיבה כי דגן הוציא חוברת על מגילת העצמאות בה הדגיש את ההיבטים הדמוקרטיים שלה בלבד ולא את הזהות היהודית. דגן השיב: "אתה קראת מתוך החוברת שני עמודים. אילו קראת את שמונה העמודים האחרים לא היית טוען טענה כזאת".

תוצאות הגרלת מגן דוד אדום

(עי). בהגרלת מד"א שנערכה אמש זכו ב־2 דירות של "יובל גד" בחולון המספרים: 1181644 סדרה א' ו־1181644 סדרה ב'.

ב־4 מכוניות "אופל קדט" 4 דלתות זכו המספרים: 4879835 סדרה א'; 4879835 סדרה ב'; 1774970 סדרה א'; 1774970 סדרה ב'.

ב־4 מכוניות "סיאט איביזה" 1200 3 דלתות זכו המספרים: 5224914 סדרה א'; 5224914 סדרה ב'; 4691176 סדרה א'; 4691176 סדרה ב'.

הגרלת הפרסים השנתית של מגן דוד אדום נערכה בבית מרכז מד"א בתל אביב. בהגרלה הועלו בגורל מספריהם של 65,260 כרטיסים המזכים את בעליהם בפרס.

עוד הועלו בגורל כרטיסים שזכו ב־20 מכשירי וידאו, 20 תנורי בישול טורבו, 20 טלוויזיות בין צבעוניות.

חלוקת הפרסים תחל ב־1.2.88 ותסתיים ב־27.4.88. הפרסים יחולקו במחלקת ההגרלות של מד"א רחוב מזא"ה 13 תל אביב וברוב סניפי מד"א בארץ. תוצאות ההגרלה יפורסמו על לוחות המודעות בסניפי מד"א ברחבי הארץ ובעתונות הארצית.

ההכנסות מהגרלת מד"א 1987 הגיעו לכ־8 מיליון ש"ח לעומת 7.5 מיליון ש"ח בשנת 1986.

אל על

	מקס' מינימום	מקס' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	5	7	מ"ח	6	9
אתונה	8	14	מ"ח	9	13
בוקרשט	-1	1	שלג		
בריסל	6	8	גשום	5	7
וינה	6	9	מ"ח	8	8
ז'נבה	6	9	גשום	7	9
לונדון	5	7	גשם	6	8
ליסבון	11	15	גשם	12	16
מדריד	6	9	גשום	7	10
ניו־יורק	-3	+1	שלג	-2	0
פאריס	6	10	גשם	5	9
פרנקפורט	5	8	גשם	6	9
ציריך	3	7	גשום	4	8
קהיר	12	18	מ"ח	13	18
קופנהאגן	2	4	גשום	3	7
רומא	10	15	מ"ח	11	16
שטוקהולם	-2	0	שלג	-1	0

ELAL אל על

לוח העיר

קבלת מודעות לוח ודרושים
לבעלי כרטיסי אשראי
מ־ 8.00 — 21.00 רצוף
03־293648
03־290697

במלאות שלוש שנים לנפול בתנו היקרה

סיגל זילברוסר ז"ל

נקיים אזכרה ביום ששי י' בשבט תשמ"ח 29.1.88 בשעה 10.30 בבוקר בחלקה הצבאית בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים.

המשפחה

עם חברנו
מרדכי (וודי) מילר והמשפחה
משתתפים בצערם במות האב

אליעזר מילר

הלוויה תתקיים היום יום רביעי ח' בשבט תשמ"ח 27.1.88 בשעה 14.00 בבית העלמין החדש בחולון. מתאספים ליד השער הראשי.

בית חפציבה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי אבינו וסבנו היקר

מהנדס

אברהם מונטאג'ו

ההלויה תצא היום, יום רביעי ח' בשבט תשמ"ח 27.1.88 בשעה 1.00 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א ותתקיים בשעה 1.45 אחה"צ בבית עלמין הדרום בגבול חולון בת־ים.

יושבים שבעה בבית המנוח רח' רהל 7 ת"א.

אבלים: אשתו: זיוה
בתו וחתנו: רנה ומשה פסמן
בתו וחתנו: רותי ויצחק שטיינברג
נכדיו: צביקה, ארז, שירון, מיכל, שי, אורנה ודפנה
וכל בני המשפחה

מתאבלים מרה ומשתתפים בצער המשפחה
על מותו ללא עת של

איסי רוזן

יעקב ולוסצר, איתן לוביץ
וכל בית לודן הנדסה

נסים ברדיון על הצעת התקציב ל–1988:

אמינות הממשלה תעמוד למבחן במיוחד השנה — שנת הבחירות

״הצעת התקציב מוגשת בסיומה של שנה היכולה לסמן תחילת מפנה בכלכלה הישראלית, או בפתח שנה היכולה להציג את הישגי 1987 כאפיזודה חולפת בתולדות המשק ● צמצום הוצאות הממשלה — דווקא תנאי להורדת הריבית ולצמיחת המשק ● הממשלה תתמיד במדיניות שער חליפין הקבוע״

מאת צבי זרחיה
סופר ״הארץ״ לענייני כלכלה

אמינות הממשלה תעמוד למבחן ובמיוחד בשנה זו, שהיא שנת בחירות. חלפו הימים שהענקת הישגים תסנוור את הבוחר הישראלי הנבון. אמון הציבור בה נרכש על־ידי התנהגות הממשלה. אמינותה ונחישותה לממש את הצהרותיה ויעדי מדיניותה — אמר אתמול שר האוצר משה נסים, בהציגו בפני מליאת הכנסת את הצעת תקציב המדינה ל–1988.

נסים ציין כי הצעת תקציב המדינה והצעות החוק הנלוות אליה מוגשות לאישורה של הכנסת, בסיומה של שנה היכולה לסמן תחילת מפנה בכלכלה הישראלית או, חלילה, בפתיחה של שנה היכולה להציג את הישגי 1987 כאפיזודה חולפת בתולדות המשק.

״תקציב מרוסן הוא מרכיב מרכזי במדיניות הכלכלית הכוללת. העמידה הנחושה על מסגרת התקציב בשנתיים האחרונות היתה גורם מכריע ביציבות המשק ובהתפתחויות החיוביות־יחסית, שהיו במשק הישראלי ב–87.

״היעד שלנו חייב להיות הורדת האינפלציה למימדים של המדינות שאיתן אנו סוחרים. מימוש יעד זה כרוך בקיצוץ ודיסוי נוסף בתקציב המדינה ומיתון עלות העבודה. אלא שבתוך עמנו אנו יושבים. אין אווירת חירום שורה על המשק, והסיכוי להגשים מהלך חשוב כזה אינו מציאותי. צמצום ההוצאה התקציבית של הממשלה — לא רק שאינו גורם הפחתת הפעילות במשק, אלא הוא דווקא תנאי הוא להורדת הריבית ולצמיחת המשק, וכל הטוען להורדת הריבית ולצמיחה, ובאותה שעה מציע הגדלת התקציב — הריהו אומר דבר והיפוכו באותה שעה.

״צמיחה כלכלית מחייבת גם שינויים מיבניים והתייעלות, שיביאו להקטנת משקלו של הסקטור הציבורי, וכן הקטנת מעורבות היתר של הממשלה במשק. דרושה ממשלה שתוכל לעמוד בקשיים של הקטנת כוחה, כדי לא לערער את היציבות. אנו שואפים להגיע להסכמה להתאמת מנגנוני השכר לרמת המחירים הנוכחיים במשק״, אמר נסים.

שר האוצר ראה חשיבות רבה בהסכם שהושג עם ההסתדרות, שלפיו ניתן לקשור עליית־שכר בפעולות יעול. במו״מ על הסכם השכר לשנתיים הבאות תבחן הממשלה את יכולתה לעשות שימוש בהמלצותיה של הוועדה הציבורית, הבודקת את מבנה השכר בסקטור הציבורי, ועומדת לסיים בקרוב את עבודתה.

עוד אמר נסים כי הממשלה תתמיד במדיניות שער חליפין השומרת על יציבות המשק. ״שער חליפין יציב מהווה מרכיב במדיניות הכוללת, והוא אחד הגורמים העיקריים ליציבות המשק. שינויים תכופים שנעשו בעבר בשער החליפין, מנעו לכאורה מזור מיידי ליצוא, אך זה נבלע עד מהרה כלא היה, על־ידי עליית המחירים שנבעה מן הפיחותים״.

חוק התקציב עבר לקריאה שניה

באולם המליאה / עמוס בדרורד

הכנסת הסמיכה את ועדת הכספים להתחיל בהכנת חוק התקציב לקריאה שניה, כאילו כבר נתקבל בקריאה ראשונה. לדיון נרשמו 51 ח״כים. תחילתו נערכה אתמול והיתה רגועה יחסית, לעומת הוויכוחים החריפים והטונים הגבוהים בשנים קודמות. רק סיעת מפ״ם היתה יוצאת מן הכלל בתחום זה. הביקורת התרכזה בכמה נושאים, ראשון בהם היה הצורך לחרוש ולהגביר את הצמיחה במשק ואת היצוא.

יאיר צבן (מפ״ם) תקף את התקציב בכללו, ואמר שאין בו בשורה לעובדים, לגימלאים, לחינוך ולבריאות, לעיירות הפיתוח, למוכי הגודל והעכבים, ואף לא לייצרנים בתעשיה ובחקלאות. אין בו בשורה של צמיחה, ולא של פריצה טכנולוגית. במיוחד התעכב על כך שהמיני־רפורמה במיסוי שנעשתה שנה עלה 1.4 מיליארד שקלים, ובמעט כל הסכום מועבר להכנסות של העשירון העליון, ובמיוחד המאיון העליון.

אריאל ויינשטיין (ליכוד - ליברלים) אמר כי לפני 30 שנה הזהיר שר אוצר, כי הדור הבא ישלם את החובות הגדולים שהוא לקח על עצמו, והנה אנחנו אכן משלמים. חצי התקציב הוא לתשלום חובות. המסקנה היא שיש להקטין עוד יותר את תקציב ההוצאות כדי שאנחנו לא נמשכן את הבנים שלנו.

מתנה של 280 מיליון דולר

חיים רמון (מערך) אמר שהפועל המקצועי, הטכנאי, מנהל העבודה, המיקרוביולוג והמפעיל המחשבים — חוט השדרה של המשק — אינם נהנים מן הרפורמה במס. 17,000 נפש המהווים את האחוז העליון בהכנסות קיבלו 280 מיליון ש״ח בנטו שלהם במתנה מן הרפורמה. בסכום זה אפשר היה לפתור את בעיות הבריאות, החינוך וההשכלה הגבוהה. בעלי ההכנסות הגבוהות ״צורכים כמו מטורפים״, הכסף אינו מושקע במשק ואילו שילמו את המס היה נעשה צדק חברתי.

יגאל כהן אורגד (ליכוד - חרות), שר אוצר בעבר, הזהיר מפני הגידול התופח של הפער במאזן התשלומים השוטף. אשתקד גדל הפער ב־700 מיליון דולר, והשנה בעוד 550 מיליון דולר. הצריכה הפרטית והשכר עלו פי שניים מגידול התוצר במשק, רווחיות הקונצרנים מייבוא גדולה בהרבה מן הרווחיות שלהם מן היצוא — וזה גורם מדאיג נוסף. הוא הציע לעשות כל מאמץ כדי לעשות את היצוא רווחי יותר, כדי שגופים כלכליים גדולים יהיו מעוניינים בו.

חינוך גבוה חינם

דדי צוקר (רצ) צידד בהטלת אגרה על שירותי רפואה וחינוך תיכון. כרגע החלשים באמת אינם מסוגלים ליהנות משירותי מערכות אלה שצריכים להיות כלליים. רק ״בעלי גישה״ נהנים מכך, ואילו בעלי אמצעים נזקקים לרפואה שחורה. ההשכלה הגבוהה שלנו תגיע בקרוב לרמה של קולג׳ים במערב התיכון של ארצות הברית. הוא הציע שסטודנטים לא ישלמו בכלל שכר לימוד, אולם יקבלו הלוואות ויחזירו אותן אחרי שיסיימו את לימודיהם. את שיעור הריבית יש להוריד, כי בריבית כזאת ישראל לעולם לא תוכל להתחרות עם אירופה גם אם לא תהיה אינפלציה.

ישראל קיסר (מערך) אמר שלא מקובל עליו שתהיה הקפאת שכר; לא השכר הוא הגורם לאינפלציה. הממשלה אינה יכולה להתנער מאחריותה לחולים. השתתפות הממשלה בקופת חולים בה כלולים 83% מאוכלוסיית המדינה היא עתה ״אפס שקלים״. ביחס לשירותים אמר כי ״שליש המדינה מסודרים, ושני השלישים האחרים שהם פראיירים — נשדקים״. אם אין המדינה תומכת בקופת חולים, היא מקפחת בעיקר את הקשישים, שהם הלקוחות העיקריים שלה. גם מן החינוך הגבוה אין המדינה יכולה להסיר את אחריותה. מדינת ישראל היא קטנה, ועל כן היא חייבת לאפשר לכל פרט לממש את הפוטנציאל שלו. בכך שמשאירים כסף בידו ואומרים לו לקנות שירותי רפואה או בריאות אין פתרון, כי זה עלול ליצור חברה שאינה איכותית.

יעקב שמאי (ליכוד - חרות), מזכיר סיעת תכלת־לבן בהסתדרות, תבע גם הוא חינוך ובריאות בחינם, בלי תשלום לביקור ובלי שכר לימוד. האוצר שגה בכך שלא החזיר את קצבת הילד הראשון שבוטלה עקב הדאות־שווא. הוא אמר שציפה לשמוע ״נאום אופוזיציוני תקיף״ מפי ישראל קיסר, והתאכזב כאשר לא קרה הדבר.

רבין לשריד: אני לא גנבתי מנדט; שריד לרבין: אותי לא חקרו במשטרה

״דו־קרב״ בן שלושה מחזורים בין שר הביטחון וח״כ המערך לשעבר ורצ בהווה ● רבין: ״לא היה כל רעב במחנות הפליטים בעת העוצר. מזל שיש ראש אונר״א שאומר את האמת ולא איזה 2 ח״כים שמסתובבים בשטח וכותבים דו״ח״ ● פסח גרופר תבע להדיח את יו״ר חוץ וביטחון אבן מתפקידו, כי לא נחלץ להגנת רבין

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

שר הביטחון, יצחק רבין, איים אתמול לעזוב את ישיבת ועדת החוץ והביטחון של הכנסת בתום ״דו־קרב״ בן שלושה מחזורים עם ח״כ יוסי שריד (רצ). הוא חזר בו רק אחרי ששריד חזר מן הדברים שהטיח בו.

כבר בתחילת הישיבה, כאשר ח״כ אלעזר גרנות (מפ״ם) ושריד נועצו ביניהם לגבי הצעת הסיכום שיגישו בסיומה, נשמעו חילופי־דברים פוגעים:

רבין: ״אולי אפשר לדבר בשקט. גרנות, אני פונה אליך, כי הח״כ היושב לכמאלך אינו רלוונטי״.

שריד: ״למה אדוני מדבר אלי בצורה כזאת?״

רבין: ״כי אני מעריך את גרנות יותר מאשר אותך״.

שריד: ״זה בסדר גמור, אין שום סיבה שאדוני יעריך אותי יותר מכפי שאני מעריך את אדוני. אבל בכל זאת, למה לדבר כך?״

במהלך הדיון הוזכר דו״ח שכתבו ח״כי רצ שריד ודדי צוקר על ביקורם במחנות הפליטים ברצועת עזה. שר הביטחון: ״לא היה כל רעב במחנות הפליטים בעת העוצר. כל השמועות על רעב במחנות היו שמועות כזב. שווא. מזל שיש ראש אונר״א שאומר את האמת ולא איזה שני ח״כים המסתובבים בשטח וכותבים דו״ח״.

שריד: ״סליחה, אין לשר הביטחון רשות לכזב. אצלנו בדו״ח כתוב ההיפך (״אין רעב במחנות״ — שריד וצוקר ציינו כי לא חסרה גם אבקת חלב לילדים ולא נמנעה הגישה לרופאים).

״לא אמרתי לשבור העצמות״

בחלק האחרון נדונה שאלת הנורמות שהתפתחו בעת ההכאות.

שריד: ״כמה חריגים עושים נורמה? ומה הפלא שיש כל־כך הרבה חריגים שעושים נורמה, כאשר שר הביטחון מדבר בנוסח של ׳להיכנס בהם׳ ו׳לשבור להם את העצמות׳?״

רבין: ״מעולם לא אמרתי ׳לשבור את העצמות׳. הדליפו את זה בצורה לא נכונה מסיעת המערך״.

שריד: ״בזה אתה לא יכול להאשים אותי. אני לא יושב בסיעת המערך״.

רבין: ״אבל אתה יושב על השבטנגר״.

ח״כ יוסי שריד

שר הביטחון יצחק רבין

שריד: כדאי שתיזהר, זה יכול לקרות לך בקדנציה הבאה.

רבין: לי זה לא יקרה, אני לא גנב־מנדטים.

שריד: למה אדוני קורא לי גנב. אני אדם ישר, אני מעולם לא נחקרתי במשטרה.

״משת״פ־פעולה עם האויב״

בני שליטא ופסח גרופר מהליכוד צעקו לעבר שריד: ״גסות רוח. שריד משתף פעולה עם הגרועים שבאויבי ישראל — אבן, אתה עושה איפה ואיפה, אתה שבוי בידיו של שריד ונותן לבריונות להשתולל בכנסת״. ח״כ פנחס גולדשטיין מהליכוד ציין כי ח״כי המערך אינם נחלצים להגנת רבין.

ח״כי המערך שבח וייס, מנחם הכהן ומיכה חריש נזעקו כי אין זה נכון. ״ציניקאים שכמותכם״. בינתיים גרמה הערת שריד לשר הביטחון לקום ולצעוד לעבר הדלת. הוא לא ימשיך בישיבה כל עוד לא יחזור בו שריד. גם שלושה תת־אלופים ביקשו לצאת. שריד: אני חוזר בי. הישיבה יכולה להמשיך. אני מבקש ששר הביטחון יחזור בו מהגדרתו ״גנב־מנדטים״.

רבין: ״אני לא חוזר בי״.

שריד: ״שיהיה כך״.

תבעו הדחת אבן

בתום הישיבה תקפו ח״כי הליכוד את היו״ר אבא אבן שלא נחלץ להגנת חבר מפלגתו, שר הביטחון. ח״כ גרופר ביקש לכנס את הנהלת סיעת הליכוד כדי לתבוע את הדחת אבן מתפקידו. אבן שיגר לשריד מכתב חריף, שבו ציין כי יש בוועדה נורמות־דיון מקובלות. ״ברור לי כי הבוקר אתה הפרת נורמות אלה בקיצוניות בהתייחסותך לשר הביטחון. אני סבור כי העובדה שחזרת בך מכמה מהן מספיקה כדי להבין את מורת רוחם של כל עמיתיך.

שריד הגיב כי המכתב חד־צדדי. ״מתחילת הישיבה נהג בי שר הביטחון מינהג של תוקפנות בלי כל פרובוקציה מצידי. משום מה לא מצאת לנכון להעיר לו ולקרוא אותו לסדר. לא נותר לי אלא להביע את צערי ומורת רוחי על טיב שיפוטך״.

מקורות פרלמנטריים מסרו אתמול כי כמה מח״כי המערך עלולים לתבוע ליטול משריד את המעמד שלו בוועדת החוץ והביטחון. הוא מכהן שם על מיכסת המערך.

ח״כ גרנות ממפ״ם אמר כי עמד לעזוב אתמול את ישיבת הוועדה בשל סגנון השוק שנשמע בישיבה.

השיטה: פעולת הצבא

שר הביטחון סקר את האירועים בשטחים. ההכאות הן מפני שהחלטנו לא להגיע ככל האפשר לשימוש בירי. היו חריגים בהכאות שלא בהתאם להוראות. אך לא היתה מדיניות של מכות לשם מכות. המדיניות היתה ברורה למפקדים ולחיילים, אך פה ושם היו מקרים של חיילים שהתנסו במצב הקודם, המשפיל, ואלה נטו יותר לשימוש במכות.

״יותר מ־90% מהתושבים שהוכו התנהגו באלימות או התנגדו בכוח לכוחות הביטחון. אנו פותחים בהדרגה את המחנות בעזה. הדרך הנוכחית של שילוב כוח ועוצר ויוזמה והסתערות בלי אש תוך שימוש בכוח, כולל מכות, הוכיחה עצמה, נכון לעכשיו. טוב מאד. אין אף הרוג מהצד השני. וגם לא בינינו. נשנה את גודל הכוחות, והשבוע נכניס גם מילואים לשטחים. נמשיך במדיניות זו עד שנגיע לרגיעה. בכל מקום שתהיה אלימות נפעל למנוע את תחילת האירועים״.

גולדשטיין תקף את מנהיג הרפורמים בארה״ב, הרב אלכסנדר שינדלר, שהסתייג ממדיניות המכות. ח״כ שבח וייס מהמערך טען כי היה על שריד וצוקר להבליט — ולא להצניע בעמוד 5 של הדו״ח — שאין רעב במחנות ויש טיפול רפואי. הוא פנה לרבין, כתומך בתר בנית אלון, להרבות בהשמעת קולות של שלום. את שריד האשים בבחוץ ליוזמה כלפי רבין והליכוד יעץ שלא לאמץ אל חיקו את שר הביטחון התומך בפשרה טריטוריאלית.

דוד מגן (ליכוד): אסור להתפזר אלא יש לקיים דיון רציף כדי שלא ייוותר רושם שדברי הנאצה של שריד מבטאים את דעת הוועדה. הוא קרע את דו״ח שריד־צוקר על המצב ברצועת עזה.

ח״כ זיידן עטשי (מרכז־שינוי) התנגד אתמול להקים משמר אזרחי של יהודים ביהודה שומרון ועזה, כי הדבר יגרור גם הקמת מיליציות ערביות.

המכונית הישנה שלך
היא ההזדמנות לאונו חדשה!

אונו סטינג - 903 סמ״ק
עכשיו רק 10,029 ש״ח במזומן.
והיתרה בתשלומים.
מחיר הרכב הכולל במזומן - 20,058.- ש״ח כולל מע״מ

אונו פייר 45 - 1000 סמ״ק
עכשיו רק 10,814 ש״ח במזומן.
והיתרה בתשלומים.
מחיר הרכב הכולל במזומן - 21,628.- ש״ח כולל מע״מ

אונו 60 - 1,100 סמ״ק
עכשיו רק 11,718 ש״ח במזומן
והיתרה בתשלומים.
מחיר הרכב הכולל במזומן - 23,439.- ש״ח כולל מע״מ

אונו ״ביאנקה״ (לבנה) 60S - 1100 סמ״ק
עכשיו רק 12,419 ש״ח במזומן
והיתרה בתשלומים.
מחיר הרכב הכולל במזומן - 24,838.- ש״ח כולל מע״מ

אונו 70 - 1300 סמ״ק
עכשיו רק 13,108 ש״ח במזומן
והיתרה בתשלומים.
מחיר הרכב הכולל במזומן - 26,216.- ש״ח כולל מע״מ

המחירים כוללים מע״מ, ללא אביזרי רישוי
עפ״י מחירון החברה מספר 13/88 מיום 14.1.88

נצל את מבצע פיאט.
מכור את מכוניתך הישנה
ובתמורה רכוש פיאט אונו חדשה.
את היתרה תוכל לשלם בתשלומים
נוחים עד 3 שנים ובריבית נמוכה.

הצעה זו מבוססת על תשלום 50% ממחיר
המכונית הכולל במזומן ואת היתרה
ניתן לשלם בתשלומים צמודים לפרנק השוויצרי
בתוספת ריבית שנתית של 12%.

FIAT

הקניה הטובה ביותר 1988
ארדון

התובע עו״ד מיכאל שקד ביום הסיכומים השני:

״הוכחנו שכל הפרטים בתצלומים מוליכים לדמיאניוק בטרווניקי״

שקד סקר את נקודות המחלוקת באשר לאותנטיות של ״מסמך טרווניקי״ ● בעת שעסק בסוגיית ההפרש בין הגובה הרשום בתעודה וגובהו של הנאשם ׳תרם׳ השופט צבי טל הסבר משלו: ״קראתי שהנאצים רשמו את גובהו של אדם מגזע נחות רק מתחת לגובה מסויים״ ● על כך הגיב אב בית הדין לוין: הערת חברי אינה חייבת להילקח בחשבון בהכרעת הדין ● באשר ליכולת להסתמך על זכרונם של העדים — הזכיר התובע שקד כי חקר השואה מבוסס ברובו על זכרונם של הניצולים

מאת יעקב שליט
כתב ״עתים״

מסמך טרווניקי הוא אותנטי, ודף אי־אלו שגיאות ופגמים שנמצאו בו, והוא מוכיח ללא ספק כי הנאשם, איוואן־ג׳ון דמיאניוק היה ב–1942, במחנה טרווניקי, ששימש בסיס האם לוואכמנים, שגוייסו על־ידי הנאצים לתפקידי שירות ושיטור במחנות השונים — אמר אתמול התובע במשפט דמיאניוק, עו״ד מיכאל שקד, בהמשך מסכת הסיכומים.

שקד, שהסתייע בתצלום מוגדל של מסמך טרווניקי, הירבה להתייחס לפרטים שונים של המסמך, תעזר באופן שוטף בצוות הפרקליטים שהכין את העבודה רחבת ההיקף.

אולם בית המשפט אתמול כבר לא היה כה עמוס ומלא, כמו ביום הראשון של הסיכומים. בהתייחסו לעדויות התביעה וההגנה באשר לתעודה השנויה במחלוקת, ציין שקד בין היתר כי רפ״ק בצלאלי, מומחה לתצלום מסמכים במטה הארצי של המשטרה, שהעיד מטעם התביעה, מצא כי במכונת הפיתוח של התמונות שהיתה בטרווניקי היה פגם מסוים, שגרם לפגמים בכל התצלומים שנמצאו במסמכי טרווניקי. מדובר ב״ת–149״ — התעודה העומדת במרכז המשפט הזה, ועוד בשלושה מסמכים נוספים מטרווניקי שהומצאו במהלך המשפט על־ידי השלטונות הסובייטיים.

שקד הזכיר סדרת תמונות מתוך אלבום זה, המתייחסות לביקורו של הימלר בטרווניקי ב–19.6.42, אז נערך למפקד הגסטאפו מסדר כבוד. התובע ציין כי המדים שלבשו מקבלי פניו באותו מסדר הם בדיוק אותם המדים שלובש האדם המצולם במסמך (שלטענת התביעה הוא דמיאניוק). הוא הוסיף: ״הוכחנו שכל הפרטים בתצלומים מוליכים אל הנאשם בהיותו בטרווניקי ולא בשום מקום אחר״.

שקד ביקש להזים את טענת דמיאניוק, שסיפר בעדותו כי תספורת כפי שמופיעה בתצלום שבמסמך היתה לו רק בצבא האדום (ולטענת הסניגוריה המסמך זויף על־ידי הק.ג.ב). על כך הגיב התובע כי יש סבירות לטענה שכשנלקח דמיאניוק בשבי הגרמני הוא סופר, והיתה לו אכן אותה תספורת כפי שהיא מופיעה בתצלום.

בהתייחסו להפרשי הגובה, כאשר במסמך טרווניקי נכתב כי גובהו של האיש 175 ס״מ ואילו דמיאניוק מיתמר מעל 180 ס״מ, ציין התובע, כי במקרים רבים כאשר ממלאים מסמכים כגון זה, היו רישומים שונים ואף מוטעים גם לגבי הגובה.

כאן העיר השופט צבי טל: ״יש לי השערה בנושא הזה — הרי תורת הגזע הנאצית מייחסת חשיבות רבה לגובה, וקראתי במקום כלשהו שבשום רישום הנאצים לא רשמו אדם מגזע־נחות מעל גובה מסויים, אלא מתחתיו״.

על כך הגיב אב בית הדין, השופט דב לוין: ״הערת חברי היא הערה — אך בכל מקום אינה חייבת להילקח בחשבון בהכרעת הדין של בית המשפט, וכך גם הציג אותה חברי״.

התובע הוסיף בעניין זה כי יתכן עוד הסבר להפרשי הגובה הללו: שהאיש כלל לא נבדק, והרישום נעשה על־פי גובהו המשוער שציין. מכל מקום, הטעים התובע, אין זו אינדיקציה של זיהוי, אלא להיפך — של טעות טבעית ומוסברת.

בהתייחסו לטענת הסניגוריה, כי מסמך טרווניקי אינו אלא המצאה של הק.ג.ב, וכי תעודות כאלו לא היו קיימות כלל, ציין שקד את העובדה ששלוש תעודות זהות בנות הזמן הגיעו לישראל במהלך המשפט.

בישיבת אחה״צ ייחד התובע את סיכומיו לנושא הזיכרון. בהתייחסו בעיקר לשאלת זיהויים של ניצולי מחנה טרבלינקה את דמיאניוק בעדותם במשפט זה.

ראשית הוא עסק בעדותו של פרופ׳ ואגנאאר, עד מומחה מטעם ההגנה שהובא מהולנד לישראל להעיד בנושא הזכרון. שקד ציין, כי אפילו אותו עד מומחה אמר בין היתר ש״מגוחך לומר כי אנשים לא זוכרים פנים אחרי 40 שנה״. התובע הוסיף, ״אנו סברנו וסוברים כל העת שאירועים בעלי משמעות בחיינו אין שוכחים, ועל אחת כמה וכמה כאשר מדובר במעשים כמו שהיו בטרבלינקה״.

שקד הזכיר בהקשר זה כי חקר השואה וכן הכניסה הפרטנית לגבי כל מחנה השמדה, מבוססים כולם על זכרונם והיכרותם של הניצולים.

השופט לוין מעיר: ״בתחיקה המשפטית יש אבחנה בין זיכרון לגבי אירועים וזיכרון לגבי דמות. יתכן שאנשים יכולים לספר במדויק על כל שהתרחש בטרבלינקה גם אחרי 40 שנה, ועם זאת פחות לזכור את הדמויות שפעלו שם״.

שקד: ״לכן, עצם הצגת התמונות בפני אנשים שהיו שם, כפי שעשתה מאריה ראדיוקר מטעם משטרת ישראל, בעת שחקרה את פשעי הנאצים והזמינה את ניצולי המחנות לזהות פושעים באמצעות אלבום תמונות — הוא הדבר הטבעי ביותר לעשותו. שהרי אין לחשוב שאותם אנשים אינם זוכרים דברים שקרו שם והאנשים שביצעו זאת. לכן, כשהנאשם טוען היום כי אינו ׳איוואן האיום׳ מטרבלינקה — הוא טוען למעשה שניצולים אינם מכירים אותו כלל״.

השופטת דליה דורנר: ״אבל יתכן שהוא טוען כי זהו אדם שהוא דומה לו״. שקד: זו אכן שאלה מורכבת, שנטפל בה בהמשך הסיכומים. אבל קודם כל, כדי לשכנע את בית המשפט שהליכים שנקטנו הם מספיקים — עלינו להשתכנע שניצולי טרבלינקה הכירו את האיש בתנאים ובנסיבות כאלו, שקשה מאד לחשוב היום כי אולי הם טעו ולא זוכרים היטב, או שאולי הם זוכרים פרטים אבל לא את הפנים״.

שקד העיר, כי יכול מאד להיות שזכרונם אצם התעמעם במקצת, אבל דווקא ״איוואן האיום״ אינו דמות שאפשר לשכוח או שדמותו היטשטשה בדרך כלל. הדעת נותנת כי לא חלה כאן כל טעות ושההצבעה לעברו היא נכונה — אמר.

אליהו רוזנברג ישוב להעיד

(ע). אליהו רוזנברג, מניצולי מחנה טרבלינקה, שהשמיע את עדותו מטעם התביעה בשלבים הראשונים של משפט דמיאניוק, נקרא לעדות נוספת הבוקר.

הפעם הוא הוזמן לבקשת הסניגוריה, בעקבות עדות שנמסרה מפיו בשעתו בווארשה. מדובר בהודעה, שנמסרה על־ידי רוזנברג באידיש בתאריך 20.12.45 בווארשה, בקשר למותו של איוואן ביום המרד בטרבלינקה ב–2.8.43.

ערך את העמוד: דני ענבר

פקסימיליה
MURATA
מורטה
קומפקטית
גם במחיר!
ניצים מקבוצת כלל

דורון
רוזנבלום
★
מכים כמו קוזאקים,
ועוד צועקים געוואלד
ב חדשות של שבת

صورة عن الأصل

هكذا عن الرحيل

עדיליון של גוטמן לרעיית הנשיא

דורה גוטמן (משמאל), אלמנתו בת ה־88 של הצייר נחום גוטמן, העניקה לאורה הרצוג, רעיית הנשיא, עדיליון זהב בו משובצת ליטוגרפיה צבעונית, יצירתו של גוטמן "רימונים בכפות". העדיליון הונפק על־ידי החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות. (צילום: רחמים ישראלי)

התפטרו 2 משופטי פרס ביאליק שהוענק אתמול לנתן שחם, לישראל אלדד ולצבי־מאיר רבינוביץ'

מאת סופר "הארץ" לענייני תרבות

בטקס שהתקיים אתמול באולם מסקין בתיאטרון "הבימה", הוענק פרס ביאליק לסופר נתן שחם (בתחום הספרות היפה) ולפרופ' ישראל אלדד ופרופ' צבי־מאיר רבינוביץ' (בחכמת ישראל). פרופ' חיים שחם התפטר מחברותו בוועדת השיפוט בתחום חכמת ישראל, במחאה על הופעתו של אלדד בתוכנית הטלוויזיה "מוקד" בשבוע שעבר. ד"ר אברהם הגורני־גרין התפטר מוועדת השיפוט בתחום הספרות, על שום החליטה להעניק את הפרס לסופר נתן שחם על ספרו "רביעיית רוזנדורף". על ההחלטה לתת את הפרס לשחם חתומים רק טוביה ריבנר וד"ר דן לאור.

על־פי תקנון הפרס (שהוא בסך 4,000 ש"ח לכל זוכה) רשאית הוועדה בת 3 חברים להעניק ברוב דעות. לדעת רוב השופטים, הספר "רביעיית רוזנדורף" (עם עובד) הוא "ספר שחכמתו במידה וחריפותו אינה עוברת את מטרתה". השופטים ציינו, כי הספר משלב בין הספרות והמוסיקה, ומהווה גם "רומן של תקופה" ומשמש פתחודפה לעליית יהודי גרמניה בשנות ה־30. אביו של שחם, הסופר אליעזר שטיינמן, זכה בפרס ביאליק בשנת תש"ט, וביאליק היה סנדקו של נתן שחם.

פרופ' חיים שחם חתם, לפני כחודש ימים, יחד עם פרופ' רבקה שץ (יו"ר) ופרופ' פנחס פלאי, על ההחלטה לתת את הפרס לפרופ' ישראל אלדד ולפרופ' צבי מאיר רבינוביץ'. רבינוביץ' קיבל את הפרס על ספרו "מחזור פיוטי רבי יניי לתורה ולמועדים". בהחלטת השופטים להעניק את הפרס לפרופ' אלדד נאמר, כי הוא תופעה ייחודית בספרות וחכמת ישראל, וכי שני אלמנטים מרכזים בתורתו: "לא להפריד בין חומר ורוח, לא להקריב את ירושלים בשביל יבנה", וכן שאיפתו "לחבר את היהדות אל הציונות, תחת אשר חכמת ישראל בדורות הקודמים נתחברה אל האמנציפציה".

אחרי הופעתו של אלדד בתוכנית "מוקד" בטלוויזיה ביום ד' בשבוע שעבר, כתב פרופ' חיים שחם למועצת עיריית ת"א כי "מה שהיה אפשרי לפני חודש אינו אפשרי יותר", וציין שהוא מתכוון לעמדות שנקט אלדד לקראת סופה של התרבית, כשריפה, בין היתר, על רפטריאציה. "יש בהתפטרותי משום מחאה רבתי", כתב שחם.

בטקס נשאו דברים ראש עיריית ת"א, שלמה להט, ותתני הפרס. בקהל שמילא את אולם מסקין עד אפס מקום, נראו בין היתר השר חיים בר לב, סגן מזכיר המדינה יעקב מלץ, חברי הכנסת הרב אליעזר ולדמן וגאולה כהן, הסופרים משה שמיר, תמר בר־טוב, נתן יונתן.

פרס אלחנני לשילוב אמנות בארכיטקטורה למעצבי אתר ההנצחה לקהילת המודיעין

האדריכלים ברוך ברוך ויוסף סר־לומון מחיפה יקבלו מחר באתר ההנצחה לחללי קהילת המודיעין בגלילות, את הפרס ע"ש אריה אלחנני, המיועד לציין את שילובה של יצירת אמנות בארכיטקטורה. ברוך וסלומון תכננו ועיצבו את אתר ההנצחה, שבו מבנך נפתל, בניין גבו אולמות, ספריה ואמפיתיאטרון.

הפרס, בסך 8,000 ש"ח, שהיה יוזמתו של האדריכל אריה אלחנני ז"ל ובני משפחתו, ניתן בראשונה לפני 3 שנים, ומימושו הוא חלק מפעילותה של קרן ת"א לספרות ולאמנות. תהליכי השיפוט וההערכה השנה נמשכו זמן רב.

אלוף פיקוד מרכז ואיש שב"כ בכיר מבקשים לדחות עתירת מועמד לגירוש

האיש, תושב ג'נין, פנה לבג"ץ ● אלוף מצנע: "אני מודע לחומרה היתרה שבגירושו"

(עט). אלוף פיקוד המרכז, האלוף עמרם מצנע, ביקש אתמול מבג"ץ לדחות את עתירתו של ג'מאל הינדי מג'נין, אחד המועמדים לגירוש. הדיון בעתירתו של הינדי יתקיים היום בפני הרכב מיוחד של חמשת שופטי בג"ץ, בראשותו של נשיא ביהמ"ש העליון, מאיר שמגר.

בתצהיר התשובה לעתירה, שהגישה פרקליטות המדינה, אומר מצנע כי הוא מודע לחומרה היתרה שבגירוש, לכן השימוש בסמכות זו נעשה, לדבריו, רק באותם מקרים מועטים וחריגים, כאשר אף אמצעי אחר לא יוכל להפסיק את הסיכון הביטחוני, שגורמת המשך שהייתו של הינדי באזור יהודה ושומרון.

"רק לאחר ששוכנעתי שצו הגירוש הינו האמצעי היחיד, המתאים למניעת המשך הסיכון, הנובע מפעילותו של הינדי, הוריתי על הוצאת הצו", כותב מצנע ומוסיף, כי לפני שהחליט על כך, בחן חומר מגוון בעניינו של הינדי, שנאסף במשך שנים ע"י השב"כ. מצנע אומר, כי מסקנתו היא שהינדי הוא פעיל בכיר בארגון השאביבה של הפת"ח, כאשר מוקד פעילותו העיקרית הוא באוניברסיטת נג'אח בשכם, שם הוא לומד.

לתשובת הפרקליטות צורף גם תצהיר, החתום בידי איש שב"כ בכיר.

המידע שבידי השב"כ הועבר לידי האלוף מצנע וגם הוועדה המייעצת שדנה בעירעורו של הינדי על צו הגירוש בחנה אותו.

מצנע ואיש השב"כ אומרים, כי שופטי בג"ץ יוכלו לעיין בחומר החסוי ללא נוכחות הינדי ופרקליטו עו"ד ג'וואד בולוס. "הנני מצהיר, כי המקורות עליהם מתבסס המידע על הינדי הינם מקורות שונים, אמינים ומהימנים, אשר על־פי ניסיוני המקצועי ניתן לסמוך ללא חשש על אמיתות הידיעות שנמסרו על־ידם", אומר בתצהירו איש השב"כ הבכיר.

מובארק וחוסיין דחו

(סוף מעמוד 1)

אינו רואה שום סיכוי להזיז את מובארק וחוסיין מעמדתם שהדרך היחידה למו"מ ישיר היא באמצעות ועידה בינלאומית. לפיכך יקיימו ה[illegible] אמריקאים מגעים עם הסובייטים בנסיון לגשר על פני הפערים שנותרו בנושא נוהל הוועידה והרכב המשתתפים בה.

רעיונות — לא תוכנית

פקיד אמריקאי בכיר אמר אתמול כי נשיא מצרים חוסני מובארק מגיע לוואשינגטון עם רעיונות אך לא עם תכנית חדשה. הפקיד קידם בברכה את הרעיון להקפיא את האלימות לחצי שנה "משום שאיש לא יוכל להיות במצב רוח לבחון פתרונות פוליטיים כל עוד נמשכת האלימות".

מובארק יפגש מחר עם הנשיא רייגן לשיחות עבודה וביום ששי ידון עם שולץ על רעיונותיו לקידום תהליך השלום. הוא יבקש גם את עזרת הממשל במחיקת חלק מחובות העבר של מצרים המסתכמים בכ־4.5 מיליארד דולר ולהרחיב את שתוף הפעולה הצבאי בין המדינות.

מרגרט תאצ'ר תמכה אתמול בראיון טלוויזיה ב"יוזמת הביניים" של נשיא מצרים וחיזקה את ידיו לקראת פגישתו עם הנשיא רייגן מחר בוואשינגטון. השניים שוחחו אתמול במשך שעה ורבע, והסכימו שוועידה בינלאומית היא הדרך הר[illegible] לפתרון הסכסוך.

מובארק זכה להערכה רבה בלונדון והתקבל שם כמעט כמנהיג העולם הערבי. הוא תואר כמדינאי אשר הצליח להתנער מן ה[illegible] של קודמו בתפקיד, והצליח לשמור על השלום עם ישראל ולבנות מחדש גשרים בין מצרים ומרבית העולם הערבי.

מה מביא רובינשטיין

ראש הממשלה יצחק שמיר ציין אתמול שהזמנתו של מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין ל־היפגש עם מזכיר המדינה ה־אמריקאי היא חלק מדו־שיח המתנהל בין ראש הממשלה למזכיר המדינה על רעיונות ותכניות ל־פתרונות מדיניים כאזורנו. נודע כי רובינשטיין הוזמן לפגישה עם שולץ לאחר שפנה אל יועצו הקרוב צ'רלי היל וביקש להזמינו. הוא הביא עמו לוואשינגטון הצעות בנושא שיפור מצב הפליטים.

שגרירות ישראל בוואשינגטון סרבה לדווח עם מי עומד רובינש־טיין להפגש. למעשה הגיע רובינש־טיין עם שלושה רעיונות: לחדש את תכנית האוטונומיה על פי קווי הסכמי קמפ דייוויד, להציע מפגש ישראלי־ירדני־מצרי־אמריקאי כ־תחליף לוועידה בינלאומית ו/או להתחיל לנהל מו"מ עם פלשתינאים מן השטחים.

רייגן: סיבה לקוות

הנשיא רונלד רייגן הכריז אתמול כי ממשלתו תמשיך לפעול למען השכנת שלום במזרח התיכון ואמר, שיש לדאוג לכך שלפלשתינים תהיה "סיבה לקוות". עם זאת לא הודיע על כל יוזמה אמריקאית חדשה בנושא המזרח־התיכון.

שמיר מברך מובארק

שמיר בירך אתמול על רצונו של הנשיא מובארק להפסקת האלימות בשטחים באומרו כי זהו גם אינטרס מצרי. לעומת זאת, אמר שמיר, התנאים שהנשיא המצרי מצרף לתר־כיתו אינם מקובלים על ישראל.

היא לא תסכים להתערבות גורמים בינלאומיים בנעשה בשטחים ולא תסכים להפסקת הפעילות ההתיישבותית באזורים אלה.

בעקבות דבריו של שמיר בזכות הסכם קמפ דייוויד אמרו אתמול שרים במערך כי הם שמחים שלאחר עשר שנים הוא נותן את תמיכתו להסכם זה והוסיפו כי "למען המדינה אנו מקווים שיקח לו פחות זמן להכיר בצורך בוועידה בינלאומית".

צמר ומר אמריקאי

הצעת החלטה אנטי ישראלית קיצונית, שנוסחה על ידי אש"ף, תוגש למועצת הבטחון המתכנסת הבוקר לדיון רשמי ראשון בדו"ח המזכ"ל על השטחים. בהצעת ההחלטה נתבעת ישראל לבטל את כל החוקים שאינם מתיישבים עם סעיפי אמנת ז'נווה, במיוחד את חוק ירושלים, וכן להפסיק הפקעות אדמות ומקורות מים, לפרק את ההתנחלויות ולהחזיר [illegible].

נוסח של הצעת ההחלטה, יובא לדיון של נציגי המדינות הבלתי מזדהות. דיפלומטים ישראליים ב־מרכז האו"ם פועלים לסיכול ההצעה. ולפי הערכתם תטיל ארצות הברית וטו על נוסח קיצוני כזה.

אתמול פורסם במרכז האו"ם דו"ח המזכ"ל על כוח יוניפי"ל בדרום לבנון, שהוגדר על ידי נציגים ישראלים כמתון ומרוסן בהשוואה לדו"חות קודמים. המזכ"ל מציין, כי חלה ירידה ברמת האלימות בדרום לבנון, והוא משבח את פינוי שתי עמדות של צה"ל בחוקבן ואת שיכונם של תושבים לשני הכפרים יעטר וכפרא. ביום ששי הקרוב, תתכנס מועצת הבטחון לאישור הארכת מנדט כוח יוניפי"ל בדרום לבנון.

ראש עיריית ניו יורק, אד קוץ', הצטרף אמש למבקרים את מדיניות ישראל בשטחים באומרו כי "אלימות כזאת ראויה לגנוי חריף יותר כאשר היא מוכתבת על ידי ממשלה."

מנהיגים וראשי ארגונים יהודיים מחו אמש על מה שכינו פרסומים בלתי מבוססים ומטעים בעתוני ניו יורק, היוצרים רושם מוטעה כאילו הממסד היהודי רוגז על ממשלת ישראל ואינו תומך במדיניות ה־עקרונית של ישראל שמטרתה להשיב את הסדר והחוק לשטחים.

הקבלנים מבקשים לאשר יבוא עובדים

חוששים מפיגור בבניה

מאת אריה לביא

מרכז הקבלנים הגיש בקשה לשלטונות לאשר יבוא של עובדים זרים מחו"ל בעקבות הנזקים שנגרמו לקבלנים ולחברות בניה מהשביתות של הפועלים הערבים. מנכ"ל מרכז הקבלנים, צבי צילקר, פנה לשרות התעסוקה בירושלים בבקשה לראות בתופעה זו של אי בואם של פועלי השטחים לעבודה, כ"כוח עליון" ואת מאחר ומתברר כי יחול פיגור במסירת המבנים והרבים מהקבלנים יתקשו לעמוד בחוזים עליהם חתמו.

ערך את העמוד: אריה חשביה

המשכים מעמוד 1

פרשנות: אווירת בחירות

(סוף מעמוד 1)

ואפילו חיים בר לב, אינם ששים לבוא להתמודדות הפנימית במרכז המפלגה מעמדה של הבר מהשורה. מוטב "למשוך" עוד תשעה חודשים ולהגיע למערכה לא רק עם היוקרה של שר. לא פחות חשוב מכך — אם יפרשו עתה מהממשלה לא יעמדו לרשותם המזכירות, העוזרים, הנהג, טובות ההנאה הקטנות לחברים ומערך לוגיסטי החשובים כל כך לגיוס קולות במרכז. חברי כנסת לא מעטים במערך יודעים שרק נס ישאיר אותם בכנסת אחרי נובמבר ומוטב להם למצות את ההנאה עד תום.

שר הבטחון יצחק רבין שדעתו חשובה לא פחות מזו של פרס וחשובה לפרס יותר מדעתו של כל אדם אחר אינו מוכן לוותר על משרתו. רבין השלים זה מכבר עם המעמד של שר הבטחון והוא יודע כי גם לאחר הבחירות הוא יזכה לכל היותר להיות שר הבטחון. אז לשם מה נחוצות לו בחירות?

מנהיג מפלגת העבודה שמעון פרס היה מוכן ברצון להקדים את הבחירות לאביב, ואולם הליכוד משיב בלעג כי אין מה לדבר על בחירות לפני יולי־אוגוסט. שמיר וחבריו יודעים שמפלגת העבודה לא תחזור על הטעות של 1984 שעלתה להם במנדט או שניים, ואולי בשלטון. החלטה על הקדמת הבחירות באה לדידו של פרס בחשבון כיון שהוא מותירה בידו מספר חודשים למימוש תוכניות השלום החרישות שלו. נסיגה חד־צדדית מהממשלה סוגרת בעבורו את כל האופציות המדיניות. פרס מגלגל בימים אלה רעיונות חדשים, בעיקר בערוץ המצרי, ומקווה להגיע לבחירות עם הישג ממשי בתחום המדיני. הוא עדיין מאמין שממשל רייגן מוכן להתגייס למען הועידה הבינ"ל. שמיר שלח את רובינשטיין לשולץ עם יוזמות ישנות וחסרות סיכוי על מנת להציג פעילות ולסכל את פעולות היריב.

לפי שעה מתאבנים הצדדים בניסוח סיסמאות בחירות. שמיר מאשים את פרס בהזמנת מדינה פלשתינאית ואילו "שרים במערך" — מושג שיחזור לחדשות — מברכים את שמיר על שעשר שנים לאחר קמפ דיוויד הוא מכיר בהסכם זה. הם מקווים שייקח לו פחות זמן להכיר בוועידה הבינלאומית. לפני השרים עוד ישיבות ממשלה רבות.

3 שופטים לדין פלילי

(סוף מעמוד 1)

הרגישו אמש גורמים משפטיים כי־"לכשיוגשו כתבי אישום נגדם לביהמ"ש הם ישעו מתפקידם עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם".

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש והמישנה לפרקליט המדינה דורית ביניש מסרו אמש לשר המשפטים אברהם שריר ולנשיא ביהמ"ש העליון השופט מאיר שמגר על החלטתם. נודע כי מאז הובאו פרטי החקירה נגד השופטים (שנ־חשפה לראשונה ב"הארץ" ב־21 בינואר) לידיעתו של השר שריר, הוא לחץ על הגורמים המשפטיים בפרקליטות המדינה לסיים את הטי־פול בנושא במהירות כדי למנוע נזק למערכת השיפוטית. אמש אמר השר שריר בתגובה ראשונה על ההחלטה כי "עכשיו נצטרך לעשות כל מאמץ כדי להחזיר את האמון למערכת השיפוטית".

על פי החומר שהצטבר בפרקלי־טות המרכז והובא אמש לדיון בפני הצוות הבכיר בלשכתו של חריש יואשם שופט בית המשפט השלום אהרון כהן בכך שהזהיר את מזכיר ביהמ"ש לתעבורה אברהם פלאי מפני החקירה הסודית שהתנהלה נגדו. כהן שישב לפני כשנה בדיונים על הארכת מעצרו של יהודה פרנקל ידע את כל פרטי הפרשה ואף הוציא צו לאיסור פרסום על חקירת המשטרה. נודע שבחקירתו במשט־רה הודה השופט כהן שהזהיר את פלאי בנוגע לחקירה. אולם ציין כי עשה זאת משום שרכיו של פרנקל נראו לו חסרי בסיס. שופט התעבורה בר־שחר חריפאי מרוחבות חשוד בכך שהקל בדין בנו של אלוף (מיל') אהרון יריב שהועמד לדין בגין עבירת תעבורה. המשטרה והפרקלי־טות ראו בחומרה את העובדה שהשופט חריפאי לא פסל עצמו מלשבת בדין למרות היכרותו ה־קודמת עם יריב ושיחה שקיימו השופט ויריב על האשמות נגד בנו. צבי הראל, סופר "הארץ", מציין כי האלוף (מיל') אהרון יריב אמר בתי־גובה כי הכל נעשה בתום לב ובנקיון כפיים. יריב הוסיף כי את גירסתו המלאה מסר לגורמים המוס־מכים ששאלו אותו על כך. בתשובה לשאלה אמר כי הוא מנוע מלהכנס לפרטים מפני ששמע בעצת פרקליטו.

שופט התעבורה אשר ארבל חשוד אף הוא בהפרת אמונים.

ביטול צו איסור

אמש לאחר שנסתיימה ההתייע־צות בלישכתו של חריש, עוכב במשך כמה שעות פרסום ההודעה הרשמית על ההחלטה שנתקבלה, משום שעפ"י דרישתה של המישנה לפרקליט המדינה דורית ביניש, הובהר שיש צורך לפנות לשופט על מנת שיבטל את צו איסור הפרסום על שמות השופטים החשודים. רק בשעה 9.30 בערב, כשביטלה השופ־טת מרים באום את הצו הזה הותרה לפרסום ההודעה הרשמית, הקובעת בין השאר כי "בישיבה שהתקיימה בלישכת היועץ המשפטי לממשלה דנו היום בעניינים של שלושה שו־פטים. השופטים המעורבים בפרשה התבקשו הסכימו לצאת לחופשה לאלתר. "כן נאמר בהודעה כי "לפי החומר הקיים אין מדובר בחשד של קבלת שוחד ושלמונים ע"י השו־פטים, אלא בעבירות הנושאות אופי של הפרת אמונים. החקירה טעונה השלמה ולכן תשתהה כמה ימים

הכנת כתבי האישום". לגבי השופט ברדיין נאמר בהודעתו של חריש כי "טענות שהועלו בחקירה נגד השו־פט ברדיין נמצאות בבדיקה".

שמו של שופט התעבורה ברדיין שורבב לפרשת שוחד של אלכסנדר צייזלר תובע משטרתי בביהמ"ש לתעבורה. ברדיין נחקר במשטרה ותיק החקירה הועבר לפרקליטות, אשר המליצה לסגור את התיק הפלילי נגדו בשל אישיותם המפוקפקת של שני עדי התביעה. בהתייע־צויות שהתקיימו בהשתתפות נשיא ביהמ"ש העליון מאיר שמגר הוחלט על דעתו של ברדיין שהוא יפרוש לאלתר מתפקידו. אולם בינתיים הו־דיע השופט במכתב לשר המשפטים כי הוא מבטל את הסכמתו לפרוש.

הנשיא לשינדלר

(סוף מעמוד 1)

ניתנה שום הוראה להכות ללא הבחנה ואם היו הריגות כלשהן מן ההוראות. נמסר לי כי ננקטו צעדים להבטיח שהדבר לא יישנה. אני מאמין ומקווה שהמצב יתייצב וירגע ואז יותר כמובן הדי־כוח הפוליטי".

הנשיא מתרעם על כך שאף אחד מכל מותחי הביקורת עלינו על המצב בשטחים, לא הציע חלופה. איש מן המבקרים גם איננו יכול להצביע על פתרון של בעייה דומה של מהומות בארצות אחרות מבלי להזדקק לכח.

הרצוג הטעים כי הבעייה המיידית הניצבת לפנינו כיום, במיוחד בא־ווירה המזרח־תיכונית הגועשת, אי־נה בין התפרצויות בשטח לבין ישיבה אל שולחן המו"מ. לדבריו הברירה שלפנינו היא בין דיכוי המהומות הללו ובין הידרדרות למצב דוגמת טהרן או ביירות. "המצב טומן סכנה לא רק לנו ולרוב המכריע של האוכלוסיה הערבית הזיה איתנו, אלא אף לשכנינו בירדן, במצרים ובמקומות אחרים. מה שמוטל על כף המאזניים הוא לדעתי, האם יתפשט איום הפונ־דמנטליזם המאיים על האזור כולו".

הנשיא מבקר את הרב שינדלר על כך שהוא איננו מציע אלטרנ־טיבה כלשהי ומסתפק בביקורת לשמה. "האם עלינו להשתמש באותן שיטות שננקטו לא כל כך מזמן בארה"ב בקמפוסים ובמוקרים אחרים של תסיסה על רקע גזעי או פוליטי? או אולי עלינו להשתמש בשיטות התקיפות בידי כוחות המשטרה והבטחון הבריטיים בצפון אירלנד או בעת המהומות על רקע גזעני בלונדון ובערים ראשיות אחרות בבריטניה?"

הנשיא סיים את מכתבו בציינו כי הוא בטוח שיעשה כל האפשר ע"י כל הגופים האחראים בישראל להב־טיח שהצעדים הננקטים לשמור על החוק והסדר יהיו הולמים ומוצדקים מבחינה חוקית ומוסרית.

מידם שלושת השופטים

(סוף מעמוד 1)

שימש במשך שישה חודשים כשופט מחוזי בתל אביב (מינוי זמני). פרקליטים שהופיעו בפניו מספרים כי הוא מדגיש את האופי המכובד הראוי לבית המשפט. הוא בעל הספק עבודה גדול.

● שופט התעבורה יעקב ברדיין משמש כעשר שנים שופט תעבורה בתל אביב. עורכי דין המופיעים בפניו סבורים כי הוא נמנה עם המקלים שבקרב שופטי התעבורה וכמו כן מגלה סבלנות מופלגת כלפי הצדדים במשפט גם כאשר המדובר במשפטים המתנהלים תחת לחץ.

בכאב ובצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

ישעיהו פיליפסון

ההלויה תצא היום יום רביעי ח' בשבט תשמ"ח, 27.1.88, בשעה 12.30 מבית ההלויות העירוני ברחוב דפנה 5 תל אביב לבית העלמין בחולון.
הסעה תועמד לרשות המלווים.

אשתו: אסתר רכה פיליפסון
בניה: מרטין פיליפסון, וב"ב – בריסל
מרדכי אביאור (פיליפסון) וב"ב – גבעתיים
והמשפחה בארץ ובחו"ל

נא להמנע מבקורי תנחומים

אבינו היקר והאהוב
סא"ל

יששכר — איסי רוזן

מנכ"ל "גליל הנדסה"
הלך מאיתנו בטרם עת

הלויה בבית העלמין "כפר־סמיר" בחיפה היום, יום רביעי ח' בשבט תשמ"ח, (27.1.88) בשעה 14.00 ליד השער הראשי.

נעמי, גילי, דרור ונועם רוזן

במלאות שלוש עשרה שנה לפטירת בעלי אבינו וסבנו היקר

דב גרינשטיין ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו מחר יום חמישי ט' בשבט תשמ"ח 28.1.88 בשעה 16.00 בבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים ליד השער.

המשפחה

לנעמי, גיל, דרור ונעם
אתכם באבלכם הכבד בהלקח מכם ללא עת

איסי רוזן ז"ל

גליל הנדסה
תכנון מפעלי תעשיה

במלאת שש שנים לפטירת יקירנו

יחזקאל גולדנברג ז"ל

אזרח הדואר

נפקוד את קברו ונעלה זכרו ביום ששי י' בשבט תשמ"ח 29.1.88 בשעה 11.00 בבית העלמין הישן בחדרה

המשפחה

לאלוף מתן וילנאי
תנחומים לך ולכל המשפחה
על מות האב

פרופסור **זאב וילנאי ז"ל**

אורט ישראל

לנעמי רוזן והמשפחה
ולחברת גליל הנדסה
משתתפים באבלכם על מות

א י ס י ז"ל

הנדסת התפלה לישראל בע"מ

רשות השידור

ללאה פילצר — אפרת
אתך באבלך הכבד על מות

א ב י ך ז"ל

הנהלת רשות השידור
מוסדותיה ועובדיה

לגבי מיצי אשר
לעו"ד אורי אשר וב"ב
משתתפים באבלכם הכבד במות יקירכם

הנס אשר ז"ל

השותפים והעובדים
אלקס, שטרן, אשר, רום,
משרד עורכי דין

לאורי מיצי וקלרט
עמכם באבלכם במות יקירכם

הנס אשר ז"ל

החברים: חוה ועמוס שניצקי
נילי ומתי אבנת
נילי וחזקי שפירא

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

הנס אשר ז"ל

ההלויה תתקיים ביום רביעי ח' בשבט תשמ"ח 27.1.88 בשעה 14.00 בבית העלמין רמת־השרון (צומת מורשה)

מיצי אשר
קלרט ואורי אשר
אריאל, דני, תמר
משפחות אשר, אדלרשטיין וריפ

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03־38 38 38

לשמואל מתתיהו
משתתפים באבלך הכבד במות

א מ ך ז"ל

ארקיע
קוי תעופה ישראליים בע"מ

מנהל בתי המשפט
עובדי ושופטי מערכת בתי המשפט
משתתפים בצערו של חברם לעבודה

מיכאל רודה

במות אביו

ניסן ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

במלאת ארבע שנים לפטירתה של יקירתנו

לאה גולדוסר ז"ל

תיערך אזכרה ביום ה', 28.1.88 בשעה 3.30 אחה"צ, בבית העלמין בנחלת־יצחק

המשפחה

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

לוח כל העיר
עובר לביתו החדש
ב־1 בפברואר 1988
הכתובת החדשה:
רח' יפו 236, ירושלים.
טלפון: 02־528181,
02־521227

המרכז הישראלי לניהול

קידום נשים בתפקידי ניהול
קורס סמסטריאלי לנשים מנהלות
מחזור ד': 3.2.88, מלון רמת־אביב, ת"א

13 מפגשים, יום לימודים בשבוע
מועד פתיחה: 3 בפברואר 1988
מקום: מלון רמת־אביב, ת"א

הרצאות תיאורטיות וסדנאות ישומיות – בנושאים הבאים:
* בעיות ניהול בחברה מודרנית * נשים בתוך מערכות ארגוניות * אסטרטגיות לקידום נשים * סגנונות ניהול בארגון * תכנון ופיתוח קריירה * תקשורת בתכנון אסרטיבי * התמודדות עם מצבי לחץ * יחסי גברים נשים בעולם העבודה * ניהול מו"מ * פתרון בעיות וקבלת החלטות * ועוד...

בסגל המרצים:
* פרופ' רבקה בר יוסף * פרופ' דפנה יזרעאלי * גב' רבקה נרדי * מר גדי ברייר * ד"ר יעל זיו * מר ראובן כץ * גב' אורה סתר * ד"ר דליה עציון * ד"ר יהודית ריכטר * מר יוסי נסר

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול,
טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678;
057-37914

שר הפנים של מערב־גרמניה:

יש צורך ביותר תותחי מים ושריוניות לדיכוי הפגנות

בון (ע"ד). שר הפנים המערב גרמני, פרידריך צימרמן, הבהיר אתמול את הפעלתם של יחידות משטרת־הגבולות המערב גרמנית לדיכוי הפגנות אלימות. בהדגישו כי יחידות אלה זקוקות למספר רב יותר של תותחי־מים, מצלמות וידיאו ושריוניות.

בהגישו לפרלמנט בבון דו"ח שנתי על פעולותיה של "משטרת הגבולות" השנויה במחלוקת, ציין צימרמן כי שנת 1987 היתה שנה סוערת במיוחד במערב גרמניה. הוא ציין כי שני אנשי משטרה מצאו את מותם בשעת התנגשות עם מפגינים בקרבת נמל התעופה של פרנקפורט בחודש נובמבר, ואילו מאות שוטרים נוספים נפצעו במהלך הפגנות פוליטיות.

"רק פעולתן האמיצה של יחידות המשטרה הפדראלית הצילה אותנו מהסלמה נוספת", ציין השר.

אנשי האופוזיציה מתחו ביקורת קטלנית על הדו"ח. הם טענו בין היתר כי יש להימנע ככל האפשר מהפעלת משטרת הגבולות נגד מפגינים, לבד ממקרים חריגים.

"דיפנס ריוויו":

"צבא אנגולה השתמש בנשק כימי במלחמתו במורדים"

בריסל (איפ"י). כוחות צבא של ממשלת אנגולה השתמשו ככל הנראה בנשק כימי, בקרבות שהיו באחרונה עם יחידות "אוניטה" של המורדים, באזורים נידחים של המדינה — כך מוסר כתב העת לענייני צבא "מיליטרי דיפאנס ריוויו".

הירחון, שמרכזו בלונדון, מוסר כי כתריסר ניצולים מההתקפה הכימית, צולמו בידי צוות הסרטה דרום־אפריקאי, לפני שהועברו לטיפול רפואי ביוהנסבורג. לפי הירחון, יועצים אמריקאים צפו בנפגעים, שהיו במצב של שיתוק־ בדרגות חומרה שונות.

מקור הנשק הכימי ומקום ייצורו לא זוהה. עם זאת נמסר כי הנשק הכימי הופעל בצורת פצצות שהושלכו מתוך מטוסים מתוצרת סובייטית.

המורדים של ה"אוניטה" מנהלים "מלחמת יערות" מתמשכת נגד כוחות הממשלה המרכסיסטית, אשר נעזרת מצידה ב־1,200 יועצים סובייטיים, וב־35,000 חיילים קובניים.

שביתה כללית בבאנגלדש — 100 נפצעו, 45 נעצרו

זו השביתה העשרים במספר מאז נובמבר • 21 מפלגות אופוזיציה הפגינו במטרה לאלץ את הנשיא, חוסיין מוחמד ארשאד, להתפטר

דאקה (ע"ר וע"צ). שוטרי־מהומות מצויידים באלות התנגשו אתמול עם שובתים מתנגדי הממשלה ששיתקו את התחבורה ואת המסחר בבאנגלדש, ולפחות 100 איש נפצעו, מסרו מנהיגי אופוזיציה.

המשטרה מסרה כי 45 איש נעצרו על שניסו לארגן עצרות בלתי־חוקיות.

השביתה — העשרים במספר בתוך חודשים — אורגנה במחאה על ירי השוטרים בעיר הנמל הדרומית צ'יטאגונג, שכתוצאה ממנו נהרגו 17 איש ונפצעו יותר מ־300, באסיפה שנערכה בסוף השבוע.

21 מפלגות אופוזיציה ערכו שביתות והפגנות מאז 10 בנובמבר, בנסיון לאלץ את הנשיא, חוסיין מוחמד ארשאד, להתפטר. ארשאד, שתפס את השלטון בקשר ב־1982, מסרב לפרוש.

בחודש שעבר הוא פיזר את הפרלמנט וקרא לבחירות חדשות במארס, אך האופוזיציה הבריזה כי תחרים אותן. ביום שני שעבר אסרה הממשלה עצרות ומחאות נגד הבחירות המתוכננות.

המשטרה מסרה כי משרדים, בנקים וחנויות ברחבי המדינה היו סגורים, וכמעט לא היתה תחבורה. חנויות המכולת בעיר הבירה דאקה התרוקנו לאחר שהציבור הסתער עליהן אמש, מחשש לשביתה ממושכת.

דרום־קוריאה מקדמת בברכה את סנקציות יפן על הצפון

סיאול (איפ"י). דרום־קוריאה קידמה אתמול בברכה את הסנקציות שהחליטה יפן להטיל על צפון־קוריאה, בשל מעורבותה בפיצוץ המטוס הדרום־קוריאני על 115 נוסעיו.

"אנו רואים זאת כצעד הולם וכביטוי לרביקותה של ממשלת יפן במאמצי העקירה של הטרור הבינ־לאומי מהשורש" — אמר שר החוץ של דרום־קוריאה, הונג קיונג־...

השר הביע את תקוותו כי המהלך של יפן ישמש צעד מרתיע, שיסייע למניעתן של פעולות טרור נוספות מצד צפון־קוריאה.

ממשלת יפן כינתה אתמול כי השמדתו של המטוס הדרום־קוריאני "פעולה נפשעת ובלתי־נסלחת נגד השלום והסדר הבינ־לאומיים", והציעה להטיל סנקציות על צפון־קוריאה.

היא עצמה צימצמה את קשריה הדיפלומטיים עם מדינה זו, ואסרה על פקידיה הרשמיים לנסוע לשם.

פולין סגרה חברה פלשתינית שהיתה קשורה לאבו־נידאל

ורשה (ע"ר). פולין הודיעה אתמול כי סגרה חברה פלשתינאית בוורשה, בעקבות ידיעות שהתפרסמו בארה"ב כי החברה קשורה לרב־המחבלים הפלשתינאי אבו נידאל.

דובר ממשלת פולין, יז'י אורבן, אמר לעיתונאים כי איש עסקים פלשתינאי בשם סמיר חסן נאג'מדין יצא את גבולות פולין לאחר שהשלטונות ביטלו את רשיון חברת "ס.א.ס." למסחר ולהשקעות, אשר עמד בראשה.

במסיבת העיתונאים השבועית שלו הבהיר אורבן, כי שלטונות פולין נקטו צעדים נגד החברה, מייד לאחר שנתעוררו חששות לקשרים אפשריים בינה לבין הטרור.

"ניו יורק טיימס" דיווח אתמול שמשרד החוץ האמריקאי זיהה את נאג'מדין כעוזר קרוב של אבו נידאל, הנחשב בעיני שירותי הביון של המערב ושל ישראל לאחד ממנהיגי המחבלים הקטלניים ביותר.

העתון ציטט דו"ח של הסטייט דיפרטמנט, אשר בו נאמר כי ארגונו של אבו נידאל קיים במשך ארבע שנים לפחות פעילות פיננסית בוורשה, תוך סחר בנשק ובמוצרי צריכה.

עם זאת הדגיש אורבן, כי לשלטונות הפולניים לא היה מידע על קשר בין חברת "ס.א.ס." ובין אבו נידאל או בין "מרכזי טרור" אחרים. הוא הוסיף כי גם השלטונות האמריקאים לא פירסמו ראיות לקשרים כאלה.

הג'יהאד האיסלמי: אין פתרון ל־4 בני הערובה

האירגון הפרו־איראני הודיע כי שלושה אמריקאים והודי המוחזקים בידיו קרוב לשנה לא ישוחררו בשל העליה במספר העצורים בפלשתין

ביירות (ע"צ). האירגון הפרו־איראני, "ג'יהאד איסלמי לשחרור פלשתין" הודיע אתמול כי אין באופק פתרון כלשהו לבני הערובה, שלושה אמריקאים והודי, בהם הוא מחזיק זה כמעט שנה.

בהודעה בערבית שהגיעה לסוכנות ידיעות מערבית בביירות, בצירוף תצלום צבעוני של בן הערובה האמריקאי אלן סטין, הודיע האירגון כי "שנה לאחר מעצרם של ארבעת המרגלים, העניינים מסתבכים בשל עליית מספר האנשים העצורים בפלשתין, והסירוב לשחרר 400 עצירים. הפרשה שרויה בקפאון ואין באופק שום פתרון".

מלבד סטין (46), מחזיק הג'יהאד האיסלמי בג'סי טרנר (47), רוברט פולהיל (56), והפרופסור ההודי, מיתילשווה סינג (60).

מיתקפה דיפלומטית של מדינות ערב לגיוס תמיכת הוואתיקן נגד ישראל

מובארק וחוסיין ייפגשו בקרוב עם האפיפיור • המטרה: לנצל את הביקורת הבינ"ל על ישראל בנוגע לטיפולה במפגיני השטחים • כהונת נציג ישראל בוואתיקן הפכה ממשרה מלאה לחלקית ולדברי מקורות ישראליים זו הפגנת מורת־רוח על הקשרים הנוכחיים בין ישראל לוואתיקן

קריית הוואתיקן (ע"ד). מדינות ערב מתכוננות לפתוח ביוזמה דיפלומטית, במטרה לגייס תמיכה פעילה יותר של הוואתיקן בתוכניות השלום שלהן במזרח התיכון.

לדברי מקורות דיפלומטיים־ערביים ברומא, הדבר נועד לנצל את הביקורת הבין־לאומית על ישראל, בנוגע לטיפולה במפגינים בשטחים הכבושים.

חוסיין מלך ירדן עומד להיפגש עם האפיפיור, וימים ספורים לאחר מכן ייפגש עימו גם נשיא מצרים, חוסני מובארק, שהעלה לא מכבר תוכנית שלום משלו.

אחד הדיפלומטים הערביים אמר: "אנו ננסה לנצל את היתרון של הרגע. אני מתרשם כי הישראלים מעולם לא היו נתונים במצב כה קשה".

בהודעה המסכמת, שפורסמה בתום ועידת הפיסגה הערבית ברבת עמון בנובמבר שעבר, נכללה קריאה למדינות הערביות "להגביר את הדו־שיח עם הוואתיקן, כדי להבטיח את תמיכתו". היא גם ביקשה רשמית מחוסיין לייצג את המנהיגים הערביים במגעים עם הוואתיקן.

שגריר של מדינה ערבית חשובה אמר: "לכל הביקורים של ראשי מדינות ערביים בוואתיקן השפעה משלהם, אך הביקורים הנוכחיים נערכים בתקופה קריטית מאד, כשהעולם כולו ודעת הקהל העולמית כולה מגיבים על האירועים באזור".

שגריר ערבי אחר אמר: "חשוב מאד להשמיע עתה את קולנו על המתרחש בירושלים ובגדה המערבית. חשוב ביותר לדבר עתה על הצורך במולדת פלשתינית".

המיתקפה הדיפלומטית נערכת בשעה שאיש־הקשר הישראלי עם הוואתיקן, המסופח לשגרירות ישראל ברומא, הודח כנראה ומנית בדרגה.

הכהונה הפכה ממשרה מלאה למשרה חלקית, ומקורות ישראליים אמרו כי הדבר נעשה כדי להפגין מורת־רוח על הקשרים הנוכחיים בין ישראל לוואתיקן. דובר של השגרירות הישראלית הכחיש זאת.

ועדת החקירה בעברו של ולדהיים סיימה עבודתה

ועדת ההיסטוריונים הבינ־לאומית שהתבקשה על־ידי ממשלת אוסטריה לחקור בעברו של הנשיא קורט ולדהיים, תגיש את הדו"ח הסופי שלה ב־8 בפברואר לקאנצלר אוסטריה, פרנץ וראניצקי. ולדהיים חשוד במעורבות במעשי מלחמה של הצבא הנאצי באזור הבלקנים בתקופת מלחמת העולם השניה.

הדו"ח, כרך בן "מאה עד מאתיים עמוד", יועבר מוקד־אנצלר לידי ולדהיים, וב־9 בפברואר יידון בממשלת אוסטריה.

בתמונה מימין: יו"ר הוועדה, פרופ' האנס רודולף קורץ משווייץ, ולידו פרופ' יהודה ואלך, ראש המגמה להיסטוריה צבאית באוניברסיטת תל־אביב.

(תצלום: איפ"י)

אוסטריה מחזירה יצירות אמנות שהנאצים שדדו מבעליהן היהודים

וינה (עסט"א). קבוצה ראשונה של יצירות אמנות שהיו שייכות ליהודים, נשדדו בידי הנאצים ולבסוף צורפו לאוספים של מדינת אוסטריה, תוחזר בקרוב לבעלים הקודמים — אישר כאן דובר של משרד האוצר.

בשבועות הקרובים יוחזרו 15 תמונות שמן, מספר רישומים ומספר אמנות וכן מספר ספרים יקרי־ערך שלגביהם הוגשו הוכחות־בעלות לשלטונות אוסטריה.

בסך הכל מאוחסנות ב"מאוארבך", מנזר לשעבר בקרבת וינה, 1170 קבוצות של נכסים, כולל 700 תמונות שמן, 250 רישומים, מספר אוספים של חרסינה, כלי נשק ומטבעות וכן כמות גדולה של ספרות תיאטרון. חפצים אלה יישארו ב"מאוארבך" עד שבתי משפט אוסטריים יחליטו לגבי כל התביעות.

"המטמון היהודי של מאוארבך"

בשלהי 1985 אישר הפרלמנט האוסטרי חוק הקובע כי יש לכלול את כל יצירות האמנות שנותרו בר־שימות, אשר יפורסמו בכלי תקשורת יהודיים ברחבי העולם.

כל יצירות האמנות שלא יידרשו או שבעליהן הקודמים לא יוכלו להגיש הוכחות לגביהן, יימכרו במכירה פומבית וההכנסות יועברו לארגוני סעד המטפלים בקורבנות הנאצים.

אחדות מהיצירות המצטיינות ביותר הוצגו במוזיאונים ובשגרירויות של אוסטריה. כעת נראה כי משרד האוצר האוסטרי, עליו הוטלה המשימה, נחוש בהחלטתו לסיים את הפרשה.

ד"ר ישראל מילר, מנהל הוועדה לתביעות יהודיות באוסטריה, אמר לא מכבר "התהליך מתקדם. האנשים אינם יושבים בחיבוק ידיים".

יצויין כי 370 אנשים הגישו תביעות על יצירה אחת או אחדות עד ספטמבר 1986, כשהסתיים המועד להגשת התביעות.

דובר במשרד האוצר מעריך, כי ההליכים המשפטיים עשויים להימשך שנתיים נוספות. לאחר מכן יימכרו כל היצירות שנותרו במכירה פומבית.

ערפאת: סגן שר החוץ הסובייטי גינה את אגרוף הברזל הישראלי

טוניס (ע"ר וע"צ). מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, גילה אתמול במסיבת עיתונאים בטוניס, כי ניהל שלשום שיחות עם סגן שר החוץ הסובייטי, ולאדימיר פוליאקוב.

ערפאת הוסיף כי השניים נפגשו לשני סיבובי שיחות, וכי השר הסובייטי הביע תמיכה מלאה במאבק המחאה הפלשתינית בשטחים המוחזקים וגינה בלשון חריפה את מדיניות "אגרוף הברזל" הישראלית.

פוליאקוב, לדברי ערפאת, גם חזר והעלה את ההצעה הסובייטית לכנס את מועצת הביטחון בדרג של שרי חוץ, כדי לדון בכינוסה של ועידת שלום בינלאומית למזה"ת.

כאשר נתבקש ערפאת על ידי העיתונאים להתייחס להצעת השלום האחרונה של נשיא מצריים, חוסני מובארק, אמר מנהיג אש"ף כי הוא ממתין עד שיראה את הנוסח המלא של יוזמה זו.

יוזמת מובארק כוללת, כזכור, הי־מנעות במשך ששה חודשים "מכל צורות האלימות והדיכוי" בשטחים המוחזקים.

עוד טען ערפאת כי חיילי צה"ל גרמו ל־27 נשים פלשתיניות הרות להפיל כתוצאה מהכאות ומהדות וחשיפה לגז מדמיע. ערפאת נקב בשמותיהן של 25 מן הנשים, ואמר ששני מקרים נוספים של הפלה אירעו במהלך מסיבת העתונאים.

בהמשך דבריו הדגיש ערפאת: "מספר גדול זה (של הפלות) אינו מיקרי: זו היא החלטה של הפושע יצחק רבין. הפשע השיטתי החדש של הישראלים מתבטא בהריגת ילדינו כשהם עדיין בבטן אימם."

סגן נשיא ארה"ב בוש נקלע לעימות אישי בשידור חי עם כתב טלוויזיה

בוש, המתכוון לרוץ לנשיאות, היה אמור להגיב, בשידור ישיר מלשכתו, על כתבה בסי־בי־אס שעסקה במעורבותו בפרשת "איראנגייט" • הוא החליף צעקות והאשמות אישיות עם הכתב/מגיש

מאת יואב קרני

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). עשרות מיליוני צופי טלוויזיה בארה"ב עקבו אתמול בתדהמה אחרי ויכוח אישי חריף בין מגיש חדשות ובין סגן נשיא ארה"ב, שנמשך כמעט עשר דקות, בשידור חי, מחוף אל חוף.

הוויכוח התגלע במהדורת החדשות הלילית של "סי־בי־אס", שצופים בה יותר אמריקאים מבכל מהדורה אחרת. המגיש הקבוע, דן ראדר, הכין כתבה על חלקו המשוער של סגן הנשיא, ג'ורג' בוש, בפרשת איראן הקונטראס. סגן הנשיא סירב להתראיין לצורך הכתבה, אך היה מוכן להגיב עליה מיד לאחר הקרנתה, בשידור חי, וללא עריכה.

השידור החי, משולחן הכתיבה של סגן הנשיא בבית הלבן, הפך לחילופי צעקות: השניים נכנסו בהתרגשות רבה זה אל דברי זה, והביעו הערכות מסויגות זה על יכולתו המקצועית של זה.

בנקודה אחת הקניט סגן הנשיא את ראדר על שערוריה מביכה בשנה שעברה, שבמהלכה עזב המגיש אולפן חדשות בשידור חי למשך שבע דקות. שדר הטלוויזיה הוותיק, מי שהודיע לעם האמריקאי לפני 25 שנה על רצח הנשיא ג'ון קנדי, היה יכה מופתע, עד שהשתתק לשניות אחדות.

רשת "סי־בי־אס", המנהלת זה חד־שים אחדים מאבק קשה על הבכורה בדירוגי הצפיה, החליטה להכין כתבת תחקיר על חלקו של סגן הנשיא בפרשת איראן הקונטראס, שהכין ראדר. נראה שהרשת מסרה לבוש מידע מטעה על נושא הכתבה. הוא ציפה שהיא תהיה "כתבת דיוקן", ושהוא יתבקש להסביר בע־קבותיה מפני מה הוא מתמודד עכשיו על מועמדות מפלגתו לנ־שיאות.

כשהתברר לסגן הנשיא שהוא הוטעה, הוא נתקף זעם והאשים את רשת הטלוויזיה בהטעיה ובנסיון להטיל ספק ביושרו.

ערך את העמוד: דני ענבר

אמריקאי שחנק למוות ילדה — נעצר כעבור 37 שנים

פילדלפיה (ע"צ). אדם שהואשם ברצח ילדה בת שמונה, שנמצאה חנוקה למוות בחגיגה עממית כפרית ב־1951, נעצר אתמול במדינת נאברסקה. הוחזר, באיחור של 37 שנים, לפנסילווניה, כדי לעמוד שם למשפט — מסרו מקורות משטרה.

ויליאם ראדמכר (66), נהג משאית מובטל הפעיל באפריל 1951 את "גלגל הענק" בעיירה טריינר ליד פילדלפיה, ובקרבת מקום נמצאה גופתה של ג'ין מארי אלכהוף.

המשטרה לקחה את טביעות אצבעותיו כמכונית, שבה נתגלתה גופת הילדה, ופקודת מעצר הוצאה נגדו. אך הוא נעלם בלי להותיר עקבות. מאז 1963 חי בנאברסקה, שם הצליח עתה שוטר של העיירה טריינר לגלותו, הודות למחשב.

התפטר שופט בריטי שעובדת היותו הומוסקסואל פורסמה

לונדון (ע"ר). שלטונות המשפט הבריטיים קיבלו אמש את התפטרותו של שופט הומוסקסואלי, לאחר שעיתון רב־תפוצה פירסם מכתבים מפורשים שכתב למאהב, ושאותם השיג באדם שניסה לסחוט אותו.

רשם בית המשפט מרטין בולי, 51, הציע בשבוע שעבר את התפטרותו לאחר שלא הצליח להשיג צו מניעה נגד העיתון "סאן", כדי למנוע את פירסום המכתבים.

בהודעה מלשכת הלורד צ'נסלור, העומד בראש מערכת המשפט, נאמר כי התפטרותו של בולי התקבלה.

פירסום הגילויים על חיי המין של בולי, שלא היו בבחינת עבירה כלשהי על החוק הבריטי, עורר את זעמם של שופטים אחרים. גם הושמעו מחדש דרישות לחקיקה, כדי להגן על צנעת הפרט.

רייגן שיעשע את הקונגרס: "אל תשלחו ערימות נייר — כי אסרב לחתום עליהן"

וואשינגטון (ע"ר). הנשיא רייגן גרם אתמול להתפרצויות צחוק בקונגרס, כאשר הציג לפניו טענות על חוסר היעילות של תהליך אישור התקציב, על־ידי הרשות המחוקקת.

באמצע נאומו על מצב האומה, שהשמיע בפני שני בתי־הקונגרס, עשה רייגן לפתע הפסקה דרמטית. הנשיא, שהיה שחקן קולנוע בהוליווד, הרים ערימה גדולה של ניירות ואמר למחוקקים שזו אחת מבין ההחלטות שלהם בעניין הוצאת כספים, שנשלחה לבית הלבן לחתימתו.

"זהו מיסמך המשתרע על 1,053 עמודים ושוקל 147 קילוגרם", הטעים.

הוא קרא לקונגרס, שלא לשלוח לו בעתיד ערימות מעין אלה לחתימה. ואיים שאם יקבל להבא חומר מעין זה, יסרב להטביע את חתימתו על המיסמכים.

19 הרוגים ו־22 פצועים בתאונה במיכרה במכסיקו

79 פונו ו־10 נלכדו בעומק מיכרה הפחם

מכסיקו סיטי (ע"צ). 19 כורים נהרגו ו־22 נפצעו, בהתפוצצות שאירעה שלשום, במיכרה פחם אספראנזאס בצפון מכסיקו — על כך נמסר על ידי החברה "סידרמקס" המפעילה את המיכרה.

10 כורים חיים נכלאו בתחתית המיכרה בעומק של 2,800 מטר, ולא שוחררו בשעת מסירת הידיעה, כ־15 שעות לאחר התאונה שנגרמה על־ידי קצר. 79 כורים נוספים פונו בהצלחה, בריאים ושלמים על ידי צוותות הצלה.

ההתפוצצות אירעה שלשום בשעה 8:30 לפי השעון המקומי, כאשר 135 כורים ירדו למיכרה כדי להתחיל בעבודה. אדם הנמנה עם צוותות ההצלה מסר כי דליקה התלקחה במיכרה לאחר ההתפוצצות. לבסוף הצליחו הכורים למנוע את התפשטות הדליקה אך כמה מהם נלכדו.

מועצת אגודת הכורמים הקואופרטיבית של יקבי ראשון־לציון וזכרון־יעקב בע"מ

מתכבדת להזמין את כב'

לאסיפה הכללית השנתית

שתתקיים
ביום ג', כ"א שבט, תשמ"ח 9.2.88
בשעה 10.00 בבקר
בכפר "המכביה" ברמת־גן

סדר היום:
א. בחירת יו"ר ומזכיר האסיפה.
ב. דין וחשבון יו"ר ההנהלה על פעולות האגודה.
ג. דין וחשבון המנכ"ל.
ד. דין וחשבון ועדת הבקורת.
ה. הקראת המאזן ליום 31.12.86.
ו. אשור המאזן ליום 31.12.86.
ז. אשור התקציב השנתי של האגודה.
ח. אשור הנבחרים למועצה ולוועדת הבקורת.
ט. אשור קבלת הלוואות בהתאם לצרכי האגודה.
י. קבלת חברים חדשים.
יא. בחירת רואה החשבון.
יב. שונות.

אם במועד ובמקום הנ"ל לא יהיו נוכחים רוב חברי האגודה - תדחה האסיפה לשעה 11.00 באותו יום ובאותו מקום, והחלטותיה תהיינה תקיפות בכל מספר משתתפים.

בכבוד רב
ל. ארגוב
יו"ר המועצה

קנה בויזה וסע לאולימפיאדה

■ כרטיסי טיסה לאולימפיאדה כל חודש
■ חבילות אירוח מלאות לאולימפיאדה
■ עד 1500 זוכים כל חודש בהחזר סכום קניות יומי.

אתה מחזיק בשיא האפשרויות

VISA

חסות עולמית לאולימפיאדת החורף ולמשחקים האולימפיים 1988

ויזה יותר טוב מכסף.

פרסים בחסות המבצעים של ויזה

ויזה - כרטיס האשראי של קבוצת בנק לאומי בנק דיסקונט

صورة عن الأصل

صورة عن الاصل

פסיכולוגים עוזרים לעובדי משרד החינוך שחשו מצוקה עקב ארגונו מחדש של המשרד

נציב שירות המדינה: לאור הצלחת תוכנית הרה־ארגון וההתייעלות המנהלית במשרד החינוך, היא תאומץ כפרוייקט לימודי בהדרכת הסגל הבכיר בשירות המדינה

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

משרד החינוך מסתייע בפסיכולוגים ארגוניים כדי להתגבר על בעיות־אנוש של עובדים, שנבעו מארגונו מחדש של המשרד. הפסיכולוגים נתנו ייעוץ אישי וערכו סדנאות לשינוי עמדות, כדי להקל על לחצים ועל מצוקות נפשיות שהתעוררו אצל חלק מהעובדים, עקב הארגון מחדש. דברים אלה נמסרו אתמול בכנסת עיתונאים בלשכת שר החינוך, יצחק נבון.

הארגון מחדש היה מקיף ועמוק וכדוגמתו לא נעשה במשרד ממשלתי אחר. הוא כלל ביטול כפילויות, מיזוג יחידות, הכפפת עובדים ותיקים למנהלים חדשים והכנסת תכנים אחרים לתפקידים ישנים. על פעולות אלו ניצח מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני, בגיבויו של השר נבון.

אחד השינויים מרחיקי־הלכת הוא מתן אוטונומיה מינהלית למחלקת החינוך בעיריית ירושלים. המשמעות היא שהעירייה לא תהיה כפופה למשרד החינוך. כן נמסר על סיום תהליך הביזור המינהלי במיגזר הערבי. בוטלה משרת המשנה למנכ"ל המשרד. בוטלו אגף המוסדות ואגף התלמידים. 3 יחידות שעסקו בהיבטים שונים של ביטחון — אוחדו. 3 יחידות שעסקו בטיפול בבעיות תלמידים, צורפו לשירות הפסיכולוגי־ייעוצי. נערכו 27 מיכרזים לבעלי תפקידים בכירים במשרד. עתה מתכוון המשרד לנסות לבטל כפילויות בינו ובין משרד העבודה, בתחום הפנימיות, בתי־הספר המקצועיים ונוער מנותק.

עזרתם של הפסיכולוגים הארגוניים, שהגיעו למשרד במסגרת חברה פרטית לייעוץ, הוכחה כיעילה.

נציב שירות המדינה, מאיר גבאי, ציין כי נוכח הצלחת תוכנית ההתייעלות במשרד החינוך, החליטה הנציבות לאמץ את דגם הארגון מחדש כפרוייקט לימודי בהדרכה לסגל הבכיר בשירות המדינה.

הוארך מעצרם של שלושה החשודים באונס נערה בת"א

הסניגור: "הפתולוגית קבעה שהנערה עדיין בתולה"

(ע). מעצרם של 3 צעירים שנעצרו כחשודים באונס נערה בתל־אביב, הוארך אתמול בבית־משפט השלום בתל אביב.

"הפתולוגית קבעה בעדותה במשטרה, שהמתלוננת עדיין בתולה", אמר הסניגור. וביקש לשחרר את שלושת בני הדודים, המתגוררים באזור ת"א. החשודים באונס הקבוצתי של נערה בת 17.5 בביתו של אחד מהם. השופטת דבורה ברלינר החליטה כי החשודים יישארו במעצר עד יום שישי. היא גם ציינה, כי צו איסור הפרסום בנוגע לחשודים עומד בעינו.

השלושה, ביחד עם קטין נוסף, חשודים כי בסוף דצמבר אנסו את הנערה בביתו של אחד מהם. החשודים הכירו את הנערה במועדון "פינג גוינג", שם עבדה. לטענת סניגורים, היתה השפעה שגירתה ביודעין את החשודים ואף רקדה לפניהם עירומה למחצה על שולחן הביליארד בביתו של אחד מהם.

בבקשתו להארכת המעצר אמר בא־כוח המשטרה, מפקח רחמים כהן, כי החוקרים עובדים "יום ולילה" בחקירת החשודים, וטען כי נגד החשודים קיימות ראיות המטילות עליהם חשד כבד ושחרורם עלול לפגוע בחקירה. הוא הציג בפני השופטת את פעולות המשטרה שבוצעו. ואת אלה האמורות להתבצע בימים הקרובים, וביקש להאריך את מעצרם ב־7 ימים.

הסניגורים, עו"ד חיים קאזים וצבי לידסקי, טענו שעדותה של הנערה אינה מהימנה, ולראיה הביאו את קביעת הפתולוגית האומרת שהנערה בתולה. ולאבחנת רופאים, שלא מצאו על גופה סימני אלימות, כפי שטענה בפני החוקרים. הם טענו שכל העדים הנוגעים לאותו ערב, נחקרו — והעובדה שחוקרי המשטרה עובדים קשה, אינה סיבה להשאיר את הצעירים במעצר.

ששה זוכו ואחד הורשע במשפט חברי ועד עובדי עיריית י"ם

(ע). בית־המשפט המחוזי בירושלים זיכה ביום ה' 6 מראשי ועד העובדים של עיריית ירושלים משורה של עבירות חמורות.

הנאשם השביעי, מרדכי דרוויש, שהיה יו"ר קופת התגמולים של עובדי העירייה ומנהל המחלקה לשיפור פני העיר, הורשע ב־5 אישומים של הפרת אמונים, על כך שלקח את בני משפחתו לחופשות בבתי־מלון ברחבי הארץ וסעד במסעדות על חשבון קופת התגמולים.

השופט צבי כהן זיכה את ששת הנאשמים מעבירות של קבלת שוחד, גניבה ומירמה. השישה הם חיים כהן, יו"ר ועד עובדי עיריית ירושלים, משה מזרחי, לשעבר מ"מ יו"ר הוועד, רפי סיבוני, לשעבר מזכיר הוועד, ציון תורג'מן, יו"ר ועדת הרווחה של הוועד, אברהם טובול, לשעבר יו"ר הוועד, ומנשה רמזי, שהיה חבר הנהלת קופת התגמולים.

בנוסף לעיסוקם בוועד, היו השבעה פקידים בכירים בעירייה.

בפברואר 1987 הוגש נגדם כתב־אישום שכלל 45 סעיפי־אישום. התובע, עו"ד ראובן יהושע מפרקליטות מחוז ירושלים, טען שהם ניצלו לרעה את מעמדם בוועד העובדים.

בכתב־האישום נטען, שלאורך שנים נהגו הנאשמים לצאת לחופשות בבתי־מלון בארץ, כשבמרבית המקרים מימנו בנקים וחברות־ביטוח את החופשות. השופט פסק שאלה אינן עבירות, משום שהדבר נעשה תוך קבלת אישור מוקדם של הנהלת קופת התגמולים, וכל המעשים שיוחסו להם נעשו בתום לב.

רוב הנאשמים קיבלו מקופת הוועד דמי אש"ל כשיצאו לחו"ל. השופט מתח ביקורת על הנוהג הזה וציין, שנושאי תפקידים בכירים בהסתדרות ציידו את הנאשמים במכתבים שבהם נאמר, כי "בנסיעות לחו"ל הם פועלים למען ועד העובדים". "זו הסכמה חברתית מכיסי שקר, המבססת באפשרות התביעה להוכיח שהדבר נעשה שלא בתום לב. כאשר סיורים מוכרים כהשתלמות מקצועית, איך אתה יכול לדרוש מאדם שיראה בהם טיול רגיל", נימק השופט שקבע כי תשלומי האש"ל הפכו בוועד העובדים של העירייה לזכויות שתבעו לעצמם חברי הוועד. כל חברי ועד העובדים זוכו גם מהאשמה שלפיה קיבלו כסף עבור שעות נוספות שביצעו במהלך מו"מ עם הנהלת העירייה.

שמחה, בכי ועילפון

כשהודיע השופט המחוזי צבי כהן על זיכויים של השישה פרצו הנוכחים באולם בתשואות כפיים. רפי סיבוני, משה מזרחי ואברהם טובול פרצו בבכי והתעלפו. שלושת האחרים שזוכו שמרו על איפוק.

חיים כהן וציון תורג'מן הודיעו, שלאחר הזיכוי יחזרו לפעול במרץ למען העירייה.

מרדכי דרוויש, שהורשע בחמישה אישומים, הגיב: "מצפוני נקי. איש לא העיד לי שאיני יכול לאכול במסעדות ע"ח קופת התגמולים. כל ועדי העובדים 'נוהגים כך'. במשך שנתיים וחצי הייתי כמוח בצדקתי, ועובדה שזוכיתי מכל האישומים החמורים".

נודע כי הפרקליטות תערער על זיכויים של השישה לבית־המשפט העליון.

טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, הגיב בשמחה על פסק־הדין ואמר: "היום הרבה אנשים במשטרה ובפרקליטות חייבים לעשות חשבון נפש על עינוי הדין ועל העלילה נגד המערכת העירונית, שנמצאה נקיה לגמרי. היום קבע השופט שעובדי עירייה מצטיינים, שהועמדו לדין, הם נקיי־כפיים. אני שמח מאוד על כך".

מר קולק יופיע בימים הקרובים כעד־אופי לטובת מרדכי דרוויש, כשיישמעו הטיעונים לעונש.

אלמנת מיכאל אלבין ואמו תובעות כספים מ"מוניטין"

"מוניטין": אלבין חב לנו כספים וחובו קוזז מסכום שהגיע לתובעות

(ע). גליה וגניה אלבין — אלמנתו ואימו של מיכאל אלבין ז"ל, שהן היורשות שלו ומנהלות עזבונו — הגישו לבית־המשפט המחוזי בת"א תביעה נגד חברת "מוניטין" ובעלי המניות בה, על שלטענתן אינן מקבלות את המגיע להן כבעלות מניות בחברה.

הנתבעת מכחישה טענתן וטוענת, כי אלבין חב כספים ל"מוניטין" וחובו קוזז מסכום שהגיע לתובעות.

בתביעה טוענות השתיים כי הכספים המגיעים להן אינם משולמים בשל טענה כוזבת לחוב שחייב מיכאל אלבין ז"ל ל"חברת מוניטין עיתונות בע"מ".

הן טוענות בתביעה, כי ברשותן כ־23,332,833 מניות בחברת "מוניטין". ובעיזבון מיכאל אלבין ז"ל, באמצעותן, יש כ־500 מניות של החברה. ביתר המניות, נכתב בכתב התביעה, מחזיקים: אליעזר פישמן 23,333,333, תאגיד זר בשם "איבון קומפני" המיוצג ע"י עו"ד י. נאמן — 30,000,000 מניות וחברת "שביל הזהב" — 23,333,334 מניות.

עוד נטען בתביעה, כי ביוני 1987 נחתם הסכם בין עיתון "חדשות" והוצאת עיתון "הארץ" לבין חברת "מוניטין". הסכם זה ביטל הסכם קודם בין הצדדים ולפיו התחייב עיתון "חדשות" להחזיר לחברת "מוניטין" סכום השווה בשקלים חדשים ל־1.8 מיליון דולר. בתשלומים חודשיים החל מאוקטובר 1988. לטענתן, נקבע בהסכם כי החל מחודש מרס 1987 ישלם העיתון לחברת "מוניטין" החזרי כספים חודשיים בגין ריבית בלבד.

השתיים טוענות בתביעתן, כי נודע להן בשיחה עם מנהל "מוניטין", חיים בראון, שחברת "מוניטין" עומדת לחלק את הכספים האלה בין בעלי המניות שלה, בלי לשלם להן את חלקן ברווחים אלה, בשל הטענה הכוזבת כי מיכאל אלבין ז"ל חייב ל"מוניטין" סכום כסף. גליה וגניה אלבין כפרו בכתב־התביעה בקיומו של חוב כזה, וטענו בנוסף לכך כי לא יכול להיות קשר בין חוב כל שהוא לבין זכותן לקבל תשלומים כספים כבעלי מניות בחברה.

בכתב־ההגנה, שהוגש לבית־המשפט לפני שבוע, טוען מנהל "מוניטין" חיים בראון כי התובעות לא פירטו עובדה מרכזית ומהותית בתביעתן, לפיה חייב מיכאל אלבין ז"ל סכום בסך 375 אלף דולר ל"מוניטין". לדבריו, יודעות התובעות על חוב זה ובין הצדדים מתנהל מזה כשנה וחצי משא־ומתן בנושא זה.

הוא מציין, כי עד היום לא הגישה חברת "מוניטין" תביעה בבית־המשפט בקשר לחוב זה, על־מנת לא לפגוע בזכרו של המנוח, וסיפר כי כל סכום שהגיע לגליה וגניה אלבין כבעלות מניות בחברה, קוזז כנגד החוב. לדבריו, מוכנה חברת "מוניטין" להתחשבן עם השתיים בכל רגע, ואין זה עניין שיש להטריד בו את בית־המשפט.

הוא גם גורס, שאין קשר בין ההחלטה בדבר חלוקת דיווידנד או מתן הלוואות לבעלי מניות, לבין כספים שעתידה "מוניטין" לקבל מעיתון "חדשות" בשל העובדה שלוקח כספים כזו נעשית מתוך רווחים ולא מתוך מקורות.

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ
והיחידה לכלכלה ומחקר במרכז השלטון המקומי
עוברים למשרדים חדשים ביום 1.2.88
במשכנם החדש: רח' החשמונאים 90 קומה ד' תל אביב
טלפון: 03 — 5614181/2/3
עקב המעבר יהיו משרדי החברה והיחידה הכלכלית סגורים ביום ו' 29.1.88 וביום א' 31.1.88
אנו מתנצלים מראש על אי הנוחות שעלולה להיגרם עקב כך.

סוכן ביטוח חשוד במעילה: "שלשל לכיסו כספי מבוטחים"

(ע). יעקב הוד (35), סוכן ביטוח בחברת "ציון" הובא אתמול לבית משפט השלום בתל־אביב ושוחרר בערבות בסך 60,000 ש"ח, בחשד כי שלשל לכיסו כספים, אותם שילמו לו לקוחות תמורת ביטוח חיים.

באת כוח המשטרה, מפקח נלי פינס טענה בבית־המשפט כי החשוד, בהיותו פקיד טרות וגביה במחלקת ביטוח חיים בחברת הביטוח "ציון", גנב את כספי לקוחותיו. לדבריה נהג החשוד להעביר כספים אלה לחשבונות לקוחותיו הפרטיים באותה חברה, ואת כספיהם של האחרונים, שילשל לכיסו.

היא טענה כי הוא נהג כך במשך תקופה ארוכה ואמרה, כי, בשלב זה, מצויות בידי המשטרה ראיות לסאורה המעידות שהחשוד גנב בדרך זו 60,000 ש"ח. היא גם סיפרה שהמשטרה ממשיכה לחקור מקרים נוספים.

השופטת דבורה ברלינר הורתה לשחררו בערבות בסך 60,000 ש"ח, אסרה עליו לדבר במשך שבועיים עם לקוחותיו והוציאה נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ.

אשה בחודש התשיעי להריונה חשודה בניהול תחנת סמים

(ע). תושבת קריית־חיים, בחודש התשיעי להריונה, חשודה בניהול תחנת־סמים. החשודה נעצרה ע"י בלשי היחידה המרכזית וחוקרי מחלק הסמים של משטרת חיפה, בעקבות תצפיות סמויות ומעקבים שבוצעו בימים האחרונים לעבר ביתה בשדרות דגניה בקריית־חיים. על גופה של האשה בת ה־35 נתגלו 12 גרם חשיש, ובחיפוש בביתה נתגלו 5 גרם של הרואין וכן תכשיטים ורכוש, החשוד כגנוב. כמו כן נעצרו בביתה חשודים בקניית סמים.

"נאנסתי!" התלוננה נערה שנפגעה בתיגרה עם חברתה

(ע). נערה בת 15 מנתניה, שהתלוננה על אונס, הודתה כי בדתה את הסיפור לאחר שנפגעה בתגרה עם חברתה.

הנערה התלוננה במשטרת נתניה, כי נאנסה על־ידי גבר סמוך לחצות באזור השוק של נתניה.

אנשי משטרה וחוקרת נוער גבו עדות מהנערה, אך במהלך החקירה היא הודתה שבדתה את התלונה.

לנערה נפתח תיק פלילי על מסירת הודעה כוזבת, והיא תועמד לדין בפני שופט נוער.

מאסר שנתיים לתוקף אלים על רקע חוב בסך 400 ש"ח

מאת נורית כהנא, סופרת "הארץ" בחיפה

עמאש איסקנדר מג'יסר־א־זרקא נידון אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה למאסר 3 שנים בפועל ושנתיים על תנאי, על עבירות מצטברות. הנאשם הורשע שתקף אדם ב־30.1.87 ליד בית אביו שבכפר, על רקע חוב כספי בסך 400 ש"ח. הנאשם פצע את האיש בסכין בחלקי גוף שונים.

השופט כתב, כי הנאשם הוא עבריין אלים, שכבר ביצע עבירות שוד, נידון למאסר, ולמרות זאת המשיך במעשיו האלימים. "נראה שהנאשם לא עזב את דרך האלימות והפשע. יש להעדיף את האינטרס הציבורי המחייב הטלת מאסר בפועל, כדי להגן על הציבור", כתב השופט בגזר־הדין.

עדי הדר — יושב־ראש אגודת הסטודנטים באוניברסיטת ת"א

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

עדי הדר נבחר אתמול כיו"ר אגודת הסטודנטים באוניברסיטת ת"א, ברוב של 43 מתוך 70 בעלי זכות הבחירה במועצה שנבחרה בבחירות שהתקיימו בשבוע שעבר באוניברסיטת ת"א.

הדר, נציג מפלגת העבודה באגודת הסטודנטים, חתם על הסכם עם צוותא (רצ ומפ"ם) על הקמת קואליציה לאחר הבחירות.

אנשי סטודנטיון (ליכוד ותחיה), שלהם 24 חברים במועצת הסטודנטים, לא הצליחו להעמיד את אייל ברק, נציגם, בראש האגודה, למרות נצחונם בבחירות וזכייתם בכוח העבודה בקמפוס התל־אביבי ב־50%.

ערן גריפל, יו"ר סטודנטיון באוניברסיטת ת"א, אמר כי צר לו על שהעבודה הלכה עם השמאל והשמאל הקיצוני ולא הסכימה להקים קואליציה רחבה עם חבריו. הוא כינה זאת "תופעה מדאיגה".

אישורי מס הכנסה יצורפו למקדמות הביטוח הלאומי

מאת צבי זרהיה

240 אלף עצמאים שיקבלו בעוד שבועיים פנקסים לתשלום מקדמות לביטוח הלאומי, יקבלו גם אישורים למס הכנסה על תשלומי הביטוח לשנת 87'. 75% מדמי הביטוח שמשלם עצמאי, מוכרים כהוצאה לצרכי מס.

בחוזר למנהלי גביה בביטוח הלאומי נקבע שהעצמאים יוכלו להקטין או להגדיל את המקדמות, אם אינן משקפות את הכנסותיהם.

המשכים מעמוד 1

משה עמירב

עמירב קורע את כרטיס החבר ב"חרות" (צילום: מיכאל קרצמן, "חדשות")

(סוף מעמוד 1)

של שופטיו והכריז כי הוא פורש מתנועת החרות מרצונו. מלשכת ראש הממשלה נמסר אמש בתגובה כי עמירב הוא מסוכן, וטוב שתנועת החרות נפטרה ממנו.

השמדת פנקס החבר של חרות על ידי עמירב, באה בתום ארבע שעות דיונים בה ישיבת בית הדין העליון של תנועת החרות, שהחליט בניגוד לתחזיות להשאיר את עמירב בתנועה אך להוציאו לאלתר מכל מוסדות התנועה המקומיים והארציים. דעת המיעוט של שני שופטי בית הדין היתה כי יש לסלק את עמירב מתנועת החרות. בתום השמעת גזר הדין נגדו אמר עמירב ל"הארץ": "זה רגע עצוב בשבילי לעזוב תנועה אחר עשרים שנה. כל חיי הייתי פטריוט, לוחמתי בארץ הזאת שלוש מלחמות וניהלתי בה מאבקים ציבוריים. אני אומר היום שלהיות פטריוט זה להילחם על השלום. אפשר להיות פטריוט גם מחוץ לליכוד. אני רואה בהחלטה של בית הדין נסיון שקוף להוציא אותי מהתנועה, מבלי לפגוע בתדמיתה. זה נסיון אומלל להשאיר אותי אילם, חבר תנועה שמשלם מיסים אבל אינו מדבר ואינו נושא בשום תפקיד. אדם לא יכול להישאר כך בתנועה פוליטית.

"עשיתי ככל שיכולתי להשפיע על הליכוד לפנות לדרך מעשית וחדשה לשלום. אני מאמין שגרמתי לאלפים בתנועת החרות, להרהר מחדש על דרכנו. שמיר הכניס את הליכוד לבונקר אידאולוגי שבו יושבים גם גאולה כהן והרב כהנא. בבונקר הזה, כל מי שמדבר על יוזמת שלום אחת דינו לעוף, אבל בקרוב, יעזבו את הבונקר אלפי אוהדי ליכוד שנמאס להם משמיר", אמר משה עמירב.

שתי עתירות

בית הדין של תנועת החרות דן אתמול בשתי עתירות שהוגשו נגד עמירב על ידי חברי מרכז התנועה מירושלים ושרונה השרון. העתירות הוגשו בעקבות פגישותיו עם נציגי אש"ף, הפגנותיו נגד השר אריאל שרון מול ביתו במזרח ירושלים, ומכתבו לראש הממשלה יצחק שמיר בה כפר במנהיגותו ובמצע התנועה. בעתירות הודגש כי עמירב במעשיו, פעל נגד האידאולוגיה של תנועת החרות, ועודד פרובוקציה על מנהיגותו של שמיר. חמשת הדיינים שאלו את עמירב אם נכונה העובדה כי נפגש עם נציגי אש"ף.

עמירב הודה בכך ובכל יתר סעיפי האישום. בשלב זה הודיע היועץ המשפטי של תנועת החרות עו"ד איסר לובצקי שטען כי הוא מצטרף בשם מזכירות תנועת החרות לתביעה לסלק את עמירב מהתנועה מאחר והוא חצה את הקו האדום, בנושא ניהול המגעים עם אש"ף. עמירב אמר בתגובה כי אישים בכירים נוספים בחרות ביניהם חבר כנסת נועדו עם נציגי אש"ף. מחוץ לבית הדין אמר עמירב כי מדובר בח"כ אהוד אולמרט.

בתגובה ל"הארץ" אמר אמש אולמרט כי עמירב פוחז ושקרן ומעולם לא נפגש עם נציג אש"ף. "נפגשתי רק עם סרי נוסייבה שאינו איש אש"ף, במסגרת אמונתי כי יש להיוועד עם אישים שאינם חברים באש"ף", אמר אולמרט. עמירב בתגובה הוסיף אמש כי אולמרט אכן נפגש לשיחה ארוכה בביתו עם סרי נוסייבה ודוד איש שלום. לדברי עמירב, יצחק שמיר עצמו כינה את נוסייבה "סוכן אש"ף".

במהלך הדיון הופיע בפני בית הדין "עד אופי" לטובתו של עמירב, שטען כי המניע המרכזי שלו הוא לפעול להביא את הליכוד לדרך חדשה ומרכזית, שתביא לשלום עם הפלשתינאים.

עמירב טען: "עוד יבוא היום ובית משפט אחר, בית המשפט של ההסטוריה, ישפוט את יצחק שמיר ואריק שרון, על בלימת תהליך השלום, ועל התססה נגד הציבור הערבי, הגורמת מהומות בירושלים בין יהודים לערבים".

עורך את העמוד: אריה חשביה

נהגי מוניות ישוחררו מחובת חגירת חגורת בטיחות בעיר

"עליהם להתגונן מתוקפים"

מאת יסעת נבו
סופרת "הארץ"
לענייני תחבורה

שר התחבורה החליט לשחרר את נהגי המוניות מחובת חגירת חגורת הבטיחות בעיר, בנימוק שעליהם להתגונן מפני תוקפים.

השר קורפו הודיע על כך אתמול בכנס של נהגי המוניות באזור חיפה והצפון. לדבריו, הגיע להחלטה זו לאחר שנודעו לו הקשיים בהם נתקלו נהגי המוניות בנושא זה, ולאחר שמשרד התחבורה בדק את הבעיות הכרוכות בחגירת חגורת הבטיחות במוניות בעיר.

לשאלה, האם נהגי המוניות נתקלים בבעיות של הגנה עצמית רק בעיר, ואילו מחוץ לעיר הם מוגנים מסכנת תקיפה, לא ניתן היה לקבל תשובה מדובר משרד התחבורה.

דובר משרד התחבורה הדגיש, כי הפטור ייכנס לתוקף לאחר פרסום התקנה בחתימת השר.

"עזרו לג'ונתן ואן", מבקשת קרול פולארד

הגב' קרול פולארד (במרכז) נפגשה בכנסת עם חברי כנסת, בניצנה לעניינם בגורל אחיה, ג'ונתן, וגיסתה אן, האסורים בארה"ב. מימין — ח"כ מרים תעסה־גלזר ומשמאל — ח"כ גאולה כהן. (צילום: רחמים ישראלי)

"עיתונאי אינו חייב להתעניין בקביעות אם יש צו איסור פרסום"

קבע בית־משפט השלום בתל־אביב במשפטו של יחזקאל אדירם

(ע). העיתונאי יחזקאל אדירם מ"ידיעות אחרונות" זכה אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב מאשמה של הפרת צו איסור פירסום בתיק מזונות מ־1980.

השופט קבע, כי עיתונאי אינו צריך לבדוק חשש לצו איסור פרסום, לפני כל פרסום ידיעה.

הכרעת הדין שניתנה אתמול מתייחסת לשתי כתבות שפרסם אדירם על משפט מזונות, שנערך בחודש ספטמבר 1980. התביעה טענה, כי סמוך למועד המשפט כתב אדירם את כתבתו הראשונה בנושא. שבועות מספר לאחר מכן, ולבקשת אחד הצדדים במשפט, החליט השופט לקיים את הדיונים בדלתיים סגורות ונתן צו איסור פרסום. שבוע לאחר מתן הצו, הופיעה כתבה שניה בעיתונו של אדירם, בה חזר על הפרטים שפורסמו בכתבה הראשונה, בצירוף סכום המזונות.

בעדותו בבית־המשפט טען העיתונאי, כי לא ידע על צו איסור הפרסום ואף לא ראה אותו בין שאר הצווים במערכת עיתונו. הוא גם טען, שמזכירות בית־המשפט, בה נהג להופיע מדי יום, היתה נוהגת לדווח לו על צווים שכאלה.

בהחלטתו ציין השופט בנימין קוהלת, כי אין לפרסם בעיתונים פרטים לגבי משפט שלגביו הוצא צו איסור פירסום, אפילו פרטים כאלה כבר פורסמו בכתבה קודמת. אולם למרות זאת החליט השופט לזכות את אדירם.

בנימוקים להחלטה כתב השופט, כי האמין לנאשם, שלא ידע על צו איסור הפרסום כאשר כתב את הכתבה השניה. השופט הטעים, כי לא הוכח שלפני כל פרסום צריך כל עיתונאי לבדוק את הידיעה שהוא עומד לפרסם, עם מזכירות בית־המשפט, או לעיין בתיק לפני הפרסום. לדבריו, לא הוכח שלא ניתן להסתמך על מקור אחר כל שהוא.

השופט הוסיף, כי אם מפרסם העיתונאי ידיעה שאינה בדוקה היטב, יתכן שהוא יפגע כתוצאה מכך בתדמיתו או באמינותו כעיתונאי, אולם אין לזה קשר עם העבירה של פרסום דיון, שלגביו ניתן צו איסור פרסום.

"אם היינו מחייבים את כל העיתונאים להתעניין באופן מתמיד לגבי כל עניין ועניין, שמא יש או אין צו לאיסור פרסום — היה זה מקרב אותנו אל הטלת אחריות מוחלטת על העיתונאי ובכך היינו מפירים את האיזון בין חופש הביטוי לבין טוהר ההליך המשפטי", קבע השופט.

חיילת נהרגה ו־25 חיילים נפצעו בתאונה בצומת חוסן

(ע). חיילת נהרגה ו־25 חיילים נפצעו לאחר שאוטובוס צבאי התהפך אתמול בבוקר ליד צומת חוסן, לא הרחק ממעלות. המשטרה הצבאית חוקרת את נסיבות התאונה.

מנהל בית־החולים הממשלתי בנהריה, ד"ר שאול שאשא, מסר כי מצבם של הפצועים שאושפזו בבית־החולים בנהריה מוגדר ברובו כקל. למעט 3 שלקו בזעזוע־מוח.

מכוניות שעברו במקום, הזעיקו את המשטרה ואת מד"א. תוך דקות הגיעו למקום שתי ניידות לטיפול נמרץ ו־5 אמבולנסים, שאנשיהם הזלו בחילוץ הפצועים. שחלק מהם נלכד באוטובוס והיה צורך להשתמש בכלים מכאניים כדי לחלצם.

במקביל הועברה הודעה לבית־החולים הממשלתי בנהריה על מספרם הרב של הנפגעים. כל הצוותים שהיו אותה עת בבית־החולים הגיעו מיד לחדר־המיון, אליו החלו להגיע הפצועים הראשונים. כיוון שלא היה ידוע מה מצבם, הוזעקו גם מנתחים ומרדימים מבתיהם, למרות שחדרי־הניתוח אמורים היו לשבות, אך לא היה צורך להפעיל את חדרי־הניתוח.

המפקח על הביטוח מינה מנהל מורשה לחברת "אושיות"

עקב אי יכולתה לעמוד בהתחייבויותיה

מאת אריה לביא

המפקח על הביטוח באוצר, גד ארבל, החליט למנות מנהל מורשה לחברת־הביטוח "אושיות" שבשליטתו של איש הביטוח יעקב רענברג. עם המינוי הבריח המפקח על הפסקת מילוי ההתחייבויות על־ידי החברה.

ההחלטה למנות מנהל מורשה לחברה, נובעת מכך שהחברה אינה מסוגלת לעמוד בהתחייבויותיה. היא הפסיקה הכרך תשלומים לתאגיד הביטוח אבנר, וחייבת מיליוני דולרים לחברת־הביטוח רותם, מקבוצת הסנה, עבור שיווקה פוליסות ביטוח אלמנטרי, בשנתיים האחרונות.

לתפקיד המנהל המורשה של החברה מונה רואה־החשבון עמוס אסלן. אסלן מונה לפני שבועות מספר כמפקח מיוחד על החברה, מטעם המפקח על הביטוח. בעל השליטה בחברה, יעקב רענברג, שוהה בחו"ל ולא ידוע מתי ישוב.

לבית־המשפט הוגשה בקשה למנות לחברה כונס נכסים או מנהל מיוחד. את הבקשה הגישו שני סוכני־ביטוח שבאמצעותם בוטחו עובדי חברת החשמל באושיות.

"רותם" — חברה לביטוח בע"מ

נוכח פרסום המודעה מטעם "המנהל המורשה" של אושיות חברה לביטוח בע"מ, שמונה ע"י המפקח על הביטוח, על הפסקת קיום התחייבויותיה של אושיות למשך 10 ימים הננו להבהיר:

1) רותם תקיים את התחייבויותיה על־פי פוליסות שלה שהוצאו והן מוחזקות כדין.

2) בכל שאלה הנוגעת לפוליסות כאמור ניתן לפנות ללשכת קשר מיוחדת של רותם בטלפון: 03-5610252.

3) אין באמור לעיל כדי להוסיף על התחייבויותיה של רותם על־פי הפוליסות הנ"ל.

"תעל"
תעשיית עץ לבוד קבוצת משמרות בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזה הודעה כי ביום חמישי 18 לפברואר 1988 בשעה 14.30 אחרי הצהריים, תתקיים במשרדי החברה ברחוב הפטיש 8 תל־אביב, אסיפה כללית שלא מן המנין של כלל בעלי המניות בחברה.

על סדר היום:

1. קבלת החלטה מיוחדת לאיחוד הון המניות של החברה וארגונו מחדש כאשר כל 10,000 מניות רגילות א' בנות 0.0001 ש"ח כל אחת תהפכנה למניה בת ־.1 ש"ח; וכל 10,000 מניות רגילות ב' בנות 0.0002 ש"ח כל אחת תהפכנה לאחת מניה בת ־.2 ש"ח כל אחת. תוך תקון תזכיר ותקנות ההתאגדות של החברה.

2. קבלת החלטה מיוחדת בדבר הפיכת כל המניות למוכ"ז בנות 0.0002 ש"ח כל אחת למניות רגילות על שם בנות ־.2 ש"ח כל אחת וביטול התעודות למניות למוכ"ז בתוקף מיום 25.02.1988. תשומת לב החברים מופנית לתקנות 79 ו־80 לתקנות ההתאגדות הקיימות של החברה בדבר החלטות באסיפה הכללית ולתקנות 52 ו־91 בדבר הפקדת תעודות מניה למוכ"ז. כתבי מנוי של שליח ויפוי כח במשרדה הרשום של החברה — 48 שעות לפני קיום האסיפה.

הערה:
הנוסח המלא של ההחלטות שיובאו לאישור האסיפה הכללית הנ"ל — ניתן לעיין במשרדי החברה.

בפקודת הדירקטוריון
רפאל בוסון — מזכיר החברה
27.1.1988

לוח העיר
קבלת מודעות לוח ודרושים
לבעלי כרטיס אשראי
מ־8־21 רצוף
03-290697
03-293648

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
(מהלך: היתר)
בר/ 87/1031
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי [illegible] לועדה המקומית לתכנון ולבניה [illegible] להתרת בנית מרפסת [illegible] גוש 206 חלקה 11 [illegible] ירושלים [illegible] 2.00 ו 2.10 [illegible] 1.50 מ' המותרים.
[illegible] להתרת בנית מרפסת הנ"ל [illegible] לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 22, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פתוח ליום ו' בין השעות 12.00 — 14.00.
אברהם בורלא, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

אבדה
תעודת [illegible]
ע"ש [illegible]
מס' התעודה 1850
כל המוצא תעודה זו עליו למסור למשטרת ישראל או לטל' 03-7512288 לפרס.

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 640775 — 04
פר־544
הודעה על־פי סעיף 145 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
עו"ד משה חנוני לאשר תוספת שטח לדירה בקומת קרקע, המוסן ברחוב בעל התניא 4 חלקה 26 בגוש 10427 קרית־שמואל, הבקשה כרוכה בהקלה של 1.10 מ' מקו בנין הקדמי.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הבניה על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ב', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגישנה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ב/ איתמר יגבין
מהנדס העיר

דחפון
03-611001

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הטניסאים מתאמנים לפאלרמו

שחר פרקיס חוזר לנבחרת ישראל לקראת מישחק גביע דייויס נגד איטליה שיהיה בסוף השבוע הבא בפאלרמו. פרקיס מתאמן מזה שבוע עם הנבחרת על מיגרשי החימר במרכז הטניס ברמת השרון ומגלה כושר מצוין. הוא יהיה אחד משחקני הזוגות. הנבחרת תמריא ביום שישי בדרכה לאיטליה (צילום: עודי קרן)

הערב ברמת־גן (20.00), במיבחן יוקרתי נגד אלופת אירופה

עוד ניסוי בדרך לאוקיאניה: בכורה להלל ואלון נגד צרפת

מיהיץ' הפיק לקחי בלגיה ומהמר על מערך חדש: קלינגר הוסט לקישור, עובדיה ואלי כהן על הספסל ★ רוזנטל שבא אמש מבלגיה: רק שלא נחטוף שוב שער שטותי בפתיחה

בין־ארצי

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

מסע ההכנות של נבחרת ישראל לטורניר הקדם־אולימפי בכדורגל יגיע הערב (20.00) לתחנה נוספת — מפורסמת ובעלת מוניטין — נבחרת צרפת, שזכתה במדליית הארד היוקרתית בשני הטורנירים ה־אחרונים של גמר הגביע העולמי, בספרד 1982 ובמכסיקו ב־1986, ועדיין נושאת בתואר אלופת אירופה.

המאמן היוגוסלבי של ישראל מי־ליינקו מיהיץ' יאלץ להפעיל גם הפעם את גלגל הניסיונות. שני שחקנים, לפחות, לא ישכחו לו זאת. יגאל הלל (28) משמשון תל־אביב וניר אלון (24 וחצי) מהפועל פתח תקוה. לגביהם יהיה המיפגש הבינ־ארצי הרבה יותר מעוד מישחק מיבחן בדרך לאוקיאניה. באיצטדיון רמת־גן יירשם הערב ציון דרך חשוב בקריירה שלהם — הופעת בכורה בנבחרת הלאומית.

אמש, לאחר אימון הערב, פירסם מיהיץ' את הרכב הפתיחה:

● אבי הרה, אבי כהן (בית"ר ירושלים), אבי כהן (גלאמו), ניר אלון, יגאל הלל, ניר קלינגר, אנדרי מלמיליאן, מוטי איווניר, דניאל בריילובסקי, שלום תקוה, רוני רוזנטל. אולם הצבתם של הלל בעמדת המגן השמאלי ואלון בתפקיד בלם קידמי אינה השינוי היחיד בהשוואה להרכב שפתח נגד הבלגים לפני שמונה ימים. הבלם ירון פרסלני ישב על ספסל המחליפים, ניר קלינגר יוסט לחוליית הקישור ושני שחקנים נוס־פים לא יפתחו הערב, אבינועם עוב־דיה ואלי כהן. מיהיץ' אמר כי בכושרו של עובדיה חלה ירידה. כהן שחזר מהסגל בגלל בעיה משמע־תית, הוא אחר להגיע לאימון ומי־היץ' ויתר עליו ללא היסוס. "אם נת־חיל כבר עתה עם הבעיות הללו, מה יהיה באוסטרליה, אני חייב לדווח על כך להתאחדות" הסביר. אלי כהן קיבל עליו את הדין והגיב, "אם יז־מינו אותי בשבוע הבא, אבוא בשמחה".

מיהיץ' הורה כי כהן היה מועמד להרכב הפותח בעמדת מגן שמאלי, ושיחרורו פינה את הדרך ליגאל הלל. הוא הסביר מדוע העדיף את ניר אלון על פני יעקב סגל, גם הוא חסר נסיון בינלאומי שזומן רק השבוע. "ניר חזק ומצטיין במישחק ראש", אמר המאמן.

מחמאות לרוזנטל

הפתעת האימון היתה בואו מבל־גיה של רוני רוזנטל, שהגיע לאיצטדיון רמת־גן הישר מנמל התעופה בן־גוריון. רוני העריך כי ישתתף גם במישחקי המיבחן הקרו־בים של הנבחרת וכי ישוחרר ע"י מועדונו פ. ק. בריז' לפחות לחלק מהמישחקים באוקיאניה. הוא זכה כמובן לחופן מחמאות מהמאמן מי־היץ', שאמר בין היתר: "רוזנטל הוא מיקצוען ברמה גבוהה מאד". ה־מחליפים בסגל הישראלי יהיו: עופר פביאן, ירון פרסלני, יעקב סגל, אפרים דוידי, אבינועם עובדיה, ניר לוין, משה איזנברג.

מיהיץ' מייחל ודאי לניצחון ראשון מאז החל בתפקידו, אך המטרות העיקריות הן להשיג שיפור נוסף ביכולתה של הנבחרת, להגביר את הגיבוש והניסיון, ולמצוא פתרון לאיוש התפקידים שלגביהם נמש־כות ההתלבטויות.

רוני רוזנטל הגדיר במשפט קצר את שאיפות ישראל מול צרפת: "ראשית, חשוב שלא נחטוף בהת־חלה איזה שער שטותי, כמו נגד הבלגים, שישפיע עלינו מוראלית".

ישפוט האנגלי אלן גאן. מהלך המישחק ישודר בקול ישראל החל ב־20.00.

ארבעת שחקני בורדו שהגיעו שילשום לישראל מקליפורניה ורק היום יוחלט אם ומי מהם ישותף במישחק (מימין לשמאל): פררי, פארז'ון, בידוטה ומורה (צילום: עודי קרן)

הרכב נבחרת צרפת יפורסם רק היום

שתי הבעיות של המאמן מישל: השוער ותיפקוד שחקני בורדו

צרפת

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

הרכב נבחרת צרפת, למישחקה נגד ישראל, יפורסם רק היום. המאמן אנרי מישל מתלבט. אמש עדיין לא ידע מי יהיה השוער, והאם יוכלו ארבעת שחקני בורדו לתפקד בצורה מלאה, לאחר שהגיעו אתמול כ־5 בבוקר בטיסה בת 17 שעות מלוס־אנג'לס.

מישל מתקשה להחליט אם להציב בשער את הוותיק ז'ואל באטס או את ברונו מארטיני, המצוי בכושר מעולה (13 מישחקים ללא שער חובה במדי אוקזר). קבוצתו של באטס, פאריס סאן־ז'רמן, מדורדגת בתחתית ומישל חושש שהדבר ישפיע על יכולתו. גם אופיו הרגיש של באטס מוסיף להתלבטות. מישל חושש שבאטס יאבד את הבטחון אם לא ישחק. עיתונאים צרפתים הנ־לווים לנבחרת מעריכים, ששניהם ישחקו — כל אחד מחצית אחת, שכן הוסכם על ארבעה חילופים של שחקני שדה וכן חילוף שוער.

שחקני בורדו סובלים מעייפות רבה. הנסיעה הארוכה התישה אותם. דומיניק בידוטה, ז'אן־מארק פררי, פיליפ פארז'ון וז'וזה טורה, השתתפו בבוקר באימון קל, ללא כדור. בערב קיימו אימון רגיל. המאמן מישל אינו יודע אם ישחקו, ואת ההחלטה אמור היה לגבש אמש, בשעה מאוחרת. אגב, בורדו זכתה בטורניר מרובע בלוס־אנג'לס. היא ניצחה 0–3 את פ.צ. קלן, ניצחה 2–1 את גוואדלחארה ממכסיקו וסיימה בתי־קו 1–1 עם דינמו קייב. [illegible]

באטס (מארטיני), אייאש, בולי, קאסטנדרש, אמורוס, פאסי, סולאן, פרננדז, טורה (דיספרו), קאנטונה, בלאן.

על הצפוי במישחק אומר מישל: "בישראל נערכים עתה מישחקי ליגה, הנבחרת הישראלית מתאמנת שלוש פעמים בשבוע ומקיימת מישחקי אימון. ואילו לשחקנים שלנו בנבחרת צרפת יהיה זה מישחק ראשון מאז המיפגש עם מזרח־גרמניה בנובמבר. ייתכן שזה מאזן את יחסי הכוחות ויהפוך את המישחק לשקול יותר". מישל הד־גיש, כי "צרפת צריכה לשחק באר־כות שלה. אם נוליך ביתרון גדול, לא נאט את הקצב, כמו שעשו הבל־גים נגד ישראל ברמת־גן".

מישל צפה במישחק בין ישראל לשווייץ, אך לדבריו קשה להתרשם ממישחק אחד. עם זאת, את אופיו של הכדורגל הישראלי כבר למד: "הוא דומה לזה שבמדינות ערב וארצות הים־התיכון — המישחק יותר אינדיווידואלי מאשר קבוצתי, וגם טכני יותר מאשר פיסי".

צרפת, אגב, תקיים בשבוע הבא עוד שני מישחקי־הרצה לנבחרת: ביום ג' בטולון נגד שווייץ וכעבור יומיים נגד אוסטריה או מארוקו במונאקו.

הבלם בולי: אין כל סיבה לפחד ממני...

ראיון

מאת אילן פיש

באזיל בולי, בלם נבחרת צרפת, ישב בלובי של מלון היל־טון וחייך. היתה לו סיבה טובה. שניות מעטות קודם לכן בישרו לו העיתונאים הישראלים כי הוא מפחיד את חלוצי נבחרת יש־ראל. בולי, יליד חוף־השנהב, סי־פוס הביב ותם, הופתע: "אני מפחיד? גובהי רק 1.82 מטר ומשקלי 72 ק"ג. אני לא כל־כך רע כמו שאני נראה..."

החיוך שלו שובר אפילו מחסומי שפה קשים. עיתונאי צרפתי מתנדב לתרגם מאנגלית לצרפתית, ולהיפך, וכשהמלל היוצא מפיו של בולי, עובר אתה בכל, ואת פגש, [illegible] מופתע מישראל שפגש: "התרשמתי ממה שראיתי כאן. זה שונה ממה שהצטייר לי מדיווחי כלי התקשורת בצרפת. האנשים בישראל חמים ושונים ממה שהצגנו בטלוויזיה. חשבתי שכולם כאן דתיים, לבושים בש־חור, וראיתי שהאנשים כאן נורמאליים. אני רוצה לקנות ספרים על ישראל, כדי להתמצא בה יותר. ראיתי בטלוויזיה סרט על מלחמת העצמאות ואני מעוניין בדברי רקע על עצמאות ישראל. התרשמתי מהאנשים הראשונים שבאו לבנות מדינה. מעניין אותי אורח החיים של הישראלים".

בולי, המקצוע — כדורגל. מתברר שגם כדורסל הוא אוהב. הלך לאוסישקין שלשום בערב וראה את הפועל ת"א מבצת ברזובי את בית"ר 115–88. הוא לא היה שם לבדו. גם אריק קאנטונה והקפטן לואי פרננדז היו. השלושה רווקא נהנו. בולי מתברר להיות פרשן לרגע ולע־מוד על ההבדל שבין הכדורסל הישראלי לצרפתי: "הכדורסל בישראל טוב יותר וחזק יותר. הוא קרוב לכדורסל האמריקאי".

וכשבולי קם והצועד לעבר המעלית, הלב מתמלא ב־מישאלה קטנה — רק שלא יחייך למראה החלוצים ה־ישראלים.

המאמן מילינקו מיהיץ' (במרכז) משקיף על דניאל בריילובסקי (משמאל) באימון נבחרת ישראל. מימין: אנדרי מלמיליאן (צילום: עודי קרן)

שפיגלר, מלך ישראל

כותרת זו, ברוחב של חמישה טורים בראש אחד העמודים, הופיעה ביום שני ביומון הספורט הצרפתי "לקיפ". בכתבה גדולה מספר אחד משליחי העיתון, פאטריק דסו, את סיפורו של שפיגלר, אחד המקצוע־נים הישראלים הראשונים באירופה. לכתבה נילווה צילום של מוטל'ה מתקופת הופעתו בקבוצת פאריס סן־ז'רמן.

בין היתר מסביר שפיגלר מדוע עזב את בית"ר ירושלים: "מנהלי הקבוצה לא קיבלו את פילוסופיית המישחק שלי. כאן בישראל, המנה־לים הם העושים את המישחק, ולא המאמנים. אני מעדיף, איפוא, לחזור לאירופה".

זה היה רק חלק משני העמודים שהוקדשו לביקורה של נבחרת צרפת בישראל. בראש העמודים המגברדור שלנו. באחד העמודים מתפרסמת מפת המדינה והארצות השכנות, כאשר "השטחים המוחז־קים" מסומנים בצורה בולטת.

● איוון לנדל ניצח במשחק ראווה בהונג קונג את האמריקאי טים מאיוט 6–4, 6–4.

פנחס חוזז, ממצטייני נווהדוד רמלה

את מקומנו בלאומית הבטחנו עכשיו נחשוב לפליי־אוף

פנחס חוזז

מאת סופר "ספורט הארץ"

אחרי ניצחונה הסנסציוני של אליצור רמלה על אותתה מכ־בי נתניה, כתב מישהו, שארבע שניות לפני סיום המישחק, כאשר נדרש מישהו ליטול אחריות ולקלוע, עשה זאת דווקא כדורסלן לבן של הקבו־צה ולא אחד משחורים. לא היתה בכך משום נימה גזענית: הרי אין מתאים מפיני חוזז ומנוסה ממנו במצבים שכאלה. בשקט נפשי ותוך ידיעה שהוא מסתכן בהפסד, יצא מידיו הכדור שהציג את המכורה של נתניה, 93–95.

"באקר־בי־אי. דווקא השחורים הם שמכריעים מישחקים בשנים האחרונות, וכך גם בישראל. בזיקות הקריטיות, לא הצבע הוא שמשחק תפקיד, אלא הכשרון. המחצית השניה שלנו היתה יוצאת מן הכלל. נלחמנו חזק בהגנה, ההגנה היא שתמיד מחזירה אותך לתמונה", אומר חוזז בן ה־31.

לפני שבועיים הפתעתם גם את חולון. מה הסוד?

"לחימה וקהל ביתי. שים לב מה קורה לנו בחוץ בלעדיהם. אנו חולשה פוקדת אותנו. הקהל והאווירה חסרים לנו בחוץ".

גם את אליצור נתניה לא משום לנצח.

"הניצחון הזה היה יוצא דופן, מפני שרצנו המון. בדרך כלל, אנו עובדים יותר איטי, ומוד־פשים את הגבוהים פנימה. ברומה לשיטת המישחק של נתניה. זה איפשר לנו לברוח מהם, אם כי הפריע קצת לאריל, שנאלץ להשקיע מאמץ ואנר־גיה רבים מהרגיל. גם כך הוא עשה את העבודה שלו".

עכשיו שוב תיעלם לנו. כמו אחרי הבקיעת קודמות בעבר?

"למה להיעלם? הממוצע שלי עיקבי: 17–18 נק' במישחק, ועל רקע שחקנים טובים כמו שיש לנו — וובסטר, אריל, מקגוי — זה מכובד".

מקובל עליך שרמלה נחלצה מהתחתית?

"צריכה להתרחש סנסציה גדולה באמת, כדי שנסתבך שוב במאבק נגד הירידה. יש לנו שלושה ניצחונות יותר מאשר לבית"ר ת"א, אותו ניצחנו ב־22 נק' הפרש, ועדיין לא שיחקנו עם מכבי נתניה. את מקומנו בלאומית הבטחנו. עכשיו נח־שוב קדימה, לפליי־אוף".

מנהלו של ברונו: אין שום מגעים לקרב נגד טייסון

לונדון (אי־פי). טרי לולס, מנהלו של המתאגרף הבריטי פראנק ברונו, הכחיש את הידיעות הרווחות בדבר התמודדות בין השניים למייק טייסון על הכתר העולמי, האמורה להיות ב־18 ביוני בוומבלי.

משלחת מישראל לקונגרס בצ'כיה

מנכ"ל ההתאחדות לספורט שמואל ללקין ויו"ר איגוד הכדוריד מני וייצמן יוצאים הבוקר לפראג לדיוני קונגרס ההכנה להקמת איגוד הכדוריד האירופי. אשרות הכניסה לצ'כיה ימתינו לישראלים בוינה. בקונגרס ישתתפו נציגי כל מדינות אירופה — מהמערב והמזרח.

שופטים מיוון וגרמניה במישחק הפועל — ציבונה

מאת סופר "ספורט הארץ"

שני שופטי כדורסל ישראלים שובצו לשני מישחקי חצי גמר גביע אירופה למחזיקות גביע. טוד הרניק ינהל ב־16 בפברואר בגרמניה את המישחק בין לוורקוזן לשטבנדר ברלוק. באותו יום ישפטו ראובן וירדן וידרובניק באיטליה, בין פזארו [illegible]

● במישחק של הפועל ת"א עם ציבונה זאגרב, בחצי גמר קוראץ', ישפטו ריגאס (יוון) וגיאורג (גרמניה). במישחק בין מכבי לרך בוס בתל־אביב ישפטו מרסין (שווייץ) וטוצב (בולגריה).

כדורגל

באר־שבע קנסה את אוזן ב־500 ש"ח

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

כדורגלן הפועל באר־שבע אלי אוזן, שירק בפניו של שחקן שמשון תל־אביב יגאל הלל, נקנס אתמול על ידי ועדת המשמעת של הקבוצה ב־500 ש"ח ונענש הרחקה על־תנאי משני מישחקים, על כל עבירה משמעתית נוספת.

אוזן, שהביע חרטה על המעשה, טען כי הלל התגרה בו בזמן המישחק. ועדת המשמעת הפנימית התחשבה בעובדה שלאוזן לא הוצא השנה אפילו כרטיס צהוב אחד. כן הוחלט שאוזן ישגר מכתב התנצלות להלל.

● [illegible] בני־יהודה. המאמן דוד שוייצר [illegible] שיתת פיס, ביוזמתו של הקפטן דוד סלמן. אחר־כך שותף גורדנה במישחק אימון של בני־יהודה נגד הפועל ראשון לציון והבקיע 5 שערים. שחקני השכונה ניצחו 7–2. אמרים יונתי

הדרבי התל־אביבי

נמשכת הספירה לאחור לדרבי הגדול

מכת־פציעות משבשת הכנות מכבי ★ 2–2 להפועל במיבחן

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

בצל המישחק הבינ־ארצי הערב, בין נבחרות ישראל וצרפת, נערכים הפועל ומכבי לדרבי התל־אביבי הגדול שיהיה השבת בבלומפילד.

במכבי מודאגים מאד ממכת הפציעות הפוקדת את הקבוצה. לא פחות מארבעה שחקני מפתח יחד מיגנו את הדרבי: אלי דריקס, שחר בראל, אלון נתן וארז לולו. ספק גדול קיים גם לגבי שיתופם של מנשה שמעונוב [illegible] הסיכוי שיתוף יותר מסביר.

הפציעות הרבות, מקשות על קביעת ההרכב. אם שמעונוב לא יהיה כשיר, ימשיך מיקי כהן לשחק בעמדת הבלם. בנוה, לצידו של בני טבק, נטוש המאבק בין צבי גורדון ויצחק סויסה. שחקני הקבוצה ייפ־גשו ביום שישי עם הנהלת הקבוצה לשיחה מיוחדת.

הפועל ת"א קיים אתמול מישחק אימון נגד הפועל אשקלון מליגה א' וסיים בתיקו 2–2. את השערים לת"א הבקיעו פרים זאנו ובני רובין. מאמן הפועל יצחק שניאור הירבה בחילופים ושיתף שחקני ספסל רבים. לא השתתפו במישחק: יעקב סגל, אלי כהן (נבחרת ישראל) והחלוץ שבתאי לוי שערך אימון קל. הסיכוי ששבתאי ישחק בדרבי [illegible] בשל מחלה הוא סובל מחולשה. על מקומו יתחרו שניים — בני הכין ו[illegible] לינהרט.

יהוד והפועל טבריה הדיחו את עפולה ובית"ר נתניה

גביע המדינה

מאת סופר "ספורט הארץ"

בשני מישחקים חוזרים, בסיבוב השביעי בגביע המדינה בכדורגל, ניצחו אתמול הקבוצות הפריפריאליות. הפועל יהוד מהליגה הארצית ניצח 1–0 את מכבי עפולה ובמיפגש כל־ארצי גבר הפועל טבריה על בית"ר נתניה 2–1.

כתבנו שמעון קדוש ראה ביהוד את ניצחונו של הפועל המקומי על מכבי עפולה מליגה א'. את השער הבקיע ישראל ששון בדקה ה־90.

התוצאה קיפחה את האורחים שגילו עדיפות, לעיני 500 צופים. שפט שלמה יוסף.

בית"ר נתניה הוליך 1–0 משער של ראובן הלה, בדקה ה־38. אולם שני שערים של הפועל טבריה — אחד של יוסי שמריה, מבעיטת עונשין בדקה ה־45 ושער נוסף של משה אזולאי (86) — הפכו פיגור לניצחון. המישחק היה בנתניה ושפט בו רחמים רינאצ'י.

הפועל יהוד והפועל טבריה העפילו לסיבוב השמיני בגביע המדינה, אשר יהיה ב־12 באפריל, בהשתתפות 14 קבוצות הליגה הלאומית.

גביע אנגלי

מיפגש רביעי ונסדיי — אוורטון הערב בשפילד

שפילד (שרות "ספורט הארץ"). שפילד ונסדיי ואוורטון יתמודדו הערב באיצטדיון הילסבורו בפעם הרביעית בתוך עשרה ימים לקבוע מי תארח בשבת בסיבוב הרביעי את מידלסברו. זאת אחרי שבתום 330 דקות עדיין לא נפלה הכרעה כאשר גם המישחק השלישי, שנערך בגודיסון פארק, הסתיים בתיקו 1–1.

טרוור סטיון הבקיע לאוורטון בדקה ה־58 אבל חמש דקות לפני הסיום השווה לי צ'פמן. גם בהארכה לא הושגה הכרעה.

מנצ'סטר סיטי תארח בשבת אצל בלקפול מהליגה השלישית, אחרי ניצחון 3–0 על האדרספילד.

ג'ונסון החמיץ שיא עולמי וניצל מפציעה בקנדה

שרברוק, קוובק (אי־פי). האצן הקנדי המהולל בן ג'ונסון החמיץ שיא עולמי — אבל למולו ניצל גם מפציעה קשה, בתום ריצת 60 מטרים שהיתה כאן באולם הספורט של האוניברסיטה המקומית. לג'ונסון חסרו 6 מאיות השניה, כדי להשוות את שיאו העולמי במרוץ זה, 6.41 שניות.

גרין מיוטה קלע את הנקודה ה־5 מיליון של אן.בי.אי.

אן.בי.אי.

ניו־יורק (אי־פי). סל של שלוש נקו־דות של ריקי גרין, שחקן הספסל של יוטה ג'ז, היה הנקודה החמישה מיליון של האן.בי.אי. מאז היווסדה ב־1946. לפני פתיחת הרבע הרביעי נערך טקס קצר וגרין חתם על הכדור שיועבר להיכל התהילה של הכדורסל בספרינגפילד, מאסאצ'וסטס. קבוצתו של גרין ניצחה את קליוולנד 119–96 בניצחון של קארל מאלון עם 36 נקודות.

וושינגטון בולטס זכתה בניצחון שביעי רצוף בבית מאז נכנס לתפקידו המאמן וס אנסלד — 117–118 לאחר הארכה על פילדל־פיה. היתה זו הפעם השלישית בתוך שבוע שהבולטס ניצחו את פילדלפיה.

סל של 3 נקודות של ג'ראלד הנדרסון העלה את פילדלפיה ליתרון 113–114. אך קטף מוזס מאלון ריבאונד התקפי, הטביע וקבע 115–114 לוושינגטון כשנותרו 23 שניות לסיום. ברנארד קינג קלע פעמיים מקו העונשין ומ־אלון הוסיף עוד נקודת עונשין, 10 שניות לסיום. הנדרסון קלע שוב משלוש נקודות וחתם את התוצאה. מאלון סיים עם 26 נקודות וקינג עם 22.

גולדן סטייט הובילה 101–105 במילווקי כשנותרו 59 שניות לסיום. אבל מילווקי קלעה את שמונה הנקודות האחרונות וניצחה 105–108. טרי קאמינגס קלע 25 נק' לבאקס.

בכדוריד

ניצחון דחוק על האמבורג

שער בריקת הסיום שהבקיע רפי סומך, העניק אמש לשחקני נבחרת ישראל בכדוריד נצחון דחוק על נבחרת האמבורג 22–21 (9–6).

שחקני ישראל, שניצחו שילשום 35–18, היו אמש חלשים מאד. האורחים הובילו ברוב דקות המיש־חק. הירבו להבקיע לישראל: סומך 6, קושניר 4, אוסלנדר 3, ודר 3. שפטו: פוקס והרמן, 100 צופים, באוניברסיטת תל־אביב.

שתי הקבוצות יתמודדו שוב, מחר בערב בנס־ציונה.

יוסף הכבם

לקראת אליפות העולם: ישראל קנתה ותשכיר סירות למתחרות

מפרשיות

מאת סופר "ספורט הארץ"

10 סירות מפרש מדגם 470, שיוצרו באיטליה, הגיעו בסוף השבוע לישראל. הסירות יושכרו למדינות שלא תוכלנה — בגלל המרחק והעלויות הגבוהות — להביא ארצה בעצמן את סירותיהן, לקראת אליפות העולם שתתקיים באביב. פעולה מעין זו מקובלת בענף.

בין המדינות שכבר הגישו בקשה לשימוש בסירות: אוסטרליה, ניו־זי־לנד, הונגריה, פולין והודו־קוריאה. ארבעה גופים נרתמו לרכישת הסירות: עיריית חיפה (ארגון הרכישה, סידור הפרטים הטכניים, הרשויות והעירבויות הדרושות), הוועדה הציבורית של אליפות העולם בראשות מתי מורגנשטרן (איסוף תרומות בסך 100 אלף ש"ח), מועצת ההימורים (מימון של 40 אלף ש"ח), מועדוני השיט בראשות איגוד השיט הישראלי (גיוס 30 אלף ש"ח). סך כל עלות הסירות, 170 אלף שקלים. מועדוני השיט יקבלו את המפרשיות בתום האליפות במחיר מוזל.

חברות מסחריות יקימו באתר האליפות אולפן טלוויזיה. טכניק שירותים לצוותים זרים. מאולפן זה יועברו שידורים ישירים, על גבי מסכי ענק, לחמישה מוקדי שידור בחיפה.

נבחרת הנערים עשויה להופיע בוומבלי

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנערים של ישראל בכ־דורגל עשויה להופיע באיצטדיון וו־מבלי בקיץ הקרוב. כך אמר אבנר, מאמן נבחרת הנערים. הוא סיפר כי את ההצעה הביא יוסף מירמוביץ', הממונה על נושא המתנגים בהתאח־דות בכדורגל עם שובו מאנגליה. המדובר במישחק מוקדם לגמר אלי־פות בתי הספר העל־יסודיים העדיד בוומבלי, בדי קיץ.

המשכים מעמוד 1

רבין: היו חריגות בשטחים

(סוף מעמוד 1)

לדברי אותם מקורות, מנצלים חלק מהחיילים את הדרך לבית המעצר על מנת להכות את העצורים, למרות שהדבר מנוגד לפקודות. על פי הפקודות נאסר להכות תושבים לאחר שפוזרה ההפגנה ולאחר שהסתיים מרדף אחרי מפירי הסדר. על פי דיווח אחד היו מקרים בהם הוכו עצורים מקרב התושבים בחדר סגור, חיילים נכנסו בקבוצות של שלושה אל תוך החדר והפליאו את מכותיהם בהם.

שר הביטחון, יצחק רבין, אמר אתמול כי ידוע לו שהיו חריגים בשימוש בכוח בשטחים, ואנו מטפלים בכולם. "כשמדובר בפעי־לות של אלפי חיילים, קורה שיש חריגים," אמר רבין.

"קיר המכות"

השר רבין ביקר אתמול ליד הקיר המוכתם בדם במרכז רמאללה, שלפי דיווחי תושבים מקומיים חיילי צה"ל ברמאללה הובאו אליו עצורים תושבי המקום, והוכו.

קצין בכיר בחטיבת "גולני", המפקד על הכוחות הפועלים בעיר, אישר אתמול כי חיילים אכן השת־משו בכוח כדי להשתלט על עצירים שהועמדו ליד הקיר הנמצא בחלקה האחורי של כיכר "מנארה" ברמאללה, אך טען כי כתמי הדם נוצרו כאשר הובאה לשם קבוצה של עצירים שהשתוללו והתנגדו למעצרם, ואחד מהם השעין את ראשו המדמם על הקיר.

מנציגות דובר צה"ל בירושלים נמסר אתמול, לעומת זאת, כי הי־דיעות שפורסמו בדבר קיומו של "קיר מכות" ברמאללה אינן נכונות, הן "מרושעות", ומבוססות על עדויות שמיעה בלבד.

אלוף פיקוד המרכז, עמרם מיצנע, נפגש אתמול עם קצינים וחיילים המופקדים על קיום משימות הביט־חון השוטף באיזור רמאללה. הדגיש באוזניהם את הצורך בשמירה קפדנית על ההוראות הנוגעות לשי־מוש בכוח נגד תושבים. הוא חזר והדגיש כי יש להכות רק במקרים של פיזור הפגנה, או התנגדות של תושבים למעצר.

בבתי החולים בשטחים מאושפזים עדיין עשרות תושבים, שעל גופם סימני אלימות קשים, ממכות של כוחות הביטחון בימים האחרונים. סופר "הארץ" שהיה אתמול בבית החולים הממשלתי ברמאללה ובבית החולים "אל־איתיחאד" בשכם, שמע מפי חלק מנפגעי המכות — לפחות עשרה — כי הוכו מתוך ביתם או בלכתם ברחוב, בלי שניסו לעצרם, ובלי שהועברו למעצר. חלקם הודו כי השתתפו בהפגנות, אך חלק מהם מסרו כי הוכו בשעה שהלכו לתומם ברחוב, או כאשר החיילים פרצו לביתם באישון לילה.

איתן רבין, סופר "הארץ" מוסר: אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי אמר אתמול: "עד כה לא נמצאו מקרים חריגים שבהם חיילים היכו תושבים ברצועת עזה ללא סיבה. לידיעתי הובאו שני מקרים ואנו בודקים אותם." לדבריו, עד כמה שידוע לו אף חייל לא הובא לדין ברמה של בית דין צבאי. אך להערכתו ייתכן שביחידות הפועלות ברצועה הוכחו חיילים שהיכו ללא סיבה.

עוד אמר אלוף פיקוד הדרום כי כוחות של אנשי מילואים התרגשו לרצועת עזה במקום יחידות סדירות שעזבו את האזור. אנשי המילואים יבצעו את עבודת הביטחון השוטף ברצועה. עוד אמר מרדכי כי יש עדיין מתח ברצועה "יש גורמים שמנסים להתסיס את השטח אך אנו משתלטים על המצב".

בשעות הבוקר המוקדמות איפשר הצבא לעשרות פועלים במחנה ג'בליה לצאת לעבודה בישראל. בשעות הצהריים החלו עשרות צעירים להשליך בקבוקי תבערה לעבר סיור של צה"ל שנע במחנה. הסיור לא נפגע ולמקום הוחשו כו־חות גדולים של צה"ל, ושוב הוטל עוצר על המחנה והוחלט לא לאפשר יציאת פועלים לעבודה.

הפרות סדר קלות היו בכל רחבי הרצועה.

אל פאג'ר נסגר לשנה

המינהל האזרחי ברצועת עזה הורה אתמול על סגירת מערכת העיתון אל פאג'ר ברצועה למשך שנה. נציג המשרד העיתונאי הסמך אל ווהידי הוזמן אתמול למושל רצועת עזה אשר מסר לו על הסגירה. אל והידי אמר אתמול כי מערכת אל פאג'ר שוקלת פניה לבג"ץ.

ניו יורק טיימס

(סוף מעמוד 1)

ישראל צער ובושה". רוזנטאל, אחד העיתונאים הבולטים ביותר באמר־יקה, הוסיף, כי "רבין יכול להשיב לישראל את שיעור קומתה אם יתפטר. אזי תוכל ישראל לשוב ולהיות מה שהיתה". רוזנטאל אמר, כי המתנה הגדולה ביותר שיכולים עכשיו ידידי ישראל להעניק לה היא "להשמיע את האמת... שהתיפקוד של ממשלת ישראל בהפגנות הפלסטיניות הוא מוטעה באופן טראגי".

תחת הכותרת "יהודים אינם צר־יכים לשבור עצמות" כתב רוזנטאל: "חיילים אינם יכולים להצטוות להפסיד מפגינים, ולהכות אותם, לשבור עצמות, ללמד אותם שמחיר הפגנה הוא כאב ועיוות פיזי... יהודים אינם יכולים לירות במפ־גינים... יהודים אינם יכולים לגרור אנשים אל פינה, ולפצח את עצמו־תיהם, או לעשות כן בפומבי, ולקרוא לעוברים ושבים, ראו, זה מה שיקרה לכם".

להדים את הקול

ארבעה אינטלקטואלים יהודיים מרכזיים בארה"ב קראו אתמול לקהילה היהודית "להדים את קולה בידידות אבל בעוז, ולהגיד למנהיגי ישראל, כי אנחנו חולקים מעיקרה על מדיניות "אגרוף הברזל" שלהם כלפי המחאות הפלסטיניות בשטחים".

על הקריאה, שהתפרסמה במדור המכתבים למערכת של "הניו יורק טיימס", חתמו מבקר הספרות ארווינג האו, העורך את הירחון השמאלי "דיסנט", הרב ארתור הרצברג, פרופסור באוניברסיטאות קולומביה (ניו יורק) ודארטמות' (ניו האמפשר), שהוא גם סגן נשיא הקונגרס היהודי העולמי, הנרי רוזובסקי, מי שהיה במשך 11 שנים דיקן הפקולטה לאמנויות ולמדעים באוניברסיטת הרווארד, ומייקל וו־לצר, פילוסוף מאוניברסיטת פרינסטון.

בעלי המכתב תיארו את "הבושה", שבה קראו את הדיווחים על "הכאת מאות בני אדם, שבמהלכן נשברו עצמות האשפוז וזקנים וילדים".

"קראנו במבוכה", כתבו החמישה, "שמשרד החוץ הישראלי מכין חומר להסביר מדוע אין ישראל דומה לדרום אפריקה. אבוי שישראל רואה צורך לסתור את האנאלוגיה הזדונית הזו". הכותבים מביעים תמיכה ב"ישראל כמדינה דמוקרטית ויהו־דית", ואומרים כי ידועה להם "ההיסטוריה של התנקשויות בער־בים מתונים", אבל הם מרימים קול זעקה מצד יהודי אמריקה על ממשלת ישראל, הם אומרים, "עלולה לעורר תשובות נרגזות, אבל אנחנו מאמינים, כי היא דמוקר־טית, הומאנית ויותר על כן, היא הדרך היהודית".

באותו גליון של "הניו יורק טיימס" כותב משפטן יהודי, מרטין גארבוס, נגד "מערכת האי־משפט" הישראלית בשטחים, וקורא לישראל להביא לשופטים אזרחיים לשבת בדין.

"אי־אפשר לקיים לאורך ימים כיבוש דמוקרטי", כותב המשפטן, "אבל שינויים קטנים יכולים להביא בסופו של דבר לשלום ולבטחון".

גארבוס מציע לישראל לבטל את חוקי הכיבוש, ולהחיל בגדה המערבית וברצועת עזה "אותם הלי־כים פליליים, אותם חוקים ואותן הגנות שהיא מחילה על אזרחיה".

פרשנות משפטית

(סוף מעמוד 1)

הליכים פליליים או משמעתיים.

חקירה פלילית כנגד שופט נפתחת רק בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה. כתב אישום מוגש אישית ע"י היועץ המשפטי. הוגש כתב אישום כנגד שופט מתקיים הדיון בפני בית משפט מחוזי בהרכב של שלושה שופטים זולת אם הסכים השופט שהאישום יידון בדרך הרגילה כשם שנדונים אישומים כנגד נאשמים אחרים.

מעבר לשיפוט הפלילי כפוף שופט גם לדין משמעתי בהתאם לעילות הקבועות בחוק בתי המשפט. שר המשפטים הוא המוסמך להגיש קובלנה לבית הדין המשמעתי לשופטים בגין אחת מעבירות המשמעת המפורטות בחוק וביניהן: התנהגות שלא כהלכה של השופט במילוי תפקידו; התנהגות שאינה הולמת את מעמדו של שופט בישראל; הרשעה בעבירה שיש עימה קלון. הורשע שופט בהליך המשמעתי רשאי בית הדין להטיל עליו עונשים שונים וביניהם העברתו מכהונתו. בית הדין מוקם במיוחד כל אימת שנוצר צורך לכך. מכהנים בו חמישה שופטים — מהם שלושה מבית המשפט העליון או שלושה שופטים — מהם שניים מבית המשפט העליון, הכל כפי שיקבע נשיא של בית משפט זה. המינוי נעשה ע"י נשיא בית המשפט העליון על פי החלטה של חבר שופטים.

חוק יסוד השפיטה מסמיך את נשיא בית המשפט העליון להשעות שופט מכהונתו לתקופה שיקבע במקרה שהוגשו נגד השופט כתב אישום לבית משפט או קובלנה לבית הדין המשמעתי. יש לציין עוד שלוועדה למינוי שופטים סמכות רחבה לפי חוק יסוד השפיטה להפסיק כהונתו של שופט — ללא קשר להליך פלילי או משמעתי — ברוב של שבעה חברים לפחות מתוך תשעה החברים בה.

صكذا عن الاصل

מחירי האשראי בבנק לאומי
ליום 27/1/88

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית – לקוחות: מסחריים	ריבית חודשית – לקוחות: פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת ענק" – הלוואה צמודה למדד עד 60,000 ש"ח כנגד שיעבוד דירה	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3 חודשים	2.3%	2.5%
	6 חודשים	2.4%	2.6%
	9 חודשים	2.5%	2.7%
	12 חודשים	2.6%	2.8%
חח"ד צמוד לדולר*	עד ה-31.3.88	1.0%	
	עד ה-30.6.88	0.75%	
הלוואה בשקלים צמודים לדולר	3 חודשים	1.0%	
	6 חודשים	1.0%	

* עמלת הקצאה לתקופה: עד ה-31.3.88 - 3%. עד ה-30.6.88 - 4.5%
פרטים וגובה סכומי אשראי בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

הבנקים החלו להחזיר המחאות של חברת ההשקעות אפיק שקופתה נותרה ריקה

החברה נותרה ללא ניהול לאחר שמנהלה ויו"ר הדירקטוריון יצא לחו"ל

מאת יהודה שרוני

הבנקים החלו להחזיר המחאות שחברת ההשקעות אפיק העבירה לספקים, מאחר שקופתה ריקה. מדובר במצב פרודוקסלי שנוצר מסיבות לא־ענייניות, ההחזרות המ־ האות אינה עולה על כמה אלפי שקלים.

אפיק מחזיקה בשתי חברות־בנות רווחיות "ידע מחשבים" וחברה לייצור מעגלים מודפסים פי.סי.בי. חברות אלה סיימו את שנת 1987 ברווחים נאים, אך בגלל סכסוכים פנימיים, אינן מעבירות לאפיק את חלקה ברווחים. הסכסוך בין אפיק לידע הגיע עד לידי כך, שעו"ד יוסי שגב, אחד ממפרקי אפיק, חקר בשבוע שעבר את מנהלי ידע בנוגע לחוב שלטענתם הייתה אפיק לידע.

מנכ"ל החברה — בחו"ל

קודם לקיומה של החקירה, נסע לחו"ל חיים דובשני, שכיהן כיו"ר דירקטוריון אפיק ומנכ"ל החברה, ומאז החברה נותרה ללא הנהלה.

עו"ד שגב אישר שקופתה של אפיק נותרה ללא מזומנים. שגב הסביר, כי עובדה זו גם גרמה לכך שהחברה עדיין לא הגישה את הדו"חות הכספיים, מכיוון שלא היו בידה מזומנים לשלם לרואה־החשבון תמורת עבודתו. שגב הסביר, כי אפיק עומדת להגיע להסדר עם חברת ידע, בנוגע לחוב השנוי במחלוקת. כן מסר כי בכוונתו לכנס בשבוע הבא את דירקטוריון החברה, כדי שידון בעניין הדו"חות הכספיים, ובבחירת מנכ"ל ויושב־ראש דירקטוריון חדשים.

חיים דובשני

חנות השקם הגדולה בארץ נפתחה בבת־ים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בבת־ים

חנות "שקם" — "הגדולה וה־ משוכללת ביותר בארץ" — נפתחה אתמול בבת־ים.

בשלב ראשון נפתחה קומת המס־ חר ובה סופרמרקט ענק בן 2,500 מ"ר. מהנהלת השק"ם נמסר, כי בעוד כמחצית השנה ייפתחו שתי קומות נוספות.

פועלי בניין מאוגדים חסמו דרכם של פועלים ערבים מהשטחים

מאת נורית אמיתי

עשרות פועלי בניין המאוגדים באיגוד פועלי הבניין שליד ההסתדרות, חסמו אתמול את דרכם של פועלים ערביים, שהגיעו לעבודה באתרי בנייה בכוכב יאיר שבגדרה.

חברי האיגוד מוחים על העסקת עובדים לא־מאורגנים מהשטחים, בטענה שהעסקתם בעלות נמוכה מזו של הפועלים המאורגנים מביאה לפיטורי רבים מהם.

שלמה כהן, המזכיר הארצי של פועלי הבניין המאוגדים, טען כי מדובר בבעיה לאומית שתגרום בסופו של דבר את פיטורי העובדים המאורגנים, וביקש לאכוף את תנאי העבודה, השכר והתנאים הסוצי־ אליים על כולם, כיוון שעלות עבודתם הנמוכה של העובדים מן השטחים תפגע בסופו של דבר באלה המאוגדים כחוק.

"קבלני" הבניין שהגיעו לאתר־ הבנייה בכוכב־יאיר, הפיגו את המתח ואיפשרו לפועליהם להגיע לעבודה.

חברות מצרפת ומשווייץ במכרז לשיפוץ הכרמלית

מאת ירח טל

שתי חברות, צרפתית ושווייצית, הן המועמדות היחידות שהגישו הצעותיהן במכרז שפירסמה עיריית חיפה לשיפוץ הכרמלית.

המכרז נסגר בתחילת השבוע ובקרוב תעביר העירייה את ההצעות להערכת מומחים בין־לאומית אשר תבחן אותן ועל־פי חוות־דעתה תבחר העירייה בחברה שתשפץ את הכרמלית.

מדובר בפרוייקט שההשקעה בו היא כ־20 מיליון דולר לשלוש שנים. עיקר המימון יבוא מתקציבי העירייה.

מונה נציב תלונות ציבור במשרד התעשייה

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד התעשייה והמסחר החליט על מינוי נציב תלונות הציבור במשרד, אשר יטפל בתלונות אזרחים כנגד פעילויות המשרד וידכו את המעקב אחר הטיפול בת־ לונות אלו.

לתפקיד זה מונה אריה סרן, במעמד של סמנכ"ל.

סרן שימש עד לאחרונה כסמנכ"ל אמרכלות במשרד התעשייה. הוא פרש מתפקיד זה, אותו קיבל נתנאל לירם, לאחר שהמיועד לתפקיד זה, צפריר ענבר, מונה למפקח על היהלומים.

המובילים מתנגדים לאיסור כניסתם לת"א בשעות השיא

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

מועצת המובילים דוחה בתוקף את ההחלטה שקיבלו רשויות התע־ בורה בתל־אביב, לא לאפשר כניסת משאיות לעיר בשעות שיא התנועה בבוקר.

יו"ר ארגון המובילים, עמיעד לי־ פשיץ, טוען כי המובילים מביאים מטען חיוני עבור תושבי העיר, ואין להעלות על הדעת הטלת הגבלות עליהם.

הוא מציע כי הציר המשמש את התחבורה הציבורית, ישמש גם את המשאיות, משום שהוא אינו מנוצל דיו בגלל התנועה הדלילה של האו־ טובוסים, שגם הם בחזקת רכב כבד.

עורך את העמוד: אריה חשביה

הקיבוץ הארצי מוסיף את התיירות לענפי המשקים

קיבוצי השומר הצעיר ישקיעו כ־10 מיליון ש"ח בהקמת פרוייקטים תיירותיים יחודיים

מאת זוהר בלומנקרנץ

הקיבוץ הארצי הודיע אתמול על כניסתו לענף התיירות, לצד ענפי החקלאות והתעשייה המסורתיים בקיבוציו. במסיבת עיתונאים שהת־ קיימה אתמול בבית סוקולוב בתל־ אביב, בהשתתפות שר התיירות, אברהם שריר, מסר מנהל המחלקה הכספית של הקיבוץ הארצי, יחיאל דורון, כי קיבוצי השומר הצעיר ישקיעו כ־10 מיליון ש"ח בהקמתם של פרוייקטים תיירותיים יחודיים, שבנייתם תושלם בטווח של חצי שנה עד שנתיים.

לדברי מזכיר הקיבוץ הארצי, עזרא רבי, מקיבוץ "געש", ההחלטה להי־ כנס לתחום ענף התיירות בקיבוצי השומר הצעיר באה מההכרה בעוצמה הכלכלית הגלומה בענף שירותים זה. לדבריו, מתוך 86 קיבוצי התנועה, ב־22 קיבוצים שונים החלו על כניסה לתחום ענף התיירות, או שמתקיימים בהם דיונים לקראת קבלת החלטה בדבר פיתוח הענף, בעוד 20 קיבוצים נוס־ פים מכינים תשתית וקיימת אפשרות פוטנציאלית לפיתוח ענף התיירות. המוצר הייחודי שיציעו קיבוצי השומר הצעיר הם "חבילת התיירות הקיבוצית" לסיורי יום. חבילת־סיור זו תתבסס על סיורים מודרכים בשטח הקיבוץ.

שר התיירות יעץ לנציגי תנועת הקיבוץ הארצי לפעול במסגרת כלל־ארצית בפיתוח ענף התיירות, כדי שיוכלו ליהנות מסיוע ממשלתי במסגרת "מפעל מאושר". הוא קרא לקיבוץ הארצי לאמץ מתכונת כלל־ ארצית של מוצרי תיירות יחודיים, שיזוהו עם השומר הצעיר, כגון רשת מסעדות בקיבוצים, בעלות מבנה צבע וסמל זהה.

עימות חריף בין הנהלת מכון התקנים וארגוני הצרכנים

הסיבות: איוש תפקידים והאשמות ארגוני הצרכנים בדבר העדפת אינטרסים של התעשיינים

מאת יונתן שרמן

עימות חריף נוצר בשאלת ייצוגם של ארגוני הצרכנים במכון התקנים. מרים מילר, מנהלת המכון, אמרה אתמול במסיבת עיתונאים בתל־ אביב, כי בניגוד לטענת הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות והמועצה לצרכנות, אין כל העדפה לאינטר־ סים של התעשיינים, הנושאים בהוצאות בדיקות התקינה של המכון. הרכב ועדות התקינה הוא מקצועי ואף באחת מהן אין לתעשיינים ייצוג של יותר משליש מהחברים.

לדבריה, במועצת המכון יש 64 חברים, מהם רק 11 תעשיינים. בין חברי הוועד הפועל יש 7 תעשיינים מבין 25 החברים.

בן ציינה, שבכל ועדות התקינה מכהנים שני נציגים המייצגים את ארגוני הצרכנים או את הצרכנים עצמם, אך הללו ממעטים להשתתף בישיבות הוועדה.

לדבריה, אין ארגוני הצרכנים מסוגלים להתמודד עם המפרטים הטכניים הנדונים בוועדות התקינה, ולכן גם אין מקום להגדיל את ייצוגם בהן על חשבון מומחים, המייצגים את התעשייה, הקבלנים או הממשלה. היא הציעה כי תוקם מועצה מייעצת לענייני תקינה ובה יישבו כל נציגי הצרכנים, וכי תדון בכל בקשות, תקנים, ותביא את המלצותיה לפני ועדות התקינה המקצועית.

בהתייחס לטענות המושמעות נגד המכון, על הערמת קשיים ליבואנים, ציינה מילר כי היבואנים והת־ עשיינים המקומיים זוכים באותו יחס ומשלמים אותו מחיר עבור הבדיקה. לדבריה, מפרטי הבדיקה המחייבים נקבעים על־ידי משרד התעשייה או משרדים ממשלתיים אחרים, ולא על־פי שרירות לבו של המכון. על כן גם אין מקום לטענה בדבר אפליה בנושא זה.

"שחף" מערערת על ההחלטה לא לאשר לה טיסות־שכר

משרד התחבורה טען שהחברה הפרה בשיטתיות את תקנות טיסות־השכר

מאת זוהר בלומנקרנץ

חברת־התעופה "שחף" מערערת על החלטת משרד התחבורה, שלא לאשר לה להפעיל טיסות שכר פנים־ארציות עד 31 במארס.

מחברת־התעופה נמסר אתמול כי החברה תערער על ההחלטה משום שהיא דוחה את מסקנות מנהל מחלקת התביעות של המשרד, עו"ד סלומון וליאנו, שקבע כי החברה עברה באופן שיטתי על תקנות טי־ סות השכר ועל חוק רישוי שירותי התעופה.

"שחף" נמצאת בעיצומה של התדיינות משפטית עם חברת "נס־ טון" מבריטניה, בעניין החכרת שני מטוסים מסוג "בנדרנטה". שתי החברות הגישו תביעות משפטיות הדדיות. נגד "שחף" הוגשה בלונדון תביעה בשיעור 160 אלף ליש"ט וסדם הגיש כתביעה. "שחף" תבעה את החברה הבריטית, בבית־ המשפט המחוזי בתל־אביב, לשלם לה 2.4 מיליון ש"ח.

שלשום נמנעה הגשת בקשה לפירוק חברת־התעופה, על־ידי באי כוחה המשפטי בישראל של ה־ מחכירה מבריטניה, עו"ד אירית קיפרמן, לאחר שחברת "שחף" פרעה ברגע האחרון חוב בסך 11,500 ש"ח בגין הוצאות שפסק לה בית־המשפט המחוזי בהתדיינות על אחד המטוסים המושכרים מסוג "בנדרנטה". מטוס זה מקורקע בארץ. פסק־הדין בנושא יינתן ב־14 בפברואר.

פיטורים צפויים במפעלי "איסכור" בקריית־גת

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

פיטורים צפויים במפעלי "איסכור" – מסר יצחק רן, מנכ"ל "איסכור", במהלך ביקור של חברי קאופמן, מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, במפעל החברה בקריית־גת. לדברי רן, מדובר בפיטורי 10%–15% מכלל 340 העובדים במערכת.

הרקע לפיטורים אלו הוא הצמצום בפעילות בארץ והמשבר בפלדה הפוקד את העולם.

רן אמר עוד, כי מכירות "איסכור" עולות על 90 מיליון דולר והיא אחת מהחברות הרווחיות של "כור". אשתקד מכרה החברה 220 אלף טונות פלדה.

לאברהם רייף
יו"ר לשכת סוכני הביטוח בישראל

כה לחי
עם הכנסך לתפקיד

מהחברים והוועד
של סניף חיפה והצפון
אברהם קורץ - יו"ר

חברה ישראלית תאבטח את אולימפיאדת החורף בקנדה

מאת אריה לביא

חברה ישראלית, "טרנס – גדרות ביטחון", זכתה במכרז בין־לאומי לאספקת מערכות אלקטרוניות כדי לאבטח את כפר־המגורים באו־ לימפיאדת החורף, שתתקיים בחודש הבא בקלגארי, קנדה.

במכרז השתתפו מרבית החברות המובילות בעולם בתחום ההגנה ההיקפית, אבטחה וגדרות ביטחון אלקטרוניות. מהנדסי החברה כבר השלימו את התקנת המערכות באתרים האולימפיים, וכיום אלה הם מדריכים את זרועות הבטחון הקנדיות המופקדות על הפעל המערכות.

"טרנס — גדרות ביטחון" הוקמה בשנת 1974 על־ידי המהנדס אורי עליה. מערכות ההגנה ההיקפית שהיא מייצרת מיוצאות לארה"ב, קנדה, צרפת, הולנד, איטליה, ספרד, בלגיה, אוסטרליה וכמה מדינות דרום־אמריקה, המזרח הרחוק ואפריקה.

הנהלת הבנק לפיתוח התעשייה סגרה הבנק בעקבות שביתה

מאת אריה לביא

הבנק לפיתוח התעשייה, המעסיק כמאה עובדים, היה סגור אתמול. שביתה של העובדים גרמה להחלטה של ההנהלה לסגור את הבנק. העובדים נקטו עיצומים מיום ה'. העיצומים לא אושרו על־ידי ההסתדרות ונוגדים, לטענת הנהלת הבנק, את ההסכם הקיבוצי.

הסיבה המיידית לשביתה היא, שעם הכנסת מערכת טלפונים אוטומטית חדשה, החליטה ההנהלה להפעיל גם מערכת רישום על השיחות הטלפוניות היוצאות.

המפקח על הבנקים ד"ר אמנון גולדשמידט פירסם אתמול, בתוקף סמכותו לפי פקודת הבנקאות, הכרזה על הפסקה במתן שירותים בנקאיים בבנק זה.

הבנק לחקלאות מבקש מאוצר אשראי בסך 50 מיליון ש"ח לפריסת החובות של החקלאים

מאת אריה לביא

הבנק לחקלאות פנה לאוצר בבקשה לאשר לו אשראי מיוחד בסך 50 מיליון שקל, לביצוע הסדר הפריסה לחובות החקלאים. הבקשה מתווספת להחלטה שהתקבלה בוועדת הכספים של הכנסת להגדיל את הון הבנק ב־12.5 מיליון שקל, בהנפקה של אגרות־חוב הניתנות להמרה במניות.

הגדלת ההון של הבנק, הנמצא בשליטה ממשלתית, אושרה לאחר היסוסים רבים והסתייגות יו"ר ועדת הכספים, אברהם שפירא, וחברי כנסת נוספים. ההגדלה תאפשר לשפר את מצבו של הבנק, שסבל מהפסדים ומכרסום בהון, בגלל ההלוואות שנתן ואשר לא הוחזרו.

חוגים כלכליים מעריכים, שבעקבות הגדלת ההון תבוטל התוכנית למזג את בנק החקלאות והבנק לפיתוח התעשייה. התוכנית נועדה לרכז במוסד כספי אחד את כל האשראי הענפי. בין היתר, תוכנן למזג במסגרת הבנק לפיתוח התעשייה את החברה לפיתוח מפעלי תיירות, העוסקת בהלוואות לענף התיירות.

שינויים ב"לרגו": שיווק מחשבי יבמ — אגף ב"מידך"

מאת אוד גוגדר

קבוצת "לרגו החזקות" עורכת שינויים במבנה החברות שבבע־ לותה. "לרגו מחשבים", שהיתה החברה הראשונה בקבוצה, תפעל מעתה כאגף ב"מידך מחשבים", שנרכשה לפני למעלה משנה מקבוצת "לאומי החזקות".

בכך, מבקשת "לרגו החזקות" להמשיך במגמת איחוד המערכות בין שתי החברות, ולאחד את תחום השיווק תחת גג אחד. המשווק המורשה למחשבי יבמ יעבור יחד עם החברה, שתמשיך לשווק מוצרי יבמ והתואמים מתוצרת אריאסטי. "לרגו" נחשבת אחד המשווקים הגדולים למחשבי יבמ.

את שינויי המבנה ליוו תמורות במערך כוח האדם, בניהול המכירות. עם האיחוד, תעבור "לרגו" עם "מידך" לבניין חדש, ברחוב המסגר בת"א.

מעריכים, כי השינויים באים בעקבות התחזית ב"לרגו" להאטה מסויימת בשוק המערכות האישיות, לעומת תחזית אופטימית יותר לגבי שוק המיני, הסופר־מיני ומערכות ההצגה לאור שולחנית, שבהן מתמחה מידך כסוכנת "זירוקס" ו"בול".

אשתקד הגיע מחזור העסקים של קבוצת "לרגו" ליותר מ־20 מיליון דולר. היא מעסיקה כ־160 עובדים.

נזק רב לייצוא הישראלי עקב ירידה ביצוא אבוקדו

מאת אבי גנאור

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). הירידה בייצוא האבוקדו הישראלי גרמה נזק משמעותי לרשתות השיווק הגדולות בצרפת, שהיו תלויות באספקת הפרי מישראל ועתה נאלצות לתור אחר תחליפים ממדינות אחרות. הירידה גבוהה מהצפוי, עקב יבול נמוך.

היקף ייצוא הירקות והפירות מישראל לצרפת באמצעות אגרקסקו הסתכם בשנה שעברה ב־600 מיליון פרנק (1.3 מיליון דולר). ייצוא הפירות הסתכם אשתקד ב־435 מיליון פרנק, מהם כ־95% תמורה שהתקבלה עבור האבוקדו.

בני רבס, מנהל אגרקסקו בפאריס, מעריך שהשנה צפוי גידול במכירות בכל הענפים, להוציא אבוקדו. לדבריו, בענפי הירקות יש לישראל פוטנציאל כמעט לא מוגבל, אלא שיש בעיה של חוסר פרופורציה בין הכמות לבין רמת המחירים שניתן להשיג עבור המגדלים בישראל, כדי שהגידולים יהיו רווחיים.

הצרפתי הממוצע צורך מדי שנה 100 ק"ג של פירות וירקות ומנהליה של חברת פרמנה שהיא חברת השיווק הגדולה ביותר באירופה מרווחים שהתוצרת הישראלית נהנית ממוניטין מצויין בצרפת ועבור השם "כרמל" ניתן לקבל מחירים הגבוהים ב־10%–15% מאלה המתקבלים עבור התוצרת הספרדית או המרוקאית.

הממשלה הצרפתית פועלת להגן על החקלאים המקומיים ואוסרת על הייבוא של המלונים מישראל בין החודשים מאי־אוקטובר. מגב־ לות דומות מוטלות על החסה ותפו"א.

משרד הביטחון יקנה מסולתם מוצרים ב־15 מיליון דולר

מאת ירח טל

משרד הביטחון ירכוש בשנתיים הקרובות ממפעל "סולתם" מוצרים בסכום כולל של 15 מיליון דולר. כך סוכם בפגישה שקיימו ראשי ה"עמותה להצלת סולתם" עם שר הביטחון, יצחק רבין, ומנכ"ל משרדו.

לדברי אילן גבריאלי, ראש העמותה ויו"ר המועצה המקומית יקנעם עילית, הסכים רבין להגדיל את היקף הרכישות ב־15 מיליון דולר, אך התנה זאת בהסכמת האוצר להגדיל את תקציב משרד הביטחון. היום ייפגשו ראשי העמותה עם שר האוצר, משה נסים, בניסיון לשכנעו להעביר למשרד הביטחון את תוספת התקציב הדרושה כאמצעי להצלת המפעל.

"כור" זכתה במכרזים לצבא האמריקאי ב־7 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"כור" זכתה במכרזים להספקת ציוד צבאי לצבא האמריקאי בסכום כולל של 7 מיליון דולר, באמצעות הסניף של "סולכור ארה"ב" בוושינגטון.

המכרזים בהם מדובר הם להספקת אביזרי הקשה, תיבות־קשר וקסדות שריונאים.

בהתייחסו לכלל הפעילות של החברה בארה"ב, מסר יחיאל פרומר, מנכ"ל "סולכור", כי הייצוא הישראלי לארה"ב באמצעות "סולכור" גדל בכ־4% והגיע ל־155 מיליון דולר. לדבריו, גידול זה בייצוא הינו משמעותי במיוחד לנוכח החולשות הדולר ומגמת היצרנים הישראלים להסיט את תוצרתם מהשוק האמריקאי לשוק האירופאי.

למעלה ממחצית יצוא זה הינו של מפעלי "כור".

חדשות כלכלה

מפרק קופל לבית־המשפט:

שני מנהלי קופל עשו פעולות שבסופן נגנב כסף רב מהחברה

פילובסקי החזיק חשבון בחו"ל לשם הפקיד כספים של קופל • אישר לבנו הלוואה של 148 אלף דולר שלא הוחזרה • רוזנברג נטל מיליון דולר עמלות־יתר • משך ללא הצדקה מהחברה 550 אלף דולר

מאת אריה לביא

שני מנהליה ובעליה של קבוצת התיירות קופל טורס שהתמוטטה, עשו בשעתו פעולות שבסופן התב־ רר כי נגנבו כספים רבים מקופת החברה — מתברר מדו"ח מפרק הקבוצה, רואה־החשבון עובדיה בלס, שהוגש לבית־המשפט.

להערכת המפרק, בוצעו עבירות פליליות, נוסף לעבירות על פקודת החברות ועבירות מס"ה, והיה ניסיון להעלים הכנסות משלטונות המס.

ואלה הממצאים העיקריים בדו"ח: שמואל (עוזי) פילובסקי, ששימש מנכ"ל החברה ואחד הבעלים, העביר מכספי קופל טורס לחשבון שפתח על שמו בבנק האיגודים המקצועיים בפרנקפורט. הוא הפקיד כספי עמלות־יתר ששילמה אל־על והשיי־ כים לקופל טורס לחברה גרמנית שבבעלותו ובבעלות גיסו לשעבר, סמי רוזנברג.

שמואל פילובסקי

פילובסקי לא העביר עמלות־יתר שהגיעו לחברה מחברות־תעופה ז־ רות בגין מכירת כרטיסי טיסה בחו"ל. כמנהל אישר מתן שירותים לחברה גרמנית בבעלותו ובבעלות סמי רוזנברג, בעת שידע כי קופל טורס לא תקבל את התמורה בגין שירותים אלה ובכך גרם לה נזקים והפסדים של 800 אלף דולר.

בן ויתר פילובסקי על חוב של 1.2 מיליון דולר של חברות־בנות של קופל טורס במיאמי ובניו־יורק ללא נסיבות המצדיקות זאת. אישר לבנו ערן פילובסקי הלוואה של 148 אלף דולר שלא הוחזרה, ומשך מהחברה 160 אלף דולר ולא החזירם.

סמי רוזנברג, גיסו של פילובסקי, שהיה אף הוא מנכ"ל החברה השאיר ברשותו כספי עמלות־יתר המוער־ כים במיליון דולר, אך יש להניח, כותב המפרק עובדיה בלס, שהסכו־ מים גדולים יותר. הוא משך מהחברות בקבוצה כ־550 אלף דולר ללא הצדקה בשנים שקדמו לפירו־ קו.

קבוצות מישראל יבקרו בסין לפי הסכם בין "אופיר טורס" לבין רשויות תיירות סיניות

מאת זוהר בלומנקרנץ

חברת־התיירות "אופיר טורס" הגיעה להסכם עם רשויות התיירות של סין, בדבר ארגון טיולות־סיור קבוצתיות של ישראלים לסין. מנכ"ל החברה, עו"ד נתן וקסמן, גילה כי על־פי הסכם זה, יצורפו ישראלים בהונג־קונג לקבוצות בין־לאומיות מאורגנות, ב־20 מסלולי סיור שונים, הכוללים את האטרק־ ציות התיירותיות החשובות בסין ובמזרח־הרחוק. עם פתיחת הרשמה המוצעת נכללות שנגחאי, פקין, "העיר האסורה" (של שושלת מינג וקינג), ושיאן (בירתה הקדומה של סין), מעיינות המרפא ייגאן, וכן מאקאו ולהסה, בירת טיבט.

בן מציעה "אופיר טורס", מסע בן 18 יום לאורך "נתיב המשי", שיט על היאנגצה ושיט חופים בים סין הדרומי, כולל סיורים באתרי־התצוגה השונים. מחירי הסיורים היוצאים מהונג־קונג, בין 2,000 דולר לטיול בן 10–12 יום, ל־3,000 דולר לסיו־ לים בני 16–18 יום. למחירים אלה יש להוסיף את מחיר הטיסה הלוך ושוב להונג־קונג, כ־1,500 דולר. הסיורים כוללים שהיה במלונות

לטיולים מאורגנים בסין, עומדת לדבריו החברה להוציא לאור בעברית חוברת־הדרכה למטייל ה־ ישראלי בסין, בתוכנית הסיורים השייכים ברובם לרשתות מערביות, הסעות והדרכה צמודה באנגלית.

שרות חקירות כללי ש.ה.כ.
מקבוצת "השמירה"
31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך
מידע כלכלי ומסחרי
חקירת הונאות
חקירת מעילות
שרות פוליגרף
S.I.R.
תל־אביב, רח' אנגל 8
טל. 621975, 623084 (03)

שר התיירות מבקש סיוע חרום לעידוד התיירות

מאת זוהר בלומנקרנץ

שר התיירות, אברהם שריר, פנה לשר האוצר, משה נסים, בדרישה לקבלת סיוע כספי מיוחד, להפעלת תוכנית חרום לעידוד תנועת התיירות לישראל, לנוכח ההשפעה השלילית של האירועים האחרונים בשטחים.

בהשיבו אתמול על שאלת סופר "הארץ", מסר שריר כי ביקש את נסים להקדים את העברות הכספים למשרדו על חשבון שנת התקציב החדשה, או לחילופין להקצות תקציב מיוחד כדי לטפל מיד במצב שנוצר, לאחר שמשרד התיירות סיים, לדברי שריר, את כל התקציב שהוקצה לו לתחום זה בשנת התקציב הנוכחית.

שר התיירות סרב לפרט את היקף הסיוע הכספי המדוייק שביקש מהאוצר לצורך ביצוע תוכנית החרום, והסכים רק לומר שמדובר בכמה מיליוני דולרים.

ארון סעף נוסף של "בזק" הוצת בבני־ברק

(ע.) ארון סעף נוסף של חברת "בזק", שהוצב ברחוב הרצל 7 בבני־ ברק, הוצת אתמול לפנות בוקר. לארון נגרם נזק חלקי.

חידון בחירות לכנסת ה־12

1. שאלה "בוערת" – מה הקשר בין "הארץ הנשארת" לשטחים המוחזקים? (יהו' י"ג 1) (פר' בא ריב מ"ט) (עצמות שכורות "העצמות היבשות").
2. שאלה הסטורית – מה בין שמעון פרס לשמעון בר־כוכבא. קונספציה פוליטית בפרספקטיבה הסטורית.
3. שאלת ידיין זיין – מה בין 120 חדכ להיכל לבן מול קיר שחור מדרום.
4. שאלה דתית – "הר הבית בידינו" רציתי להכנס דרך שער האריות נכנסתי דרך שער האשפות.

חומר עזר: כותרת ראשית, היום, ידיעות אחרונות 18.1.88 העיר 13.11.87
גל"צ שעה קלה 21.1.88 "מס סקרנות".
תו"ר לכיסוי הוצאות חש' סל' 206099־690 פועלים, ראשי, רמ.
בכתב: שמעון חנכאל, נוה יעקב 306/2 רמ טל. 02־850676.
מפלגה חדשה לכנסת הי"2 יעו"ל - יורדים עולים - בכל התחומים.
בין הפותרים יגרל מקום בכנסת ה־12.

הארץ

יום ד', ז' בשבט תשמ"ח
27 בינואר 1988

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 510012 — טלקס 33748

ירושלים: רחוב החבצלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 275 מיקוד 91002
חיפה: רחוב מרגולין 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

שופטים שלא מעל לכל חשד

החקירה בדבר עבירות שוחד לכאורה של שופטים בבית־משפט השלום ובבית־המשפט לתעבורה בתל־אביב מעיבה על המערכת היחידה בארץ שעמדה עד כה מעל לכל חשד. החשדות במקרה זה אינם צריכים לפגום באמון שהציבור רוחש לרשות השיפוטית בכללה. צריך לקוות ולהאמין שאם אמנם סרחו כמה שופטים, הרי אלה מקרים חריגים שאינם מלמדים על הכלל. כדי להסיר פקפוק בזה, על הגורמים העוסקים בפרשה מוטלת החובה למנוע בדרך טיפולם יצירת רושם כלשהו כאילו דין אחד לשופטים ודין אחר לזולתם.

צורת הטיפול בפרשה עד כה אינה מאפשרת לקבוע שאת הגורמים האחראים מנחה הערנות לרגישות הרבה כלפי המערכת השיפוטית. אם במקרים רגילים תקף הכלל שהצדק צריך להיראות ולא רק להיעשות, מכל שכן כך צריך להיות כאשר המדובר במערכת השיפוטית. אסור שבעניין זה ייווצר ולוא שמץ חשד על קיומו של יחס מועדף או ניסיון לטשטש. מן הטעם הזה היתה זו טעות לעכב זמן כה רב את פרסום עצם דבר החקירה. הרצון לשמור על שמם הטוב של שופטים, למקרה שיתברר כי אין יסוד לחשדות נגדם, היה צריך להיות משני לחובה להראות לעין כל כי החקירה מתנהלת ביסודיות וללא משוא פנים. כדי להוסיף משגה על טעות, הוצא צו איסור על פרסום שמותיהם של השופטים החשודים. שוב נוצר הרושם כי הרצון להגן על השופטים גבר על החובה להראות לציבור כי טהרות הצדק נשמרת במקרה זה על־פי אמות־המידה המקובלות לגבי אזרחים מן השורה. התוצאה המעשית היתה שהפרשה אכן התפרסמה, אך ללא שמות השופטים. אמצעי התקשורת ואף מומחי־חוק יצאו לא־פעם נגד המגמה למנוע פרסום שמות חשודים שיש בהם עניין ציבורי, בטרם יובאו בפני שופט. אחת הטענות העיקריות היתה כי תוך כדי ההגנה על שמם הטוב, עלול ציבור שלם להיות מוכתם. כך קרה גם הפעם, בזירתם של השופטים עצמם ולמגינת לבם הרבה.

אם אין די במשגים אלה, נמנעו הגורמים האחראים מלעשות מה שהם עושים כדבר מובן מאליו בעניינם של עובדי־ציבור אחרים: השעיית העובד מעבודתו עד לסיום ההליכים נגדו. אין ספק שהשעיה כרוכה באי־נעימות רבה, אולם יש מקרים — ופרשת השופטים היא מקרה מובהק מאין כמוהו — שבהם אין שיקול־הדעת הסביר רשאי לאפשר לחשוד להוסיף ולמלא את תפקידו. שכן לא יעלה על הדעת כי אדם יחרוץ את דינו של אדם אחר כאשר הוא עצמו נחשד בעבירות פליליות או משמעתיות.

לעתים קרובות נשמעות כלפי בתי־המשפט אצלנו קובלנות על עינוי־הדין, על סחבת במיצוי ההליך אשר היא עצמה בבחינת עונש מתמשך. לאחר חקירה כה ארוכה, נדמה שסחבת מעין זו נגלית בפרשת השופטים. הנושא עדין מאוד ומחייב עיון זהיר, אך לדעת גורמים משפטיים בכירים, שצוטטו אתמול ב"הארץ", אפשר וצריך לזרז את הטיפול בתיקיהם של שישה השופטים. אולם מכאן ואילך, יש לעשות את כל ההליכים באופן שלא יוכל לעורר ולוא שמץ ספק כי החוק מופעל כלפי השופטים החשודים על־פי אותן אמות־מידה שהם עצמם מפעילים בשבתם על כס המשפט.

התחלה חדשה בשטחים

מאת אודי ניר

האווירה החברתית החדשה שנוצרה בשטחים, תחושת ה"יחד" הפלשתינית ומשקעי הסבל הקולקטיוויים, יערערו מן היסוד את דפוסי ה"כיבוש הנוח" שנוצרו במשך 20 שנה

גם אם המצב בשטחים מתחיל לעלות על מסלול של רגיעה הדרגתית, קשה מאוד לראות כיצד יתגשמו מאווייו של יצחק רבין, להשיב לשטחים את המציאות ששררה בהם לפני ה־9 בדצמבר, יום פריצת המהומות האחרונות. בחודשיים האחרונים נוצרה בשטחים מציאות חדשה, שונה לגמרי מזו ששררה בהם תקופה ארוכה מאוד, ואולי אף שונה מאשר אי־פעם בעבר.

מציאות זו תחייב מעתה את הגורמים השונים במערכת השליטה הישראלית בשטחים — צה"ל, המינהל האזרחי והשב"כ — להעריך מחדש את דפוסי הפעילות שלהם ולשנותם במקרה הצורך. הגורמים השונים שלא ידעו להתריע מראש על מה שעלולה להביא המציאות ששררה לפני ה־9 בדצמבר, ולא ידעו למצוא מענה יעיל לחלק ניכר מההתרחשויות בחודשים האחרונים, ייאלצו עתה לשדד מערכות, ובמקרים רבים אף להתחיל מחדש עבודה של שנים.

הגורם העיקרי שמולו ייאלצו עתה גורמי השלטון להיאבק, הוא האחדות הגדולה שהושגה במשך אירועי השבועות האחרונים בקרב תושבי השטחים. דפוסי העימות במקומות רבים לא הצטמצמו להיתקלויות מוגבלות בין קבוצות של פרחחים לבין קבוצות שיטור קטנות של חיילים. הרצון ששרר במערכת הביטחון, להתמודד מול יחידים ברשויות של פגיעה כ"מטרות נקודה", הוכח כבלתי־יעיל וכבלתי־אפשרי ליישום. המאבק לבש ממדי עימות כלל בין הקהילה הפלשתינית כולה לבין כוחות גדולים מאוד של חיילים בסדיר ובמילואים.

ענישה קיבוצית מובהקת — שהתבטאה בהטלת עוצר ממושך מאוד על מחנות פליטים ועל עיירות, בסגר על כפרים נידחים שלא השתתפו מעולם במהומות או באילוצם של עוברים ושבים לפתוח חנויות נעולות במרכז הערים — מכניסה מגזרי אוכלוסיה חדשים אל מעגל העימות והאיבה: המגזר הכפרי התגייס להשתתפות ב"אינתיפאדה" הנוכחית; סוחרים שחנויותיהם נפתחו בכוח, ומהם שנאלצו להחליף את מנעולי החנויות שלהם שלוש פעמים ביום, מתבטאים עתה במושגים של השבתת מסחר מרצון, בלי כל קשר לקריאותיהם של הגורמים המסיתים, מארגני השביתות.

"לעוואזל הפרנסה, כאשר עתיד של עם שלם מונח על כפות המאזניים", אמר לנו סוחר מבוגר, בעל בוטיק מפואר ברמאללה, שבוודאי אינו נמנה עם דור מיידי האבנים ומבעירי הצמיגים. "אם אנחנו יכולים לתרום תרומה כלשהי להתקוממות, ולא רק באמצעי סמלי של מחאה, איך אפשר לצפות שנפר את הקונצנזוס", אמר אחר. כך נכנס אפוא למעגל האיבה גם פלח נכבד של המגזר הבורגני והעירוני, שהקפיד מאז ומתמיד לשמור על קשרים טובים עם המימשל, מתוך ידיעה שפרנסתו תלויה בו.

מערכת המימשל הישראלית תיאלץ אפוא להתמודד עתה עם אחדות של מעש, המתבטאת בהשתתפות פעילה בהתקוממות, ומאגדת מגזרים רחבים מאוד באוכלוסיה, ועם אחדות רעיונית ומוראלית שמתבטאת: "האלימות, ההתקוממות הפרי משתלמים". ההתקוממות מעוצמת את החברה הישראלית, מושכת את התעניינותה של דעת־הקהל הבינלאומית ומבליטה את רשמי העוולה שבכיבוש. שם המשחק עתה אינו עוד "צומוד" סביל וסבלני, עד אשר ישתנה משהו, "אינשאללה", במישור הפוליטי, אלא מאבק חזיתי, תוך כדי היענות לקריאתם של גופים מחתרתיים, המפיצים כרוזי קריאה להסלמת ההתקוממות, ומכתיבים את מועדי ההשבתה ואת דפוסיה.

מול קונסנזוס שכזה, מול ההתלכדות סביב רעיונות קיצוניים יותר של עימות והתרסה, ייאלצו עכשיו גורמי הביטחון בשטחים לטוות מחדש חלקים ניכרים מן המרקם העדין והסבוך של מערכת משתפי־הפעולה עמם. בשבועות האחרונים היו מקרים רבים מאוד של התנכלויות לתושבים המואשמים כמשתפי־פעולה. הצתת חנויות של תושבים שהפרו את שביתת המסחר ויידוי אבנים על ערבים נהגי מוניות ואוטובוסים, שהפרו את שביתת התחבורה הציבורית. בירושלים אף חולקו כרוזים של ה"ג'יהאד האיסלאמי", המפרסמים רשימה שמית ארוכה של "משתפי פעולה", וקוראים להוציאם להורג.

בעבר, נהגו ראשי מערכת הממשל בשטחים להתברך במחלוקות העמוקות שבין הפלגים הפלשתיניים השונים, ביריבויות האישיות העמוקות המאפיינות את החברה הפלשתינית. מחלוקות ואינטריגות, שהן נשמת אפו של כל שלטון כפייה, ניטשטשו מאוד בתקופה האחרונה בקהילת השטחים. לנוכח התחזקות ממשית ב"אחדות השורה" וב"אחדות הפעולה" (לפי הטרמינולוגיה הלאומית הפלשתינית השגורה), קשה מאוד להפריד ולמשול.

האווירה החברתית החדשה שנוצרה, תחושת ה"יחד" הפלשתינית ומשקעי הסבל הקולקטיוויים, יערערו עתה מן היסוד את דפוסי ה"כיבוש הנוח" שנוצרו במשך 20 שנה. הצלקות של מכות האלה וקתות הרובים יותירו אולי משקע מרתיע ב"זיכרון הקולקטיווי" של תושבי השטחים — כפי שהגדיר זאת הרמטכ"ל — אך הן ירשמו גם פרק היסטורי במורשת המאבק הלאומי הפלשתיני, שיהיה מופת לחיקוי במשך שנים רבות. אותה תחושת "יחד" כבר מקהה במידה רבה את הייסורים העצמיים ואת המבודד של תושבי השטחים. הם שואבים עידוד רב ממבטאי הסולידאריות המבואה של ערביי ישראל, ומשידורי תחנת הרדיו הפלשתינית החדשה, המשדרת מסוריה ומפנה דברים אל כל "ערביי פלשתין". תחנה זו היא עתה תחליף פופולארי לשידורי קול־ישראל בערבית, ותושבים רבים נוהגים להאזין לה בקביעות.

שוחחתי השבוע עם כמה סוחרים בשכונת אראם, מצפון לירושלים, ליד חנויותיהם המושבתות. כולם היו מעודדים מאוד מן המציאות החדשה שנוצרה בשטחים. דיברו בהתלהבות ובגאווה על הישגי ההתקוממות הפלשתינית, במושגים של "העולם כולו אתנו", התלוננו במרירות על שירותי ציבור לקויים ועל מסים קשים. שאלתי אחד מהם, מדוע לא יפסיקו הפלשתינאים את התקוממותם לפרשה, יימנעו מנקיטת צעדי אלימות ומרי, תוך המתנה סבלנית להתפתחות מדינית ולהתחייבות ישראלית ליתר גמישות ביחס השלטונות לאוכלוסיה. הסוחר סיפר כי צפה בתכנית "מבט שני" בטלוויזיה, על מערכת החינוך של ערביי ישראל. "תראה מה תוכן עולם המושגים של ילדים שגדלו בתוך תחומי מדינת ישראל, עם זכויות אזרח מלאות ועם חינוך ישראלי־ציוני, חסר כל סממנים לאומיים פלשתיניים. הם לא איבדו את המאוויים הלאומיים שלהם. על אחת כמה וכמה — אנחנו, שאיננו נהנים כלל מזכויות פוליטיות. שאל מי שאתה רוצה. התנאי היחידי שלנו הוא עצמאות מדינית. לא פחות מזה."

עם הארץ / מאיר שלו

יורים ובוקים

תמיד אמרו לי חברי כי סוד הכתיבה הטובה מצוי בצמצום. קטע קצר וגבישי, שורות מחוץ בוריה לתפארה, מלה נכונה במקום הנכון — טובים הם מכל ידיעות ההגיג והמסר הנפרשות לעייפה נגד עיני הקוראים. לפיכך חיפשתי לי כותב שארצה להידמות לו. הסכמתו של ספר "בראשית", בהירותו של אחד־העם, דימוייו המאדירים של יצחק באבל — כל אלו נראו לי מופתים ראויים לחיקוי, גם אם לא התקרבתי אפילו לקרסוליהם.

השבוע מצאתי לי אליל חדש. מעל כל אבירי הקולמוס הידועים לי זרח כוכבו של מגיה אלמוני בעיתון "ידיעות אחרונות". אדם יקר שהראה לי מה אפשר לעשות בנגיעת מכחול דקה אחת.

לא פיסקה, לא משפט, לא מלה, אף לא אות בודדת — היו כלי עבודתו, אלא נקודה אחת קטנה. נקודה שהעניקה את פרשנותו שלו לידיעה כולה. העיתון דיווח על נגרייה מקומית המייצרת אלות לשימוש כוחות הביטחון.

"אלות מעץ בוק בציפוי לכה", ניקד המגיה. העולם שהגיה המגיה האלמוני מעל הדי בסלה "בוק" — הוא המפתח. בכוח נקודה אחת אמר מה שהולך ומתברר לנו באטיות מכאיבה — יש לנו עסק עם מטומטמים.

הבה נודה על האמת, גם אם אינה נעימה לאוזן. מזמן כבר איננו מתווכחים על אידאולוגיה, אלא על ביצוע, וטווח הראייה והחזון שלנו הלך והצטמצם, עד שהגיע למידותיו המרגיעות של חוטם מבוצע.

זוכרים את הימים הנפלאים ההם? שירותנו, גאולתנו, שבט ונחלתנו. המשיח, כך סיפרו לנו אז, כבר הדליק אורות נוחתו. הכל דיבר על נחלת אבות והתווכחו על מידות הארץ המובטחות. ציטטו פסוקי קושאן וזכר מתוקים מן התנ"ך, התרפקו על מערת־מכפלתנו, כתל־מהמרנו והורדנביאנו, התחפרו בקבר־יוסף, צהלו באחוזת־שלמה, טבלו באמבטיית־שבע וכרעו על אסלת־איזבל.

ופה השם ריקד הבלדרוזישים מכדרקיע, חוטם זב על זקנם, נושקים לעפרם ובועלים את אבניהם הקדושות. הגירגשים, היבוסים, האמורי והכנעני. כמו נעלמו בין עבים ודורות של גאולה, כי גם הטמטום, בימים ההם, התרכז באנציקלופדיות מוגדרים וברורים.

לא עוד. כל אלו היו ואינם. כי הסיכלות, טבע מנגנה לה. גולשת היא על סביבותיה ומפיצה נבגים לכל עבר. הגניוס היהודי היה הראשון לרדת מן הארץ.

עתה אנו מתבוננים בקרקס הכסילים הללו, המקשטים בפומבי את מצחיהם החלולים, תהילה שר הביטחון, האנאליט הידוע, בשורת האלטות הבלתי נשכחות: "רגיעה תוך יומיים... רגיעה תוך שלושה שבועות... רגיעה תוך חודשים מספר... המצב קשה מכפי שחשבנו".

השבוע ראש הממשלה: "ההתקוממות בשטחים אינה אלא תוצאה של ליל הגילשונים". כלומר — השג. אשם גם בזה. תהיתי מדוע נדרש לו, למר שמיר, זמן כה רב להגיע למסקנה כה מתבקשת. האמת היא שאפשר לומר עליו דברים הרבה, אבל אין להאשימו בפזיזות. תחילה בדק את השפעת אחוז האוזון באוויר על המצב בדהיישה. אחר כך את הקשר בין עליית מפלס הכינרת לבין צמיגי עזה. ורק לבסוף זכה להארה הגדולה הזו והואיל לשתפנו גם אנו בה.

אז אל תראו את בנוגי־היעץ הללו שהם משוחים בלכה: מתחת לציפוי הנוצץ מסתתר לו בוק.

בחירות של מבוכה

מאת גדעון סאמט

הליכוד והמערך יצאו השבוע באותו יום למערכת הבחירות בשני כנסים מקבילים, ומסכן הציבור שיצטרך לעשות אתן — כמו אותו חמור של שתי ערימות־השחת — את כברת הדרך הארוכה הזאת. מוטב שיאמין, כפי שמאמינים עליו מכל עבר, כי הבחירות הפעם יהיו גורליות. הן בוודאי יהיו המתסכלות ביותר, עד לפני שיוודעו התוצאות.

על כל טענה המשותקת לטובת המערך, התבסס בציבור נימוק המוביל בדיוק להיפך. על כל טעות של הליכוד תהיה לתועמלנים שלו טעות שימושית של המערך. הקול הצף האגדי, שבו תלויה התוצאה, ראוי מאוד הפעם לכינוי: הוא מתנודד במים סוערים בלי מצפן, בלי פיסת קרקע שיוכל לצעוק לעברה בקולה.

מערכת הבחירות מסתמנת כבר עכשיו כהשתקפות של מבוכה גדולה ביותר. שתי גבורות לא מרשימות, שהצליחו ללכת יחד במשך ארבע שנים, ינסו לשכנע אותו שכל אחת מהן עשתה יותר טוב את מה ששתיהן בעצם עשו, או לא עשו, יחד. המצביעים יתבקשו להכריע בין מפלגות אשר חוברו יחד בגלל הצבעתם שלהם.

זאת, למעשה, הולכה לא כליכוד על טיבן של המפלגות כמו על מידת התבונה שהפגין הציבור בהזדמנות הקודמת שהיתה לו להכריע בשתי המפלגות: לא מנהיגתן, לא המצע, לא יחסן להסדר. הדבר העיקרי שהשתנה בינתיים הוא חיזוק הרקע הלא־רציונאלי להכרעת הבוחרים, כלומר המרכיב הגרוע ביותר של שיקול הדעת. לך תאמר, למשל, ועידה בין־לאומית כאשר בתשדיר בחירות אפשר להראות לך אוטובוס מנופף־גוויות בוואדי עזה או ביפו. לך דבר על שלום עם הערבים כאשר הממשלה, בהכוונת שר הביטחון מן המערך, הרגילה את הציבור לחשוב בלכתך אל הערבי קח את האלה.

המהומות בשטחים היו צריכות להקל את מלאכתו של המערך. אבל הן שיבשו את יכולת השיפוט הצונן של הרחוב הישראלי: האם המצב בשטחים מחזק את הצורך במו"מ על הסדר תמורת ויתורים או שמא הוא יביא יותר ישראלים מבעבר לתחושה, שעם "הערבים" האלה אין טעם לעשות הסדר? כמו תמיד בזמנים של מבוכה חוזר וראות, קל — קל מדי — לגייס היום את התהומה שמסביב למען שתי הערכות סותרות.

אבל זהו רק אחד העניינים שמשתק עכשיו לשני הצדדים של המפה הפוליטית. ומה עם ממשלת האחדות? האם עליה להמשיך או שיש להעניק למפלגה אחת רוב יותר נוח?

בתנאים של מועקה, ספקות והגשנות, זו כמעט התאבדות לתבוע מהציבור להתנתק מהרוח המרגיע כביכול של האחדות הלאומית, להכריע נגד הדבר האחד שנים לך איזה 'מין שקט' מלאכותי בשנים האחרונות.

האם עבד אל־והאב דראושה עזב את המערך. האם פירוש הדבר איננו בהכרח שעוד ערבים רבים יעשו כמוהו ויצביעו בעד מפלגותיהם, ולפיכך מוטב לחזק את מפלגת הימין שיהיה משקל־נגד תקיף יותר מול גוש ערבי מחוזק בכנסת?

אבנהו ודאים היטב את הקושי הזה לחשוב באופן רציונאלי אצל הצעירים, במידה שאפשר לעמוד על נטיותיהם, הם פונים ימינה. תופעה מדאיגה בעיקר בימים אלה, כאשר המערך מבטיח להם פתח להסדר מול נוסחת־הקיפאון של הליכוד.

אסור להסיק שום דבר מתוצאות בחירות בבית ספר אחד. אבל כדאי לחשוב מה הקסים כליכוד את התלמידים השבוע בבית ספר בתל אביב כאשר רפאל איתן עשה להם הצגה של מאצ'ו עם מעיל־רוח וצעקה לגים גבוהות ("איזה גבר, איזה גבר", הם צעקו) וגרף בשביל צומת קולות כמעט כמו המערך.

הם — כ־180,000 מצביעים חדשים מאז '84 — אוהבים תשובות ברורות ואישים עם פרופיל, מה שמעורר את השאלה הישנה בדבר השפעה המרתיעה שיש על צעירים. ולא רק עליהם, לפרצוף המשותף הפייח, הבלתי מתחדש של צמרת המערך. זה, מלבד השטחים, יהיה הגורם החשוב ביותר במערכת הבחירות. המחדל המתמשך של מפלגה שלא ריענה את שורותיה מנוטל במידה רבה את הסימפאטיה שעשויים לעורר אצל רבים מאמציו של פרס לקדם את ההסדר.

אלה אינן דילמות רגילות של מערכת בחירות. בחוורה שלא היתה כמותה מאז הימים שלאחר מלחמת יום כיפור. אז היתה תגובה מושהית, שבסופו של דבר — יחד עם גורמים אחרים — הביאה למהפך. אבל אז גוש גדול של מצביעים היה נתון עדיין להרגל לראות במערך מפלגת שלטון שאין לה תחליף.

ההכרעה היום מסובכת יותר: ב־'81 וב־'84 היא הביאה למסקנה הקיבוצית, שאין להעדיף מפלגה אחת באופן ברור על השנייה. ואפילו חושבים שרובו של המערך היא הנבונה כיום, יהיו רבים שיאמרו לעצמם שאולי כך, אבל המערך לא יהיה מסוגל להעביר את כוונותיו המדיניות ללא שיתופו של הליכוד. והרי לנו עוד סיבה לטשטש את ההבדלים בין השניים. מסכן הציבור שיצטרך לקבל את ההכרעות האלה.

מה אפשר לעשות? עכשיו כבר מאוחר מדי. מי שרוצה בניצחון המערך ושותפיו הטבעיים היה צריך לקוות, למשל, לטלטול בצמרת המפלגה הזאת, לצירוף פנים חדשות; אבל כמו מלכת אנגליה, המערך יכול לתת רק מה שיש לו. המערך יופיע כנראה עם רשימה פחות מעניינת מאשר ידידיו, שהנהיג את התהליך הזה ועיכל אותו עוד לפני שנים.

מה לעשות מול הקולות הצפים להם בתנאים כאלה? אולי רק לקוות שבתהליך ההחלטה המשותף שלהם ישאירו את הרגש בבית, ולהתפלל שבאיזה חוש נסתר, אם לא בעזרת ההיגיון, יבינו שמערכת הבחירות שמתנבה השבוע תהיה כנראה באמת הכרעה חשובה מאוד על גורלם.

סדקים בהיכל הצדק (ה')

בינו, בינה ובין השופט

לשופט לא היה זמן לשמוע את טענותיה של לינדה ב', אשה מוכה בידי בעלה, והוא קבע כי משפטה יישמע כעבור כמה חודשים. ההצעה להקים בית־משפט מיוחד לענייני משפחה מעלה אבק במשרד המשפטים

מאת רומן פריסטר

עורך־הדין שמעון שובר נסע מביתו למשרדו שבמרכז העיר. מן הרמקולים שבמכוניתו בקע קולו של קריין אלמוני שקרא פסקי־דין של בית־המשפט העליון. חברות פרטיות גילו את החלל שנוצר בשוק והחלו לייצר קלטות, תקליטוני מחשב ואוגרים מודפסים של מידע משפטי. עו"ד שובר מנצל תמיד את זמן הנסיעה כדי להתעדכן בחומר מקצועי. אלא שהפעם לחץ במעט על דוושת הבלם מרוב התרגשות. הקלטת ברשמקול שלו התייחסה לפסיקה הבולטת הנושאת עתירתם לבג"ץ נגד בית־משפט אחר. לדברי שמעון שובר, עורך־דין צעיר יחסית (ארבע שנים במקצוע) הספיק כנראה לעלות לאחר הקרנות האחרונים ברכבת: בסוף 1986 עתרו הוא ושותפו, רפי שרמי, לבג"ץ, נגד שופט מחוזי בתל־אביב שסירב לקבל את פניו ואת פני מרשתו.

לינדה ב', אשה צעירה שעברה ניתוח־לב פתוח, טענה כי כל מבוקשה למצוא מחסה בבית הוריה, לעצמה ולשני התינוקות שלה. ב' ביקשה, בדרך המרצה, כי השופט יאסור — במעמד צד אחד — על בעלה האלים להיכנס לדירתם. אבל השופט העמוס עבודה סירב לשמוע את אשר בפיה ובפי עורך־דינה, וקבע את ישיבת־המשפט הראשונה לארבעה חודשים לאחר־מכן. "עד אז היא עלולה להירצח", מיחה עו"ד שובר — אך איש לא שמע בקולו.

לגבי דידו, לא היה זה אך ורק עניין הלקוחה המוכה. שמעון שובר הוא גם יו"ר הסניף התל־אביבי של האגודה לזכויות האזרח. בתיקה של לינדה ב' ראה עניין עקרוני מאוד.

תנאי העבודה במחוזי

הבג"ץ התרשם כי "בא־כוח העותרת חש שאולי לא הבהיר עצמו מספיק בכתב הטענות שהגיש ואילו ניתנה לו ההזדמנות להוסיף ולהבהיר את העובדות ולנמק בקשתו, היה בית־המשפט נעתר לו. בנסיבות אלו ראינו מקום לדחות את המשך הדיון עד סוף החודש כדי ליתן לב"כ העותרת הזדמנות נוספת להגיש לכבוד השופט המחוזי הדן בעניינו בקשה לאפשר לו להתייצב לפניו ולנמק בקשתו בקצרה. אנו מניחים שבקשה כזו, אם תוגש, תיענה בחיוב ובקשתו תישקל מחדש..."

זו היתה דרך אלגנטית להעיר לשופט המחוזי כי לא נהג כהלכה. השופט קיבל את ההערה, איפשר לעורך־הדין לטעון את טענותיו — ודחה אותן. לינדה ב' נאלצה להתאזר בסבלנות. בפסק־דין ארוך ומנומק הסביר השופט המחוזי את המניעים להחלטתו. הנה הקטע שבו הוא מתאר את תנאי עבודתו:

"... בבית־משפט זה מוגשים מדי חודש כ־400 תיקי 'מעמד אישי' על כל סוגיו. בתיקי מזונות מוגשות בקשות לעיכובי יציאה, לעיקולים זמניים ולצווי־מניעה כגון איסור כניסה של בעל לדירה, איסור העברת קטינים ממקום זה לאחר, קביעה זמנית של מישמורת וכו'. אני עצמי, כמטפל בכל הצווים הזמניים והבדיקות, עובר כמעט מדי יום ביומו על מספר ניכר של בקשות, לפעמים למעלה מעשר בקשות ביום... עקב העומס הרב בעבודת בית־המשפט ועקב המחסור בשופטים, מהווה עבודת שיפוט זו, בעניין צווים במעמד צד אחד, עבודה נוספת על העבודה הרגילה המוטלת על השופט בדיון בתיקי המעמד האישי... ברור לי שאם יצטרך השופט לשמוע בכל בקשה המוגשת לעתירה במעמד צד אחד גם את המבקש או את בא־כוחו בעל־פה (ובנוסף למה שנטען בבקשה ובהצהרות אליה) כי אז יאבד זמן ניכר מעבודת בית־המשפט השוטפת ובסופו של דבר, יהיו העותרים ניזוקים והעבודה השיפוטית תיפגע..."

הפרופ' אריאל רוזן־צבי, מהפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב מכנה את המערכת השיפוטית הדנה במעמד האישי, "מבנה מפלצתי ממש": "השיטה הישראלית מערבת דין דתי וחילוני ומפצלת את ענייני המעמד האישי בין כל הערכאות האפשריות. בתי־משפט השלום עוסקים בפירוק חלק מהשותפויות במקרקעין, מחוזיים מבררים את ענייני הרכוש, המזונות ואחזקת הילדים, בג"ץ טורח כפעם בפעם בעתירות בשאלות מישמורת קטינים (בעיקר חטיפות בתוך המשפחה), לעליון מגישים הערעורים — ולכל אלה יש להוסיף את בתי־הדין הרבניים על שתי ערכאותיהם.

"בתי־המשפט שלנו מתייחסים לתיקי המעמד האישי כאל כל תיק אחר ולעולם אין השופט רואה את תמונת המשפחה המסוכסכת בשלמותה. הוא בוחן רק קטע אחד מתוך מסכת סבוכה, כאילו היה זה חלק מתביעת נזיקין רגילה. בשיטה הקיימת שום צד — לרבות עורכי הדין המתרוצצים בין בתי־המשפט השונים — אינו ממלא את תפקידו כראוי. יש בשיטה זו משום המעודד התדיינות לאין־אפשרות, שתגרום את הרס המשפחה. אם נזכור שבעשור השנים האחרונות הוכפל מספר הגירושים בארץ, ואני צופה הכפלה נוספת בעשור הבא, קל להבין כי המדובר בהיקף גדל והולך של משפחות שנגרם להן סבל נפשי נוסף ומיותר. לשיטה זו גם מחיר כלכלי ניכר. היא גורמת היעדרויות מהעבודה וירידה בכושר הייצור".

מירוץ מטורף

שלוש שנים ישבה על מדוכתה ועדה מיוחדת שהוקמה ביוזמת משרד המשפטים ובראשה עמד השופט אלישע שיינבוים ז"ל. במסקנות שהגישה בינואר 1986, המליצה הוועדה על ריכוז כל ענייני המעמד האישי במדור מיוחד בבית־המשפט המחוזי. אל מלאכת השיפוט יתלווה מערך של שירותי רווחה. משרד הרווחה הבהיר כי ביכולתו להתארגן להפעלה הדרגתית של מערך כזה בתוספת תקציבית מועטית.

לעיני הוועדה עמדה דוגמת ארצות־מערב רבות שהקימו בתי־משפט למשפחה. כל המלצות הוועדה התקבלו פה אחד, חוץ מהצעתו של הפרופ' רוזן־צבי, שביקש לקבוע חלוקת סמכויות חדשה בין בתי־המשפט המחוזיים לבתי־הדין הרבניים.

מסביר רוזן־צבי: "ידוע שבבית־משפט מחוזי סיכויי אשה לזכות במזונות או בחלקה ברכוש טובים מאשר בבית־הדין הרבני. הדבר גורם עיוותים קשים בתפקוד המערכת. הצעתי איפוא כי בפני בתי־הדין הרבניים יתבררו כל תביעות הגירושין ואלה מתביעות המזונות, הרכוש ואחזקת הקטינים, ששוררת בהן הסכמה בין שני הצדדים. מתנגד צד אחד — יועבר התיק אוטומטית לבית־המשפט המחוזי. אילו נתקבלה המלצתי, היינו שמים קץ אחת ולתמיד לאותו מירוץ מטורף של עורכי־דין המנסים להקדים את הצד שכנגד בהגשת תביעותיהם ודוחפים בכך את המשפחות לפירוק הקשר כבר בשלבים המוקדמים של הסכסוך. לצערי, קבעה הוועדה כי ההצעה חורגת מתחום סמכותה".

אך גם אילו אימצה הוועדה את דעתו של רוזן־צבי, לא היה בכך לשנות את המצב. ספר בן 70 עמוד, פרי עמל ממושך של נציגי כל הגורמים שיש להם נגיעה בשאלות מחיי משפחה, מונח כבר שנתיים על שולחנם של פקידי משרד המשפטים ומחכה למישהו שינער מעליו את האבק.

(ביום ו' — מאבק בגל מעצרים)

מכונות עבודה אנושיות

מאת צבי בראל

בחברת טלפונים הנותנת שירותי מידע, נדרשת המרכזנית לתת תשובה תוך 22 שניות, אסור לה לנהל שיחה מיותרת וכשהיא מבקשת לצאת לשירותים עליה להרים דגלון

וואשינגטון

אולי כבר עכשיו יושב לו באחד מתבליה של ארה"ב ג'ון דוס פאסוס או אפטון סינקלר של שנות השמונים, מפעיל מדי־בוקר את מתג מעבד־התמלילים שלפניו ועל המסך הצרצר הוא מתקתק את קורות סבלותיהם של עובדי בתי המלאכה המודרניים של העידן האלקטרוני. הסוֶטשופס המקוריים, אותם מרתפים עלובים או קורות־גג צפופות שבהם עבדו ילדים ונשים מזריחת החמה ועד מאוחר אחרי שקיעה, נעלמו לכאורה. אותם מפעלים נצלניים של תחילת המאה, כך נראה, נהפכו לאימפריות תעשייתיות או נמחקו, ואת סיפוריהם החליפו סיפורים אנושיים חדשים. סיפורי הצלחה ושגשוג, סיפורים של תנאי עבודה וזכויות סוציאליות, של קליטת מהגרים, של שכר הוגן ושל אפשרויות בלתי מוגבלות.

והנאמת, מי שנכנס כיום למשרד של חברת ביטוח כדי לברר דבר־מה, רואה לפניו סוללה של פקידים ומזכירות לבושים בהידור, כלואים כל אחד בתוך מערכת מחיצות מסוגננת. על שולחן הכתיבה מונח מחשב ובו מתקתק הנשאל את מספרך האישי, ובתוך שניות מוצג דף החשבון או כל תשובה אחרת. מי שמחייג, למשל, את הספרות 411, יכול לקבל בתוך 20־15 שניות וברוב המקרים אף בפחות מכך, את מספר הטלפון של נמען מבוקש.

המרכזנית תבקש רק את האיות המדויק, ואת המספר המבוקש תשמע בקולו של המחשב. אין צורך לומר אפילו תודה רבה, כי אין מי שיענה. צלצול רגיל למחלקת ההזמנות של חברת תעופה ייתן לך בתוך פחות מדקה את מחיר הטיסה המבוקשת, את מועד ההמראה ואת שעת הנחיתה. בקול מונוטוני תשאל הפקידה אם ברצונך להזמין מקום, ואם שוב, תוך פרק זמן קצרצר, תבוצע ההזמנה.

חיישנים להמנות הראש

אחת הטרדות שאין מהן מנוס היא אותן שיחות טלפון הבאות בזמנים בלתי נוחים, כאשר אנו מתבקשים לענות לסקר כלשהו שנערך באוהיו, בקליפורניה או בטקסס. אחרי סדרה של שש שאלות באה שאלה שנדמה היה לי שכבר עניתי עליה, וכך גם השבתי, אבל הבחורה מן העבר השני התנצלה וביקשה ממני לענות שנית, משום שללא תקתוק התשובה לא יעביר אותה המחשב אל השאלה הבאה והיא תפסיד זמן.

מה לכל אלה ולסבלותיהם של בני אנוש? "חיינו נמדדים בחלקי שניות. פעם היו בודקים כמה שמלות ייצר פועל בשעה, כמה לבנים הוציא מתחת למכונה, וכמו בסרטו של צ'ארלי צ'אפלין, כמה עוגיות הוא הצליח לעטר בקרם. היום הוחלף הזמן את המוצר, אבל הבעיה נותרה כשהיתה, והסבל גדל".

אן רוכבליט, חוקרת בעיית ההנהגות, מספרת כיצד בחברת טלפונים הנותנת שירותי מידע, חייבת המרכזנית לתת תשובה תוך 22 שניות, אסור לה לנהל שיחה מיותרת והשאלות חייבות להיות קבועות; כשהיא מבקשת לצאת לשירותים עליה להרים דגלון, להמתין כרטיס, לצאת לשירותים, לחזור תוך זמן סביר, להחזיר שוב את הכרטיס, להוריד את הדגלון ולחזור לענות לטלפונים.

וכיצד יודעים אם ענתה תוך 22 שניות? גם על כך התגבר פלאי הטכנולוגיה. המחשב שלפני המרכזנית מחובר למחשב של המפקחת וזו רואה בדיוק כמה שיחות נכנסו, כמה נענו ובתוך כמה זמן. המחשב שלפני המפקחת עורך במהירות את החשבון ומספק את הממוצע לשיחה.

בחברות התעופה התהליך דומה, עד כי העובדות, כך דווח, חוששות אפילו להפנות ראשן. על כל פיגור בתשובה מקבלים אזהרה ובשל שלוש אזהרות לחודש אפשר לאבד את מקום העבודה. ומכאן גם התוצאה. על־פי המכון להערכה טכנולוגית, תפחו התביעות לפיצויים בגין מתח בעבודה לפי שניים מאז 1980, והמספר הגיע לכ־15 אחוזים מכלל המחלות המקצועיות. בכסף, פירושן בין 50 ל־75 מיליארד דולר לשנה.

מחיר המתח

הסרט הנע שהפך פועלים לאוטומטים אנושיים במפעלי התעשייה חודר עתה, בזכות המחשב, גם למשרדים. העבודה הפקידותית מחולקת עתה לחלקי ג'ובים המבוצעים על־ידי המחשב ואילו לפקיד לא נותרה אלא העבודה הרוטינית של העברת התוצאה ממחלקה למחלקה או משלוח התשובה בדואר, וגם חלק זה של עבודתו נמדד על־ידי המחשב. תוכנת מחשבים מיוחדת הנקראת "שיטות מדידת זמן" מצאה, למשל, כי הזמן הדרוש להכלבת מסמך במכלב ("שדכן") הוא 2.9 שניות והזמן הממוצע לפתיחת מעטפה הוא 7.5 שניות.

בזכות תוכנה כזאת יכול עתה מעסיק לשכור כח־עבודה חלקי לעבודות מזדמנות ולקבוע לעובדים מכסות עבודה על־פי הזמן שמצא המחשב. הוא ישלם בונוסים למי שמצליח לשבור את "מכסת" המחשב. למעסיקים נהפכה השיטה הזאת לתורה חדשה הנקראת "תשלום תמורת תפוקה"; לעובדים היא סיבה נוספת לכאב־ראש, עד כי המכון הלאומי לבטיחות בעבודה קבע שהמתח הנגרם לעובדים תחת לחץ מחשב דומה למתח הנגרם לפקחים בשורות התעופה.

ואם מדברים על פקחי טיסה, אזי מרכז המחקר של חברת וסטינגהאוס פיתח תוכנה המסוגלת לעבד גלי מוח ובאמצעותה ניתן לעמוד על מידת העירנות ותפיסת השטח של פקחי הטיסה. אלה היו אמורים בשלב מסוים של העבודה לחבוש קסדות מיוחדות שבהן התקנו גלאים אלקטרוניים, שנועדו להעביר את המידע למחשב. התוכנית בוטלה בינתיים.

התנוה היא, כמובן, שגלי המוח מסוגלים אמנם "לפעול" כתקנם במטרות המעסיקים מושבים בתור פקחי תעופה, משום שבאלה כמות האוויר הטרי עומדת ביחס הפוך למתח. לפי גריי רוברטסון, נשיא חברה למחקר איכות סביבה, כ־35 ממבני המשרדים שבדקה חברתו אינם ממלאים אחר תקני האוויר הטרי כפי שהומלצו על־ידי אגודת המהנדסים של חימום ואוורור (אין בתחום זה הוראות פדראליות מחייבות). האוויר במשרד הממוצע מלא גם בחלקיקי אסבסט, בקטריות, קרבון דיאוקסיד, עשן ושאר מרעין בישין הגורמים לעובדים כאבי־ראש, סחרחורות, גירויים בעיניים וכמובן ימי מחלה. רוברטסון חישב שאוורור הולם יעלה למעסיק כמאה דולר לעובד לשנה. בסכום זה יכול להביא לחיסכון של כ־25 אחוזים, ובענפים תחרותיים גם עשרה או חמישה אחוזי חיסכון עלולים לקבוע גורלה של חברה.

בשנות החמישים סברו כ־70 אחוזים מעובדי השירותים והפקידות בחברות האמריקאיות כי מעסיקם הוא הוגן; בסוף שנות השבעים ירד מספרם ל־20 אחוזים, ובשנה האחרונה סברו רק כ־12 אחוזים מן הפקידים כי החברה המעסיקה אותם הוגנת כלפיהם. ייתכן שבעוד שנתיים שלוש ייתנו התשובות כבר על־ידי המחשבים.

תנועת המרכז
כנס יסוד

כנס היסוד של המועצה המשותפת
של תנועת המרכז, יתקיים
ביום שני, יג' בשבט תשמ"ח
1.2.88 בשעה 19.00
באולם ז'רר בכר (לשעבר בית העם)
רח' בצלאל 11, ירושלים.
בכנס ישאו דברים
נשיא המדינה מר חיים הרצוג
וראשי התנועה.

חברי ואוהדי התנועה מוזמנים

תנועת המרכז
שינוי • ל"ע • המרכז הליברלי
לבונטין 19 ת"א 65112 טל. 03-614737/8/9

صورة عن الاصل

هكذا عن الأصل

נושמת פוליטיקה מילדות

שיחה עם לוראנס דיאונה, עיתונאית־חוץ, שזכתה באחרונה בפרס אונסק"ו עבור חינוך לשלום ושספרה "נשים בקו העימות" תורגם בימים אלה לעברית

לוראנס דיאונה: חבר מצרי

מאת יהודית קנולר

"כאשר כתבתי בכתבה שעברה כי בסיכור נטבחו 300,000 איש, שאל אותי העורך את מי זה מעניין ואיפה זה". אומרת לוראנס דיאונה, כתבת "ז'ורנאל דה ז'נב", האחראית כזה 20 שנה על איזורנו. הדברים הללו נאמרו בתשובה חלקית, לעניין שבגלגלה העולם במתרחש בארץ ובעיקר בשטחים יש לדבריה גם סיבה נוספת: "אתם חלק באירופה, מעולם התרבותי, מסולם הערכים לנו, ואנחנו מצפים מכם להתנהגות דומה, ומכאן גם הביקורת כלפיכם. תמיד אני אומרת לתוקפי ישראל: 'אפשר לבקר מדינה דמוקרטית הפותחת את שעריה בפני אמצעי התקשורת. אי אפשר לבקר משטרים טוטאליטריים, כי פשוט לא יודעים מה קורה שם'".

לוראנס דיאונה, ילידת 1937, זכתה באחרונה בפרס אונסקו עבור חינוך לשלום, כתבה מספר ספרים על האיזור, כשהאחרון שבהם — "נשים בקו העימות" הופיע בימים אלה בעברית — בתרגום ראשון משפת המקור — צרפתית, כשבדרך תרגומים נוספים: אנגלית, ספרדית, איטלקית, ערבית ואולי גם סינית.

דיאונה, נשית האירופית מאוד, פיתחה יחסי שנאה־אהבה לאיזור הזה. תחושת הכפילות מתבטאת באופן סמלי בעובדה שאחיה נשוי לישראלית ואילו לה יש חבר מצרי. מצד אחד היא מודעת מאוד לאיום המוסלמי על ישראל, כמי שביקרה בכל ארצות ערב ("למעט ערב הסעודית, כי לשם אני מוכרחה להגיע עם בן זוג ולא חשוב כמה הוא אידיוט, אך כאישה לבד איני יכולה לתפקד"), המסקנות שלה עגומות: "כל נרמה את עצמנו: היעד הסופי של האיסלאם הוא ירושלים. באיראן זה מאוד ברור וחד־משמעי, שבאת הורים שם הרקיעה שחקים. כאשר אורוול תיאר עולם של שטיפת מוח, יחסו את תיאוריו לתקופה הסטליניסטית. אך תקופה זו עדיין לא היתה מצוידת באמצעים המתוחכמים של תקשורת אל־קטרונית — שאותה אני מכנה נשק, אינם נודע, המשמש את המשטר החומייניסטי. ובכך נוכחתי כאשר ביקרתי בבית הסוהר לאסירי המשטר כעיתונאית יחידה. הרעלה של האישה האיראנית אינה רעלה דתית. היא הערטה כנגד כל העולם וקביעת זהות מוסלמית לאומית מאוד ברורה, סוריה, בניגוד למקובל לחשוב. אבנה בעלת אוריינטציה ברי־סית, היא קשורה מאוד עם המשטר החומייניסטי, וכיום יש איזורים בר־משק הנמצאים בשליטה איראנית. כגון בתי מלון הפותחים את שעריהם רק לאורחים איראניים. חומייני ... הפסלים היוונים שקישטו את הלובי של מלונות הפאר כוסו כבר בשחור, כדי להסתיר את מערומיהם. התופעה מזכירה לי את המהפכה התרבותית בסין, עם אמצעים מתוחכמים יותר לשטיפת מוח. העולם המוסלמי מאוד כאוחד בגישתו הלאומית והוא הוה איום ממשי על ישראל."

רעיה רותם, אלמנה ישראלית: לא רוצה להיות סמל

מצד שני, סבורה דיאונה, כי ישראל צריכה לפתור את הבעיה הפלסטינית, שכן חייבת להיות הי־דברות בין עמי האיזור. "מדהים כמה העולם הולך ומצטמצם והופך לכפר קטן ומצד שני הקיטוב בו הולך וגדל" — היא אומרת. לדעתה, קיים חסם פסיכולוגי בין שני הצדדים. יש ראייה מעוותת משני הצדדים של קו העימות: "לפני כמה שנים, עת שהייתי במלון, סיפרתי למנהל כי אני נוסעת לירושלים המזרחית לראיין ערבים. 'היזהרי, הם איומים — מפלצות ממש', אמר לי המנהל, שדאג בעליל לשלומי. בערב, כשחזרתי, הוא ממש השמיע אנחת רווחה," היא מספרת כדי להדגים.

שאלות של נשים

כנגד זאת, בספרה "נשים בקו העימות" מביאה דיאונה שוב ושוב שאלות של נשים: אמהות שכולות, אלמנות, אמהות לנכים או לאסירים פוליטיים. "מדהים מה רב הדמיון בין הנשים במצרים ובארץ, החשות את עצמן קרבן 'שלהם', — של המחליטים מלמעלה. רבות לא האמינו כי יש עניין בסיפורן או ברגשותיהן. הדימיון רב בין הנשים הפשוטות, משני עברי הגבול ובין הנשים האינטלקטואליות.

דיאונה סבורה, כי ייחודו של ספרה הוא בכך שאינו מנתח את האירועים המתרחשים באיזור. אלא מביא את התוצאות של האירועים הללו ואת השפעתם על האוכלוסיה. הנשים שנבחרו לספרה היו מרבדים שונים, החל מאום האשם, המגדלת אפרוחים ליד לוקסור שבמצרים, ושבנה נהרג במלחמת יום כיפור. לדבריה, "תרמה את בנה לפלשתינה", מבלי שידעה דבר על מקומה של ישראל או על מקומו של מדבר סיני. היא חיה כמו לפני 4,000 שנה ואינה מודעת להבדל בין האיסלאם לפרעונים. כנגד זאת רחל ליס המנוחה, מורה לאמנות, שאיבדה את בנה במלחמת ששת הימים, היא אשה אינטלקטואלית שהתפרסמה במכתב שכתבה לג'יהאן סאדאת.

קיימת גם השוואה בין שתי משוררות שכתבו על המלחמה: נעמי שמר כנגד שאריפה פאזל. ד השוואה בין נשים חריפות תגובה כמו שהיגרה מקלוד, מנהיגת ה־שמאל במצרים ורעיה רותם, שאמרה כי היא מסרבת להיות מתומנט ואל־מנה מקצועית.

ויש גם כאלה המקבלות את הדין וגאות בקרבן. המשותף לכולן שזו הפעם הראשונה שניתנה להן הז־דמנות לחשוף את המתרחש בלבן לעולם ולצד שכנגד. כיום מתחיל להתגבש הרעיון להפגיש את הנשים המרואיינות בספר משני קוי הגבול. קיימת סקרנות עצומה ורצון לדבר. וזאת בדיוק היתה מטרת הספר, קובעת דיאונה.

סוריה עלי מאהר, אלמנה מצריה: מתגוננת בעליה למכה
(שני הצילומים מתוך הספר "נשים בקו העימות")

נשמה פוליטית

דיאונה, שבאה ממשפחה מבוססת בג'נבה (אביה היה חבר פרלמנט) — מגדירה את עצמה כמי שנשמה פו־ליטיקה ויחסים בינלאומיים מיל־דותה. היא למדה שפות, תיאטרון, היתה מארחת ב"סוויסאייר", עבדה בגלריה לאמנות, עד שמצאה את עצמה בדרך לצילום וכתיבה עי־תונאית.

היא מגדירה את עצמה כפמיניס־טית, הלוחמת להכרה במעמדן של הנשים. גרושה מזה שנים רבות, מודעת לעובדה שבגלל הקריירה שלה היא לא מצליחה להקים משפחה. "עמיתי הגברים חוזרים לביתם לאחר משימה מפרכת ובבית מחכה האישה הקטנה המקרצפת להם את הגב. הילדים הקטנים המחבקים אותם בגעגועים — ואילו אני חוזרת אל הלארכלום. כיום כבר התגברתי על הקינאה. אבל עדיין חשה מלאנכוליה, מפעם לפעם. נשים אחרות מקנאות בעצמאות שלי ובחיי המרתקים, אבל הן לא ערות לתשלום הכבד שאני משלמת."

דיאונה, הזיה כאן ושם. רואה באיזור רק מיטה לשינה. השורשים הם בז'נבה. כששואלים אותה אם יש לה כאן חברים, היא משיבה מיד ולא מהרהרת: "כן, הרבה ומכל השכבות והסוגים".

התשובה המהירה והגורפת מפ־דרת חושים. מסבירים לה למה הכוונה בחברות, ואז היא נסוגה: לא, לא חברות מסוג זה. אבל אולי אני לא זקוקה לסוג הזה. אני משקיעה כל כך הרבה אנרגיה בעבודה שלי. אני עובדת עם אנשים, אני מעניקה להם ולוקחת מהם כל כך הרבה, שממילא לא נותרת בי אנרגיה לחברויות עמוקות וליחסים משמעד־תיים. חילופי האקלים, התרבויות, השפות ומיני המזונות שאני מחליפה במהלך עבודתי מתישים אותי. כשמגיע הערב, אני רוצה להיות לבד ובשקט. כן, אולי הייתי מאוד זקוקה לרעייה קטנה כמו שיש לעמיתי, כזו שתקרצף לי את הגב בבואי הביתה..."

ביקיני נוסח איטליה

שני בגדי ים בגזרת ביקיני בשחור־לבן מתוך האוסף של גאליצין לקיץ 1988, שהוצג בימים אלה ברומא.

בטחון עצמי חשוב לא פחות מכשרון

מאת גלעד דותן
סופר "הארץ" בקנדה

"ילדים חסרי ביטחון עצמי, עלו־לים להפוך כל אתגר וכל הזדמנות למשבר ומקור מתיחות. הערכה עצ־מית חיובית היא אבן הפינה לאישיותו של האדם", קובע האר־סאליוואן, מחשובי הפסיכואנ־ליטיקאים בדורנו, ללא עוררין. זו אינה דעת יחיד. למעשה יודע כמעט כל אדם מניסיונו האישי ומניסיון הקרובים לו, כי לא די בכישרונות טבעיים, מיומנות וניסיון למימוש שאיפות. מידה סבירה של ביטחון עצמי הינה מרכיב חיוני, והעדרה מכשיל רבים וטובים.

ביטחון עצמי פירושו תדמית עצ־מית חיובית: אדם המאמין בעצמו מעז לנסות את כוחו בהשגת הלומ־תיו, ומסוגל להתרכז בהשקעת המאמצים הנדרשים לכך. קשה להפריז, לפיכך, בחשיבות תפקידם של ההורים ביצירת תדמית עצמית חיובית. לנושא זה מקדיש ד"ר יד־ליים סיגל, פסיכולוג התפתחותי שמעצותיו הבאנו כבר בעבר, ר־שימה מאלפת בירחון הורים. הוא מצביע על שבע דרכים לטיפוח תדמית עצמית חיובית אצל הילד:

● הרגש את החיוב. כבר מגיל רך ביותר מתחזק ביטחונו העצמי של התינוק, כשמעשיו הרצויים זו־כים לתגובה אוהדת. על כל הישג והתקדמות: אכילה, ישיבה, הליכה, דיבור, עשיית צרכים על הסיר וכו', יש לשבח ולהרבות בסימני חיבה. להורים רבים פעולות אלה כל כך שיגרתיות ומובנות מאליהן, עד שהם שוכחים שבשביל הילד כל הישג והתקדמות כרוכים בהעזה ומאמץ.

● עזור לילדך לקבוע מטרות מציאותיות. ילדים מעזים יותר לנ־סות את כוחם, בכל שהם חשים יותר בטעמה המתוק של ההצלחה. כשי־לונות תכופים וחמורים בלתי נמ־נעים, אם הילד מנסה להשיג רמה גבוהה מדי לגילו וליכולתו האישית. על ההורים לקחת בחשבון את מגב־לות הילד, ולעזור לו לקבוע מטרות בנות־השג. מצד שני אין לקבוע רמת תקן נמוכה מדי, כדי להבטיח שהילד לא ייכשל בשום מקרה. גם כישלונות, ככלות הכל, הם חלק מן המציאות עמה על ילדים ומבוגרים להתמודד.

● גמול בפרס על ניסיון נועז, ואפילו אם הסתיים בכישלון. הגישה הרווחת ביותר היא לשבח על הצלחה, ולהביע אכזבה וביקורת על כישלון. גם הענישה על כישלון שכיחה מאד. ד"ר סיגל טוען, שעל אקט המהווה תעוזה יוצאת דופן בהתנהגותו הרגילה של הילד, יש לגמול בזכיה והערכה אפילו אם הסתיים בכישלון מוחלט. הדבר איננו חשוב כל כך לילד שביטחונו העצמי איתן, אבל הוא חיוני לילד בעל תדמית עצמית נמוכה, המעז לעשות אקט מעין זה לעיתים נדירות ביותר.

● הימנע מתיוג. תיוג, או "הדבקת תווית", מביא כמעט תמיד לנזק חמור בטווח ארוך. תג שכיח כגון "אישי", "בכייתי", "מוגבל" וכו', נסמך תכופות גם על חוות דעתם של מומחים ועל מבחנים פסיכולוגיים, אולם אין הדבר מפחית מחומרת העניין. הילד מרגיש בתיוג וביחס הנובע ממנו ומתנהג בהתאם. בנושא זה כתב פסיכולוג בשם ניקולאס הובס: "סיווג שגוי יכול להרוס את חיי הילד, לצמצם את ההזדמנויות הניתנות לו, לפגוע ביכולתו ובהערכתו העצמית, לנכר אותו מאנשים אחרים, ולעשותו נוקם ונוטר, ולעשותו פחות ממה שהיה יכול להיות."

● קבל את ייחודו של ילדך. כל ילד מגלם באישיותו צירוף חד־פעמי של תכונות מולדות, כישורים נרכשים, חוויות, רקע תרבותי ומשפחתי, יתרונות, חסרונות ובעיות. יותר מדי הורים מנסים לעצב את ילדם, לפי אישיות דגם אידיאלי הקיים במוחם (דגם שהם עצמם, בדרך כלל, רחוקים ממנו מרחק רב, נ.ג.ר.). הלחץ המתמיד על הילד וקשיין לעמוד על ציפיות הוריו, עלולים להרוס ביסודיות את תדמיתו העצמית. יש לשבח את הילד גם באותם תחומים אותם ההורה אינו מעריך, בלי לערוך ללא הרף השוואות עם אחרים — ילדי קרובים, ילדי השכנים וכו'. תדמית עצמית חיובית של הילד, קשורה קשר בל־יינתק בהכרה בד־התו האינדיבידואלית.

● שגר לילדך את המסר: "אתה חשוב מבחינתי". תדמית עצמית נוצרת לא על סמך מה שהילד חושב על עצמו, אלא על סמך מה שהוא מאמין שחשוב לאחרים, כלומר: לאנשים האהובים עליו. אם הם מביעים אמון בלתי מסוייג בפו־טנציאל הגלום בו תתגבש תדמית חיובית, שתחזק את נטיותיו ל־התמודד עם אתגרים חדשים. אם האמון בו מסויג ומוגבל — תתגבש תדמיתו בהתאם. גישה זו אפקטיבית במיוחד בגיל הרך: בתנו המוסל בת התשע כבר חולקת על אביה או אמה, כשאומרים לה שהיא הילדה הנחמדה בעולם, אבל בכל זאת נהנית מאד מן המחמאה...

● אל תנהג בילדך כמו בבובה שבירה. ילד נורמלי פחות פגיע למצבי לחץ ממה שהורים סבורים. הגנת־יתר עליו ע"י הרחקתו ממ־צבים בלתי נעימים, עלולה לחזור אליך כבומראנג. חיזוק הביטחון העצמי נובע, בין השאר, גם מיכולתו של הילד לתפקד במצבי לחץ. מתוך התחשבות בגיל הילד, באישיותו ובנסיבותיו, אין להעלים בעיות ולרכך קשיים. הכרות מציאותית עם העולם הסובב, הסתגלות אליו וסי־פוק יכולת להתמודד עם בעיות, תורמים לתדמית עצמית חיובית.

נגמרה האחריות, תודה לאל

מאת אברהם טל

חור בכיס

ניצלתי את אחד המבצעים של יבואני המכוניות לקראת סוף "שנת המודל" 1987 וקניתי מכונית חדשה. כאשר קונים מכונית מדגם מסויים, "מתח־תנים", לטוב ולרע, עם השירו־תים שהיבואן חייב לספק, בכלל ובתקופת האחריות בפרט. רבים מקוני המכוניות, ומכל מקום אני, לא נותנים את הדעת על טיב השירותים האלה, אופן נתינתם, ואפילו על דבר פשוט — איפה (מבחינה גיאוגרפית) הם ניתנים.

המוסך המרכזי של פיאט, למשל — שרק בו יכולים תושבי המרכז לקבל שירות בתקופת האחריות — נמצא בג'הינום, כמו שאומרים (ליד הירקון). להיחלץ משם בכוחות עצמיים זו משימה לא קלה. אמנם, המוסך המרכזי מציע הסעה עד לתחנת הרכבת, פעמיים מדי בוקר, ב־7.40 וב־8.15. וזה פתרון חלקי. אבל נוהלי קבלת הקהל במוסך הגדול החדיש הזה קשים, קשים מאד. להלן רשמי הסיור מהחוויה: כיוונתי המעורר ל־5.45 והתעוררתי בקושי אבל בזמן. במוסך מקבלים רק בין 7 ל־8 ולפי עצת מכרי, ותיק־פיאט, מוטב להגיע למוסך בערך ב־6.50 כדי להיות בין הראשונים.

ואכן, אני בערך מספר 15 בתור המכוניות הממתינות מחוץ למוסך. חונות בסך לאורך הגדר. השער ייפתח ב־7. פקיד המוסך מחלק לנהגים המצטופפים כב־כרטיסיהם הקשורות - פתקאות אדומות. עם הפיספוס של החד־שות 7 השער נפתח והשיירה מתחילה להזדחל פנימה.

המכוניות עוצרות ברחבה שלפני המוסך והנהגים פורצים החוצה בסערה. מירוץ שליחים לעבר דוכן הקבלה — המגיע ראשון, יתקבל ראשון. ורואים בעליל מי מהנהגים היה בזמן האחרון במילואים. לרוע המזל מסתבך בחציה ובמקום להגיע בערך במקום ה־15, מגיע 25 ואולי יותר. להבא כדאי לבוא עם בן זוג. מסתכל על הפתקה האדומה — כתוב הכל, חוץ ממספר תור. פיאט רוצה שבעלי המכוניות יהיו בכושר.

ממתין, ממתין, ממתין יחד עם עוד 30 ברנשים המסתובבים בעצבנות ולא תורמים כעת כלום לתוצר הלאומי. עצבים. זוכה להגיע לפקיד הקבלה בערך ב־7.30. מסביר שבמכונית שלי דרוש רק תיקון קטן, אבל מה לעשות, תקופת האחריות נגמרת בסוף השבוע, לכן נאלצתי לבוא במיוחד בגלל זה. לוקח ממני הכל — פתקה אדומה, תעודת מכונית, מפתחות ומצווה לחכות עד שאקרא לבחון. עכשיו גם דרך הנסיגה חסומה. למוד ניסיון, הבאתי אתי עיתון.

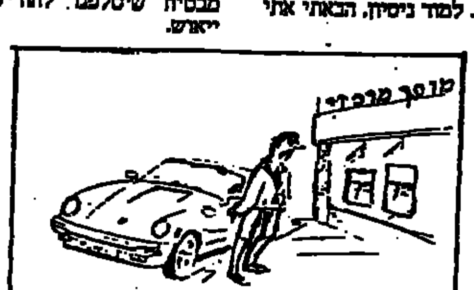

מסתובב פה ושם. השעה 7.40. רואה את העגלה הראשונה של ברנשים שהמרו על פיאט עו־לים לואן המסיע לתל אביב. מאושרים. עורך תצפית על המוסך: גדול, מרווח, נקי. שער חשמלי עם רמזור. פקידים ופקידות, בוחנים ויועצים במדים כחולים ותגי שמות עם ציון התפקיד, הכל פיקס. לו היו במדים לבנים, היה המקום נראה כמו בית מרקחת.

ב־8 ניגש לפקיד ושואל מה העניינים. אומר תחכה בסבלנות, גם תורך יגיע. מחכה בסבלנות וגומר את עמודי החדשות. תורי מגיע ב־8.25. בוחן אריב קורא בשמי. הולכים למכונית. מסביר לו שבסך הכל התקלקל שוב מתג המאוורר (המפעיל גם את מיזוג האויר), אלא שתקופת האחריות נגמרת וכו' וכו'. שואל אם הזמנתי תור. עונה שלא, ומסביר שטילפנתי לפני יומיים למוסך כדי לברר אם יסכימו לתקן את התיקון הקטנטן גם אחרי תום ששת חודשי האחריות ואז לא אצטרך לבוא במיוחד לשם כך השבוע. אמרו שזה בלתי אפשרי, תבוא השבוע, מתי שנוח לך אבל ב־7, וכך עשיתי. אומר שבלי תור לא יוכל להגיד לי מתי יסתיים התיקון, אולי רק בסוף היום.

אומר לבחון שאני מוכן לחכות פה אפילו שעתיים, ובלבד שלא לחזור הנה אחרי הצהריים שוב. בחור טוב, הבוחן, הולך לברר וחוזר עם תשובה שלילית. מבקש לדבר עם מנהל המוסך ושומע מפיו שאין כל אפשרות לדעת מתי יסתיים התיקון, כי גם תיקון קטן יכול להיות גדול. לא כדאי לחכות. מבטיח שיטלפנו להודיע לי. ייאוש.

השעה כבר 8.35. מצליח לתפוס את ההסעה של 8.15 (הואן התעכב בדרך בחזרה. תודה לאל, בגלל הפקקים). מגיע לתחנת הרכבת ב־9 ול־עבודה ב־9.45. לקח לי שלוש שעות וחצי להגיע לעבודה היום, והכל בגלל מתג מאוורר דפוק, שנשאר דפוק אחרי התיקון הקודם במסגרת האחריות על מכונית חדשה.

בשעה 13.00 מקבל טלפון אריב מהמוסך שהתיקון בוצע והמכונית לרשותי. מגייס את האשה עם הפולקסוואגן הישנה ונוסעים למוסך. הלכה עוד שעה וחצי. בדרך עושה חשבון שבמשך ששת החודשים האחרונים ביקרתי ארבע פעמים במוסך לצורך תיקונים קטנים במסגרת האחריות — סיניור אניילי, מה עם בקרת האיכות שלך? — וכל פעם סיפור כזה או דומה. חש סיפוק שנגמרה תקופת ה־אחריות. מעכשיו כל תיקון על חשבוני — אבל במוסך שאני אבחר: אצל צביקה, מרישה, איציק או דודיק, בלי שער ושער חשמלי ופתקאות אדומות, ללא בוחנים ויועצים, ללא הסעה מאורגנת, אבל מה — מקבלים שם בכל שעות היום, מבצעים תיקונים קטנים על המקום, ו(לרוב) מתחשבים במידת ה־אפשר בבעיות של הקליינט. בי־בי מוסך מרכזי.

זהירות: הצלוליטיס תוקף!

מאת עדנה לוינשטיין

מתחילה "נוטלים" אותך מליותיך ומשקלך; אחר כך מסבירים לך, בדברי נועם וכיבושין, על מעלליו הנוראים של החומר הקודי צלוליטיס, השוכן כבוד בגוף האישה, כדלקמן: זהו חומר דמוי־ג'לי ה־מורכב משומן, מים וחומרי פסולת, שכולם יחד לכודים בכיסים גב־שושיים מתחת לעור ומשווים לו מראה גלי, גבשושי ורופס. ממצב נואש זה תוכלי להשתחרר בעזרת טיפולים מיוחדים שאפשר לקבל במספר מכונים המתמחים בכך. ביקרנו באחד המכונים הללו, "קו לילת יופי" (שגיאה מכוונת!) המנוהל על ידי תמר. במכון זה ני־תנים טיפולים בני שעה כל אחד, ובסך הכל חמישה עד עשרה טיפו־לים, על פי קביעת המנהלת. המחיר לטיפול — 38 שקלים.

לאחר שהיקפי הגוף נמדד בסנ־טימטרים, ניגשת אליך בחורה נחמדה וחייכנית וכורכת סביב המקומות הקריטיים בגופך תח־בושות אלסטיות רוויות ברוטב ירקרק וחמים. יתרת הרוטב נוצקת מעל התחבושות, וכך, כשגופך נוטף מן הירוק־הירוק הזה, את מוזמנת לשכב על מיטה מרופדת ביריעת ניילון, במשך כשעה, כשהירוקת עובדת בשבילך. לאחר שעה מוסרות התחבושות ונערכת מדידה נוספת: אם יש ירידה של כשניים־שלושה סנטימטרים בהיקפי המותניים או הירכיים — זהו אות להצלחה. הסוד? — איבוד נוזלים, תמר מודה, כי בתקופת הטיפול יש לשתות הרבה נוזלים.

11 שנים אחורנית

סיפורה של תמר וולוצקי, אישה נאה ואם לארבע בנות (16, 13, 10 ו־2 1/2 שנים), שמספר מכוניה הגיע בימים אלה לשבעה, עם פתיחת הסניף התל־אביבי, מתחיל 11 שנים אחורנית. הבריאות הטובה לקתה בסרטן השד ועברה את מסכת היי־סורים הכוללת הקרנות וטיפולים כימותראפיים. בגלל הרגשתה הירודה וכאבי פרקים שמהם סבלה, ניסתה המשפחה להקל עליה בעזרת טיפולים שונים ומשונים "כדי להחזיר לגופה אנרגיה חדשה".

לאכזבתם של תמר ובעלה גאנב, כי בארה"ב התגלה חומר צמחי טבעי, שנאסף ממקומות שונים ברחבי אפריקה ואירופה, המכיל צמחים, ויטאמינים ושמנים שונים. בעלה של תמר, שהוא איש עסקים במקצועו ומסתובב בעולם, מצא כי המרכז הוא בקליפורניה וכי "הבר־תה הגדולה" של אותם חומרי פלא היא קוסמטיקאית כבת שישים, שהחלה בטיפולי פנים ועברה לטי־

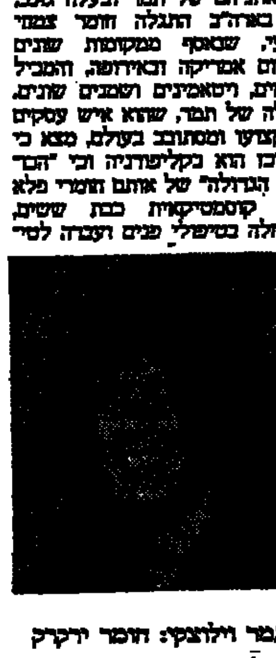
תמר וילוצקי: חומר ירקרק

פולי גוף, מתוך הכרה שהפנים הם חלק אינטגראלי של הגוף.

תמר וולוצקי נסע בעקבות האישה. בכל מרכז בריאותי שבו ביקר סירבו לדבר איתו מחשש פן יפתח מכון מתחרה. לבסוף עלה על עקבותיה של דניס ריצ'ארד, בעלת 200 מכונים בארה"ב, שמוכרת את שי־טתה ואת מוצריה למרכזי בריאות. תמר חזר ארצה עם שיטת חוזה בצירוף מידע נרחב על תורתה של ריצ'ארד, חומר הקשור באנטומיה ובאסכולות השונות הכרוכות ב־צלוליטיס.

"לאחר מכן נסעתי אני אליה", מספרת תמר. "נפגשנו באמצע הדרך והיא הזמינה אותי להתארח בביתה במשך סופשבוע שלם. שם למדתי את התיאוריות של השיטה ואת הצד המעשי. אחר כך התחלנו להסתובב בין המכונים, שלכולם מתכונת אחידה וכמוהם ביקשה שאקים גם בארץ: כל מכון כולל קליניקה הו־מיאופאטית, אמבטיות מחומרים טב־עיים, רפלקסולוגיה, אקופונקטורה ומכון ליופי.

מכון שיקום

המכון הראשון שפתחה תמר וו־לוצקי ברמות השבים לפני כשנתיים היה תחילה מכון שיקום בלבד ושופלו בו נשים שסבלו מבעיות פרקים אחרי מחלה. לאחר מכן שינה המכון את סגנונו וכיום מיועדת הרשת בעיקר לנשים המבקשות לצ־מצם את היקפן (מבלי לרדת במשקלן), לנשים הסובלות מכאבים ראומטיים ולנשים לאחר כריתות אברים ומחלות קשות. אחד מן המכונים נפתח בקיבוץ עין חרוד איחוד, ובו מטופלות גם נשים הסוב־לות מתסמונות גיל המעבר ו־מיגרנות.

החומר הירקרק, שאותו רוקחת תמר מעשבי המרפא שלה, הוא תמיסה של מלחים, מינראלים, ויט־אמין אי ושמני ריח טבעיים. על ידי כריכת התחבושות על הגוף נוצר תהליך דההידרציה האוסמוזה (פע־פוע) של הנוזלים אל מחוץ לגוף ובדרך זו מורחקים גם חומרי הפסולת, השומן והמים, המצויים בתוך הצלוליטיס.

בדרך אל היופי ממתינים לך פינוקים נוספים: אספקת ויטאמינים, מינראלים ואבקת חלבון להשלמת הטיפול בצלוליטיס, משחת עיסוי, שאף תפקידה לשחרר חומרי פסולת ששקעו בגזרת צלוליטיס, המכילה צמחים ומינראלים; תחליב שנועד למתוח עור שהתקמט לאחר תהליך צמצום נפח הגוף וגבישים מינר־אליים לאמבטיות ותרכובות, ש־הופקו ממלחים מינראליים ומצמחים המתאימים ל"אמבטיה או לג'קוזי שלך".

האם זה עוזר? אין לנו תשובה. רצינו לנסות את העניין בעצמנו אבל אחרי טיפול אחד, לא עמדה לנו סבלנותנו. העיצה שלנו: לפני שהולכים לטיפול מעין זה כדאי לשאול נשים שכבר עברו טיפול כזה.

היסטוריה בת 200 שנה

בחנות ובשוק

יין חדש שיצא זה עתה לאור הוא קאברנה סוביניון מבציר 1984 שהופק על ידי יקבי אשקלון בבע־לות משפחת סגל מוותיקי אנשי היין הישראלי. למשפחת סגל היס־טוריה בת 200 שנה העוברת מאב לבנו. מייסד השושלת, יענקל הירש סגל, הקים את מבשלת השיכר שלו בעיר בוברויסק ברוסיה הלבנה ובמאה ה־19 הועברו סודות המקצוע לבן יחזקאל ולנין הירש. בינואר 1925 עקרו בני הדור החמישי מרוסיה ועלו לארץ. כאן הקימו את יקבי אשקלון, יצרני יינות בדעמי. כיום עובדים במפעל המשפחתי בני הדור השישי והשביעי. היין החדש שיצא באחרונה לשוק הוא מתנת המשפחה למלאות 200 שנה לשושלת. ליין מצורפת תווית אלגנטית והוא מוגש בתוך סלסלת קש המיועדת למיגנת היין. שם היין הוא "היין של סגל". (שולה קיפרי)

זן מיוחד של ענבים

גם יקבי רמת הגולן החלו לשווק באחרונה יין חדש הוא נקרא ירדן ריזלינג לבן. יין זה מיוצר מזן מיוחד של ענבים שמקורם באזורים קרים בגרמניה, ובישראל מתאפשר גי־דולם רק בתנאי האקלים הקר האו־פייני לרמת הגולן. מומלץ להגיש את היין החדש קר מאוד והוא מתאים במיוחד לשתייה עם מזון סיני, סלט פירות, דג סלומון, גבינות רוקפור ועוד. מחיר לצרכן — כ־30 ש"ח.

מבריק יעיל ומהיר

מוצר חדשני להברקה ושמירה על מראה הנעל הוא "בירילו שושיין", שיצאה באחרונה לשוק. זהו ספוגית קשיחה, המתאימה לנשיאה בתיק, במכונית או במשרד. ארוזה באריזה נוחה. הספוגית מבריקה את כל סוגי הנעליים, מעור או מחיקויי עור ומ־תאימה ל־100 פעמים בממוצע. המוצר מיוצר במפעל בירילו באנג־ליה ותשלובת "דנשר" מייבאת אותו ארצה. ניתן להשיג בכל החנויות לחומרי ניקוי, בבתי המרקחות וב־חנויות הכל בו במחיר 3.35 שקל לצרכן.

חידושים מבית "פישר"

תכשיר מיוחד נגד קשקשים "פידיקס מוס", פותח באחרונה בפישר מעבדות פרמצבטיות. התכ־שיר מכיל חומרים מונעי קשקשים וגירודי עור, מתאים לכל סוגי השיער, מקל על הסידוק ושומר על הגמישות והברק שלו. מחיר מיכל לחץ של 125 מ"ל — 9.95 שקל. להשיג בבתי המרקחות וברשת סופר־פארם.

● מוצר נוסף של "פישר" הוא משחה לשפתיים "עלמה" בצירוף ויטאמין איי בשפופרת פלסטית בעלת ראש עגול המותאמת למ־ריחת המשחה על השפתיים. המשחה מכילה גם מסנני קרני שמש ומונעת יובש וסדקים בשפתיים הנובעים מנזקי מזג אוויר, קור, רוח, שמש ויובש. מחיר שפופרת בת 10 מ"ל — 2.90 שקל.

● תחליב לניקוי העור ומי פנים לריענון, לעור רגיל ויבש, מועשרים בויטאמין איי, פנטאנול ותמצית פרחי קמומילה, שפותחו במחלקת המחקר של מפעלי ד"ר פישר, מש־לימים את סדרת הקוסמטיקה "אול־טראקר" של היצרן. הסדרה החדשה כוללת חומרים מסנני קרני שמש הפוגעים בעור ומאיצים את תהליך ההזדקנות. מחירים לדוגמא: מי פנים לעור יבש ללא אלכוהול, בבקבוק של 250 מ"ל — 13.60 שקל, חלב פנים לעור יבש ורגיל בבקבוק של 250 מ"ל — 14.60 שקל, תחליב גוף בבקבוק של 250 מ"ל — 16.95 שקל.

JEUNESSE זה נעורים

סדרה טיפולית חדשה של חברת "דנס קוסמטיקס" יצאה באחרונה לשוק. הסדרה מכילה את השילוב פלצנטה ופנטאריטין. חומרי הגלם של החברה מיובאים ממעבדות פנטאפארס בשוויץ ומעובדים במ־עבדות בארץ ומותאמים לתנאי האקלים המקומי.

הסדרה מורכבת מלוחות, קרם מזין ואמפולות. מחירים לדוגמא — חלב פנים 300 מ"ל — 14 שקל, מי פנים 300 מ"ל — 14 שקל, תחליב לחות לגוף 300 מ"ל — 15 שקל.

לתפור בעור כמו בבד

חנות מיוחדת למכירת עורות שנועדה לנשים התופרות בעצמן על מכונות תפירה ביתיות היא החנות של יעקב שכטר ובניו, ברחוב פתח תקווה 30 בתל־אביב. יודעי נשים המבצעים הדרכה מתפירה מדריכים כיום לתפור בעור כמו בבד. החנות מציעה מבחר גדול של סוגי עורות, מבחר עשיר של צבעים והדפסות על עור לבגדים, ואבזרים. (שולה קיפרי)

מאכלים בהשראה בלקאנית

המסעדנייה של כליבו שלום חד־שה פניה. המסעדנייה המנוהלת על ידי יוסף שוורץ משתרעת על שטח של 210 מ"ר, בקומה התחתונה. שוורץ מכין מאכלים בהשראה בל־קאנית: סלטים מיוחדים (ארטישוק וגמבה ממולאים וכדומה) וכן מבחר פשטידות מוכנות שצריך רק לחממן בבית. כמו כן מציעה המסעדנייה מבחר דגים מעושנים, קאוויאר אדום כשר ועוד. המבחר כולל גם יינות ישראליים ומשקאות מתוצרת חוץ. (שולה קיפרי)

נעלי טוקיו בתל אביב

נעליים של חברת טוקיו קומאגאי מפאריס נמכרות עתה בתל־אביב. האופנאי היפאני שחי בפאריס מאז שנות החמישים ונפטר באחרונה הטביע את חותמו על עיצוב נעליים בצרפת ובאירופה בכלל. בראיון שהעניק לי לפני שנים אחדות הסביר טוקיו כי לדעתו יש לתכנן את המלתחה החל בנעליים ואחר כך להמשיך בבחירת הפריטים האחרים. טוקיו השאיר אחריו צוות מעצבים הממשיכים בקו העיצוב המיוחד. הנעליים לאוסף חורף 88 עשויות שילובי עורות בטקסטורות שונות וצבעי שחור חום ונקודות על רקע לבן. האוסף לחורף זה על עקבים נמוכים מיועד לגברים ונשים. המחירים גבוהים — 390־430 ש"ח לזוג. להשיג ב"טובהלה", דיזנגוף 220, תל־אביב. (שולה קיפרי)

אנשי הברזל

לסובלים מאנמיה — הקלה: סירופ ברזל אורגני בשם "פרודיאס". בתה־ליך עיבודו הביולוגי גרמו המדענים לשמרים לעכל ברזל ולהפוך אותו לברזל אורגני הנספג היטב בגוף. שכן הקושי העיקרי בברזל הוא בי־כולת ספיגתו בגוף והדבר נכון גם לגבי מזון עשיר בברזל. הברזל האורגני, פרודיאס, מכיל תרכי־פירות עשירים בברזל ובשמנים ארומטיים. המחיר לצרכן — 17.90 שקל. אין צורך במרשם רופא, אבל אנחנו במקומכם היינו מתייעצים אתו לפני הקנייה.

מהפכנית ורב־תכליתית

"מימיקל" היא מימייה המעוצבת כתרמיל אופנתי, קלה לנשיאה ומשווקת בצורות חדשניות, כמו מי־מיקל חגורה, מימיקל נרתיק, מי־מיקל תרמיל ועוד. היא מיוצרת על־ידי חברת ליקוויפקס ישראל, שותפות של קיבוץ נחשון וכרמל כימיקלים. פיתוח ה"מימיקל" מבו־סס על מחקר שנגזר ממחקר החלל: תא אחסון הנוזלים ב"מימיקל" מיוצר מן היריעה שממנה עשויים בגדי האסטרונאוטים. חידוש נוסף: ברז מסוגי הנסגר הרמטית, נוח למילוי הרקה, המאפשר ויסות של זרימת המים. המחיר: בין 20 ל־50 ש"ח.

תיאטרון מאולם אחר

אודיטוריום דנ·הל

טבלת ארועים ומופעים

תאריך	שעה	יום	תכנית
27.1	20:30	ד'	רמש נטוש — תיאטרון הקאמרי
28.1	16.30	ה'	"זוגטי אכפת לי" — הצגת ילדים
31.1	20.30	א'	"עצור" — תיאטרון הקאמרי
1.2	16.30	ב'	"ארבנים" — הצגת ילדים
2.2	18.00	ג'	סרט לילדים — מרוץ לזהב
-	21.00		סרט למבוגרים — משחר פראי
3.2	20.30	ד'	אהבה מאוחרת — תיאטרון הקאמרי
4.2	20.30	ה'	אהבה מאוחרת — תיאטרון הקאמרי
6.2	21.00	ז'	יהודית רביץ — באה מאהבה
7.2	20.30	א'	"פילהרמוניה 88"
8.2	20.30	ב'	"סינפוניטה באר שבע"
9.2	20.30	ג'	"פילהרמוניה 88"

אודיטוריום דוהל המרכז החדש לאמנויות הבמה • בית דני, שכונת התקווה
טל. 382580, 03־372860

שירה • מאיר • שוב־עמי • שקולניק

בדין ובצדק / צבי הראל

עו"ד שמעון מזרחי ואחרים

...ע שעבר הוגש כתב האישום רב־הזיקי נגד המזכיר הראשי של בית המשפט לתעבורה בתל־אביב, אברהם פלאי. התובעות שהכינו את התיק — הלנה ביילין וחסידה גולדנר — כוללות 40 אנשים שלפעמים נתנו לנאשם שוחד בצורות שונות. אנשים אלה אמורים להופיע כעדי־תביעה במשפטו של פלאי. אפשר למצוא ברשימה רופא, ספר, בעל מוסך ובעלי מקצועות אחרים. בחבורה — טוענת התביעה — הפילה אותם הנאשם לטובה כאשר הפעיל לטובתם את השפעתו, לרבות מקרים שבהם פנה לשופטי תעבורה.

פרקליטות מחוז המרכז אינה מתכוונת לבחון אם יש מקום להגיש כתבי אישום נגד כל אותם 40 האנשים המוזכרים כנותני טובות־הנאה, אלא רק כאשר לאותם מקרים הנראים לה חמורים יותר. עמם נמנים אותם עורכי־דין שנזקקו, במסגרת עבודתם השוטפת, לשירותים שהעניק להם — כטענת התביעה — פלאי. לדוגמה: עורך־הדין שמעון מזרחי המשמש יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי תל־אביב. התביעה טוענת כי במשך ארבע־וחמש שנים נתן מזרחי לנאשם כרטיסים למשחקי כדורסל של מכבי תל־אביב והנאשם הפילה אותו לטובה בהשוואה לשאר ציבור עורכי־הדין.

החוק ובמיוחד פסיקת בית המשפט העליון מקשים את המלאכה על התביעה בפרשה זו. הפסיקה קובעת, כי אותם עדי־תביעה — כאלה שהוגש נגדם כתב אישום או שעומדים להגיש נגדם בעתיד — ראוי שיסיימו את הליכיהם הם לפני שיעידו בבית המשפט. ההיגיון המונח ביסוד האיסור הוא, כי עדותו של העד עלולה להיות מגמתית. למשל: הוא עלול להעיד לטובת התביעה מתוך תקווה שהיא תקל אתו במשפטו. על כך גם ניתן פסק־דין עקרוני, "הילכת קינוי", על שמו של הנאשם מנחם קינוי.

הפרקטיקה הרצויה שקבע בשעתו בית המשפט העליון היא, כי יש לסיים ראשית את ההליכים נגד עד־התביעה (הרשעתו ומתן גזר־דינו) ורק אחר־כך להעלותו לדוכן העדים. במקרה של פרשת אברהם פלאי — נמסר לי השבוע מפרקליטות מחוז המרכז — כי הפרקליטות תסיים את ההליכים נגד עו"ד מזרחי ונגד עדי־תביעה אחרים, ורק אז הם יוזמנו ויועלו לדוכן העדים כדי שיעידו נגד פלאי. בהעדת אגב יצוין, כי אין להוציא מכלל אפשרות שהפרקליטות תחליט בימים הקרובים להעביר את הטיפול בעו"ד מזרחי לבית־הדין המשמעתי של לשכת עורכי־הדין ולאחר תום הבירור אתו במוסדות הלשכה יוחלט להזמינו לדוכן העדים.

מזרחי: כרטיסים למשחקים

"הילכת קינוי" והמגבלות שקבע בית המשפט העליון בעקבות פסיקה זו עוררו ביקורת בקרב משפטנים לא מעטים. מבקרי השיטה טוענים, כי גם לעדי־תביעה מבטיחים טובות הנאה מפליגות (חסינות מלאה) — אז מדוע שנאשם אחד לא יעיד נגד נאשם אחר?

בהרצאה שנשאה לפני כשנה פרקליטות מחוז המרכז עו"ד עדנה ארבל בבית הפרקליט בתל־אביב, היא הרגישה את הקשיים ביישום הלכה זו במציאות היום־יומית של בית המשפט. לטענתה, אימוץ "הילכת קינוי" גורם לכך שנאשמים רבים יותר שנעצרו עד לתום ההליכים נגדם, יישבו במעצר במשך שנה ואף יותר, משום שהם ממתינים לסיום משפטם של העדים.

במקרים מעטים לא פעלו בתי המשפט לפי "הילכת קינוי" ובית המשפט העלה נאשם לדוכן העדים כדי שיעיד נגד נאשם אחר, אף כי משפטו של הראשון טרם הסתיים. אחד השופטים שפעל בניגוד ל"הילכת קינוי" היה אורי שטרוזמן (ינואר 1987), כאשר פירש את "הפרקטיקה הרצויה" של בית המשפט העליון במציאות הנבכן בין המצוי לרצוי. במקרה זה הועלה עד (נאשם) לדוכן עדים, והואיל ויישום "הילכת קינוי" באותו משפט היה גורם למעצרו של נאשם אחר לתקופה של יותר משנה.

מאחורי הקלעים של העיסקה עם סיגל

לפני שבועיים הורשע אפרים סיגל על־פי הודאתו בעבירה של גרימת מוות ברשלנות. סיגל עלה מארצות־הברית. הוא בעל תואר שני במחשבים ומתגורר ביישוב אלון־מורה. שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב אורי שטרוזמן הטיל עליו מאסר על תנאי. בכתב האישום המקורי הואשם סיגל ברצח. אולם התביעה הגיעה אתו לעיסקת־טיעון (שנגעה להרשעה בלבד ולא לעונש). הסברה של התביעה לעיסקה הוא, כי היו לה בעיות בחומר הראיות. הצעירה שנהרגה היתה סטודנטית בת 20 משכם (הצעירה נורתה ב־27.6.83).

העיסקה בין התובע עו"ד משה שילה לבין סניגורו של הנאשם עו"ד אהרון ברזכין נעשתה בשלב מתקדם של המשפט, כאשר סיימה התביעה להציג את ראיותיה.

באילו קשיים נתקלה התביעה בחומר הראיות? הבעיה הראשונה: להוכיח שהקליע שנמצא והוצא מגופתה של הצעירה נורה מנשקו של הנאשם שהשתמש בתת־מקלע "עוזי". קושי זה התעורר מפני שלא היתה התאמה בין הקליע לבין קנה ה"עוזי" שנמצא אצל סיגל. במהלך המשפט העיד ראש צוות החקירה המיוחד פקד סמיח טאפש במשטרת שכם, כי המשטרה חשדה שסיגל החליף את קנה ה"עוזי", אך לא נמצאה לכך ראיה ממשית. (לסיגל היה זמן רב להחליף את הקנה — הוא נעצר 12 יום לאחר המקרה).

הבעיה השנייה: הפתולוג ד"ר בצלאל בלוך קבע בחוות־דעתו כי הקליע, לפני שחדר לגופת המנוחה, פגע בעצם חיצוני ("ריקושט"), שינה את כיוונו, ורק אז חדר לגוף המנוחה.

הבעיה השלישית נוגעת לשאלת ההגנה העצמית. במהלך המשפט העידו עדים כי על הנאשם שהגיע לשכם מאלון מורה, שם הוא מתגורר, נזרקו אבנים. הנאשם הגיע לשכם עם אשתו ההרה ושני ילדיו. התובע עו"ד שילה סבר (לפני תחילת המשפט) כי יוכל להוכיח שהנאשם ירה כאשר לא נשקפה לו סכנה. ואולם בבית המשפט העידו עדים כי המקרה היה בעת הפגנות ומהומות ב"כיכר השעון" בשכם, בעקבות רציחתם של שלושה סטודנטים מהמכללה האיסלאמית בעיר בידי אנשי ארגון הסתר היהודי, ועל מכוניתו של הנאשם נזרקו אבנים.

כשלושה חודשים לאחר מקרה זה היה מעורב סיגל בפרשה אחרת, שבה נהרגה ילדה בת 12 בידיו של חברו, יוסף הרנוי, שהורשע בהריגתה. בפרשה זו הורשע סיגל בעבירה של שיבוש הליכי משפט, שהתבטאה בהחלפת קנה ה"עוזי" שממנו ירה הרנוי לעבר הילדה. (על סיגל הוטלו שבעה חודשי מאסר בפועל, חופפים לתקופת המעצר שהיה נתון בה).

במקרה הריגתה של בת ה־12, שנחקר על־ידי היחידה לחקירת פשעים חמורים (יחפ"ם), לא נהגו החוקרים בשלומיאליות כפי שנהגו חוקרי משטרת שכם בפרשת הריגת הסטודנטית: חוקרי יחפ"ם נטלו את כל כלי הנשק באלון־מורה — 80 "עוזים" — ובך גילו את הקנה שממנו נורתה הירייה הקטלנית. בפרשה הנוכחית (שבה לא הוכח כי סיגל החליף את הקנה אלא רק התעורר חשד לכך), בדקו שוטרי משטרת שכם רק 17 קנים מבין 80. נראה כי חוקרי יחפ"ם הסיקו את המסקנות מהאירוע הראשון שבו היה סיגל מעורב.

"הפגישה הלילית": מי יהיה השופט?

אחת השאלות המסקרנות, לאחר שהוגש השבוע כתב האישום בפרשת "הפגישה הלילית", היא מי ישפוט במשפט זה, שבו נאשמים שני עורכי־דין מהשורה הראשונה של הפרקליטים. זו הזדמנות להסביר מהי השיטה שלפיה מפנים תיקים פליליים לשופטים בבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

מתברר כי בשנים עברו היתה נקוטה "שיטת האלף־בית". השיטה פעלה בדרך הבאה: שופט פלוני היה מקבל תיקים לפי האות הראשונה בשם משפחתו של הנאשם. לפני כשנתיים הוחלפה השיטה, מפני שהיו כאלה שעיוותו אותה. כך, למשל, סיפר לי השבוע פרקליט ותיק בפרקליטות מחוז תל־אביב, כי במקרה של נאשמים אחדים (באותו כתב אישום) היתה יכולה התביעה לבחור את השופט הנוח לה, בהחליפה את סדר הנאשמים. כך בכתב האישום היו מופיעים הנאשמים לא לפי חומרת העבירות שייחסה להם התביעה — והשופט היה נקבע לפי שם משפחתו של הנאשם הראשון שהופיע בכתב האישום.

כיום פועלת "השיטה המספרית": שופט מקבל תיקים לפי שתי הספרות האחרונות במספרים המופיעים בתיקי בית המשפט.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב מכהנים כיום 40 שופטים מחוזיים, מהם שמונה במשפטים פליליים (דן יהודה). שמות השופטים הבאים בחשבון לשמיעת משפטם של נאשמי "הפגישה הלילית" הם: אריה אבנאר, חיים אדד, ויקטוריה אוסטר־ובסקיה־כהן, יהודה זפת, ארמונד לוי, אליהו מצא, אריה סגלסון ושרה סירוטה.

ראוי להוסיף כי ישנם מקרים יוצאים מן הכלל: נשיא בית המשפט המקומי (במקרה זה הנשיאה חנה אבנור) יכול לבחור בשופט שראוי לדעתו לשבת במשפט זה או אחר.

הטור שלי / נתן דונביץ

שלושה ימים וילד

המצב החדש שאליו נקלעה ישראל בכמעט שני החודשים האחרונים גורם לכך שאין פנאי להגיב על מה שנעשה או נאמר אתמול. היום, אירועים חדשים, אמירות חדשות. קרא לכך איך שתרצה: אנדרלמוסיה, או מבוכה. אלוף־במילואים, מציע עצמו להשלטת הסדר בשלושה ימים. אפשר להניח, שלא יקרא לתושבי השטחים דברי שירה ופיוט. אם כך, אולי ימצא מישהו אחר שיציע עצמו להשלטת סדר בשלוש שעות. איזו הפצצה קטנה מן האוויר. כבר אין מדברים על פתרון מעשי למצב. אלא נוצרה תחרות של "רעיונות". כלבים, זרוע יותר קשה, זמן פעולה יותר קצר. פתרונות אינסטנט לבעיה שנוצרה במשך עשרות שנים, ולא תסתיים מחר.

בתוך כל המהומה הזאת, אנו לומדים שצה"ל עוד לא הצליח לגלות את החיילים שהתעללו בערבי, לפני כמעט חודש ימים. הם השיבו אותו על מכסה הג'יפ שלהם, והמשיכו להתקדם. התמונה הזאת צולמה והופצה בחו"ל. התמונה הזכירה, מן הסתם, סצנות ידועות בסרטי־קולנוע, על שוד ואלימות. השודדים תופסים פקידה צעירה בבנק, שודד מחזיק בה חזק, כשהוא לוחץ אל גבה את קנה אקדחו, מוליך אותה לפניו, ואינו צריך להסביר: אם תפתחו באש, היא תיפגע ראשונה. אסוציאציה קשה לכל מי שרואה תמונות כאלו, מן המציאות או על מסך הקולנוע.

בכל האנדרלמוסיה השוררת בנושא הטיפול במתפרעים ובתושבים, בולטות שתי עובדות: א) לצה"ל לא היה "תיק" מוכן למקרה כזה. ב) לשרות התעסוקה אין "תיק" למקרה של היעדרות ממושכת של פועלים מן השטחים. למזלו של שרות התעסוקה, היעדרות לא נמשכה יתר על המידה. אחרת, היו נקלעים מוסדות (כגון בתי חולים), מפעל המיזיירים ליצוא, וענפי משק אחרים, למצב מביך.

לצה"ל תיקים מוכנים בגנזיותיו למצבים שונים. אפילו תיק "חבצלת", לעריכת לחיות לאח"מים. וגם אותו מעדכנים, פעם בפעם, על פי הלקחים והשינויים.

ההתלקחות בשטחים לא היתה אסון־טבע בלתי צפוי. במשך שנים פורסמו באמצעי התקשורת תסריטים וכתבות על מצב שבו השטחים יתלקחו, יחלו מהומות ועובדים לא יבואו לעבוד בישראל. אפילו כתבו על כך שאולי, יום אחד, יורה אש"ף, באיומים, לבל יבוא עובד אחד מן השטחים לעבודתו בישראל. שרים ומנכ"לים התראיינו בנושא זה בנפש חפצה. אך לא ירדה הוראה להכין תיק־עבודה למצב כזה. תיק, שבו ייקבעו עדיפויות. איזה ענף יקבל ראשון את המעט שאפשר לקבל. אם ליבא מחו"ל. איזה ענף יהיה אחרון. רוצים כלים במסעדות יכולה להיעשות על־ידי בני המשפחה, או תלמידי תיכון, כתלמוד. אבל. מפעלים שחשוב שמוצריהם יגיעו ליעדיהם במועד ובזמן, אלה אינם יכולים להמתין לאילתורים ולתזוזי המזל. לא היה פתרון מעשי. החלו לדבר על יבוא פועלים מחו"ל. בערך כמו על יבוא סיגריות מחו"ל, כאשר החלה שביתת "דובק". לא הביאו פועלים, לא הביאו סיגריות, אבל התראיינו הרבה.

כך גם בעניין העיקרי: השלטת הסדר בשטחים. גם אם ישליטו סדר עכשיו, במחיר הנזקים הכבדים לדמותה של ישראל בעולם, מצד אחד, והמבוכה הגלויה של הפיקוד הבכיר, לעיני כל — גם אז יהיה זה פתרון ארעי. ידמסו את הפתיל, לא יסלקו את הפצצה עצמה. במועד אחר, בנסיבות אחרות, מישהו ישוב ויקרב את הגפרור אל אותו פתיל עצמו.

האפשרות שתהיה התפרעות גדולה, התקוממות או "התנערות" — נניח לסמנטיקה — לא, היתה דמיונית. ולמרות זאת, נתפס צה"ל לא־מוכן. במחסניו אפילו לא היו כלים פשוטים, לפיזור הפגנות ומתפרעים. כמעט חודש לאחר שהחלו המהומות, החלו להזמין אלות, קליעי־גומי, גז מדמיע שאינו מנוטרל בהרחת בצל. ועוד.

שר המשטרה, הרבה לאחר החלו המהומות, מתחנן באוזני הממשלה, שיפשירו 600 תקנים שהוקפאו במשטרה. כדי שתוכל המשטרה להקים עוד יחידות, שיאומנו במיוחד לפיזור הפגנות ולוחמה במתפרעים. לא מקשיבים לדבריה. זה יעלה בממון, ופקידים באוצר. המתחרים קתה בשופטי בית המשפט העליון בניהול המדינה, אומרים "לא". הכל על הכסף. איש אינו נותן דעתו על כך שהנזקים לתיירות כתוצאה מן המהומות המתמשכות גדולים מן העלות של יחידות כאלו. מה גם, שהן ישחררו חלק מכוחות צה"ל, שאינם מאומנים ואינם מיומנים למלאכה כפויה זאת.

לצה"ל יש מסורת של מינוי חירום, כאשר יש מצב חירום. אלופים ותת־אלופים עוזבים את משרדם ועומדים בראש עוצבות וגזרות. הפעם, עברו שש שבועות עד שהוחלט, בימים אלה ממש, להציב תת־אלופים בראש גזרות: בשבועות הראשונים היו קצינים זוטרים־יחסית עומדים בראש כוחות קטנים, לכיבוי תבערות גדולות.

פעמים רבות מדי נמצא צה"ל כשהוא "מופתע". בסופו של דבר, ישתלט על המצב. במחיר־יקרה כבד, ולאחר שימרטו עצבים רבים. צה"ל של היום מזכיר לי, מכמה בחינות, את קבוצת הכדורסל של מכבי תל־אביב. פעם, לפני שנים לא רבות, אפשר היה להתפעל מן הדרך שבה היא מנצחת את יריבותיה. היום, גם כשהיא מנצחת, אתה חש שמרטו ומתחו את עצביך עד הום. וגם הרושם אינו מלהיב. בכדורסל, כמו בצבא, פעם, לפני פחות מעשר שנים, עוד היו מכוניות צופרות לאחר נצחון של מכבי. והנהגים הדביקו סטיקרים בנוסח "כל הכבוד לצה"ל" על פגושי מכוניותיהם. לאחר מיבצע מבריק או נועז.

היום, בבטחון כמו בכדורסל, נראה לך שמישהו תלה שלט "נגורר". אבל, מדוע ניגרר להשוואות לכדורסל, אם המצב בצה"ל מדבר בעד עצמו? לא מהיום. לא מלבנון. לפני כן. וזה מה שמהלך קדרות על רבים. האפרוריות הקודרת הזאת. כי כל אדם קרוב, קודם כל, לעצמו. הוא חושש, שאם אלה פני הדברים כאשר אין מלחמה, מה יהיו פני הדברים במלחמה.

אני שומע הרבה את החששות הללו. בעת האחרונה. ובמיוחד מפי צעירים.

קיבוץ 88 / אלי אלעד

דרוש סנדלר

יעקב, הסנדלר השכיר של קיבוץ עין המפרץ, סיים לא מכבר את עבודתו במשק הוותיק, בשל סיבות בריאות. פרישתו יצרה לאנשי עין המפרץ בעיה אמיתית. מבין משיגים סנדלר חדש, מקצוע ההולך ועובר מהעולם. במהלך "מסע" החיפושים התבררו לאנשי המפרץ עובדות חיים נוספות, כמו זו, שקיבוצים אחרים בסביבתם השכילו מהם לראות את הנולד ודאגו להכשיר סנדלר מבין חבריהם, ולכן אינם נזקקים לסנדלר חוץ. החברה בתיה ר, הנושאת בעין המפרץ באחריות לענייני הסנדלרייה וגם משמשת מטפלת של המתנדבים, נרתמה לטיפול בבעיה. מקצת רשמיה והתרשמויותיה מובאים בעלון הקיבוץ.

מקצוע הסנדלרות אינו נלמד בשום מקום בצורה מסודרת. המיומנות עוברת בירושה מאב לבן. זה מקצוע שהולך ופוחת ועובר מן העולם. רוב הסנדלרים שבנמצא, מבוגרים. רובם באו ממזרח אירופה וקיימת עמם בעיה של שפה, דבר שמקשה על התקשורת עמם. מבלי להתעמק בשיחות הגות והשקפת עולם, אפילו על סעיפי חוזה עבודה והסכמי העסקתם בעין המפרץ — קשה היה לסגור עניין, דיווחה בתיה לחברי קיבוצה. בעין המפרץ הוחליטו לכן לחפש סנדלר במשרה חלקית, לתיקונים בלבד. אולם לך תמצא אדם, לא מבוגר מדי, שיהיה מוכן לחצי משרה. לכן במקביל חיפשו "להשתדך" בסביבה הקרובה. מבאל־טלפון מהיר הבהיר לקברניטי עין המפרץ עובדת חיים מוצקה אם גם מזוזה: בקיבוצים שאליהם פנו יש סנדלר חבר ואין שום אפשרות ל"חותנה" אתם.

כאשר אין מוצאים בכלל סנדלר, היכן מחפשים, למי פונים, במי נעזרים? כאן נעזרה בתיה בסנדלר הפורש — היכרות אישית של קולגות — וגם ב"משכיר", במחיר הגעלה. בתוך כך למדו שמצוקה כזו היא נחלת קיבוצים נוספים, וכי אחד מתפקידיו של רכז הקניות בקיבוצי מצוקת־הסנדלרים הוא לקחת פעם בשבוע את כל הנעליים לעיירה לתיקון ולהחזירן מתוקנות.

החיפושים אחר סנדלר לא הניבו בעין המפרץ תור מתדפקים על שערי המשק. בתיה גם לא נזקקה למיין את הקופצים הרבים על המשרה. הסנדלר שהומלץ על־ידי יעקב רצה לעבוד במשרה מלאה. בלית ברירה הושג הסדר — יום בשבוע, ביום ו'. הנעליים המובאות לתיקון סווגו על־פי סדר עדיפויות: נעלי עבודה, צרכי בריאות, ילדים ולאחריהם כל השאר: נעלי שבת, תיקים, מזוודות וכיו"ב. החברים התבקשו להיאזר בסבלנות ולזכור כי המדובר בסנדלר חדש והמומים חדשים.

דפנה: לא פורצים את מעגל ה־400

קיבוץ דפנה בגליל העליון, הנמנה עם ראשוני היישובים באזור זה של צפון עמק החולה שעלו למקום במסגרת הקמת "מצודות אוסישקין", שומר על גודלו כבר יותר מ־20 שנה ולא עולה בידו לפרוץ את מעגל 400 החברים במשק. במסגרת סיכומי השנה שחלפה שנעשו בדפנה מציין חבר המשק אשר על הסטטיסטיקה, יוסף בן יעקב, כי אמנם השנה שחלפה היתה קצת יותר פעילה, נרשמו בדביט והקרדיט יותר נכנסים ויוצאים, אבל בסיכומו של דבר לא היו שינויים מהותיים. החידוש היחיד, אולי, הוא שנקבע חבר מיוחד, שעבודתו הבלעדית קליטת אנשים מהחוץ.

תופעה שחוזרת בשנים האחרונות בדפנה היא עזיבת אקדמאים את הקיבוץ. ב"עלי דפנה" מציין בן יעקב כי עזבו פסיכולוגים, דוקטורים, כלכלנים, מהנדסים ואחרים. יתכן שהחברים האלה שעושים שנים רבות בין כתלי האוניברסיטה והמעבדות המחקר בארץ ובחו"ל, בחזרם הביתה לכפר הקטן על הגבול הצפון אינם מוצאים את מקומם. המקום צר להם והם קמים והולכים. ואולי, שואל בן יעקב, החברה שלנו לא התאימה עצמה די הצורך שיוכלו לחיות בתוכה אנשים בעלי תואר אקדמי ואנשי מחקר?

בעייה שנייה שנראית מדאיגה מאוד היא הדור השלישי. באסיפות האחרונות, סוכם להקים חוגים וסדנאות על בעיות החברה והמשק. ראשונה צריך להעלות לדיון את הנושא של הדור השלישי ששורשיו רדודים ורופפים מאוד. יש לקיים רב־שיח רציני עם בני הדור הזה ולשאול אותם איזה קיבוץ הם רוצים, אם בכלל. מה צריך לעשות כדי שימשיכו בדרכי האבות והסבים. הן הגענו לפרדוקס שצריך להצטדק ולתת הסברים למי שנשאר בבית ולא יצא לשנות התנסות או שוטטות ברחבי תבל.

שדות ים: כיצד לצאת מהבוץ

לאסיפת החברים שנערכה לא מכבר בקיבוץ שדות ים ודנה במצב הכלכלי־כספי הקשה, הגיעו חברים רבים ודומה שהדבר מצביע על התעוררות ציבורית ותבונות להבין ולראות את המצב לאשורו. בסקירה שנמסרה צוין כי מעבר לחוב הכספי הכבד, מערכת הייצור המקומית אינה מייצרת כיום את המקסימום שהיא מסוגלת לו, והמוד לא פתוח: ההכנסות אינן מכסות את ההוצאות.

באסיפה צוין כי במשק הגיעו להכרה שיש חשיבות רבה למרע את הציבור המקומי במה שקורה. הדבר ייעשה באסיפות ובפורומים נוספים. עוד נאמר, כי החלטות על קיצוץ בשירותים ובתקציב האישי לא יועילו. צריך לטפל ב"כסף הגדול", וזה מונח במפעלי התעשייה המקומיים: ב"שיש" ובמרצפייה.

העסק שם לא עובד כמו שצריך — נאמר. יש לשנות דברים ולטפל בבעיות לעומק. די בדיבורים, צריך להתחיל לעשות. חבר אחר ציין כי הבעיה אינה פילוסופית. הגענו לשלב של פשיטת רגל. צריך להתייעל ולעבוד יותר. במקביל חשוב להעלות את המורל החברתי, ליזום פעילות תרבותית ולהחזיר לעצמנו את הכבוד העצמי.

התבטאויות נוספות, כפי שהן מובאות בעלון המקומי: הסרה הידברות בין החברים במקום העבודה ובין הפונקציונרים לאחרים. בימים משבר אלה על המזכירות לקבוע סדרי עדיפויות לייצור הכנסה: להחליט ולבצע, ופחות להתחשב ברצון החבר. הציבור מוכן ומחכה, רק צריך להגיד לו מה. עלו גם הצעות מעשיות לבדיקה כמו: מכירת נכסים, הכנסת שותפים, הוספת שכירים, הוספת שעת עבודה לחברים, יותר עבודה — יותר תמורה, לצאת בקריאה לכל מבקשי החופש והמתלבטים להיאזר בסבלנות. ועוד.

בעקבות האסיפה גובשו בשדות ים הצעות לפעולה במטרה להביא להגדלת הייצור בכל המפעלים. ההצעה, שגובשה במזכירות המשק ואושרה באותה האסיפה האחרונה, מדברת על פעולה הדרגתית שכבר החל, להגדלת התפוקה באמצעי הייצור המקומיים שאינם מנוצלים כראוי. על־פי התחשיב שהוצג, מדובר בתוספת הכנסה של 400 אלף שקל בחודש שתנבע מהארכת שעות עבודת המכונות במפעלים השונים. הוספת שעת עבודה יומית של החברים ושלוש שעות עבודה בשבוע לחברות עם ילדים וחברים מתבגרים. ילדי חטיבת הביניים יתרמו גם הם שעות עבודה והחיילים הוזמנו להטות שכם בזמן חופשותיהם. הישגי התוכנית, שכבר הוחל במימושה, ייבחנו לאחר שלושה חודשים.

אדווה אנטישמית קלה, גל אנטי־ישראלי מודגש

מאת הנרייטה בועז

ההולנדים כועסים על הפגיעה בתדמיתם בגלל הדיווחים, המוגזמים לדעתם, על גל אנטישמיות סביב פרשת פאסבינדר

אמסטרדאם

בהולנד אומרים שהיחסים בין הולנד לישראל ניזוקו בצורה רצינית. אך הסיבה לנזק זה אינה זו העולה, מן הסתם, בדעתם של קוראים ישראליים. אנשים רבים מודאגים לא בגלל הנזק לתדמיתה של ישראל בהולנד, לנוכח הזרם המתמיד של צילומי טלוויזיה על התנהגותם של חיילים ישראליים בעזה ובגדה המערבית, אלא בגלל תדמיתה של הולנד בעיתונות הישראלית, ובעיקר ב"הארץ". לדעתם תיארה כותבת שורות אלה בצורה מוטעה את מצב האנטישמיות בהולנד כיום, בקשר לפרשת מחזהו של פאסבינדר.

לפני שאבוא לנושא ביתר פירוט ברצוני לסקור את הדרך שבה מתוארת ישראל באמצעי התקשורת ההולנדיים על רקע התסיסה בשטחים. לא חולף כמעט יום שאמצעי התקשורת אינם עוסקים ולו בקצרה בהתנהגות הישראלים בשטחים הכבושים, ואין כמעט יום שהעיתונים לא יכתבו על כך בעמודיהם הראשונים, לא אחת בלוויית תצלום של חיילים ישראליים הפועלים נגד נערים או נשים פלשתינאים. הוא הדין בשידורי החדשות ברשתות הטלוויזיה השונות, בכתבות השבועונים ובדברי הפרשנות האירופיאליים הביקורתיים בעיתונים שונים.

כך איפוא קיבל בשבועות האחרונים הציבור ההולנדי מידע רב על נושאים ואירועים שונים, החל מהפעלת חוקי החירום בישראל על פלשתינאים, עבור לתנאים הקשים שבהם מחזיקים במחנות המעצר נערים פלשתינאים, גירושם המתוכנן (או עדיין לא הוצא לפועל) של פלשתינאים, העוצר, הפצצת מחנות פליטים פלשתינאיים בדרום לבנון שבה נהרגו רבים, ביקורתו של דיוויד מאלור שהוקרנה בטלוויזיה מספר פעמים, וכלה בקריאתו של חנא סניורה ושל פלשתינאים אחרים למרי לא אלים והפרעת פלשתינאים צעירים והתעללות בהם בידי חיילים ישראליים. וזה רק על קצה המזלג.

ישראל והשטחים במשדרי הטלוויזיה

הטלוויזיה גם מקרינה סרטים תיעודיים רבים ומקיימת דיונים בנושא. אגביל עצמי לתיאור כמה מהם. תוכנית הטלוויזיה השבועית ביום ראשון "זה קפיטול", שבה דנים ארבעה מומחים בנושא מסוים, עסקה ב־10 בינואר בישראל והשטחים הכבושים. במסגרת השתתפו באותו דיון הסופר פרידברג, אוהד ורות זה שנים רבות; פרופסור אי. ליפשיץ, פרופסור יהודי למדעי המדינה באוניברסיטת כרונינגן ורעיתו סוציאליסטית; צעיר שאת שמו שמעתי כעת בראשונה ושאיני יודעת עליו דבר — הוא סיים כעת את לימודיו במדעי המדינה והוא אוהד של שלום־עכשיו; ולילה גאפאר, בת לאם הולנדית ואב פלשתינאי שהגיעה להולנד כילדה לפני 20 שנה. היא בעלת אזרחות הולנדית ופעילה בהתאחדות הפלשתינאים בהולנד.

התרשמתי במיוחד מפרידברג, שהיה מאופק מאוד והסביר בבהירות את ההבדלים בין "דמוקרטיה" (הגליל) ו"ביירוש". אך למחרת היום פורסם בעיתון "האט פארול" ראיון ארוך רק עם ליילה ג'אפאר. היא חזרה והדגישה שהמרד הפלשתינאי הנוכחי הוא מעשה של יואש, כי הכיבוש הישראלי בשום פנים אינו אנושי, שמטרה של ישראל מהשמדתה בידי מדינה פלשתינית הוא אווילי, שכן ישראל היא המעצמה הצבאית הרביעית בעולם.

בערב ה־10 בינואר שידרה תוכנית האקטואליה "מאחורי החדשות" של רשת הטלוויזיה של מפלגת העבודה ההולנדית, כתבה של כתב מיוחד, יאן ואן לאגאן, שביקר אצל משפחה פלשתינית בקאלנדיה. הקומה העליונה בביתה של משפחה זו פוצצה בידי הישראלים לפני שנה וחצי מכיוון שאחד הבנים נעצר באשמת פעילות חתרנית. המשפחה כולה, המונה 24 איש, חיה כעת בצפיפות גדולה הטב הבית באוהל כאשר שרו הילדים הצעירים "אנחנו יוצאים לרחובות".

אך רוזנטל, הכתב הישראלי של העיתון היומי "דה פולקסקראנט" ושל רשת השידור אן־ארא, דיווח על ביקורו ברמאללה יחד עם צוות טלוויזיה שלבסוף נאסר עליו לצלם. צוות טלוויזיה אחר שהה ברצועת עזה והסרט שצולם הוצג בתוכנית האקטואליה "עבודמיק" ב־12 בינואר באן־ארא. לסרט בן 15 הדקות הקדים העורך את המלים: "ישראל מנסה להסתיר את זעם העם הפלשתינאי מפני העולם מבחוץ. הכובש שמו של הצבא הטוב ביותר בעולם. חיילים ישראליים הורגים פלשתינאים בשטחים הכבושים כדי לשמור על שליטתם בהם".

פחות מדאיג מכפי שסברנו

לעומת זאת נמתחה עלי ביקורת קשה בכמה עיתונים על שכתבתי ב"הארץ", כי את הולנד שוטף "גל של אנטישמיות" בגלל האירועים סביב מחזהו של פאסבינדר. אמצעי התקשורת בהולנד אינם נוהגים לקרוא את "הארץ". אך הכתב של "הנדלסבלאד" בישראל, סלומון בר־מאן, הזכיר זאת באחד ממאמריו והוסיף כי אנשים רבים בישראל התייחסו לדיווח זה באי־אמון. הביקורת החריפה ביותר באה מצד הנאסה רובינשטיין בטור השבועי שלה בשבועון "ניו יודי ניוארלאנד". שבו היא כותבת בשם העט תמר. הטור פתח במלים הבאות: "זה תעמולה האנטי־הולנדית שמפיצה הנרייטה בועז בישראל היא, בעיקרון, מסוכנת מאוד", ובהמשך היא מציינת, לאחר שהיא מכחישה קיום גל של אנטישמיות או תחייה אנטישמית בהולנד: "לו הייתי השגריר ההולנדי בישראל, הייתי כותבת מכתב לעורך הראשי של "הארץ".

איני מכחישה שבכללות הכל "גל האנטישמיות" התגלה כחזק הרבה פחות מכפי שיהודים רבים וגם אחרים חשבו. נוסף לכך, כפי שכבר ידוע, חטיפתו של השחקן ג'יל קרואזה שהצטיירה כשיאו של גל זה, התגלתה כמבוימת בידיו עצמו. הוריו של קרואזה, אגב, היו שניהם שחקנים ובני שחקנים, אמו, לאן הארסטראטה, שאינה יהודייה (אביו הוא היהודי), הצטרפה בתקופת הכיבוש הגרמני לשורות המפלגה הנאצית ההולנדית והשתתפה בקברט רדיו אנטישמי ידוע לשימצה. אכן, רקע מורכב מאוד.

אך גם אם נודה שהאנטישמיות בהולנד כיום כלל אינה מדאיגה כפי שאני ורבים אחרים סברנו לפני חודש, נראה כי אין הצדקה והיגיון למסקנת מאמר המערכת של העיתון "האט פארול" לאחר חשיפת פרשת קרואזה: "באקט הבכייני שלו גרם קרואזה נזק חמור להולנד ולקהילה היהודית שלה (...) אך היה גם צד חיובי לפרשה — הכל היו מסוגלים לראות שמחזהו של פאסבינדר אינו מקדם אנטישמיות. הופרכו גם הדיווחים של תחייתה של אנטישמיות בהולנד".

בסיכום: אולי קיימת מעט מאוד אנטישמיות בהולנד כיום. וכמובן אין לזהות אנטי־ישראליות ואנטי־ציונות עם אנטישמיות. אך אפילו קדוש יכול היה ליהפך לאנטי־ישראלי ואולי אפילו לאנטישמי בעקבות הפרסומים באמצעי התקשורת ההולנדיים על ישראל.

רצח פאלמה: עדיין מגששים

מאת סטיב לור

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

אחת הדעות היא שהרצח לא יפוענח לעולם. העקבות והרמזים עד עתה — קלושים

שטוקהולם

הציד בן 22 החודשים אחר רוצחו של ראש ממשלת שוודיה, אולוף פאלמה, היה לעבודה יום־יומית שיגרתית. הקודחתנות של 24 שעות ביממה פינתה את מקומה לשעות עבודה רגילות. 60 אנשי משטרה מוסיפים לעסוק בפרשה, לעומת שיא של 300 בחודשים הראשונים לאחר שנורה פאלמה למוות ב־28 בפברואר 1986. הנס הולמר, מפקד משטרת שטוקהולם, שהירבה בהשמעת הכרזות בנושא, הוחלף בתפקידו כממונה על החקירה באיש מינהלה שקט הבורח מפרסום, אולף קארלסון, פקיד בכיר בהנהלת המשטרה הלאומית השוודית.

בעוד שקצבה של החקירה וסגנונה השתנו, הרי זה כמעט השינוי היחיד. זו עדיין חקירה העומדת בעיקר על תיאוריות, לא על עדות מוצקה. החקירה חייבת להתמודד מדי יום עם עובדה קודרת מתסכלת אחת: לאחר מאות אלפי שעות עבודה ובהוצאה של מיליוני דולרים, אין שום סימן לכך שמשטרת שוודיה קרובה לגילוי זהותו של רוצח פאלמה או לגילוי השאלה מדוע נרצח יותר מכפי שהיתה בלילה שבו נרצח במרכז שטוקהולם.

באחרונה חולל סערה ראש ועדת עורכי דין בלתי תלויה, שמסרה בדצמבר דו"ח ביקורתי מאוד על חקירת המשטרה בניצוחו של הולמר, כאשר אמר לשבועון שוודי כי לדעתו רצח פאלמה לא יפוענח לעולם. דבריו, אלה נגעו בעצב חשוף בחברה השוודית. בעיקר משום שפקיד מכובד הביע בפומבי דעה, שיותר ויותר שוודים מכירים באמיתותה אך מהססים לקבלה. קארלסון המסכים להתראיין רק לעתים רחוקות, שומר על אופטימיות עקשנית. "אנחנו עדיין מקווים להצליח בפתרון הפרשה", אמר. "אנחנו עובדים קשה מאוד עם משאבים כה רבים, עד כי אנו חייבים להשיג התקדמות". הוא נרכן קדימה להדגשת דבריו והוסיף: "אנחנו חייבים להגיע לתוצאה כלשהי".

החשודים שוחררו במהירות

משטרת שוודיה אספה קרוב ל־40 אלף מסמכים שכל אחד מהם מכיל רסיס־מידע על הפרשה, ביניהם הצהרות של עדים ומודיעים, סיכומי ידיעות סודיות שהתקבלו ודיווחים על אנשים או קבוצות העלולים להיות חשודים — למעשה, כל מידע שיש בו ערך פוטנציאלי לחשיפת המסתורין. עם זאת, הפרשה סבלה ממחסור כרוני ברמזים ועקבות מועילים. להוציא את שני הכדורים שנורו על פאלמה ואשתו ליזבט ושנמצאו כמה ימים אחר־כך סמוך לערימת שלג על־ידי עובר ושב, יש רק עדות זעומה שאפשר לבנות סביבה טיעון. כך, איפוא, הושתתה מלכתחילה החקירה על תיאוריות.

תחת שרביטו של הולמר, הובילו התיאוריות למעצרם של סודה שוודי ימני קיצוני מהר ושל כורדים שמאליים מאירך. אך בשני המקרים שוחררו החשודים במהירות ובצורה מביכה על־ידי פרקליטות המדינה, שאמרה כי אין שום עדות ממשית נגדם. הולמר סולק מהחקירה זמן קצר לאחר ה־20 בינואר 1987, כאשר נעצרו 20 גולים כורדים ושלושה מהם הואשמו ב"חשד כי סייעו לרצח אולוף פאלמה". פרקליט המדינה הורה על שחרור הכורדים מאוחר יותר באותו יום עצמו, באומרו שאין שום נימוק ממשי למעצרם.

פרס גבוה יותר

היו תיאוריות אחרות. אחת שהעלה חבר פרלמנט שוודי מהמפלגה הקומוניסטית הפדרדוסית, היתה שהסי־איי־איי עמד מאחורי הרצח, גישה שאומצה על־ידי משדר תיעודי של הטלוויזיה הסובייטית. על־פי תיאוריה אחרת, באו רוצחיו של פאלמה מהמזרח התיכון, בגלל החלטתו לחסום מכירות נשק לאיראן.

קארלסון מדבר גם הוא על חקירתו במונחים של תיאוריות וכיוונים. "יש כעשר תיאוריות די מעניינות שאנו מטפלים בהן עכשיו", אמר, אך סירב לפרט.

נראה שרצח מסיבות פוליטיות נחשב עדיין אפשרות רצינית. באוקטובר העלתה הממשלה את הפרס על מידע שיוביל לפענוח הפרשה פי עשרה, ל־50 מיליון קרונות שוודיות, או 8.5 מיליוני דולר. קארלסון אמר כי ההחלטה להעלות את דמי הפרס היתה מאמץ לנסות לחלץ מידע ממה שיכולה להיות "קבוצה סגורה, במשמעות הישג". "אנחנו מקווים שנוכל לקנות אפילו את האדם הנאמן ביותר אם המחיר גבוה די", אמר קארלסון. הפרס שהוגבה, ציין, הביא "כיוונים וידיעות חדשים" אך "עדיין לא פריצת־דרך".

נבדקים, גם קשרים בינלאומיים אפשריים לפרשה. קארלסון אמר כי שני חוקרים שוודיים יצאו פעמים לארצות הברית כדי לבדוק עקבות מיוחדים. לדברי אדם המתמצא בפרטי החקירה, מטרת אחד המסעות לחקור אסיר בבית כלא בקליפורניה, שאמר כי בידיו מידע שרצח פאלמה תוכנן על־ידי ארגון בינלאומי ימני האנטי־קומוניסטי ובוצע בידי שוודים.

שוד ההגרלות הגדול

מאת דן טברסקי

מתקנים מתוחכמים איפשרו לשלוט בסיבוב הגלגלים ולהטות את התוצאות במהלך ההגרלות של מפעל הפיס התאילנדי

באנגקוק

הכל התחיל בחודש ספטמבר, כאשר באחת ההגרלות של מפעל הפיס התאילנדי, השייך למשרד האוצר, ראו לפתע הנוכחים באולם שהגלגלים שעליהם מצוירים המספרים פועלים שלא כשורה. הם נעצרו במספר 8. הדבר עורר פרץ של קריאות בוז, בעיקר משום שדברים כאלה כבר קרו בעבר והגלגלים לא נעצרו על מספר שלם אלא בין שני מספרים.

בעקבות המקרה הזה פנה חבר פרלמנט מן האופוזיציה בתביעה דחופה אל יושב ראש בית הנבחרים לערוך חקירה באי־הסדרים בעת ההגרלה. לטענתו, התחילו אנשים לחשוד שהמספרים העולים בגורל נקבעים על־ידי פקידים משחיתים ולא בכוח המזל העיוור. הוא טען כי הדבר מהווה עיוות משווע לגבי קוני הכרטיסים הרבים ועלול להביא לתוהו ובוהו כללי בכל מערכת ההגרלות. מנהל מחלקת ההגרלות טען, שמקרים כאלה קורים לעתים תכופות בעת ההגרלות, ושהשיטה היא טובה והוגנת. הוא הכחיש את הטענה שמישהו טיפל בגלגלים ושהמספרים נקבעו לפי רצון המפעילים.

גם מוכר כרטיסי הגרלה פנה לבית המשפט בתביעה להעניק לו את הפרס הראשון, בטענה שהכרטיס שברשותו היה זוכה אילולא נעצר אחד מגלגלי ההגרלה בין המספרים 7 ו־2, ולפי התקנון הכה האחראי על ההגרלה בפטיש על הגלגל, כדי להפיק מספר ברור אחד — 7. אילו אושר המספר הזה, היה התובע זוכה בפרס הראשון. אבל אחר כך ביטל האחראי את כל המספר בן שבע הספרות, באופן בלתי חוקי לטענת התובע.

בעזרת גלי רדיו

בעקבות שיטור של חבר הפרלמנט ובעקבות התביעה המשפטית נערכה חקירה במשרד האוצר והתגלה שכמה אנשים נכנסו לחדר שבו נשמרו גלגלי ההגרלה והכניסו לתוכם מתקנים מכניים הניתנים לשליטה על־ידי גלי רדיו, וכך יכלו לקבוע את מספריהם של הפרסים הראשונים. (הפרס הראשון בהגרלה הוא מיליון באט וחצי — כ־60 אלף דולר). ועדת החקירה מסרה את כל הגלגלים והציוד שנתגלה עליהם לידי המשטרה, וכן השעתה מתפקידם עשרים ושלושה פקידים שהיו חשודים במעורבות בפרשה. ביניהם פקידים בדרג בכיר. המשטרה מינתה צוות חקירה בן עשרים איש, בראשותו של קצין בכיר בדרגת קולונל, לטפל בפרשה.

בחקירה המשטרתית התגלה שהמתקנים שהוכנסו היו מתוחכמים ביותר ואיפשרו למתקיניהם לשלוט בסיבוב הגלגלים ולקבוע את המספרים הרצויים להם. כן נתגלה, שבטיפול בגלגלים היו מעורבים אנשים ממשרד האוצר וכן כמה אנשים מחוץ למשרד האוצר, שכפי הנראה קנו כרטיסי הגרלה ומסרו ליותר החשודים אילו מספרים דרושים להם כדי לזכות בפרס הראשון או בשאר הפרסים הגדולים יחסית (כאלפיים דולר כל אחד).

מן החקירה עלה, שהחדר שבו נערכה ההגרלה היה סמוך לחדר אחר, שבו נשמרו כמה מתקנים מכניים ואלקטרוניים. כן עלה, שהמתקנים אשר נמצאו בתוך גלגלי ההגרלה ניתנו לכיוון בעזרת משדר רדיו, ויכלו לעצור את סיבוב הגלגל לפי אות השידור. המתקנים הללו לא נראו לעיני הצופים בהגרלה וגם לא לעיני המפעילים, משום שהגלגלים היו אטומים לחלוטין. רק בשל רשלנות כלשהי של מפעילי מכשירי הרדיו, או בשל קלקול שחל במנגנון העצירה של הגלגלים, אירעו אותן התקלות בפעולתם שהעלו את החשדות הראשונים.

כתוצאה מן החקירה פוטר מנהל משרד ההגרלות הממשלתי, בגין התרשלות במילוי תפקידו ומעורבות אפשרית בפרשה, ויותר מעשרים פקידים אחרים באותו משרד הושעו עד למשפטם. תוצאה אחרת של החקירה היתה ניסיון להכניס גלגלים חדשים ומשופרים לשירות ההגרלה. גלגלים שקופים שאי אפשר לעצור את מהלכם בעזרת גלי רדיו או מגנטים ואשר תוכנם נראה לעיני כל. אבל למרבה הצרה לא עמדו הגלגלים החדשים במשימה שהוטלה עליהם וגם בהם נתגלו שיבושים, ומחלקת ההגרלות נאלצה להכניס בהם שינויים ושיפורים.

עושר עצום

לפי כל המסמכים והעדויות שנאספו ואשר התפרסמו בהרחבה בעיתונות המקומית, היה זה מקרה של שוד שיטתי לאורך זמן של כספי ההגרלות. אם נביא בחשבון שההגרלות בתאילנד נערכות אחת לשבועיים ושמקרי ההגרלות המזויפות נמשכו חודשים אחדים, נוכל להגיע למסקנה שסכומים בסדר־גודל של עשרות מיליוני באט חולקו שלא כדין לאנשים שזכו בהם באורח בלתי הוגן. מכיוון שהשכר הממוצע בתאילנד הוא בסביבות 500 באט לחודש, ניתן להבין איזה עושר עצום נפל בחלקם של אותם אנשים.

כל הדברים הללו לא הגבירו כמובן את אמון הציבור בהגרלות, ומחלקת ההגרלות הממשלתית מוסרת על ירידה גדולה למדי במספר קוני כרטיסי הגרלה. מהמרים גדולים שנהגו לקנות מאות כרטיסים בכל פעם הפסיקו לקנות אותם כליל. גם הציבור הרחב קונה מספר קטן יותר של כרטיסים. אנשים מרבים עתה לקנות חמישית הכרטיס (כרטיס ההגרלה בתאילנד מחולק לחמישה חלקים שניתן לקנותם בנפרד, ולשלם אותו המספר) וממעיטים לקנות כרטיסים שלמים או זוגות של חמישיות, שהיו הקנייה הפופולארית ביותר. כן נאלצה המועצה למנות כמה אישי ציבור שיהיו נוכחים בעת ההגרלות ויפקחו עליהן.

עד כה לא נתפרסם, וכפי הנראה לא ייוודע גם בעתיד הקרוב, מי הזוכים הגדולים בהגרלות האלה ומה היו קשריהם המדויקים עם פקידים בכירים במשרד האוצר, שמחלקת ההגרלות נמצאת בשליטתו. אבל במדינה שבה המפקד העליון של המשטרה תובע משוטריו לחדול ממעשי שחיתות, שמאות מכוניות־יוקרה מוברחות לתוכה בסיוע פעיל של אנשי מכס בכירים, ושחבר בית הנבחרים שלה, מן האופוזיציה, טוען כי לשר בממשלה יש חשבון בבנק בסכום של מיליוני דולרים בחוץ לארץ, הכל אפשרי.

אתה מחפש סוכן בחו"ל?

יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.

דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020

למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

صورة عن الأصل

תרבות ללא רשיון

על חטא ועונשו

הרי לכם קטע תסריטים מקבילים:

בניעים לסיבוב המפורסם, כמה מאות מטרים לפני קבוץ אילת השחר, מעט צפונה מחצור הגלילית. הסיבוב הוא חד. ותיקף אחרי העיקול, מחכה לך ניידת החוק. נגעת בקו הלבן? אבוי! לא עזר להסביר שהסיבוב אינו סביר, הוריות לא מתאימות. תכנון הדרך לקוי. לא מועיל כשמסבירים שנסעו לאט, בזהירות. לא מסייע כאשר מבקשים התחשבות. כבביוזים ללובש המדים שפעם נוספת זה לא יקרה. מקבלים "דפורט", קנס, נקודות. הלך מצב הרוח. החיים קשוחים, והקשיחות, כשמשתפשפים בה הרבה, מגדלת יבלות. גם באופי.

יכול להיות אחרת. הנה:

נוסעים לגליל. כל הדרך היו בסדר. הנה — פאטלה נגעו בקו הלבן. השוטר עוצר אותך ומסביר — "הבט, אדוני, עברת עבירה. סיכנת את עצמך, את ילדיך האהובים, את הנוסע מולך. אבא. הזהר. הזהר מאד. היום הוא יפה, הגליל הוא יפה. אל תקלקל לעצמך את היופי" ההזהרות אתה ממשיך בטיול. המכונית מלאה חיוכים. השלג לבן — כשלג. האוכל טעים. האויר צח. אתה תזכור את האירוע לתמיד. "את זוכרת, חודה, שנסענו בחורף אשתקד? זוכרים את הסיבוב הזה? בדיוק פה זה היה הדבר. זוכרים את השוטר הנחמד? אך, הם חבר'ה, השוטרים האלה — אחה. אחה."

מה יהיה? ברור שהמצב העכשווי אינו משביע רצון. ברור שהעונשים הכבדים לא הביאו להפחתת התאונות. ברור שהעונש הכבד אינו הפתרון. אולי פרח הוורד יעיל יותר מהקוץ? אולי שקל מושקע בחינוך יעשה יותר מקניית עוד מכ"מ? אולי הגיע הזמן "לעשות חושבים". שהרי באמת אפשר גם אחרת. תנו צ'אנס לאנשי התרבות.

ג'ד קריין

הביטוח הולך על בטוח

מאת יהודית קנלר

בשקט ובצנעה התייקר ביטוח הרכב השנתי שלך בכ-250 עד 1,000 שקל. הכיצד? כאשר תבוא לחדש את הביטוח, תתבקש להשקיע סכומים אלה בהתקנת מערכות מיגון, בהתאם להנחיות של חברות הביטוח. אם תאמר שאינך מעוניין במיגון נוסף, משום שקנית רכב עם אמצעי מיגון של היצרן, יאמרו לך, כפי שאמר לנו יורם אפק, דובר קבוצת "הסנה": "מה שטוב נגד הגנבים האירופאים או האמריקאים, אינו מספיק נגד הגנבים שלנו!"

מחודש יוני-יולי בשנה שעברה, החלו חברות הביטוח להתנות חידושי ביטוח בהתקנת אבזרי אבטחה, לאחר שספגו הפסדים ממכת הגניבות שהגיעה, לטענתם, לשיא.

יש חברות ביטוח המנסות לדרוש כבר בתקופת הפוליסה הנוכחית, התקנת אמצעי מיגון ומאיימות בהפסקת הביטוח. זה לא חוקי, אבל זה קורה בשטח. "כאשר המבוטח רואה את האורח עייף וממילא אין לו הרבה שליטה על תנאי הביטוח, הוא נוטה לשלם", אמרה מבוטחת שפנה אליה סוכן של חברת "מנורה" בדרישה מסוג זה. אגב, גם על חוקיות ההתניה בעת חידוש הביטוח עדיין נטוש ויכוח משפטי, ויש אפילו התדיינות משפטית.

האזעקה הטורדנית

עניין התקנה של אמצעי מיגון, כמו מנעול הגה, אזעקה ומתג סודי, מעורר כמה שאלות. שאלה אחת מתייחסת לעצם נחיצותו של הביטוח. אם אני מגונן על רכשי ממילא, מדוע עלי לשלם בעד ביטוח? כידוע, כיום כמעט כל כלי הרכב מיוצרים עם נעילת הגה ובכלי-הרכב היקרים מותקן גם מנעול הגה. אף גם בכך לא די לחברות הביטוח. המיגון הנוסף שומט איפוא לכאורה את הצורך בביטוח נגד גניבות.

מצד שני, אין אמצעי מיגון שאין להתגבר עליהם. מי מאתנו אינו מכיר את התופעה המעצבנת של אזעקה המצפצפת במשך שעות, והשכנים, בעיקר בשעות הלילה, מטפסים על הקירות באין מושיע. עוברים ושבים ברחוב אדישים. הם כבר רגילים. במקרים רבים האזעקה מופעלת על-ידי בעל הרכב עצמו או על-ידי מישהו שעבר והתחכך במקרה במכונית. המשטרה אינה מתערבת. היחידים היודעים לנתק את האזעקה הם גנבי הרכב עצמם. הם גם היודעים להפעיל את המתג הסודי או לפצח מנעול רב-בריח הנועל את ההגה.

בשל אי-יעילותם של אמצעי-המיגון הנוספים, יש להניח כי זה רק עניין של זמן עד שחברות הביטוח יבקשו את החלפתם. שוב בהשקעה כספית, לדגמים משוכללים יותר, לאחר שהעיקרון עצמו כבר נקבע בשטח.

בעיה אחרת היא חוסר אחידות. בחברות שונות יש הנחיות שונות וקריטריונים שונים. סוכן ביטוח ירושלמי, העובד עם כמה חברות המתנות את חידוש הביטוח במיגון נוסף, סיפר כי הדבר נוגע למכוניות מועדות לגניבה, כמו סיטרואן, ב.מ.וו. ומרצדס מהשנים 85–87, שהגנבים נוהגים לפרקן בעזה. הוא סיפר כי למכוניות היקרות יותר אין מסתפקים במערכת אזעקה על הפתוחים בהשקעה של 80–150 שקל אלא תובעים מערכת אלקטרונית משוכללת בהשקעה של 1000 שקל. אם נביא בחשבון כי הביטוח של מרצדס עולה 2000 דולר לשנה, הרי ההשקעה הנדרשת לאזעקה בלבד שוממת את כדאיות הביטוח, הנעשה נטל כבד. הדבר נכון גם לסוגי רכב אחרים, שהפרמיה הממוצעת שלהם נעה בין 1200 ל-1600 שקל. ההשקעה הנוספת הנדרשת היא בסביבות 250–300 שקל (תמורת מערכת אזעקה ורב-בריח, למשל).

עוד דוגמאות: בחברת "הסנה" נדרשים בעלי סוגי הרכב המועדים לפורענות, כמו מרצדס, פוזו, וכלי רכב שמחירם יותר מ-30,000 דולר, לנתק על רכבם נעילה אוטומטית. ברכב שמחירו מעל ל-15,000 דולר יש המלצה להתקין רב בריח לידית ההילוכים ומתג סודי. בחברת "סהר" התביעות הן רק לגבי רכבים בשווי שמעל ל-100,000 דולר.

הגנבים חוגגים

מי שנזעק על הכרסום בכיסם של המבוטחים, לא היה המפקח על הביטוח, אלא המועצה הישראלית לצרכנות. לפני כחודש, פנתה המועצה למפקח על הביטוח בתלונה על הדרישות להודיע את תנאי הפוליסות בביטוח הרכב. לדעת המועצה, הדרישה למיגון נוסף מרוקנת מתוכן את ההגנה שאמור הביטוח להעניק לצרכן. יתר על כן, מי שיבקש להיות מבוטח רק נגד תאונות או שריפה, ולוותר על הביטוח נגד גניבות, משום שאינו כדאי לו, לא יוכל לעשות זאת. במועצה סבור כי המדובר ביוזמות מקריות של סוכני ביטוח. הם לא היו ערים לעובדה שהדרישה מסמלת מגמה ההולכת ומתפשטת בכל הענף.

"זו עסקת חבילה. הסיכון הגדול הוא סיכון הגניבה ושילובו עם הסיכונים הקטנים מחושב בתשלומי הפרמיה. הברירה היא לא לעשות ביטוח כללי", אומר שמואל גולומב, מנכ"ל איגוד חברות הביטוח. והוסיף יורם אפק דובר ה"סנה": "כל חברת ביטוח הנוגעת ברכב מפסידה 40 אחוז בגלל שיעור הגניבות הגבוה. מדי שנה בשנה נעלמים 2000 כלי רכב והם מוצאים את דרכם לפירוק, עוברים את הגבול או מקבלים מספר חדש. עתה הצענו לשר המשטרה להקים יחידה על חשבוננו לאיתור כלי-רכב גנובים. אנחנו קונים למשטרה כלי-רכב והליקופטר וממנים את עלות הטסתו. המדובר בהוצאות של מיליונים, אך זה משתלם".

שבתאי אנגל מנכ"ל "מנורה": "שווי תכולתה של דירה — 40–50 אלף דולר ושווי מרצדס — 150,000 דולר. על מה צריך להגן יותר? החלופה — לייקר את הביטוח".

ובכן, חזרנו לעמדת המוצא. חברות הביטוח בוכות השכם והערב על הפסדים, המפקח על הביטוח מאשר את תביעותיהן כמעט בחותמת גומי. הגנבים ממשיכים לחגוג, כאילו כל הפעילות הזאת אינה נוגעת להם כלל. הצרכן נאנק תחת העול. המועצה לצרכנות מתריעה, וזה כל מה שהיא מסוגלת לעשות.

מדובר משרד האוצר לא היה אפשר לקבל תגובה, למרות הפניות החוזרות ונשנות, וגם את תגובתו של המפקח על הביטוח באוצר לא ניתן לקבל, בזכות מזכירותיו, שמנעו כל גישה אליו.

סיירה קוסוורת חדשה

סיירה קוסוורת החדשה של פורד מבוססת על המרכב של סיירה סלון קלאסית. זו מכונית מנהלים שתימכר ברוב שוקי אירופה מפברואר 1988. היא מגיעה למהירות שיא של 240 קמ"ש ומאיצה ממצב עמידה עד ל-100 קמ"ש תוך 6.5 שניות. זאת, תודות למקדם גרר של 0.33, ל-204 כ"ס ולמערכת הזרקת דלק אלקטרונית.

סיירה חדשה זו, RS 204 קוסוורת, שלא כקודמתה שהוגבלה לייצור 5000 יחידות כדי לעמוד בתנאים בתחרויות בינלאומיות, תיוצר כעכשיו בייצור סדרתי ותהווה את פסגת דגם הסיירה.

פיתוח מקביל של 500 מכוניות תקראנה RS 500 קוסוורת, דגם המבוסס על המכונית המקורית, ימשיך במסע תחרויות ברחבי העולם.

הקוסוורת כבר רכשה לעצמה מוניטין ספורטיבי בכך שזכתה באליפות World Touring Car Championship כמו כן זכתה ב-6 אליפויות בינלאומיות, 26 תחרויות ראלי בינלאומיות הבוחנות בתחרויות ראלי לאומיות בבריטניה, ספרד, הולנד, דנמרק, צרפת ובלגיה, כל זאת בשנתה הראשונה.

הסיירה קוסוורת החדשה היא "דור" שונה. ראשית אין הגבלה על כמות היחידות בייצור הדגם החדש המבוסס על הסיירה קלאסיק בעלת 4 דלתות ולא 3 דלתות. ע"י איפוק דגם זה זכתה הקוסוורת בכל החידושים שהוכנסו לסיירה ב-1987 כגון: מבנה קשיח יותר של המרכב, עמודי A ממולאים קצף פוליאוריטן קשיח ואיטום חריץ לדלתות, להפחתת הרעש.

למכונית מנוע בעל שני גלי זיזים עליונים, 16 שסתומים, מערכת הזרקת דלק אלקטרונית רב פעימתית מתנהלת חבר/מולי ומערכת בקרת מנוע.

מערכת בלמים עם בקרה אלקטרונית למניעת נעילת בלמים (ABS) ובלמי דיסק בכל 4 הגלגלים מורכבים בדגם זה כציוד סטנדרטי.

גשר ההלכה — שלושה שלבים

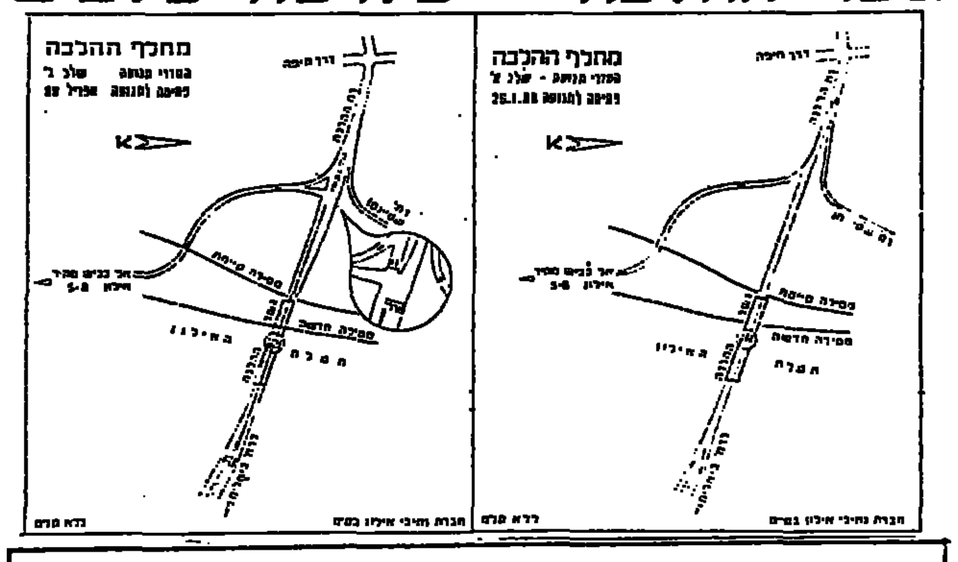

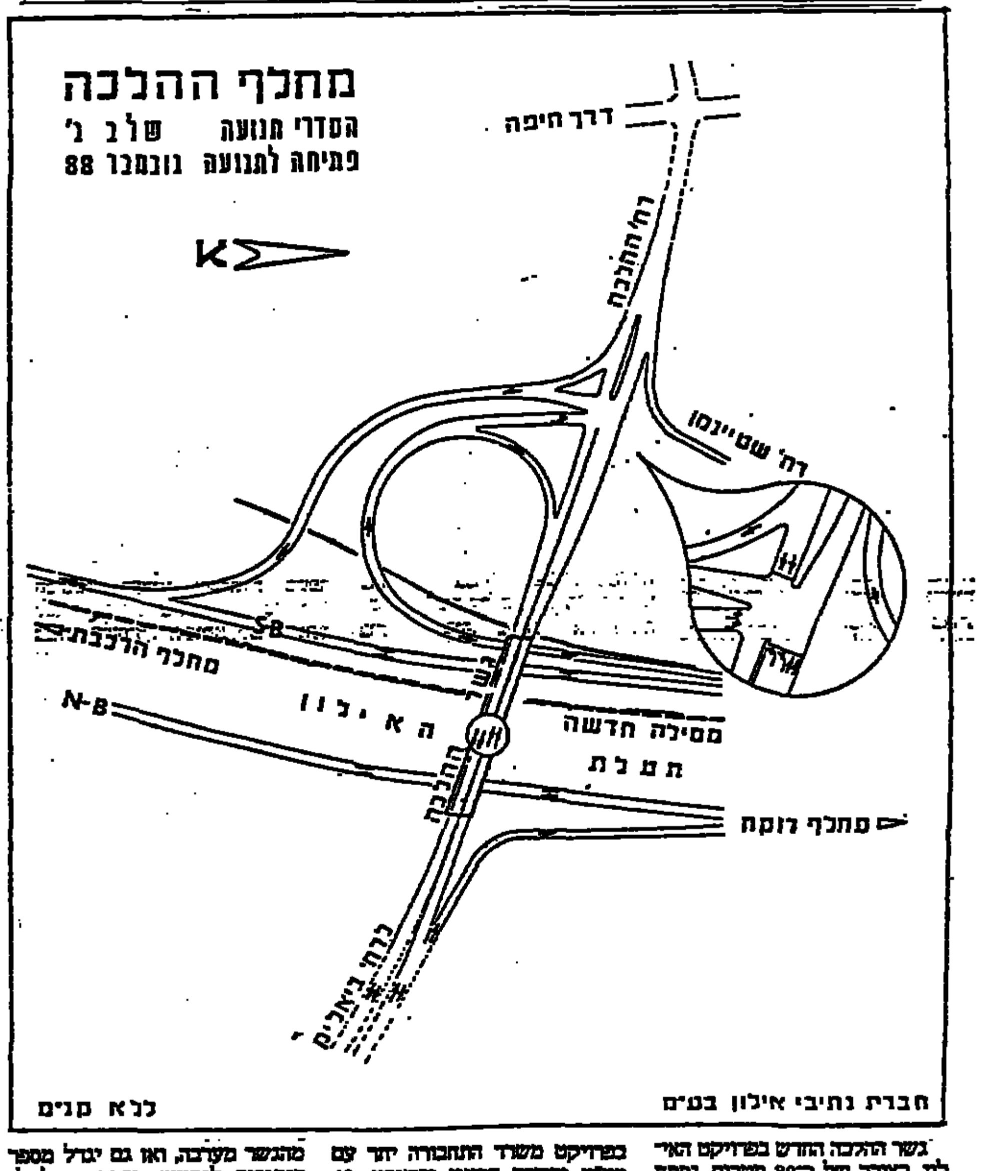

גשר ההלכה החדש בפרויקט האיילון, באורך של כ-80 מטרים, נפתח אתמול רשמית לתנועה. זה מהווה שלב ראשון, מבין שלושה, בפרויקט ההלכה, המבוצע על ידי חברת נתיבי איילון.

בפתיחה החגיגית אמר שר התחבורה חיים קורפו, כי יתבע מ-16 רשויות מקומיות באזור המרכז הקשורות לפרויקט נתיבי איילון ונהנות ממנו, ואשר ערך נכסיהן עלה כתוצאה מכך, לתת את חלקן להמשך סלילת הכבישים והמחלפים. קורפו ציין, כי השנה ישקיעו בפרויקט משרד התחבורה יחד עם מע"ץ ומשרד הבינוי והשיכון, 68 מיליון ש"ח נוספים, מעבר להשקעה המתוקצבת של כ-20 מיליון ש"ח. ראש עיריית תל-אביב שלמה להט בירך את קורפו על כך שהשכיל להקציב 80% מתקציב הפיתוח של המשרד לפרויקט חשוב זה.

ברחוב ההלכה נעים כיום 60 אלף כלי רכב ביממה, המובילים כ-95 אלף איש. רוחבו של הגשר בשלב הראשון יהיה 20 מטרים.

באפריל הקרוב ישלם השלב השני, אז יורחב רחוב ההלכה מהגשר מערבה, ואז גם יוכל מספר הנתיבים לנסיעה מרמת גן לתל-אביב. עם השלמת שלב זה תתאפשר במקום גם כניסת כלי רכב מרמת גן לפרויקט האיילון דרומה, באמצעות צומת מרומזר חדש, שיוקם בין דרך חיפה לגשר החדש.

מנכ"ל נתיבי איילון אינג' דן הרלבמן מסר, כי הגשר יהווה חלק ממחלף מלא, שייבנה בין דרך ההלכה לבין נתיבי האיילון. עם השלמת המחלף (שלב ג'), שבנייתו תחל בעוד כשנה, יורחב הגשר ל-40 מטרים, ויתווספו נתיבי נסיעה.

גשר ההלכה החדש במבט מלמעלה

תערוכת תובלה 1988

בסוף מרס תיפתח בגני התערוכה בתל-אביב התערוכה הבינלאומית הראשונה לשינוע ותובלה — "תובלה 88".

בתערוכה יוצגו כל האמצעים והחידושים בתחומי התובלה האווירית, הימית, היבשתית, שילוח בינלאומי, משאיות, מלגזות, עזרים לתכנון תנועה, ועוד.

התצוגה תשתרע על שטח של כ-10,000 מ"ר — כל שטח גני התערוכה, כולל השטח הזיצון של מתחם הגנים, ותהיה התצוגה הגדולה ביותר שהוצגה אי-פעם בגני התערוכה.

השנה יקנו מארגני התערוכה "שיטת התהליך" לפריסת המוצגים: בניגוד לתפיסה הישנה שבה היו המוצרים מוצגים כל אחד כשלעצמו — יוצבו המוצגים על מסלול תצוגה באופן שיוצג התהליך התעבורתי הכולל שעובר מוצר מסוים, משלב היותו חומר גלם ועד לשלב השיווק שלו לצרכן.

במקביל לתערוכה, יהיה כנס מקצועי שנושאו: חידושים טכנולוגיים ברכב כבד, תובלה ושינוע. ממשרד המארגנים נמסר כי בכנס ישתתפו מרצים מהארץ ומחו"ל. את התערוכה מארגן "צוות שטיר" בהדסות משרד התחבורה ובשיתוף עם מועצת המובילים.

מצב על הכוונת

מלחמת אור באור

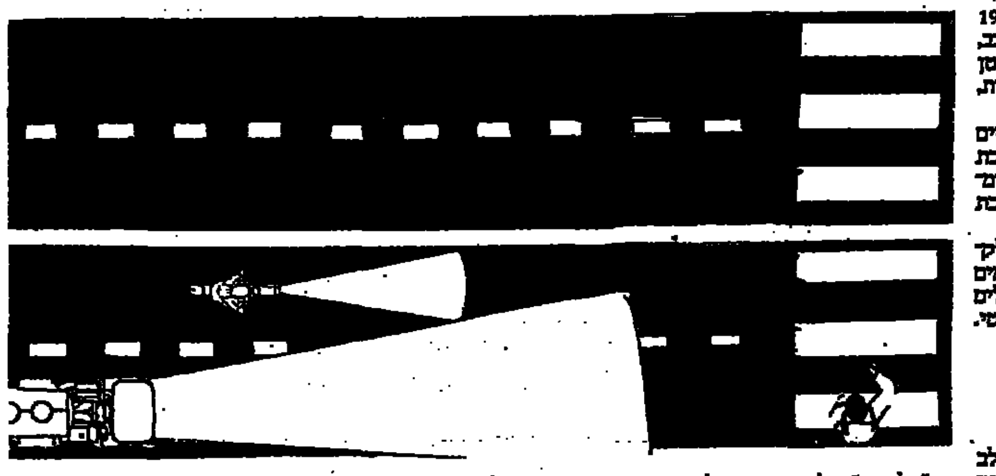

"בליעתו" של אור קטן וחלש ע"י אור גדול וחזק במצבי חשיכה, מהווה בעיה קשה. פנסי המשאית מאירים יותר, ובעוצמה גבוהה מן הפנס הקדמי של ה"טוסטוס" (אופניים עם מנוע עזר). פנס ה"טוסטוס" עלול שלא להיראות לעיני הולך הרגל המבקש לחצות במעבר החציה. עם זאת, ה"טוסטוס" קל מן המשאית ועלול להיות מהיר ממנה ולעקפה, ובכך הוא עלול דווקא לסכן את הנוהג. אי-הבחנה בו מבבחינה את המכונה ועלולה לגרום לשיקול מוטעה מצד הולך הרגל.

הפתרון למצב זה הוא הפתרון לכלל מצבי הסיכון: להולך הרגל אסור לרדת לכביש במצב זה, מפני שאינו מסוגל להבחין בסכנות. עליו להמתין למעבר המשאית ולהיעלמות הגורם המסנוור.

קיים גם הקושי לאמוד מרחקים ומהירויות של אורות המתקרבים בחשיכה. זאת ועוד יש להביא בחשבון, כמו למשל, שלא לחצות כאשר מבחינים באורות כלי-רכב המתקרבים בחשיכה, גם אם האורות אינם מסנוורים.

כל אימת שיש ספק בדבר סכנה קרובה, אזי אין ספק בדבר האיסור לרדת לכביש.

רכב כבד לא בבוקר

ועדת ניהול התנועה בתל-אביב החליטה למנוע כניסת רכב כבד לעיר, בין השעות 6.30 ו-9.30 בבוקר, שהן שעות שיא בעומס התנועה בכניסות לתל-אביב. בוועדת ניהול התנועה משתתפת עיריית תל-אביב, משטרת ישראל, משרד התחבורה, הקואופרטיבים לתחבורה ונתיבי איילון.

ההצעה שהועלתה ביוזמת אגף התנועה בעיריית תל-אביב, התקבלה בהיענות חיובית של הגורמים החברים בוועדה. ביצוע ההחלטה אמור להפחית כשמונה אחוזים מנפח התנועה בשעות העומס בבוקר.

מדי בוקר, בשעות העומס, נכנסות לתל-אביב כ-3,000 משאיות, התופסות נפח תנועה של כ-8,000 כלי-רכב פרטיים. ראש אגף התנועה בעירייה, יוסף גבעול, ציין כי המשאיות מקשות על התנועה בשעות השיא, הן עקב נסיעתן האיטית והן עקב זמן התגובה הממושך ברמזורים, המעכב את זרימת התנועה.

משאיות שיגיעו לתל-אביב בשעות העומס, למרות האיסור, יוצבו בחניונים מיוחדים במבואות העיר, עד לשעה 9.30. החניונים אלה יוכשרו על-ידי עיריית תל-אביב, משרד התחבורה ונתיבי איילון.

ועדת ניהול התנועה הזמינה תכנית מפורטת להכשרת החניונים ולארגון הסדרי התנועה החדשים. התכנית מיועדת לביצוע מיידי עם גמר התכנון לחניונים וקבלת האישורים הסופיים ממשרד התחבורה.

האמון שבנה אימפריה

בימים אלה, כאשר איגוד המוסכים בישראל מרבה להצביע על ירידה מתמדת ברמה המקצועית של עובדי המוסכים ועל המחסור בהכנת עתודה, ברמה שתתאים לתחכום ההולך וגדל של המכוניות החדישות; כאשר מוסכים חדשים צצים כפטריות אחרי הגשם, יש טעם להתוודע אל חברה כלכלית שאמנם מייצרת מרכיבים "להשתלה בתוך הקרביים" של המכונית, הם נמכרים רק ליצרני רכב ולמוסכים. ובכל זאת, עמדתה מיוחדת במינה: חברת בוש הגרמנית, שהוקמה לפני כמאה שנה, חרתה על דגלה את אמרת מייסדה, רוברט בוש, שאמר: "אני מעדיף להפסיד כסף מאשר להפסיד אמון". על הקרדו הזה בנה רוברט בוש את האימפריה שלו, והיא עומדת איתנה עד עצם היום הזה.

כיצד בונים אמון?

התסריט הוא של בעל מכונית הבא למוסך ומתלונן; למשל, שאין לו טעינה. בעל המוסך יכול לקבל כמה החלטות, אשר אף באחת מהן אינו חייב להתייעץ עם הלקוח. הוא יכול להרכיב ברכב מוצר זהה לזה שהתקלקל: זה יכול להיות, לדוגמה, וסת-מתח אלקטרוני. הוסת יכול להיות מקורי של היצרן או של בוש, שמחירו, נניח, 30 ש"ח. הוא יכול להרכיב גם מוצר "בלי אבא" שעלה עשרה שקלים בלבד. כאשר הלקוח נוסע ברכבו הביתה, אין בידיו כלי כלשהו שלפיו יבחין אם הוסת שלו הוא כזה או אחר. הוא יתחיל לחוש בכך בעבור שלושה עד שישה חודשים, כאשר התקלה תחזור. שכן, עם המוצר המקורי התקלה לא היתה אמורה לחזור אלא כעבור חמש עד שבע שנים. לתופעה של קלקולים תכופים יש עוד היבט כלכלי: בעל הרכב משלם בתכיפות גבוהה לא רק תמורת החלק המחולף, אלא גם תמורת העבודה, בתוספת קרקוע הרכב במוסך ואובדן זמן עבודה והנאה.

אריה טרנר, המנהל המסחרי בתחום המוצרים האוטומוטיביים של חברת לדיקו, נציגת בוש בישראל, מסביר, כי במדיניות בוש, יצירת האמון משמעותה ייצור מוצרים ברמה טכנולוגית גבוהה, בעלי אמינות גבוהה "ולבצעתנו — לא זו לים" אומר טרנר. לתשתית זו מתווספת רשת של תחנות שירות. הללו, אומר טרנר, קיימות בארצות המפותחות. האם ישראל נכללת בהן? לדבריו, יש לבוש בעיה עם ישראל, בגלל גודלה המצומצם ומיעוט יחסי של הצריכה בה. מסיבה זו אין חברת בוש יכולה לחייב את תחנות השירות לעסוק רק עם מוצרי בוש. זה מפחית את יעילות הפיקוח המקצועי על רמת השירות.

האין הרמה יורדת יותר בגלל הדיסירה הרווחת אצלנו "לקחת את הכסף ולשכוח מהלקוח"? טרנר מודה. הוא מעדיף להצביע על מחצית הכוס המלאה. לדבריו, האיכות בולטת בתחנות השירות לדיזל ולהזרקת דלק, שהן בפיקוח מקצועי מלא של לדיקו-בוש. "עובדי תחנות השירות הללו נוסעים לעתים מזומנות להשתלמויות בחו"ל. הם מקבלים מדי חודש בחודשו ספרות מקצועית מעודכנת והעוסקים בהם מכירים כל המגן בתחום שהם עוסקים בו, וכן יש לבוש מדריכי שירות המגיעים לישראל פעם, פעמיים בשנה, כמו למדינות אחרות, ומדריכים את הצוות המקומי בחידושים האחרונים. ההדרכה ניתנת פה — גם תיאורטית וגם מעשית — בתוך המנוע. פירוש הדבר טיפול בבעיות קונקרטיות ליד המנוע", מספר טרנר.

הדגש אצל בוש על ההדרכה והעידכון המתמידים של נותני השירות הוא כה חשוב, עד כי יצר אפיק תקשורת פתוח בין העובד הזוטר לבין המהנדס-המנחה שלו בגרמניה. כלומר, אם עובד השירות נתקל בבעיה שאינו יודע לפתור, הוא רשאי להתקשר למהנדס ולקבל ממנו ייעוץ טלפוני או אחר, ובלבד שרמת השירות לא תפגם. השירות שבוש-לדיקו נותנים כלול במחיר המוצר. "המחיר אינו זול" מדגיש טרנר.

תפיסת עולם זו, המובילה לעשיית כסף מייצור ושיווק על בסיס אמינות, שונה בתכלית מהגישה הרווחת ב"למכור — ולשכוח מהקונה". היא פונה לסוג אחר של לקוחות. האופטימיים, המבקשים תמיד קניה זולה של "מציאה", יודעים כי הם מהמרים באיבוד כספם. אלא שבכל הימור — יש גם שמרוויחים. במקרה של תקלה — אין עם מי לדבר. "בתפיסה שלנו — ולא רק שלנו — הלקוח מקבל את הערך האידיאלי תמורת כספו, ללא הימורים" הוא אומר.

ובכל זאת, ההימור נשאר, שהרי בעל הרכב אינו יכול לדעת מה הרכיב לו בעל המוסך בתוך הרכב. יתר על כן, בעל המוסך יכול לתבוע מחיר כאילו הרכיב ברכב וסת של בוש, ולמעשה התקינו לו שם וסת "בלי אבא". "נכון. לכן, צריך להיכנס למוסך שאפשר לתת בו אמון. כל האמון שלנו בנוי על אמון", אומר המנהל המסחרי.

האם יכולה שיטת המוצר האיכותי, המשווק בקשר ארוך-טווח עם הלקוח, הבנוי על שירות אמין, לפעול בישראל ולהיות רווחית? "אנחנו מתקיימים בישראל כמפעל עסקי לכל דבר. עובדה", אומר הנציג של בוש בישראל.

מהנדס מחברת בוש מדריך את נותני השירות

תיקון קרבורטורים ללא רשיון

עירעור של שאול מנשה, בעל בית-מלאכה לתיקון קרבורטורים, נדחה בבית-המשפט העליון בהתאם לפסק-הדין שפסקו נשיא בית המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, המשנה לנשיא השופטת מרים בן פורת, והשופט אליהו וינוגרד.

מנשה הורשע בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב על שניהל ללא רישיון בית-מלאכה לתיקון קרבורטורים, ואף שהורשע בעבר על אי-קיום צו סגירה לבית-מלאכה, המשיך לנהל את בית-המלאכה בשנה, גם לאחר שהוטל נגדו כתב-אישום.

בית-המשפט המחוזי בתל-אביב גזר על מנשה, בעל המפעל, קנס בסך 52,000 ש"ח ומאסר על-תנאי לתקופה חודשיים.

בית-המשפט העליון דחה את ערעורו וציין כי כאשר המדובר בהפרה של צו סגירה שיפוטי ובמעשה עבירה שנמשך זמן רב אין מקום להתערבותו של בית-המשפט העליון.

מזגני פילקר לרכב מסחרי

חב' פילקר סיימה בימים אלו פיתוח של 5 מזגנים לרכב מסחרי. מערכות המזגנים מספקים קירור לנוסעים ולתא המטען. פיתוחים אלו נעשו תוך תקופה קצרה בשל הביקוש הגובר למזגנים לרכב מסחרי בעקבות החוק המחייב רכב מהדגמי משנת ייצור 88 בהתקנת מזגנים. מערכת עיבוי (קונדנסור) של המזגן מותקנת על גג הרכב. עד כה רוב המערכות היו מותקנות מתחת לרכב, דבר שהביא לכך שהמערכת קיבלה מכות מהכביש ומהמצפים בכביש (בשל הגובה הנמוך) ונסתמה מבוץ האבק, ובימים חמים הקירור לא היה מספיק.

אריה אמיתן מנכ"ל חב' פילקר מציין שפיתוחים החדשים באו לפתור את הבעיות הנ"ל וצופה שרוב הרכב המסחרי החדש יעבור להתקנת מיזוג שמערכת העיבוי שלו היא על גג הרכב. 5 הפיתוחים הנ"ל הינם לפג'ו ג'י, לפורד טרנזיט, לפיאט דיקטו, לרנו טרפיק, ולשברולט ואן. המחיר הממוצע למזגן לרכב מסחרי הינו כ-3400 ש"ח.

חב' פילקר פיתחה בימים אלו גם דגם נסיוני למזגן לפג'ו 205.

"אודי" מעניקה 10 שנות אחריות לאי-הופעת חלודה

יצרנית הרכב המערב-גרמנית "אודי", הודיעה כי היא מעניקה 10 שנות אחריות לאי-הופעת חלודה בדגמי "אודי" 80, 90, 100 ו-200 — החל ב-18 בינואר 1988. את ההודעה מסר היו"ר החדש של "אודי", פרדיננד פייך. אהרון עמיר, מנהל אגף השירות של צ'מפיון-מוטורס — יבואנית פולקסווגן אודי בישראל, מסר כי אחריות זו חלה, כמובן, על הדגמים הללו גם בארץ.

צ'מפיון-מוטורס תממש אחריות זו, וזאת בנוסף על האחריות הנוכחית, לאי-הופעת פגמי צבע במשך 3 שנים, המוענקת בנפרד.

מימוש האחריות ללקוח, שהיא הראשונה מסוגה לרכב מסדרת ייצור המונית, אינו כרוך בביקורות תקופתיות, בהוצאה כספית או בבקורה שנתית כלשהי. אם בעל הרכב יקפיד על שימוש בחלפים מקוריים בלבד וטיפולים במוסכים מוסמכים, תחול האחריות על רכבו ללא כל עירעור.

"אודי" היתה יצרנית הרכב הראשונה שהנהיגה, בשנת 1985, גילוון מלא של המרכב ברכב מסדרת ייצור המונית — תחילה באודי 100 ו-200 ועם הצגת אודי-80 החדשה, בסוף שנת 1986 — גם במרכב מדגם זה. עם הנהגת הגילוון לא ויתרה אודי על שום אמצעי נגד קורוזיה שאותו נקטה קודם לכן: ציפוי פוספט, שיכוב PVC, דינוג חללים, איטום ודיכים ירודי ברגים ובייחוד בתי-גלגלים בחומרים פלסטיים.

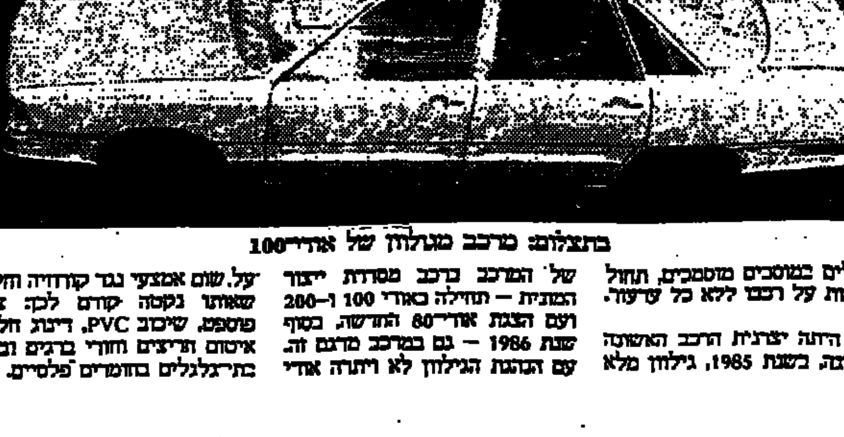

בתצלום: מרכב מגולוון של אודי-100

תנו להבריא את מערכת הבריאות

מאת שושנה ארבלי־אלמוזלינו

ביום שישי 22 בינואר פירסם "הארץ" מאמר ראשי תחת הכותרת "שרת הבריאות אינה מסוגלת להבריא את המערכת". זכותו של כותב המאמר לחשוב כך. אך אני מצפה מעיתון מכובד לנקוט אובייקטיביות ובדיקת עובדות טרם פרסום קביעה כה נחרצת. אני מסכימה עם כותב המאמר: מערכת הבריאות נתונה זה שנים במשבר ולא נעשה בעבר ניסיון רציני להבראתה. הבעיה אינה נעוצה בשר זה או אחר. המערכת זקוקה להתייחסות ופתרונות משמעותיים. לדאבוני הגדול, במקום לזכות בתמיכה והבנה מצד שר האוצר במאמצים המשותפים שלידינו להבראת המערכת, זוכה משרד הבריאות ליחס נוקשה ולחוסר הבנה.

המשבר שבו מצויה מערכת הבריאות מתרכז בשלושה מישורים עיקריים: תקציב המערכת, המישור הארגוני־תפעולי, מערכת יחסי העבודה. כשרת הבריאות הנושאת באחריות ישירה למערכת האשפוז הממשלתית, התרעתי נגד קיצוץ נוסף בתקציב משרד הבריאות. במקום להיענות לתביעות המוצדקות של המשרד, קוצץ תקציב הבריאות לשנת 1987/8, ובתקציב השנה אף הוצע לקצץ 65 מיליון ש"ח.

זעקתם של מנהלי בתי החולים הממשלתיים מוצדקת. בתי החולים הממשלתיים הגיעו מזמן לקו האדום, הם נאלצים לתפקד במחסור חמור של תרופות, חומרים, דלק להסקה, כבסים ואפילו מזון. מצב זה נובע מקיצוץ מתמשך בתקציב משרד הבריאות. זה שנים אין משרד הבריאות מקבל פיצוי בגין התייקרות הטיפולים, גידול האוכלוסייה והזדקנותה.

מאמצי התייעלות

אין ויכוח ביני ובין כותב המאמר על כך שיש להבריא את מערכת הבריאות. הדבר מחייב רפורמה ארגונית, מינהלית ותפעולית במשרד הבריאות, ולכך נתתי ידעתי מרגע כניסתי לתפקיד. משרד הבריאות עשה בשנה האחרונה מאמצים רבים המכוונים לחיסכון ולהתייעלות של המערכת:

1. יישמנו מדיניות של שילוב שירותים בין הרפואה המונעת והרפואה הקורטיבית בכ־200 יישובים.
2. נקטנו מדיניות של מניעת כפילויות ושילוב שירותים של רפואה מקצועית בין בתי החולים לבין הרפואה בקהילה.
3. מנענו כפילויות בפתיחת מרפאות קופות החולים ביישובים הכפריים.
4. הנהגנו אוטונומיה ניהולית בבתי החולים.
5. העסקנו וייעלנו את הגבייה מרוכשי השירותים.
6. התחלנו במיחשוב בתי החולים והמשרד הראשי, אשר פעלו עד כה בצורה ידנית.
7. מינוי "ועדת טריניק" ואימוץ מסקנותיה.

הוקם צוות להכנת תשתית רשות האשפוז אשר תנהל את בתי החולים הממשלתיים.

משרד הבריאות יעבור שינוי מהותי במבנהו ובתפקידיו. מעתה יעסוק המשרד בקביעת מדיניות כוללת, גיבוש סטנדרטים רפואיים, בקרה וביקורת, פיקוח וחקיקה.

כל זה בשנה שבה לא ידעה מערכת הבריאות שקט תעשייתי. שביתות האחיות ועובדי המינהל והמשק זיעזעו את המערכת ופגעו בתפקודה התקין. גם נושא זה מחייב התייחסות מעמיקה ולא פתרונות של טלאי על גבי טלאי.

בממשל הישראלי הוכח כל הסמכויות לניהול משא ומתן עם עובדי המשק הציבורי בידי משרד האוצר. כך גם במערכת הבריאות. לנו נותר, במקרה הטוב, תפקיד של מתווך ומשקיף סביל. יש המאמינים כי נקיטת גישה עיקשת ובלתי מתפשרת היא הדרך לפתרון סכסוכי עבודה. לדאבוני, אימץ משרד האוצר גישה זו. היא התחזקה אצל נציגיו לאחר "ניצחון" בסכסוך העבודה שהתרחש בחודשים האחרונים ברשות השידור. ניצחון זה אינו רלוונטי למערכת הבריאות, העוסקת יומיום בחיי אדם ובכבודם של אזרחי המדינה. באמצעות צווי ריתוק לא ניתן להבטיח את תפעולה התקין, ובוודאי שלא ניתן לשתקה, כפי שהדבר נעשה ברשות השידור.

העקשנות והסתגרות שמגלים נציגי האוצר במו"מ עם הסקטורים השונים במערכת הבריאות גורמים לעיכובים ולשביתות אחיות וכן לסבל רב לחולים.

אינני גורסת שיש להיענות לכל התביעות המוצגות על־ידי העובדים והרופאים, אך חובה לדון בהן ולהגיע עמם ברוח טובה במו"מ מסודר. כך למשל בסכסוך הרופאים המרדימים. חמישה חודשים נוקטים אלה את שיטת "התרופה הסמויה". אינם נעדרים מעבודתם ואינם משלחים חולים בחזרה לבתיהם. הם עובדים לפי הכללים המקצועיים. במשך תקופה ממושכת זו נוספים מדי חודש מאות חולים לרשימת תורי הממתינים לניתוחים. אותה רשימה שנוצרה בגלל שביתות, סכסוכי עבודה ומחסור תקציבי בתיה"ח, זקוקה עתה ל"מבצעי קיצור תורים".

במהלך כל התקופה הזו הפצרנו בנציגי האוצר לדון עמם ולסכם את המו"מ. לצערי לשווא. היכן השיקולים הכלכליים ותועלת המשק? האין הכרח למנוע מצב זה הגורם לבזבוז תקציבי, לאי ניצול המתקנים וציוד בתיה"ח ולסבל נורא לחולים? בכספים שהתבזבזו תוך כדי עיצומי המרדימים אפשר היה לפתור, זה מכבר, את כל תביעותיהם המוצדקות.

דוגמה נוספת: עובדי המינהל והמשק בבתיה"ח הממשלתיים תובעים השוואת תנאי שכרם לזה הנהוג במוסדות קופ"ח. תביעה לגיטימית מאין כמוה. הוקמה "ועדת פרה" שתפקידה לבדוק את השכר ותנאי העבודה בשתי המערכות ולהשוותם. אך במקום זה, משהים את הדיונים, מטרטרים את העובדים ודורשים מהם להשיג מקופ"ח את המידע בכוחות עצמם.

עובדים במערכת הבריאות, בעלי השכלה אקדמית במקצועות פארה רפואיים, ברנטגן, רוקחות, ביוכימיה וביולוגיה נאלצים לתבוע השלמת הכנסה מהביטוח הלאומי.

הצורך בהסדר אחיד

השיבושים שנוקטים רופאי בתי־ה"ח הממשלתיים יכולים היו להימנע לו רק השכיל שר האוצר להשתתף במאמצינו לכונן הסדר אחיד לקיצור תורים לניתוחים בכל בתיה"ח בישראל. הצעתי לשר האוצר למנות צוות משותף למשרד האוצר, הבריאות וקופ"ח הכללית, אשר יגבש הצעות לפתרון בעיה אקוטית זו ויקבע קריטריונים אחידים לכלל בתי החולים. שר האוצר דחה הצעה זו והסכים להקמת צוות שיכלול רק את נציגי משרד הבריאות וקופ"ח. הוא הוסיף כי לאחר סיום עבודת הצוות יבחן משרדו את ההמלצות. אך בכל מקרה, לא יקצה האוצר תקציב נוסף למטרה זו. הצוות קיים מספר ישיבות ואף גיבש הצעות שחייבו הקצאת משאבים מיוחדים ליישומן.

בלחץ העיצומים שנקטו רופאי קופ"ח המשיכה הנהלת הקופה במו"מ עם רופאיה עד לחתימת הסכם. משרד הבריאות לא היה צד במו"מ ואיננו נושא בשום אחריות לתוכן ההסכם. על אף זאת, כאשר נודעו לי פרטי ההסכם העומד להיחתם, הזהרתי את שר האוצר ואת ראשי משרדו בדבר ההשלכות והתמורות העלולות לצמוח מכך למערכת האשפוז הממשלתית. דרשתי את מעורבותו בתוקף הסמכות שהוקנתה לו על־ידי הכנסת.

ההסכם נחתם. לא הסתרתי את הסתייגותי מסעיפים מסוימים בו, לפני חתימתו ולאחריה. הודעתי על כך ליו"ר מרכז קופ"ח, למנכ"ל ההסתדרות ולשר האוצר. עתה תובע ממני שר האוצר לבטל את ההסכם שנחתם. למיטב הבנתי, ביטול כזה יכול להתבצע רק על־ידי אחד הצדדים להסכם.

לא היתה דרושה חוכמה רבה כדי לנחש שרופאי בתיה"ח הממשלתיים ידרשו, ובצדק, שגם הם ייהנו מאותן זכויות שההסכם מקנה. הודעתי להם שאעשה כל שביכולתי כדי למנוע את קיפוחם.

פניתי לרופאי בתי החולים הממשלתיים, לרופאים המרדימים, לעובדי המינהל והמשק ולעובדי המעבדות שלא לנקוט עיצומים. במקביל אני דורשת ממשרד האוצר לפתוח במו"מ עמם במגמה להגיע להסדר שימנע סבל מהחולים. עודני מקווה שפנייתי תזכה לאוזן קשבת. גם עתה אין זה מאוחר למצוא דרך להיחלץ מלבירינת מסוכן זה. לשם כך על האוצר לשבת אתנו ללא דיחוי לשולחן הדיונים.

בין מתנה לשוחד

במה נבדלים כתבי הטלוויזיה משעל וסגל וחבר הכנסת רייסר מעובדי ציבור אחרים, זוטרים מהם, שהוחלט להעמידם לדין בעבירות של לקיחת שוחד, הגם שקיבלו מתנות צנועות מאלה שחילק מיקי אלבין?

מאת יהודה י. מודריך

הכותב הוא עורך דין.

לפני שבועות ספור החליט היועץ המשפטי לממשלה שלא להעמיד לדין על עבירות שוחד את שודרי הטלוויזיה נסים משעל וישראל סגל ואת חבר הכנסת מיכה רייסר וגדעון גדות, לאחר שנתגלה שכל אחד מהם קיבל ניירות־ערך וטובות־הנאה בשווי עשרות אלפי דולרים ממיקי אלבין. צמרת פרקליטות המדינה התנגדה — על־פי המדווח בעיתונות — להחלטת היועץ המשפטי לממשלה, מלבד לגבי ח"כ גדעון גדות, אשר בזמן קבלת ניירות הערך טרם כיהן כחבר כנסת ושימש באותו זמן יו"ר הנהלת מפעל הפיס.

העובדות שנתגלו מחייבות תשובה ברורה על השאלה — בעבור מה קיבלו עובדי השירות הציבורי הנ"ל והח"כ הנ"ל מתנות כה יקרות־ערך ממיקי אלבין. האם נוהגים אנשי עסקים לחלק מתנות כאלה אפילו לידידים, בלא שיהיה מתן בין הצדדים שתמורה תינתן לעת מצוא?

עבירת שוחד מוגדרת בחוק העונשין בעיקר בסעיפים הבאים:

290 (א) לקיחת שוחד. עובד הציבור הלוקח שוחד בעד פעולה הקשורה בתפקידו, דינו מאסר שבע שנים או מאסר שבע שנים עם קנס עשרת אלפים לירות. (ג) בסעיף זה, "עובד הציבור" — לרבות עובד של תאגיד המספק שירות לציבור.

293. אין נפקא מינה בשוחד — (1) אם היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת. (2) אם היה בעד עשייה או בעד חדלה, השהיה, החשה, האטה, העדפה או הפליה לרעה. (3) אם היה בעד פעולה מסוימת או כדי להטות למשוא פנים בדרך כלל.

במקרה הנדון דווח על כמה עובדות העונות על הגדרת העבירה: המדובר בעובדי ציבור; ניירות הערך וטובות ההנאה נתקבלו בלא שניתן הסבר מניח את הדעת בעבור מה נתקבלו. לעומת זאת לא הוכח ש"תמורה" ניתנה בעד פעולה הקשורה בתפקידי המוטבים, או שהמוטבים סטו מן השורה במילוי תפקידיהם, או שהעניקו לאלבין העדפות או השיגו בעבורו טובות הנאה שלא כדין.

את הנאשם מאשמה, כי החוק אוסר אפילו עשיית טובות כאלה לפקיד על־ידי אדם שעלול לבוא אתו במגע רשמי, אלא כשמדובר ב"טובות פעוטות". אין צורך להוכיח שהכסף נלקח על מנת לסטות מן השורה, די שנלקח לשם משוא פנים בדרך כלל.

למשל, אם כמה אורחים מחכים בתור בפתח משרדו של פקיד וזה מקדים לקבל את נותן המתנה לפני האחרים, זה משוא פנים.

השופט חשין בפסק דינו בערעור הנ"ל מביא דוגמה אחרת: פקיד במחלקת הקרקעות נדרש לתת לאורח העתק מאשר משטר קניין לאחר סיום שעות העבודה. הוא ממלא את הבקשה תמורת תשלום מיוחד. זוהי עבירת שוחד.

בשנת 1976 הגיע לדיון בבית המשפט העליון ערעורו של מהנדס בתחזוי במשרד השיכון (ע.פ. 75/647), שהורשע על־ידי בית המשפט המחוזי בעבירת שוחד על שום שקיבל מקבלן בניין סלי משקאות לחגים. התרעם בפני הקבלן כי המשקאות היו מתוצרת הארץ, ואז קיבל משקאות תוצרת חוץ. השופט חיים כהן פסק, שלא יכול להיות ספק שעובדי משרד השיכון המקבלים מנות מן הקבלנים האלה, יודעים היטב שאין המנות נשלחות אליהם אלא למטרה שיטו לקבלנים חסד תוך כדי מילוי תפקידיהם.

שלח לחמך על פני המים

במשפט שהתנהל בשנת 1971 בפני נשיא בית המשפט המחוזי בבאר שבע השופט אלקיים (ת.פ. ב"ש 869/69), הואשם מהנדס של חיל ההנדסה בצה"ל בלקיחת שוחד מקבלן בניין בסך 950 לירות. הנאשם טען שלא הושפע מקבלת הכסף מאת הקבלן ולא עשה דבר בתמורה או דבר פסול שחרג מתפקידו. בית המשפט פסק: "גם כשעובד הציבור, הלוקח שוחד, אינו עושה מאומה בעקבות העיסקה, או אף אם הוא עושה היפוכם של דברים, הוא נחשב לעבריין".

בפסק דין משנת 1973 דן בית המשפט העליון בערעור של קבלן בניין (ע.פ. 175/73), שהשאיר בביתו של הממונה על ההנדסה בכור האטומי כסף מזומן בסך 5,000 לירות והבנבניירה. הנאשם טען כי נתן את הכסף כמתנת נישואין ללא ציפייה לתגמול כלשהו. השופט ברנזון כתב בפסק דינו, כי השופט המחוזי הסיק בצדק מכל נסיבות המקרה כי אכן הנאשם לא ביקש מהמקבל הכסף שום טובה או סטייה מן השורה במילוי תפקידו, אלא התכוון להביאו למשוא פנים כלפיו בדרך כלל במילוי תפקידו, בבחינת "שלח לחמך על פני המים". השופט ברנזון מטעים, שכאשר אין ראייה ישירה על כוונה פלילית, בקשר למתנה אפשר להסיקה מן הנסיבות. המצביעות על כך כי הכסף ניתן על מנת שעובד הציבור ינהג במילוי תפקידו בחסד עם נותן המתנה בכל הנוגע לעניינו במשרד הביטוח. המערער נידון לשנת מאסר בפועל ולקנס כספי של 5,000 לירות.

בשנת 1976 אימץ בית המשפט העליון את מסקנות השופט בנימין כהן מבית המשפט המחוזי בתל־אביב, שדן במקרה של פקיד משרד הביטחון (ע.פ. 126/76) אשר קיבל מספק, סל משקאות לחגים בשווי של 150 לירות. השופט כהן פסק: "עובדי הציבור, וביניהם הנאשם, לא היו יכולים שלא לדעת את האמת הפשוטה, והיא שהספקים נותנים להם את דברי השי כדי שימלאו את חובתם ביתר רצון, ביתר זריזות ולפחות ביתר חיוך. עד כאן יש יסוד של שחיתות, שהרי את כל הדברים האלה שהאורחים ציפו להשיג על־ידי מתן השי, זכאים היו לקבל כדבר מובן מאליו".

ההלוואה לפקיד מכס

בפסק דין נוסף דן בית המשפט העליון בערעור של יועץ מס (ע.פ. 642/79) שנתן בשנת 1978 הלוואה בסך 5,000 לירות לפקיד מכס בנמל התעופה בן־גוריון. השופט שמגר קבע, כי נסיבות המקרה אינן מותירות ספק סביר כי ההלוואה ניתנה בגדר מעשה של "שלח לחמך על פני המים".

בשנת 1982 דן בית המשפט העליון בערעור המדינה על פסק דין של בית המשפט המחוזי בתל־אביב שזיכה את הממונה על משגיחי הכשרות בבתי מלון מעבירת שוחד (ע.פ. 288/81). עובדות המקרה היו שהנאשם קיבל בשנים 1973־1976, בסמוך לחגי ישראל, תשלומים משני בתי מלון בשווי של מאה דולר. הגנת הנאשם היתה שקיבל את הכספים כתרומה לשם חלוקה לנצרכים לקראת החגים. השופט חלימה פסק שהמחשבה הפלילית של מקבל התרומה לא יכולה אלא להילמד מן הנסיבות, ולאורן של אלה לא ניתן לקבל את הגירסה שאדם בעל עמדה וברירעת לא הבין כי מתנות כסף קבועות בשיעור כ"ל מצד בעלי מלונות באו לרצותו.

עינינו הרואות: בתי המשפט שלנו שלחו בעלי תפקידים זוטרים למאסר בגלל קבלת מתנות בשווי של עשרות או מאות דולרים, וקבעו את העיקרון שמעצם מתן השי יכול היה המקבל להבין את הכוונה השקופה להשיג ממנו משוא פנים ויחס מועדף, ודי בכך כדי לבסס עבירת שוחד. והנה לפנינו מקרה של קבלת מתנות בשווי רבבות דולרים על־ידי אנשים התופסים משרות במרכזי העוצמה הציבורית והפוליטית. האין נבקשים כל צעדים להבדיר אשמתם או חפותם בערכאות המשפטיות. השופט לנדוי כבר אמר על השוחד, שהוא "סימן ההיכר המובהק של משטרים לוונטיניים שחלילה לנו להידמות להם".

אל תוסיפו את מס יסף

מאת דני גילרמן

הכותב הוא נשיא איגוד לשכות המסחר.

על־פי בקשתו של שר התכנון והכלכלה גד יעקובי, עומדת הכנסת לדון בימים הקרובים בהצעה להאריך את תוקפו של מס היסף למשך שנה נוספת.

הנהלתו של המס לפני כשנה לוותה בהבטחה צבדית על־ שר האוצר, משה נסים, התנגד למס זה. נסים ביקש בכל תוקף לבצע רפורמה שבמסגרתה לא יעלה המס השולי על 48 אחוזים. "ראוי", הסביר, "שרוב ממונו של אדם ישאר בידו".

מול נסים נצבה קואליציה שהביעה שוב ושוב את התנגדותה למהלכים שונים במסגרת הרפורמה. קואליציה זו התקשתה, כנראה, לעכל גם אותה עובדה, שלראשונה בישראל עתיד צבור העושמים להיות "השותף הבכיר" בהכנסתו או בשכר עמלו — בשעור העולה על 50 אחוזים.

התוצאה היתה, כמקובל במקומותינו, פשרה. במסגרתה נקבע שלתקופת ביניים של שנה אחת יוטף על שיעור המס המכסימלי מס נוסף. שר האוצר נענה לפשרה זו בלית ברירה. הוא הסכים לכך שיבוטפו את ידו, מתוך שבאה את היעד הכולל של ביצוע הרפורמה והבין שללא ויתור זה יתקשה להעביר את הרפורמה.

מכל מקום, על דעת כולם, כולל חסידי מס היסף, הוסכם שמס זה הוא זמני בלבד והנהלתו נעשית לתקופה של תשעה חודשים, גם כחלק מן ההסכמה הכוללת שהושגה בין הממשלה, המעסיקים וההסתדרות במסגרת עיסקת החבילה, שנחתמה אותה עת במשק. אותה עיסקה שרנה לא רק בבצוע הרפורמה במס אלא גם בנושאים כלכליים אחרים, לא פחות חשובים, כגון פיחות, עיקור תוספת היוקר וכד'.

ההצעה המועלית עתה להאריך את תחולת המס מהווה התעלמות מוחלטת מהמחוייבות שנטלה הממשלה על עצמה בנושא זה, הפרה בוטה של הבטחה שלטונית והפגנת זלזול בכבודו של הצבור.

לא פחות חמורה מכך היא העובדה שהצעה זו עלולה שוב לערער את אמינות הממשלה בתחומי המשק והכלכלה. אמינות שהושגה בעמל כה רב בשנתיים האחרונות ושחשיבותה ליציבות במשק אינה מוטלת בספק.

נושא האמינות חמור, אך חמור מכל הוא הנושא של מערכת המסים. במשך שנים רבות היתה מערכת זו נושא לביקורת ציבורית חריפה. הכל הצביעו על מורכבותה וסיבוכיה של מערכת זו, שרק מתי מעט ויחידי סגולה כמעט, מסוגלים לרדת לנבכיה ולעקרונה המורכבים. מערכת ישמיתה בפויה על שיעורי מס בלתי נסבלים, ועל חוקים מסובכים המשתנים תדירות לבקרים.

מבקריה של מערכת המסים, מימין ומשמאל, טענו כי מערכת המסים חייבת להתבסס על עקרונות קבועים וידועים באופן שיאפשר תכנון לטווח ארוך.

מבקרים אלה, שעליהם נמנים כיום גם מצדדי מס היסף, אף קבעו ששנויים תכופים במערכת המסוי ויצירת מצב של חוסר וודאות מונעים אפשרות תכנון ומהווים תמריץ שלילי להשקעות, ליוזמות ולהתפתחות.

שר האוצר משה נסים הוכיח מיד עם כניסתו לתפקידו כי הוא מיטיב להכיר חוליים אלה. הוא הבין שתנאי בסיסי לכל מדיניות כלכלית, ולא רק מדיניות מסים, היא אמינות ועמידה בהבטחות. תכונות ההכרחיות לקיום תחושת היציבות והרגיעה במשק.

ההצעה להאריך את מס היסף עומדת איפוא בניגוד גמור למדיניות ולאווירה אותה ניסה שר האוצר להשרות. קיימת, לפיכך, סכנה ברורה שהתכחשות הממשלה להתחייבותה בנושא זה תפגע קשות באמינותה בתחומי הכלכלה. דבר שיחייב לשקול מחדש כל התייחסות להבטחותיה.

ואשר להשפעת מס היסף על מערכת המסים: גם ללא מס זה, ועל אף הרפורמה במס, שיעורי המס בישראל הם עדיין גבוהים לפי כל קנה מידה. שיעורי מס אלה, בצד שורה אחרת של עיוותי מס, שרדו על פגרותם. מעוותים את הפעילות הכלכלית במשק. שיעורי המס הגבוהים גורמים לתופעות של בזבוז וחוסר יעילות, מעכבים את פיתוחו של המשק, מקטינים את הרצון ליצור ולעבוד יותר, פוגעים בפריון ובתפוקה, בולמים פיתוח טכנולוגי, מבריחים מהארץ מומחים ובעלי מקצועות נדרשים, מונעים קליטת עלייה, מעודדים "כלכלת מחתרת", פוגעים במוסר המסים, מייקרים את היצור המקומי ופוגעים בכושר התחרות של מוצרי היצוא הישראלי בשווקי חוץ.

כל תוספת של מס לשיעורי המס הגבוהים פרושה, על כן, הוספת עיוות נוסף לרשימת העיוותים הקיימת והנצחת מחלותיה של מערכת המיסוי בישראל לתקופה נוספת.

במקביל הפרת האמון מצד הממשלה עלולה להתפרש על־ידי חלק מן הציבור כמתן היתר להפרת אמון נגדית, דבר שיכולות להיות לו השפעות שליליות גם על מוסר המסים.

מערכת המסים בישראל, אם כן, לא זקוקה לתוספת מסים. מערכת זו משוועת ומצפה להמשך הרפורמה ולתיקון כל אותם עיוותים שטרם תוקנו לפני שנה.

מי שטובת המשק קרובה ללבו, מי שחושש להישגיה של הממשלה בתחום הכלכלי, מי שאמינות הממשלה יקרה לו, ומי שמוכן ליציבות המשקית חייב על כן, לקום ולהביע התנגדות לכוונה להאריך את חוק מס היסף.

הצדק בשטחים

בתי המשפט הצבאיים בשטחים כפופים למפקד האזור, שהוא בעל הסמכות המחוקקת והשיפוטית גם יחד

מאת דרויש נאסר

הכותב הוא עורך דין ערבי, חבר הנהלת האגודה לזכויות האזרח בישראל

ב"הכרזה לכל באי עולם" בדבר זכויות האדם נאמר: "הכרח חיוני הוא שזכויות האדם יהיו מוגנות בכוח שלטונו של החוק, שלא יהא האדם אנוס, כמפלט אחרון, להשליך את יהבו על מרידה בעריצות ובדיכוי".

במהלך המרידה בשטחים הכבושים נעצרו יותר מ־1500 איש, ביניהם נערים וילדים. רבים מהם מובאים לשיפוט מהיר, בגין עבירות של הפרת סדר, בבתי המשפט הצבאיים אשר החלו לפעול בקצב מאץ ולעתים בשיטת הסרט הנע. רבים מן המשפטים שם הם פארודיה על משפט וביזוי כל ערך מערכי המשפט והצדק.

קשה להבין מדוע בכלל צריכים אזרחים להישפט בבתי משפט צבאיים, כאשר אין מדובר בעבירות בעלות אופי ביטחוני. בתי המשפט הצבאיים בגדה המערבית וברצועת עזה מוסמכים לדון בעבירות, החל מגידול עגבניות ללא היתר, עבירות מס ובנייה לא חוקית ועד לפשעים חמורים כמו רצח ושימוש באמצעי לחימה. בכך בעצם פלשו לתחומם של בתי המשפט האזרחיים המקומיים.

במשפטים של פשעים חמורים, המצריכים דיון משפטי מעמיק והכרעות בסוגיות משפטיות מסובכות, יושבים בדין שלושה קצינים, ואין חובה שכולם יהיו משפטנים, פרט ליושב ראש ההרכב. לעתים קרובות קורה שקצינים אלה משמשים חותמת גומי בהכרעות בסוגיות משפטיות המתעוררות במהלך הדיון, ולמעשה ההכרעה היא על־פי דעתו של שופט אחד.

מבינים את הרמז

בשטחים הכבושים אין הפרדת סמכויות. לרשות המבצעת, קרי מפקד האזור, יש סמכות מחוקקת וגם סמכות שיפוטית. בתי המשפט הצבאיים הם מוסד צבאי לכל דבר — הקצינים והחיילים המשרתים בהם בתור שופטים, תובעים או פקידים, כפופים למפקד האזור. נשיא בתי המשפט הצבאיים, המפקח על תפקודם, כפוף בשרשרת הפיקוד למיפקדת פרקליט צבאי ראשי ואינו חייב למלא פקודה של מפקד האזור כאשר הוא דן בעניין בבית משפט צבאי.

משפטנים אזרחיים רבים עושים את שירות המילואים שלהם כשופטים ותובעים צבאיים. אך לא כולם עוסקים בתחום המשפט הפלילי בפרקטיקה האזרחית שלהם. ביניהם ניתן לפגוש יועצים משפטיים במשרדים ממשלתיים ובחברות ביטוח, ומנהלי בנקים כמו יהושע בך ציון — מנהל בנק א"י בריטניה לשעבר, אשר שימש שופט צבאי בשכם עד מעצרו והרשעתו בגניבת מיליונים. הוא דווקא היה ידוע כאחד המחמירים בעונשים.

רבים מהם רואים בשירות המילואים שלהם כשופטים כבוד גדול, כי זה מקנה להם מעמד וכוח בסביבתם. השופטים הצבאיים נפגשים עם ראשי מעצבי המדיניות בשטחים הכבושים, ומודעים למטרי מדיניות זו ולמטרותיה. שופט השומע למשל כי יש לעשות כל דבר כדי לעצור את ההפגנות וזריקת האבנים, לא יתקשה להבין את הרמז. הם מודעים היטב למדיניות הענישה של ראשי המערכת הבטחונית. שופט צבאי זקוק לאומץ־לב רב כדי שיוכל להתנגד, משפטית, למדיניות הממשל הצבאי. אין ספק כי יש במצב זה פגיעה חמורה באובייקטיביות של בתי המשפט הצבאיים, משום שאינם מוגנים מהשפעות חיצוניות. גם כאשר שופטים צבאיים מתמנים ומינוים מתבטל על בסיס שיקולים צבאיים על־ידי המערכת הצבאית. יש בכך פגיעה בעצמאות השופטים.

מודים בעיסקת־טיעון

בישראל ניתן לעצור נאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו על־פי רוב כאשר הוא מואשם בעבירה חמורה, או שהוא מהווה סכנה לציבור. מאידך, בבתי המשפט הצבאיים, כמעט נגד כל עצור מוצא צו מעצר עד תום ההליכים, בצורה אוטומטית. אף אם העבירה המיוחסת לו היא כמתוחות סלים העבירות. נאשמים רבים מודים בעיסקת־טיעון, מפני שהאלטרנטיבה היא חודשים ארוכים במעצר עד תום ההליכים.

המתנחל מגוש קטיף המואשם בהריגת תלמידה בחצר בית ספרה ברצועת עזה, לא נעצר עד תום ההליכים המשפטיים. הנימוק: הוא אינו מהווה סכנה לציבור. השאלה, כמובן, לאיזה ציבור.

רובם המכריע של הנאשמים בבתי המשפט הצבאיים מורשעים על־פי הודאותיהם שאותן נתנו בעת חקירה. בבית משפט אזרחי בישראל יוזדו הסניגור להתנגד לקבילות הודאה כזו ויתנהל משפט־זוטא כדי לפסוק בקבילותה. בבית משפט צבאי, התנגדות דומה אין לה כמעט סיכוי להתקבל. לכן סניגורים רבים זנחו כלית בוררה טענה זו. השופטים תמיד קיבלו את גירסת אנשי כוחות הביטחון שההודאה נמסרה מרצון חופשי, ללא לחץ גופני או נפשי. כביכול היה החוקר כומר־וידוי קתולי.

כל שופט שרצה לדעת, ידע את האמת, איך מושגות הודאות הנאשמים, מה קורה במתקני המעצר ובמתקני החקירה. כל שופט שרצה גם ידע, כי במשך 16 שנה שיקרו חוקרי השב"כ בבתי המשפט. אך הם העדיפו שלא לדעת, ולא ייפלא איפוא ששופטים בכירים מציעים להנהיג בחקירות נורמה של "לחץ גופני מתון" — בשפה פשוטה, עינויים.

היעדר ערכאת ערעור

ילדים בני 14 ונערים קטינים נידונים בבתי משפט צבאיים ומוטלים עליהם עונשים חמורים ללא כל פרופורציה למעשים המיוחסים להם. בישראל ובכל מדינה בת תרבות קיימים בתי משפט לנוער לצורך זה, ולא יעלה על הדעת לדון בעניינו של קטין ולגזור את עונשו ללא מעורבות של קציני מבחן.

הליקוי החמור מכל במערכת בתי המשפט הצבאיים הוא היעדר ערכאת ערעור שיפוטית. שלילת זכות הערעור על הרשעה ועונש היא דבר חמור ביותר, ומהווה פגיעה בזכותו של כל נאשם למשפט הוגן. זכות הערעור היא זכות יסוד אלמנטרית המגיעה אף לאדם החי תחת שלטון כיבוש. שלילתה נוגדת את האמנה הבינלאומית בדבר ההגנה על זכויות היסוד האזרחיות, אשר קובעת: "לכל אדם שהורשע בעבירה, הזכות כי הרשעתו ועונשו ייבחנו מחדש בבית דין גבוה יותר בהתאם לחוק".

ב־1985 הוגשה עתירה לבג"ץ — היא טרם הוכרעה — כדי לחייב את שלטונות הממשל הצבאי בהקמת ערכאת ערעור שיפוטית במערכת בתי המשפט הצבאיים. בתצהיר תשובה של אלוף פיקוד המרכז לבית המשפט בהתנגדותו להקמת ערכאת ערעור נאמר: "יש להעדיף ייעול המלחמה בטרור וקיצור ופישוט ההליכים המשפטיים".

כל כיבוש מתקיים מכוח המורא והעונש שהוא מטיל. "בתי המשפט" של הכובש ממלאים תפקיד זה. משפטים הפכו מזמן ל"דיילים". והתועלת שמביא סניגור ללקוחו היא מזערית. מצפונם של סניגורים רבים לא הניח להם להמשיך בפארסה. אלת הצדק בוכה חרש. דמעות זולגות מעיניה הקשורות.

סיכויי העלייה מבריה"מ

מאת פרופ' מריון מושקט

פרופ' סידני היטמן מאוניברסיטת קולורדו בפורט קולינס, הכין לאחרונה, כנראה שמחקר אחד מהראשונים מסוגו, על בעיית הגירה מבריה"מ, אשר זה עתה גם הופיע כדו"ח מספר 21 של המכון למחקרים בינלאומיים בקלן.

כידוע, שני גלים של הגירה זו, בדרך כלל בלתי־יהודית ולמעשה בצורת בריחה, התקיימו: הראשון מיד אחרי המהפיכה ב־1917, והשני בתום מלחמת העולם השנייה. מניעם של הגולים היה להשתחרר ממצוקת המשטר הכלכלית, החברתית, הלאומית, מרדיפות מדיניות ומהמעמד הקשה של הפרט. הם כללו אנשים כמעט מכל שכבות העמים האירופיים של בריה"מ, בתום המלחמה, בעיקר מהשטחים שסופחו ע"י השלטון הסובייטי.

הגל השלישי של הגירה זו באישור השלטונות החל בימי הדטאנט בשנות השבעים, נחלש ומך־מה עם התרפת יחסי מזרח־מערב אחרי 1981, כשעד 1987 בסך הכל הורשו לצאת 290 אלף יהודים, 105 אלף גרמנים ו־52 אלף ארמנים.

עם האחרונים נמנו בדרך כלל בני המהגרים מימי המהפכה שחזרו אחרי מלחמת העולם השנייה לארצם בעקבות תעמולה סובייטית והתאכזבו כמהדרות מתנאי החיים בבריה"מ. לעומת זאת, זכו יהודים וגרמנים לרשיונות יציאה בשל לחצן של ממשלות שהתעניינו בגורלם ותוך הבעת רצון טוב מצד מוסקווה כשהמניע הרשמי היה הומניטרי". איחוד משפחות, שהודגש עליו הושם בהצהרת הלסינקי ב־1975. הגרמנים יצאו למזרח ולמערב של מולדתם, היהודים תחילה לישראל והחל בשנות השמונים לארה"ב. בתקופה שורם המהגרים הסובייטים הלך וירד וכשהמגיעים שלהם היה לחיות ביתר חופש ורווחה.

לרשיונות יציאה זכו אז הנוגעים בדבר לא כל כך בשל התערבות מבחוץ, אלא גם בשל לחצים, לא מעט בהשפעת הדיעות שקודמיהם הצליחו להקלט יפה בישראל ובארה"ב ושרק מעטים מהם הוליטו לחזור לבריה"מ.

עם הרעת המצב בזירה הבינ"ל ירד מספר רשיונות היציאה מ־67 אלף בשנת 1979 לכמה אלפים בשנת 1985 והם ניתנו לעותי צרות מהם השלטון הסובייטי רצה להתפטר ולמעשה גירשם בכוח ולכמה מאות גרמנים ויהודים שר וכם יצאו לארה"ב.

חוק ההגירה הסובייטי החדש שנכנס לתוקף ב־1 בינואר 1987 נתן גושפנקא להגבלות שהוטלו למעשה כבר לפני כן. רשמית כלפי אנשים שהיתה להם גישה לסודות המדינה וכדי למנוע בריחת מוחות, סיכוח המוכיחות התעלמות הולכת וגוברת מלחץ חיצוני דיפלומטי, מצד דעת הקהל העולמית, לרבות ממקורות קומוניסטיים במערב, וגם מלחצם של המעוניינים שנכולקם עקב הפגנותיהם נשפטו על חוליגאניות ונשלחו לבתי כלא או מחנות עבודה.

אמנם באחרונה הפגין גורבצ'וב קצת יותר התחשבות בפניות מערביות, במיוחד לטובת יחידים, וכמו כן נמשך גם זרם מהגרים מורשים והתוכם בשנת 1986־7 קרוב ל־8 אלפים יהודים, כשפני רובם לארה"ב.

ההסכמים החדשים בין בריה"מ לבין ארה"ב על פירוק נשק גרעיני מסוגים שונים והמשא והמתן גם בנושאים אחרים עלול להביא להגדלת המכסות לרשיונות יציאה. כיוון שמספר היוצאים אינו גורם שום בעיה דמוגרפית או תעסוקתית בבריה"מ רבת האוכלוסין ובעת אחרת בולמוס ההתייעלות. ואשר למפגינים נגד המשטר יש בבריה"מ מנגנון חזק להשתקתם אם לא ירצו שם להפטר מהם.

פרט למחקר שהוזכר, נערכו גם מחקרים נוספים בנדון כשכולם אינם מבאאים עם זאת שום ספק שיינוי אפשרי נוסף בהדיניות ההגירה הסובייטית לא יעביר עלייתם של יהודים ארצה.

בימינו של האידאולוגיציה גוברת, כאשר הולך ומצטמצם מאגר הציונים בבריה"מ. ובארץ נסגרים מפעלים, הירידה הינה בעלייה ותהליך השלום מוקפא, אין לצפות שדווקא היהודים הסובייטיים אחרי שהדי אירן, דרום אפריקה ומספר מדינות דרום אמריקה, בהן נמשכת מלחמת אזרחים, העדיפו לצאת לאוסטרליה או ארה"ב, יפסיקו את נשירתם ותהיה זאת טעות לחשוב שפעולה חינוכית הסברתית תשנה את המצב.

נראה, שרק קידום הרגיעה והשלום באיזור והידוד הצמיחה אמור לעצור את הירידה וגם להגביר את העלייה מבריה"מ ומארצות מצוקה ורווחה גם יחד.

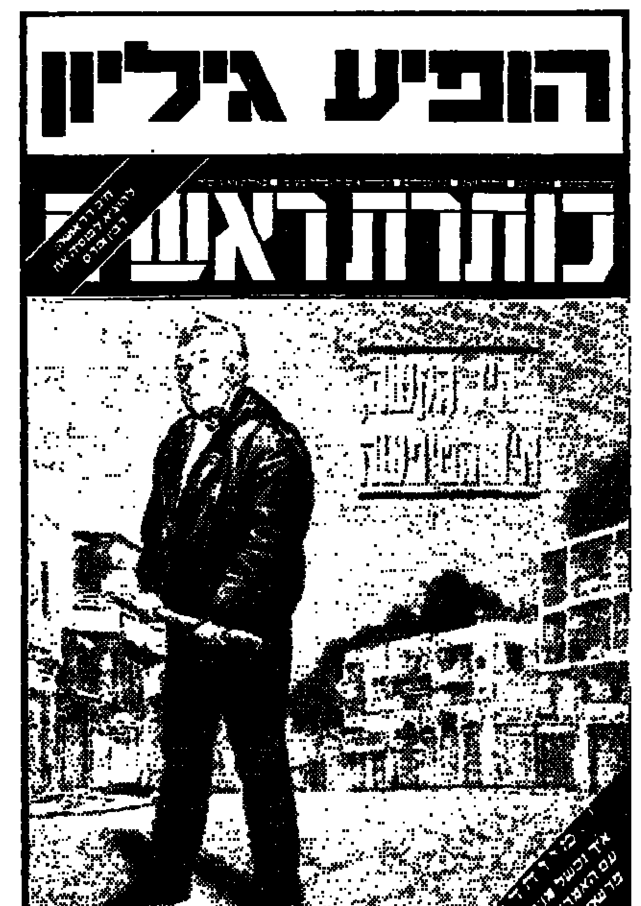

תגמור... ואם אתה יכול עוד אחד, על חשבוננו.

תכין את עצמך יומיים מראש. תלבש משהו די רפוי.
אתה הולך לפגוש את נתח הבשר הגדול ביותר
שעלה על צלחתך בארץ, שלא לדבר על הטעים ביותר.

מנה של קילו צלע עגל – שחום, לוהט, עשוי כהלכה.
ו... אם תוכל מיד אחריו לאכול עוד אחד –
אתה שווה מנה על חשבוננו.

כל תענוגות הבשרים מוגשים לך בווייט הול.
צלעות, פילה, אנטרקוט, פטה כבד אווז, כיסוני חסילונים,
סלטים חגיגיים וסיומות מקוריות (אם יש לך עוד מקום).
אז למה אתה מחכה? קדימה! לעבודה!

steak house WHITE HALL
נגיסה אחת תשכנע אותך
רח' מנדלי 6 תל־אביב. טל. 03-249282

هكذا عن الأصل

כלכלה ועסקים

הוצאה התקציבית לפי סיווג כלכלי

(באלפי שקלים חדשים)	הצעת תקציב 1988	תקציב מקורי 1987	אחוזי שינוי ריאליים
הוצאה נטו	50,450,000	38,422,000	17.20
הוצאה מותנית	2,257,922	2,273,873	-10.90
סה"כ תקציב ברוטו (1+2)	52,717,922	40,695,873	15.70
1. סה"כ הוצאות ומתן אשראי	35,893,922	32,087,873	-0.10
1.1 צריכה אזרחית	4,734,820	3,781,210	11.80
- שכר בארץ	2,903,637	2,253,601	15.00
- קניות בארץ	1,590,186	1,319,459	7.60
- שכר וקניות בחו"ל	240,997	208,150	3 40
1.2 צריכה בטחונית	9,069,892	9,017,495	-10.20
- שכר	1,997,400	1,569,200	13.60
- תשלומי העברה	407,800	293,400	24.10
- קניות	3,234,369	2,954,400	-2.30
- בינוי	271,900	231,200	5.00
- קניות בחו"ל	2,994,400	3,880,900	-31.10
- הוצאות חרום והמנהל האזרחי	164,023	88,395	65.70
1.3 תשלומי העברה והתמיכות	8,985,213	7,593,544	5.60
- לרשויות מקומיות	1,045,202	903,453	3.30
- לפרטים ולמוסדות	6,146,009	4,810,921	14.10
- תמיכות במחירי מצרכי יסוד	750,552	614,000	9.10
- תמיכות אחרות	1,043,450	1,265,170	-26.40
1.4 השקעות ומתן אשראי	3,055,398	2,268,625	20.30
- השקעה ישירה	643,361	557,615	3.00
- (מזה סיכון)	249,115	188,307	18.10
- מתן אשראי	1,503,620	987,236	36.00
- (מזה סיכון)	892,914	749,703	6.30
- (מזה אשראי סיוע)	320,000		0.00
- מענקים	908,417	723,774	12.10
1.5 תשלומי ריבית	7,736,120	7,215,830	-4.30
- תשלומי ריבית בארץ	4,710,000	4,080,000	3.10
- סבסוד אשראי	581,120	708,830	-14.20
- תשלומי ריבית בחו"ל	2,345,000	2,427,000	-13.70
1.6 הוצאות שונות	711,950	901,160	-29.50
- פרעון קרן לביטוח לאומי	710,000	900,000	-29.60
- שונות	1,950	1,160	50.10
1.7 רזרבות	1,600,529	1,310,009	9.10
2. פרעון חובות (קרן)	16,824,000	8,608,000	74.50
- פרעון בארץ לציבור	8,330,000	4,848,000	53.40
- פרעון קרן מניות בנקאיות	6,400,000	2,000,000	185.70
- פרעון בחו"ל	2,094,000	1,760,000	6.20

תקציב המדינה לשנת 88': 52.15 מיליארד שקל

הגרעון המתוכנן: 1.345 מיליארד שקל

האינפלציה המתוכננת: 12%

מאת דן סגיר

הצעת תקציב המדינה לשנת הכספים 1988 מסתכמת ב–52.15 מיליארד שקל. סכום זה מהווה גידול ריאלי של 15.7% לעומת תקציב 87' (40.695 מיליארד שקל), והוא נובע מעלייה תלולה של החזרי חובות הפנים בשנה הבאה ועליית שכר במשק הציבורי. שיעור החזרי החובות מכלל התקציב עומד על 48%, תקציב הביטחון מהווה 18% מהתקציב, הצריכה האזרחית 10%, תשלומי העברה 18%, השקעה ואשראי 6%. הגרעון המקומי בתקציב מתוכנן לעמוד על 1.345 מיליארד שקל.

הממונה על התקציבים במשרד האוצר, דוד ברעז, שהציג את התקציב בפני כתבים כלכליים בירושלים, אמר שהתקציב הוא כלי עיקרי של המדיניות הכלכלית, שעיקריה הם: האטת קצב הגידול של התוצר, שינוי מבנה המשק על ידי הקטנת הסקטור הציבורי והכוונת הגידול בתוצר לתחומי היצוא. יעדים נוספים הם המשך ההורדה של רמת האינפלציה ושמירה קפדנית על היציבות במשק, שמירה על איזון החשבון הבסיסי של מאזן התשלומים וייצוב רמת יתרות המט"ח של המדינה.

מנכ"ל משרד האוצר ויקטור מדינה ציין שהתקציב שהונח על שולחן הכנסת לא בא להשיג הישגים דרמטיים בתחום האינפלציה והתקווה היא, שהתקציב זה ישמר את היציבות היחסית שהושגה בשיעור האינפלציה הנוכחית, ואולי יוריד אותה לשיעור של 12% בשנת 1988. לדברי מדינה, אילו היינו רוצים לרדת לשיעורי אינפלציה של 4%–5% המאפיינת את מדינות המערב שאתן אנו סוחרים, היינו צריכים להציג תקציב מקומי מאוזן. תקציב כזה היה מחייב קיצוץ של כ–2 מיליארדי שקל, יעד שאינו ריאלי בשנת בחירות. וגם אילו התקבל בממשלה, לא היה ניתן למימוש בפועל.

סכנה בחזית השכר

נושא שמדגישים אנשי אגף התקציבים באוצר לגבי תקציב 88' הוא ביצוע שינוי מבני במשק הישראלי, בכיוון של הקטנה ניכרת של הסקטור הציבורי על מנת לאפשר גידול מהיר יותר של הסקטור העסקי. צעדים בכיוון זה הם ייעול פעילות הממשלה, העברת פעילות ממשלתית לסקטור העסקי והקטנת מעורבות הממשלה במשק. במקביל יש לבטל עיוותים יסודיים במשק, כגון הנהנתיתר לייצור מקומי, סבסוד מופרז של מוצרים וגורמי ייצור וניצול לרעה של קרטלים ומונופולים.

דוד ברעז רואה בגודלו של הסקטור הציבורי את אחת הרעות החולות של המשק. לדבריו, כ–430 אלף עובדים מכלל 1.4 מיליון המועסקים במשק הם עובדי השירות הציבורי (כ–30%). זה שיעור גדול ללא כל יחס לנעשה בארצות אחרות ועליית שכרם גוררת עליות שכר לא מוצדקות בסקטור העסקי, הוא אומר.

מרכיב חשוב במדיניות הכלכלית שמתווה תקציב המדינה לשנה הבאה, מדגישה צמרת משרד האוצר, הוא הקפאת השכר הריאלי בסקטור הציבורי והעסקי. לדברי הממונה על התקציבים, תופעת ריסון השכר בשנים 85"86' נסתיימה ב–87', שבה הסתמנה מגמה מאוד מסוכנת של עליות שכר, אשר בסקטור העסקי כבר גלשו מעבר לשיא של 1984.

גם מנכ"ל האוצר רואה בחזית השכר את הסכנה הגדולה ביותר ב–88'. לדבריו, כבר עתה השכר הריאלי במשק גבוה ב–4%–5% מהשכר הריאלי ב–87'. כל ניסיון להגדיל את השכר מעבר לכך, פירושו הגדלה שהיא מעבר לפריון במשק, דבר שעלול לגרום לחידוש האינפלציה או לגידול באבטלה.

לשנות את הצמדת השכר

מדינה וברעז מדגישים שיש לשנות, במקביל, את מנגנוני הצמדת השכר האוטומטיים, בעיקר את ההסכם הנוכחי של תוספת היוקר ולהתאימם לתנאים הנוכחיים במשק. מדינה מדגיש שיש ליצור במערכת השכר גמישות מסוימת וחופש תמרון שאינו קיים כיום בזיקתה למצב בענף ולפריון העבודה.

נושא אחר שהעלה הממונה על התקציבים הוא המשמעות התקציבית. לדברי ברעז, יש לקיווֹת, מצעדים פופוליסטים כמו הצעות חוק פרטיות של חברי הקואליציה. הצעות שהעלות התקציבית של כל אחת מהן היא בין 100־150 מיליון דולר, וכן להימנע ממתן "כנפי הצלה" שאינם מעוגני־תקציב.

בנושא שער החליפין של השקל מול הדולר ומטבעות אחרים, אמר ויקטור מדינה שבגלל הפערים בשיעורי האינפלציה של מדינות אירופה וישראל, מדי פעם יהיה הכרח לבצע תיקון שער. תיקון זה (קרי, פיחות) יתבצע במרווחי זמן גדולים ככל האפשר. ויננו לעשותו במסגרת חבילת צעדים שיבטיחו בו זמנית את המשך היציבות במשק.

עיקרי השינויים בתקציב לעומת תקציב 1987:

● הוצאות. רמת ההוצאות ומתן אשראי בתקציב 1988 דומים לרמתם ב–1987. ההוצאה המקומית תעלה ב–5.8%. הגידול בהוצאה המקומית נובע בעיקרו מעלייה ריאלית של ההוצאות לשכר ב–15%, גידול בתשלומי העברה של 5.6%, תוספת 100 מיליון דולר לתקציב המקומי של משרד הבטחון בעקבות ביטול פרויקט הלביא, תוספת של 320 מיליון ש"ח לבסיס התקציב בעבור הסיוע להתיישבות.

● הכנסות ומענקים. הכנסות המדינה ממסים (למעט מע"מ על היבוא הביטחוני) יסתכמו לפי התחזית לשנת 1988/89 ב–23.976 מיליארד ש"ח, עלייה ריאלית של כ–3.2% לעומת אומדן מימוש הכנסות של 20.722 מיליארד ש"ח בשנת התקציב הנוכחית. העלייה הריאלית בהכנסות המדינה בשנת התקציב 1987/8, שהתרחשה למרות הפחתות המס על פרטים וחברות, נגרמה מעלייה משמעותית באינדיקטורים של הפעילות הכלכלית, לרבות התוצר העסקי, צריכה ויבוא מוצרים בצריכה. קיימים גם קשרי גומלין בין הפחתות המס לבין הגידול בפעילות העסקית.

בשנים 84"86' חל שנוי משמעותי במשקל הגבייה של הסקטור העסקי לעומת השכירים. משקל הסקטור העסקי עלה מ–48.3% ב–84/5' עד ל–63.2% ב–86/7' ואילו משקל השכירים ירד מ–51.7% ל–36.8%. המפנה שחל ב–1985 מקורו בהאטת האינפלציה ובמאמצי הגבייה הגדולים של אגפי המסים. בשנה האחרונה השתנתה המגמה ומשקל השכירים עלה מ–36.8% ל–40.2% ובמקביל ירד במידה מרימת משקל הסקטור העסקי, מ–63.2% ל–59.8%. השינוי המסוים במגמה נובע בעיקר מעלייה ריאלית משמעותית בשכר הריאלי במשק ובחלקו מהפחתת המסים, בעיקר על חברות.

● החזר חובות. החזר חובות פנים (תשלומי קרן) עולה בתלילות ב–1988. כך החזרי הקרן עולה ב–74.5%, והחזרי הקרן המקומיים עולים ב–92%. עלייה זו נובעת מגידול ניכר בפדיון מניות הבנקים שבהסדר, גידול בפדיון מילוות חובה ובתשלומי קרן אחרים.

● הגרעון. הפעלת הקיצוץ של 750 מיליון ש"ח מעמידה את הגרעון המקומי על 1.345 מיליארד ש"ח, ברומה לרמתו הריאלית של הגרעון המקומי המקורי לשנת 1987. עקב המגבלה של חוק בנק ישראל, יש לממן את הגרעון המקומי כולו בגיוס הון מהציבור. כך עולה גיוס ההון נטו ב–57% אף כי הגרעון אינו גדל.

עיקרי התקציב

	1988	1987
סה"כ תקציב ברוטו	52,718	40,696
סה"כ תקציב נטו	52,150	40,082
הוצאות ומתן אשראי	35,894	32,088
החזר חובות	16,824	8,608
גרעון מקומי	1,345	1,238
גיוס הון נטו	1,345	763
הורמה	0	475

מנכ"ל משרד האוצר ויקטור מדינה: אילו היינו רוצים לרדת לשיעורי אינפלציה של 4%–5%, המאפיינת את מדינות המערב שאתן אנו סוחרים, היינו צריכים להציג תקציב מקומי מאוזן, כלומר קיצוץ של כ–2 מיליארדי שקל, יעד שאינו ריאלי בשנת בחירות.

הממונה על התקציבים דוד ברעז: גודלו של הסקטור הציבורי הוא אחת הרעות החולות של המשק. כ–430 אלף עובדים מכלל 1.4 מיליון המועסקים במשק הם עובדי השירות הציבורי. זהו שיעור גדול ללא כל יחס לנעשה בארצות אחרות.

המסובסדים יתייקרו באופן חד

הנטל המרכזי על האזרח יהיה בתחום ייקור המצרכים המסובסדים, באפריל או במאי הקרובים. מחיר העוף הקפוא יעלה ב–30%, מחיר החלב ומוצריו יעלה ב–25%, מחיר הלחם האחיד ב–45%, מחיר הביצים ב–27%, ומחיר הנסיעה בתחבורה ציבורית יעלה ב–13%.

משיב מלחמה

דוד ברעז, הממונה על התקציבים באוצר אשר נכנס לתפקיד רק לפני 4 חודשים, ניצל את מסיבת העיתונאים לחיסול "חשבון קטן" עם תוקפי האגף.

בצמוד לאזהרה שיש לשמור על משמעת תקציבית בשנה הבאה ולהימנע מ"צעדים פופוליסטיים", אומר ברעז: "בחודשים האחרונים היתה השתלחות חסרת רסן כלפי אנשי אגף התקציבים מצדם של שרים וגורמים אחרים. מה שיש לי לומר על כך הוא, שישנה ככל הנראה קורלציה הפוכה בין מידת ההצלחה של הרימון התקציבי לבין כמות ההתקפות עלינו".

משרד הביטחון

תקציב הביטחון לשנת 1988/89 מסתכם ב–8.945 מיליארדי ש"ח, בחלוקה לשלושה סוגי מקורות: תקציב במטבע מקומי שנשמר ברמתו מ–87' — 5.228 מיליארד ש"ח, תקציב במט"ח סיוע (1.8 מיליארד דולר שהם 3.421 מיליארדי ש"ח), תקציב במט"ח חופשי (150 מיליון דולר שהם 295.5 מיליון ש"ח).

תקציב הביטחון לשנת 1988 מביא לביטוי את הסיכומים והשינויים הבאים: בעיקרון נשמר היקף התקציב ממקורות המשק ברמת התקציב של 1987. לסכמה על כך הושגה בין שרי האוצר והביטחון בעת שגובשה חזית משותפת לביטולו של פרויקט הלביא. הגדלת הפעילות המקומית של צה"ל ותעשיות הביטחון ימומנו על חשבון הפעילות בחו"ל, בשל הגדלת ההמרות בהיקף של 100 מיליון דולר עקב סגירת הלביא, וב–88' סך כל ההמרות יהיה 430 מיליון דולר.

בתקציב המוצע יימשך ההסדר, שלפיו אם ייחסכו ימי מילואים במהלך השנה, יקבל משהב"ט תקציב נוסף, בהתאם לחיסכון; ואם יבוצעו מספר ימי מילואים מעבר למכסה המאושרת, יישא תקציב הביטחון בעודף. בתקציב החדש מתוכננת ירידה של 3% בהיקף של ימי המילואים.

עלות הסגירה של פרויקט הלביא מגיעה, על־פי אומדן לא־סופי של אגף התקציבים, ל–342 מיליון ש"ח. 200 מיליון דולר מסכום זה הם עלות הסגירה בחו"ל, והשאר מופנה לפיצויי פיטורים ל–3000 עובדים, שמתוכם כבר פוטרו 2500.

בשנת התקציב הבאה יופנה תקציב מיוחד למימון חלופות הלביא; מכלל זה תקבל תע"א 100 מיליון. סכום נוסף של 60 מיליון ש"ח יופנה בחו"ל לתשלום מקדמה ע"ח מטוסי האף־16 שיירכשו במקום הלביא. התעשיות הביטחוניות שנמצאות עדיין בעיצומו של משבר שנבע מהירידות בהזמנות מערכת הביטחון בשנים האחרונות, פעולות בכיוון של הבראה לאחר מנות ליצוא, ומעבר להשיבה במגזרים עסקיים. קיימת מגמה להפוך את התעשייה הצבאית לחברה ממשלתית, וכן את רפא"ל.

משרד הדתות

גידול בהיקף התמיכות לישיבות ובתקציבי המועצות הדתיות. התמיכה הממשלתית בתלמידי הישיבות תגדל השנה ב–8% בקירוב, עקב גידול במספר תלמידי הישיבות. התמיכה הממשלתית בתלמידי הישיבות גדלה בשלוש השנים האחרונות ב–29%. השנה תקצה המדינה לישיבות סך של 107 מיליון ש"ח. עיקר ההוצאה בסעיף זה נובעת מהסכמים קואליציוניים שנחתמו ערב הקמת ממשלת האחדות עם המפלגות הדתיות, שבעקבותיהם הוגדלה התמיכה לתלמיד באופן יחסי ובמידה ניכרת.

תקציב הדתות יגדל בשנת 88' ל–178 מיליון ש"ח לעומת 128 מיליון ש"ח אשתקד.

משרד הבריאות

חילוקי הדעות בין משרדי האוצר והבריאות גרמו לכך שתקציב הבריאות הוגש השנה לכנסת בראשונה על־ידי משרד האוצר בלבד. נציגי משרד הבריאות סירבו לקבל את החלטת הממשלה לקצץ 65 מיליון ש"ח (במחירי 87') בתקציב הבריאות ולא קיימו מגעים עם האוצר להגשת הצעת התקציב של המשרד לכנסת.

חרף טענותיה של שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו על הפחתת משרות בשנה האחרונה במערכת הבריאות, הרי שבשנת 88' יגדל מספר המשרות במערכת הבריאות בכ–690 משרות. נתון זה כולל תוספת של 330 אחיות, 70 רופאים והקצאת 290 משרות שהיו אמורות להתבטל אשתקד.

משרד החינוך

תקציב משרד החינוך יופחת השנה ב–10 מיליוני ש"ח. ההפחתה תכלול קיצוץ בפעולות אגף הנוער, הפסקת התמיכה של המשרד בשיעור למגרשי כדורגל והירידה במתן 17,800 שעות תפקיד למורים מכוח הסכם עציוני לשנת 1990.

אם לא יסכימו המורים לוותר על שעות התפקיד, יפחית משרד החינוך שעות הוראה או פעולות אחרות בסכום של 5 מיליוני ש"ח.

התקציב הכולל של משרד החינוך יסתכם ב–2.4 מיליארדי ש"ח ושיא כוח האדם במשרד יגיע ל–2,169 עובדים.

העורך: נחמיה שטרסלר

ההוצאה למשכורות לח"כ: 5,069 שקל לחודש

תקציב הכנסת יסתכם השנה ב–28.5 מיליון ש"ח. ההוצאה החודשית למשכורתו של כל אחד מ–120 הח"כים מגיעה ל–5,069 ש"ח, לאחר שמשכורות חברי הכנסת נאמדות ב–7.3 מיליוני ש"ח לשנה. לעומת זאת, משכורות העוזרים הפרלמנטריים של חברי הכנסת מסתכמות ב–812 אלף ש"ח לשנה.

בחצר משכן הכנסת מוקם בניין חדש שיכלול חדרי מנוחה ואולם הרצאות לח"כים. עבודות הבנייה החלו בשנת התקציב הקודמת. השנה יוקצו לבניין החדש 2.2 מיליוני ש"ח. 912 אלף ש"ח יוקצו השנה לפיתוח מערכת תמליל ממוחשב לכנסת.

70 מיליון לבחירות

ההוצאה למימון מפלגות והוצאות הבחירות לכנסת בניין הבחירות שיתקיימו בעוד 10 חודשים תיקבע במהלך החודשים הקרובים, ובאוצר מעריכים את עלות ההוצאה הממשלתית לבחירות ב–70 מיליון ש"ח.

משטרה

תקציבי המשטרה (648.274 מיליון ש"ח) לשנת 1988 גדלו ב–97 מיליון ש"ח, אשר רובם ככולם הופנו למימון תוספות השכר הייחודיות של השוטרים. הצעת התקציב כוללת המשך הקצאת 600 המשרות במשטרה שהוקצאו ב–87'. עם זאת, בשטחים נוספו 159 חיילי מג"ב, ומספר השוטרים והקצינים המקומיים גדל ב–63 שוטרים. בשנת 1988 יוחל בפיתוח טכנולוגיות חדישות ואמצעים בתחום הקשר, הכנת מערכת ממוחשבת להשוואת טביעות אצבע, ישולם פרויקט מיכון הלוגיסטיקה, יוחל בהחלפת המחשב למיתוג הודעות ויימשך תהליך איחוד התשתית הקווית.

משרד התעשייה והמסחר

התקציב הרגיל של משרד התעשייה והמסחר בשנת 1988 (34.680 מיליון ש"ח) נמוך לעומת תקציב השנה הקודמת בכ–2.5 מיליוני ש"ח. קיצוץ של כ–7.5%.

להלן השינויים העיקריים בתקציב:

א. כוח אדם: המשרד ישלים בתחילת שנת התקציב קיצוץ ניכר במצבת כוח האדם אשר יעמוד על 616 עובדים, ובשנה הקרובה יוריד עוד 10 עובדים.

ב. יפחת סבסוד מבני תעשייה באזורי פיתוח ב–2.044 מיליוני ש"ח, עקב ביטול הזווה עם חברת מבני תעשייה והחלפתו בסבסוד ישיר.

ג. תוספת גבייה מהיהלומנים בשיעור של 1 מיליון ש"ח כנגד הגידול בפעולת המכון למחקר יהלומים.

ד. ביטול התקציב המיוחד של הפיקוח על המחירים בשיעור של 700 אלפי ש"ח.

ה. תוספת לקורס נספחים שאמור להתקיים ב–88' בשיעור של 300 אלף ש"ח.

ו. הפחתת הוצאות המינהלה והתפעול של מינהל הסחר הממשלתי עקב העברת יבוא פולי סויה לידיים פרטיות — 300 אלף ש"ח, ו–10% מהוצאות מינהל הסחר.

משרד החקלאות

תקציב משרד החקלאות לשנת 1988 (90.590 מיליוני ש"ח) עומד בצלו של המשבר בחקלאות. לאחר גיבוש תוכניות הבראה מפורטות ושינויים מבניים במושבים ובארגוני הקניות, עומד להיחתם הוזה שיבטא תוכניות אלה (המבוססות על דו"ח רעות רביד) ויאפשר העמדת מקורות לפריסת החובות, ומחיקתם על־ידי הנושים השונים. כל סכומי ההלוואות יועמדו לרשות המערכת באחריות הבנקים.

הכנת התוכניות וביצוע השינויים באים למנוע חזרה על משגי העבר. סוכם על הערבות ההדדית הבין־מושבית, הוגבלה פעולתם של ארגוני הקניות לרכישת תשומות בלבד תוך איסור על מעורבותם במימון, תיווך כספים או הקמת מפעלים. בתחומי המשרד האחרים יימשכו הפעולות להקמת תאגיד להדרכה חקלאית, יוקדשו מאמצים להגדלת היצוא החקלאי, יבוצעו עבודות פיתוח והגדלת גורמי ייצור בהתיישבות הצעירה, באמצעות החטיבה להתיישבות.

משרד האנרגיה

תקציב: 9.522 מיליוני ש"ח. בשנת 1988 יופעל שלב א' ברפורמה במשק הדלק. במסגרת הרפורמה יוכלו צרכנים לייבא מוצרים לשימושם, או לרכשם מבית הזיקוק, בכמות של עד 30% מסך תצרוכתם השנתית. בית הזיקוק יורשה לייבא נפט גולמי. יאוחדו חברות האחסון ההולכה הקיימות. תיושם החלטת הממשלה לגבי הרפורמה בענף חיפושי הנפט, תוקם חברת תשתית אחת שתכלול את החברות הקיימות, תופרד הפעילות היזמית מחברת התשתית, ייפסקו תמיכות תקציביות ישירות ותמיכת הממשלה תתבטא בהעמדת תשתית מידע וציוד בלבד.

משרד התיירות

תקציב: 32.025 מיליון ש"ח. שנת 1988 תעמוד בסימן אירועי שנות ה–40. יוכנו תוכניות עבודה לניצול האירועים ולהגדלת מספר התיירים. בשנת זו יוחל ביישום תוכנית אב לתיירות וההתחלה תהיה בתחומי השיווק ההשקעות ופיתוח תשתית אזורית ברחבי הארץ. יבוצעו פעולות להקמת רשות תיירות, במגמה להביא לאיחוד חברות התיירות ורשות הגנים הלאומיים. המטרה היא להביא לחיסכון בהוצאות המינהליות תוך פיתוח ראייה כוללת בהקצאת המשאבים.

תשתית

בשנת התקציב הקרובה יגדל התקציב שיופנה לסלילת כבישים, תחזוקתם ושיקומם. סה"כ היקף ההשקעה בכבישים בשנת 1988 במסגרת תקציב המדינה יהיה כ–160 מיליון שקלים. ומלבד השקעות אלה מושקעים עוד כ–100 מיליון שקל בכבישים באמצעות תקציבי הרשויות המקומיות. הדגש העיקרי בשנת 88' הוא בתחום הכניסה לערים ובעיקר בגוש דן. במטרופולין התל־אביבית יטופלו מרבית הכבישים הקיימים. במרבית הצמתים יוקמו מחלפים ותבוצע הרחבה ברוב הכבישים. הבולטים שבהם: מחלף בצומת הכפר הירוק, מחלף בגבעת שמואל, תחילת עבודות באלוף שדה, הרחבת המחלף בגנות, הרחבת כביש גהה לכל אורכו והרחבת כביש ת"א־חיפה בקטע גלילות־כפר שמריהו.

אז מה אם יש לך ביטוח

הפוליסה עדיין לא מבטיחה לך חסינות מהפתעות לא נעימות! עם יד על הלב, מתי ואם בכלל קראת את האותיות הקטנות? מה "קנית" תמורת הפרמיה? בחברות הגדולות נהוג להשתמש ביועצים מיוחדים בלתי תלויים. יעוץ זה תוסף כסף רב ומאפשר לקבוע כסוי נכון לסיכון מוגדר, זה לאו דווקא שרות יקר כי יועץ בלתי תלוי אינו מייצג חברת ביטוח אלא רק אותך ואינו מתפרנס מעמלות. הייעוץ, בדומה לסיוע של רואה חשבון ועו"ד מהווה טיפול תקופתי הכרחי ולכן הוא כדאי לך בכל תנאי.

גישה חדשנית נוספת ויעילה לעצמאים וחברות היא מכרזי הביטוח. המכרז מתאים גם למסגרות צנועות ומאפשר תמורה מירבית ותחרות על כספך. רק יועץ מקצועי יוכל ליצגך נאמנה מול סוכני הביטוח ולערוך עבורך מכרז ביטוח מאיר עיניים.

האחים סלמון - שרותי יעוץ בביטוח.

לתיאום פגישה, אם ליעוץ ואם לעריכת מכרז ביטוח כדאי להתקשר 03 - 656285

בית התעשיה, רח' המרד 29 תל־אביב, 61500 ת.ד. 50114

כשהאותיות הקטנות גדלות - הפרמיות הגדולות קטנות!

עתידית

פרטים בטל: 629414, 03–629407

מערכת בנק המזרחי לעסקות עתידיות—שקל/דולר יציג

שערים שנקבעו ליום	26.1.88	
שער יציג ליום 26.1.88	—	1.5785
שערי ביצוע־תכנית "מרץ" 31.3.88	קניה	1.623
	מכירה	1.619
שערי ביצוע־תכנית "יוני" 30.6.88	קניה	1.667
	מכירה	1.658
שערי ביצוע־תכנית "ספטמבר" 30.9.88	קניה	1.68
	מכירה	1.666

בנק המזרחי

קונים זהב מהציבור ויהלומים גדולים

ZAMLER

יהודה הלוי 143 ת"א

קו פתוח

"זמלר" מערכת ממוחשבת הפרכות מידע מעודכן ואמין על מחירי המתכות בבורסות החשובות בעולם.

טל: 03–235924

לפני מכירה כדאי לבוא לבירור

הפתרון לבטחון במשרד

רק 4 × 380 ש"ח*

MINIMAX

כספת בטחון ממוחשבת

03–5464276

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

26.1.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.53	1.60	1.5677	1.5873	1.54	1.61	1.5692	1.5888	1.54	1.61	1.5702	1.5900	1.5785	0.0010
1 לירש"ט	2.70	2.82	2.7740	2.8087	2.73	2.86	2.7802	2.8149	2.73	2.86	2.7808	2.8158	2.7929	−0.0098
1 מארק גרמני	0.91	0.96	0.9365	0.9482	0.92	0.96	0.9374	0.9491	0.92	0.96	0.9377	0.9495	0.9418	−0.0006
1 פרנק צרפתי	0.27	0.28	0.2772	0.2807	0.27	0.29	0.2777	0.2811	0.27	0.29	0.2779	0.2814	0.2794	−0.0002
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.8323	0.8427	0.82	0.86	0.8338	0.8442	0.82	0.86	0.8341	0.8446	0.8388	−0.0001
1 פרנק שווייצרי	1.13	1.18	1.1544	1.1689	1.14	1.19	1.1578	1.1723	1.13	1.19	1.1583	1.1729	1.1634	0.0007
1 כתר שוודי	0.25	0.27	0.2601	0.2634	0.25	0.27	0.2603	0.2635	0.25	0.27	0.2608	0.2641	0.2621	−0.0002
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2462	0.2493	0.24	0.25	0.2462	0.2492	0.24	0.26	0.2464	0.2495	0.2477	0.0002
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2441	0.2471	0.24	0.25	0.2441	0.2472	0.24	0.25	0.2443	0.2474	0.2456	–
1 מרק פיני	0.38	0.39	0.3847	0.3895	0.38	0.40	0.3854	0.3902	0.37	0.40	0.3855	0.3904	0.3876	−0.0003
1 דולר קנדי	1.20	1.25	1.2257	1.2410	1.21	1.26	1.2278	1.2431	1.20	1.26	1.2273	1.2428	1.2351	0.0029
1 דולר אוסטרלי	1.05	1.16	1.1220	1.1360	1.08	1.17	1.1239	1.1380	1.09	1.17	1.1250	1.1392	1.1308	−0.0003
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7886	0.7984	0.47	0.80	0.7891	0.7989	0.50	0.70	0.7905	0.8005	0.7926	−0.0014
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4486	0.4542	–	–	0.4491	0.4547	–	–	0.4492	0.4549	0.4513	0.0003
10 שילינג אוסטריים	1.30	1.36	1.3297	1.3463	1.31	1.37	1.3341	1.3507	1.31	1.37	1.3329	1.3497	1.3397	−0.0006
1000 לירטות איטלקיות	1.24	1.31	1.2740	1.2900	1.25	1.33	1.2727	1.2885	1.25	1.34	1.2765	1.2926	1.2820	−0.0006
100 ינים יפאניים	1.20	1.26	1.2305	1.2459	1.21	1.26	1.2288	1.2442	1.21	1.27	1.2327	1.2482	1.2374	0.0016

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם – יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.

EL AL אל על

שערי המניות 26.1.88

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי במסחר	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אוצר ה ש	18500		33			-35
הבנקאות 0.1	1248		778	-46	-3.6	-1393
הבנקאות א 0.5	644	תב	790	-72	-10.1	-1159
כללי לא בהסדר	14880		42	-420	-2.8	-114
ב.ב.ב. 0.5	6790		2924	-210	-5	-4039
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88						
אדיבי רג 100.0	103350		805			+1169
אדיבי ב 100.0	103500		5	-200	-0.2	-5
אדיבי בב א	632600		2			+98
אגוד 0.1	76950		192			-102
דיסקונט ב	132620		16	+660	+0.5	+115
דיסקונט א	132200		340			-260
דיסקונט שה ב	15500		1	+200	+1.3	+248
המזרחי ש	42665		1116			-790
המזרחי מ	42602		155			-155
הפועלים מבב	91700		2.5	-500	-0.5	-5
הפועלים ש	70430		1231	+230	+0.3	+2327
הפועלים מ	70350		132	+150	+0.2	+712
כללי א 1.0	179700		37	+700	+0.4	+42
כללי שה 7	8650		1	+28	+0.3	+50
כללי 0.1	44780		1938	+170	+0.4	+4255
כללי שה 11	16650		533	+50	+0.5	+279
ביטוח וסחר 1.0	59201					
ביטוח וסחר 5.0	30100	מב				
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89						
אדיבי רג 100.0	126200		48			+181
אדיבי ב 100.0	125350		5			+96
אדיבי בב א	762900		1	-100		-1
אגוד 1 ש"ח	93750		5	-500	-0.5	-5
דיסקונט ב	161000		5			+97
דיסקונט א	162000		5	+600	+0.4	+27
מזרחי ש	51850		101	-270	-0.5	-123
מזרחי מ	51700			+100	+0.2	+100
הפועלים ש	86000		94	+200	+0.2	+278
הפועלים מ	85800		14	-150	-0.2	-14
כללי א	220000		6	+1500	+0.7	+19
כלל סטק	54320		300	+120	+0.2	+436
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	25500					
לאומימשכ ש	7150	תב	198	-524	-6.8	-548
לאומימשכ מ	7169	תב	32	-470	-6.2	-59
כרמל ש	5240	תב	95	-310	-5.6	-832
כרמל שה 1	4340		108	-25	-0.6	-100
פת משכ ש	1895		509	-30	-1.6	-660
משכן ב ש	3280		706			-108
עצמאות 0.1	17250	מב				
מרב 1.0	6930		46	-70	-1	-46
טפחות מבב ש	21000	מב				
טפחות רג ש	20900		54			
טפחות שה 2	5549		100			+200
יעשר 1.0	2945	מב		-155	-5	-839
יעשר 5.0	1800	מב		-95	-5	-1513
מוסדות מימון						
שלמון אס	717		15663	-30	-4	-17169
השקעות מבב א	350000		10	+9800	+2.6	+7
השקעות מבב ג	283900		2			-2
לאומי תעש א ש	10280	תב	422	-900	-8.1	-427
פתוח תעש מבב	128500		4			-4
פת תעש בב ג	460000					+1
פת תעש בב גג	278000		2	+562	+0.2	+3
פת תעש בב גגג	278000		2	+1000	+0.4	+4
פת תעש בב ד	280000					
פת תעש בב דד	65036					-6
פרס קבלנים 5.0	1003		12438			-3928
תיירות בב	229000			+7500	+3.4	+6
כלל ליסינג א0.1	23100		80			
כלל ליסינג ב0.5	21900		27			
ביטוח						
איילון	108	בז	2700	-5	-4.4	-19465
אריון	131		7638	-1	-0.8	-2286
אררט 0.1	1458		701	-14	-1	-346
אררט א 0.5	960	תב	6816	-75	-7.3	-8101
בטוח משנה 0.1	322		300	-5	-0.9	-800
בטוח משנה 0.5	197.5		2925			-2925
משנה אפ	205		500	-6	-2.8	-1105
משנה הש	106		5750	+5	+0.5	+10000
הדר 1.0	134.5	תב	7200	-8	-5.6	-23747
הדר 5.0	96.5	תב	10000	-5	-5.4	-49798
הדר אפ סר 2	111.5		4120	-12	-9.7	-16120
הפניקס 0.1	657		420			+420
הפניקס 0.5	590		162			-163
הסנהר-הראל 1.0	4800		40	-105	-2.1	-67
הסנהר-הראל 5.0	3850		840	-110	-2.8	-875
מנורה 1.0	1179		11			-11
מנורה 5.0	1000		20			-8
סהר ב 1.0	327	תב	7926	-19	-5.5	-8928
וסקריטס 0.1	928		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
צור ש	250		7000	-7	[illegible]	-7900
ציון השקעות 1.0	4039		38	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ציון השקעות 5.0	1005	תב	455	-85	-7.8	-930
מסחר						
אינטר גאמא 1 ש	750	תב	448	-50	-6.3	-3427
אינטר גאמא 5 ש	518	תב	7680	-48	-8.5	-13176
מאיר עזרא 1.0	719		3050	-30	-4	-7715
מאיר עזרא אפ	306		450			-950
כלל אפ 4	300	תב	18271	-23	-7.1	-61212
כלל אגח 2	143		5000	-5	-1.7	-6000
קרסטל 1.0	810		4384	-20	-2.4	-7979
רפק 0.1	15000	מב				
רפק 0.5	16950	שב				
שופרסל א 2.0	8900	תב	215	-600	-6.3	-449
שופרסל אפ	4120		271	-450	-9.9	-1106
שופרסל אגח	106.5		72800			-6550
שירותים						
אסתא	312	תב	6693	-18	-5.5	-8966
סמנת הספקה 0.1	632	תב	413	-43	-6.4	-1888
סמנת הספקה 0.5	210		1711	-3	-1.4	-2456
קרור 0.1	795		558	+25	+3.3	+166
קרור 1.0	227		16948	-6	-2.6	-28381
כתר עיזבה 0.1	1406		230	+10	+0.7	+152
כתר עיזבה 0.5	888		200	-12	-1.3	-400
מלונות ושירותי תיירות						
גלי זהר 1.0	2141	תב	80	-238	-10	-80
גלי זהר 5.0	1600		97	-43	-2.6	-97
מלונות דן 1.0	1710		500	-40	-2.3	-159
מלונות דן 5.0	1325		1008	-25	-1.9	-1088
חוף האלמוג 1.0	7120		68	-160	-2.2	-275
מלונות הירדן	2720		383	-80	-2.9	-383
0221010	248		31367	-9	-3.5	-58463
0221317	146	תב	7151	-10	-6.4	-14091
מחשבים ושירותי מחשבים						
ת.י.ל.ן 1.0	214		5582	-4	-1.8	-8582
ת.י.ל.ן אפ	83	תב	13209	-8	-8.8	-14220
ת.י.ל.ן אג"ח	99		117000	-2	-2	-202383
יעקב 1.0	5900	בז	259	-600	-9.2	-536
מ.ל.ל. 1.0	10540			-9	-0.1	-20
מ.ל.ל. 5.0	1936		331			-551
ניקוב מחשבים 1	901		1675	-20	-2.2	-1291
ניקוב מחשב 5	283	תב	8745	-24	-7.8	-12645
ניקוב אפ סר 2	690		1453	-51	-6.9	-2784
חים מחשבים 1.0	645		3022	-15	-2.3	-5078
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אזורים אפ	520	תב	7730	-45	-8	-17123
אזורים אגח	133		9000	-5	-0.4	-12578
אילנן 1.0	155	תב	8814	-7.5	-10.1	-25874
אל-רוב 1.0	313		813	-16	-4.9	-6013
אפריקה 0.1	35800		46	-1200	-3.2	-46
אפריקה אפ	16400		22	-1100	-6.3	-57
אדום?	4465	מב		-235	-5	-469
ארזים? 0.1	2010		1119	-110	-5.2	-1301
ארזים? 0.5	1740		406	-60	-3.3	-598
בינוביץ? 1.0	2640	תב	172	-150	-5.4	-396
בינוביץ? 5.0	2150		24	-20	-0.9	-24
דנקנר 1.0	5160		90	-50	-1	-90
הדר? 0.1	165	תב	4000	-6.5	-9.1	-6478
הדר? 0.5	128.5	תב	159	-10	-7.2	-2719
הכסלול? 1.0	780		766	-37	-5	-875
הכסלול? 5.0	340		500	-9	-2.6	-500
תל.ב. 0.1				הפסקת	מסחר	
תל.ב. 0.5				הפסקת	מסחר	
חברה לירושלים	265		17383	-8	-2.9	-29715
ירושלים אפ	85		20248	-5	-5.6	-33948
גבים 0.1	3310		818	-160	-4.6	-1298
גבים 0.5	2830		1069	-60	-2.1	-1369
ישפרו 0.1	3219	תב	2163	-290	-8.3	-4761
ישראלום 1.0	1100	תב	1426	-74	-6.3	-1928
ישרום 10.0	16200		301	-500	-3	-426
כנף פיתוח 1.0	5940	תב	76	-450	-7	-231
לוסיד 1.0	6137	בז	90	-62	-1	-169
לוסיד 5.0	1835	מב		-97	-5	-832
מ.ת.ם. 1.0	302	מב		-16	-5	-34717
מ.ת.ם. אפ 2	157.5	תב	8000	-32	-16.9	-12464
מ.ת.ם. אגח	116		37068	-3	-2.5	-130218
מגדל בניה 1.0	518	מב		-27	-5	-25995
מישגאל 5.0	151		2818	-5	-3.2	-10181
מישגאל אפ	149		12500	-11	-6.9	-6940
מגרב 5.0	1375	תב	263	-120	-8	-651
מרלו 1.0	1715		800	-60	-3.4	-3935
ליבנשטין 1.0	358	תב	420	-40	-10.1	-2862
ליבנשטין 5.0	138	בז	6090	-5.5	-10.1	-35981
ליפשיץ 1.0	290	מב	2950	-32	-9.9	-4748
ליפשיץ 5.0	162		5999	-8	-4.7	-19957
ליפשיץ אפ 1	106.5		3615	-5	-3.2	-24408
ליפשיץ אגח	96		17208	-1	-1	-20617
נאות אביב 0.5	3146		30			-30
נכסי אזורים	299		7394	-2	-0.7	-9324
נכסי השקעות 1.0	673		178	-7	-1	-603
סולל? 1.0	1288		200	-8	-0.6	-191
עמי וסלע סר 1 ש				הפסקת	מסחר	
קסריה 0.1	3080		50	-76	-2.4	-900
קסריה 0.5	1175	תב	282	-125	-9.6	-2359
(הנובין?)						
הנובין 1.0	326	מב		-17	-5	-8356
הנובין 5.0	174		3518	-4	-2.3	-9518
הנובין אפ	808	שב				
הנובין אג"ח	124		15000			
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	2265		250	-23	-1	-250
מטעי הדר 0.5	2280			-21	-0.9	-80
מהדרין 0.1	5330		1914	-220	-4	-1167
מהדרין אפ	2940		528	-116	-3.8	-421
מטעי הדרים 1.0	1474		1315	-26	-1.7	-2395
פריאור 0.5	2280		401	-33	-1.4	-901
מזון וטבק						
דובק בב ש	3030		508			+216
דובק בב מ	2970		280	-30	-1	-360
זגלל 1.0	435		2729			-1235
זגלל 5.0	350			-10	-2.8	-2490
זגלל אגח	103.5		2500			
טמפו בירה 1.0	29987		50	-1000	-3.2	-50
טמפו בירה 5.0	23200		105	-800	-3.3	-141
יכין? 1.0	901	תב	1406	-100	-10	-1006
יכין? א 5.0	590		300			-300
יכין? אפ 2	300		317	-36	-10.7	-317
מן 1.0	430		914			
מן 5.0	295	תב		-20	-6.4	-200
סנפרוסט 1.0	13500		30	-230	-1.7	-55
עסיס ב 0.5	287		507	-5	-1	-365
אנגל שקל 1	2323		271	+25	+1	+12
עסן מבב א	1495		66	-5	-0.3	-256
טכסטיל והלבשה						
ארגמן סר 1 ש	404	תב	6455	-26	-6.1	-9780
ארגמן אפ	248		600	-7	-2.8	-1159
ארגמן אגח	186		7000	-1	-0.9	-3000
אפיס 1.0	462			-11	-2.3	-1503
אופנת כרך? 1.0	300	תב	508	-33	-9.9	-1000
אופנת כרך? 5.0	199	תב	4575	-22	-10	-7119
אתא א	272	תב	830	-28	-9.3	-830
ארגמן רג ש	9000	תב	72	-500	-5.3	-126
דלתא-גליל 1.0	1178		2571	-40	-3.3	-1313
דלתא-גליל א 5.0	1050		3068	-51	-4.6	-1804
מאוחד 1	1500		119	-50	-3.2	-119
מאוחד 5	620		425	-20	-3.1	-585
ויסלנ? 1.0	318		700	-10	-3.1	-2217
ויסלנ? 5.0	236		2000	-12	-4.8	-2555
[illegible] 1.0	4694		122	-121	-2.5	-208
דיקות? 1.0	1580		681	-70	-4.2	-681
דיקות? 5.0	1398		1500			
דיקות? אפ	540		225	-20	-3.6	-2523
[illegible]				הפסקת	מסחר	
[illegible] אפ				הפסקת	מסחר	
לודזיה 0.1	700	תב	1000	-50	-6.7	-1020
לודזיה 0.4	475	תב	990	-40	-7.8	-1283
ליבנת 1.0	190		2000	-8	-4	-2700
עיט 1.0	341		570	-5	-1.5	-1070
עיט 5.0	172		2493	-6	-3.4	-4218
עיט אפ	131		5380	-1	-0.8	-3262
עיט אגח	114.5		1700	-5	-1.3	-8500
עסק פריגה 1 ש'	195	תב	6502	-15	-7.1	-14296
עסק אפ	76	תב	8148	-15	-16.5	-15542
פולגת א	763		2700	-15	-1.9	-2390
פולגת א 0.5	8400		72	-400	-4.6	-89
פרגוד	950	תב	2798	-70	-6.9	-2298
ניבור ספרינה?	6228	בז	56	-692	-10	-121
מתכת ומוצריה						
אודרן 0.1	5950		421	-200	-3.3	-451
אודרן 0.5	5200		298	-120	-2.3	-298
אלומית 1.0	6600		13	-102	-1.5	-13
אלומית 5.0	5000		66	-100	-2	-66
כבלים ש	310		1498	-5	-1.6	-5398
כבלים אפ	79		6620	-2	-2.5	-17657
כבלים אג"ח	94.5		6100	-1	-1.1	-20400
כבלים אגח	96		32936	-5	-0.5	-6378
התוכף? 1.0	538	תב	707	-53	-9.1	-2093
התוכף? 5.0	315		683	-8	-2.5	-1184
התוכף? אפ	2820	שב				
דיקה 1.0	2660					
דיקה 5.0	1265		36	-25	-1.9	-095
קטמות פז 5.0	3080		722			
כבלי ציון 1.0	2000		493	-100	-4.8	-710
כבלי ציון 5.0	1050		1908	-50	-4.6	-2948
קרגמי 1.0	282	בז	346	-23	-10.2	-6604
קרגמי 5.0	[illegible]		6929	[illegible]	[illegible]	[illegible]
נחושתן 0.1	11600		15			-12
נחושתן 0.5	12500		20			-23
מקי סלה 1.0	1935		2810	-50	-2.5	-8496
קונג 1.0	594	בז	246	-6	-1	-64
קונג 5.0	365		614	-14	-3.7	-2310
קליל 1.0	2450		3700	-70	-2.8	-4524
קליל 5.0	1960		936	-50	-2.5	-1036
קליל אפ	1035		2239	-30	-2.8	-8394
קליל אגח	120		2580	-1	-0.8	-19413
שלדות 5.0	5440	בז	217	-325	-5.6	-259
תעשיות לכיש 1.0	644	תב		-35	-5.2	-418
תעשיות לכיש 5.0	400		950			
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 5.0	246200		34	-2000	-0.8	-12
אלקו 0.1	8580		24	-10	-0.1	-50
אלקו 0.25 ש	3600	תב	350	-400	-10	-550
אלקו 0.25 מ	4200		87	-1		-37
אלקטרה 0.1	1740		1303	-57	-3.2	-2267
אלקטרה א 0.5	1210		3659	-47	-3.7	-5092
אפ 5	800		450	-30	-3.6	-1200
אגח 3	125		16800			
אורית 1.0	13950		153	-207	-1.5	-261
כלל תעש אלק	1680	תב	3347	-119	-6.6	-7702
כבל אלקטרוניקה	430	תב	2520	-77	-15.2	-9670
כלל אלק אפ	96.5		415736			
מסקטרוניק 1.0	1050		1740	-46	-4.2	-1866
מסקטרוניק 5.0	907		1700	-10	-1.1	-2800
פיזכפער? 1.0	400		2500	-24	-5.7	-2647
פיזכפער? 5.0	328		3610	-34	-9.4	-6575
ציקלון 1.0	2074	בז	80	-21	-1	-140
ציקלון 5.0	1227		1110	-65	-5	-2279
קבוצשטין אילד 1.	3950	שב				
קבוצשטין אילד 5.	2550	שב				
ת.א.ת. 1.0	794	תב	741	-88	-10	-1546
ת.א.ת. 5.0	408		3604	-12	-2.9	-7399
תדיאה	679		5050	-34	-4.8	-6628
מוצרי בניה						
א.י.ם. תעשיות 1.	162		33292	-8	-4.7	-64003
א.י.ם. אפ	483	תב	5174	-52	-9.7	-8412
א.י.ם. אגח	131		21760			
אקרשטיין 1.0	429	תב	1931	-30	-6.5	-4571
אקרשטיין 5.0	303		4000	-5	-1.6	-4700
אקרשטיין אפ	338		2190	-30	-8.2	-3575
אקרשטיין אגח	125.5		29280	-1	-0.8	-19280
אבן בלוס?	106	תב	24330	-12	-10.2	-68920
בלוס אפ	58	תב	15439	-5	-7.9	-46157
מגדל השק בנעש	579		1260			-1414
מוזאיקה ולפמן 1	19063	תב	5	-2118	-10	-5
מוזאיקה ולפמן 5	15000		8	-598	-3.8	-8
נגב קרמיקה	342	תב	12640	-38	-10	-19159
נגב קרמיקה אפ	163	תב	6194	-30	-15.5	-9894
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	1356		3561	-44	-3.1	-4286
אליאנס ב	1460	תב	103	-150	-9.3	-162
גל תעשיות 1.0	340	שב				
גל תעשיות 5.0	229					
גל אפ	90		6500	-5	-5.5	-9370
גל אגח	90.5		2000			
דשנים 0.1	4322	מב		-228	-5	-687
דשנים 0.5	1585		2025	-50	-3.1	-2225
חיפה כמי 10.0	735	תב	13971	-82	-10.1	-22332
ליפסקי 1.0	1890		357	-11	-0.6	-145
מקסימה 1.0	770	שב				
מקסימה 5.0	558	שב				
מר 1.0	20328		76	-1000	-4.7	-97
מר 5.0	17980	תב	81	-1300	-6.7	-213
פיקלאס	510		7600	-20	-3.8	-16151
פיקלאס אפ	128		7490	-17	-11.7	-17444
קים כימיקל 1.0	4600		226	-100	-2.1	-214
קים אפ	2755		197			-442
קים אגח	108		30800			
תיא 5.0	4115	תב	480	-450	-9.9	-680
פרוטארום 10.0	59940		100	-1000	-1.6	-125
עץ, נייר ודפוס						
סהר	161	תב	6775	-10	-5.9	-10874
השרון 1.0	5645	שב				
השרון 5.0	3900					
חגבג 1.0	10500		40	-180	-0.9	-40
יאה? 1.0	1762		179	-18	-1	-179
לבידי אשקלון 1	787		3658	-27	-3.3	-9110
מולט ב 0.5	24730	תב	14	-2750	-10	-48
קרגל	800		43725	-20	-2.4	-85152
קרגל אפ	460		15887	-30	-6.1	-18367
רים 0.1	510	תב	1693	-30	-5.6	-2693
רים 0.4	200	תב	3199	-12	-5.7	-4086
תעל ב 0.2	17450		57	-900	-4.9	-140
תעשיות שונות						
אגדן? 1.0	249	מב		-13	-5	-14729
אגדן? 5.0	118	תב	6793	-11	-8.5	-16232
המשחה יור	2532					
הגמלק 1.0	1323	תב	100	-70	-5	-700
הגמלק 5.0	1134	תב	291	-60	-5	-791
השקעות בתעשיה						
מור כב ה	6640		694	-70	-1	-694
תעשיות אפ	149.5		11811	-0.5	-6.6	-58274
תעשיות אגח	105		25000	-4	-3.7	-55580
חברות השקעה						
אוניק ש	5750		12			-12
אי.די.בי. אפ	3160		1556	-110	-3.4	-2206
אי.די.בי. אגח	98.5		297226	-1	-1	-225712
אלגר ש	899	תב	1200	-51	-5.4	-5081
גולת 1.0	957	תב	5453	-106	-10	-5453
גולת אפ	770		75			
גולת אגח	106		6000	+1	+1	+3000
דגגאר 1.0	405	תב	927	-45	-10	-1227
דגגאר 5.0	348		1600	-5	-1.4	-1995
חברה לישראל 5.0	3122	תב	1487	-200	-6	-4806
חלפסון 0.1	116000	שב				
חלפסון 1.0 ש	23150		15			-15
אמפא X 0.5	21200			-800	-3.6	-11
פועלים השק ש	605	תב	9542	-45	-6.9	-31537
דיסקונט השק אפ	787		5958	-62	-7.3	-19741
דיסקונט השק אגח	104		8000	-2	-1.9	-42615
מאזור השק ש	27000		70	-819	-2.9	-80
מור השקעות 124	13532	שב				
חירון 1.0	1767	שב		-93	-5	-1079
חירון 5.0	792		520	-35	-4.2	-1131
יצוא ש	11900		48	-50	-0.4	-48
ירדן א 0.1	1181	תב	55	-109	-8.5	-105
כלל 50.0	1045		1599	-30	-2.8	-2398
מגור 0.1	396		1000	-4	-1	-5919
מגור א 0.5	402		500	-8	-2	-500
מגור אפ	163		1536	-2	-1.2	-4875
אמן 1	118.5					
מז השק ש	2405		580	-75	-3	-660
מבנה א 0.1	6449	תב	53	-700	-9.8	-218
מבנה 0.5	4300		726	-150	-3.4	-1691
פיזק ב 2.5	11300	תב	852	-700	-5.8	-1567
קידון 1.0	109		27740	-5	-4.4	-39512
קידון 5.0	66		13740			+2580
קידון אפ	51		36130	-2	-3.8	-54670
קידון אגח	104		19000	-1	-1	-20500
נסחרות במט"ח						
בזית ם	256		200	-3	-1.2	-200
בבין ב' 5.0	11699	תב	11	-1300	-10	-28.8

רשימה מקבילה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי במסחר	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מסחר שרותים מלונאות מחשבים						
האל 1.0	606	בז	83	-500	-45.2	-617
יסקל	222		60			
קונסורטיום 0.1	1233		2295	-40	-3.1	-2565
קונסורטיום 0.5	301		2689	+8	+2.7	+1922
קונסורטיום אפ	80.5		4467			-2362
קשל 1.0	654	תב	418	-35	-5.1	-418
תבל	218	תב	1069	-22	-9.2	-2869
גני הדר	117.5	תב	32990	-8	-6.4	-65426
גני הדר אפ 1	89		3200	-5	-4.8	-28116
החברה הישראלית	62	מב		-3	-4.6	-29767
כנס סר 1 ש	1800	תב	150	-200	-10	-250
איכות מחשבים	379	מב		-20	-5	-6213
דטה מיכון 1.0				הפסקת	מסחר	
דטה אפ				הפסקת	מסחר	
כלל מחשבים 1.0	4729		68	-50	-1.1	-30
משוב מחשבים 1.0	253	מב		-12	-4.9	-2743
רשף	431		1200	-15	-5.4	-2200
נדל"ן בינוי חקלאות						
ארן 1.0				הפסקת	מסחר	
ארן 5.0				הפסקת	מסחר	
אבנים 1.0	582	תב	389	-40	-6.4	-1212
בן-יקר גת 1.0				הפסקת	מסחר	
דוניקר 1.0				הפסקת	מסחר	
דוניקר 5.0				הפסקת	מסחר	
שיר 3.0	1450		1224	-35	-2.4	-2078
רסקו מבב	1963	תב	192	-137	-6.5	-110
רסקו רג	1660	תב	167	-90	-5.1	-412
שנהב 5.0	706	מב		-32	-5	-2513
שנהב אפ	246		284			+284
אסאס?	1573		500	-30	-1.9	-700
מלודטס 1.0	1050		66	-11	-1	-134
מלודטס 5.0	551	תב	344	-61	-10	-344
תעשיה						
יהגידם?	354		500			
מפ גליק				הפסקת	מסחר	
מקס 0.1	2562	בז	146	-285	-10	-570
מקס 0.5	1284	בז	123	-70	-5.2	-658
תעש הנגרון? 1.0	1800	תב	647	-125	-6.5	-447
אפקסטן 5.0	997	בז	100	-43	-4.1	-148
מדקן 1.0	676		618			-78
משכבות סלע	90	תב	7732	-7	-7.2	-9752
מתכת מרום 1.0	73.5		53920			+48316
מתכת מרום אפ	35		50769	-1	-2.8	-35619
אלקל				הפסקת	מסחר	
אלקל אפ 2				הפסקת	מסחר	
בי-מק 1.0	3240		462	[illegible]	[illegible]	-245
[illegible]	1820		2357	[illegible]	[illegible]	-2257
טרמוקסטט 1.0	4900					
טרמוקסטט 5.0	1555	תב	64	-90	-5.5	-582
מ.ל.ם. 1.0	984		8	-1	-0.1	-8
מ.ל.ם. 5.0	484		200	-15	-3	-620
אלרן-טק	172.5	תב	3350	-0.5	-5.7	-20074
רקסור 1.0	2308		200			
נקה כימיקל 1.0	3683	בז	178	+37	+1	+105
ת.ג.ל. 1.0	1908		250	-40	-2.1	-293
ת.ג.ל. 5.0	1529	תב	73	-170	-10	-323
תדר א 5.0	6300		15			-4
אורדע פרינט	744		250	-6	-0.8	-2025
סקוסריה 1.0	3288		551			+500
גולן	458		1184	-12	-2.6	-2510
מז הן	394		700	-5	-1.3	-1000
מאגר טכנולוגיה	121.5	תב	7493	-3.5	-10	-7924
השקעה						
אינקוסה 0.1				הפסקת	מסחר	
איתם	292		1322	-5	-1.7	-1822
איתם אפ	96		42			-42
אביטר בכ'	736	מב		-39	-5	-3724
אפיק 1.0	478		15830			-11184
אפיק 5.0	280		8611			-3438
ישום השקעות	91	תב	7109	-5	-5.7	-35148
ישום אגח-אפ	87		500			-500
לגדקר 0.1	1250	מב		-66	-5	-440
לגדקר 0.5	325	מב		-17	-5	-3163
עז השק ב 0.1	1968		2			-344
עז השק 3 0.5	1154	מב		-60	-4.9	-274
חיפושי נפט						
דלק נפט 1	1720		417	-17	-1	-487
דלק נפט 5	975		423			
דלק חיפ אפ 2	113.5		6076			+3209
מז חיפושי נפט	17600		113	-300	-1.7	-113
יואגל 5.0	311		7253	-11	-3.4	-15313
יואגל אפ	87		24380	-5	-5.4	-33460
מ.ג.ג. 1.0	3600	בז	106	-131	-3.5	-135
מ.ג.ג. 5.0	1840		500			
פראויל ב 0.5	6449	תב	20	-341	-5	-108
נפטא ש	336	תב	3578	-23	-6.4	-18483

שף נאמנות
בטחה כלל
ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

משתנים

שם נייר ערך	סה"כ מחזור	שער מכירה נקוב	שער קנין נקוב	שינוי שער %	מס' עסק כלל
בנק בינלאומי 05	6856	5554	5700	-4.5	23
הסנה ש	119446	289	209	-4.57	12
כלל סחר	77286	385	389	-4.94	8
שופרסל 2 10.0	1580	8165	8229	-3.75	8
דלק 3 ש	18985	1904	1894	-3.25	16
אפריקה 1.0	323	27274	27345	-4	8
אתרים 1.0	31875	813	821	-3.44	16
נכסים ובנין	7096	2242	2248	-3.49	8
הכשרת הישוב	408	55175	55750	-4	14
כלל מלון	3188	685	685	-2.28	
עלית	1764	11635	11725	-3.5	8
מלמן 2 4	6597	556	559	-2.97	2
קפסמות מז 1.0	1484	3387	3405	-2.5	4
אלון 3.0	118	185011	187439	-4.75	15
מגע ש	713	7023	6987	-3.5	4
ים המלח	6567	2152	2174	-3.5	7
פטרוכימיים 10.0	64126	725	736	-4.98	36
מעלי נייר 10.0	223	248608	245151	-5	19
מרכזת ב 0.1	591	11969	12221	-5	2
כלל תעש 1.0	99028	201	204	-4.29	13
אורדי מחזה 2.0	819	5845	5860	-4.49	2
אלון ש	10157	801	799	-5.05	6
חברה לישראל 1.0	10209	3437	3446	-5.24	23
דיסקונט השק ש	13672	1786	1777	-5.77	16
כלל 10.0	34568	1013	1026	-4.7	23

שערים בין-בנקאיים

אתמול, בצהריים, 26.1.1988 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.7700/1.7710	ל"י שטרלינג
מרקים גרמניים	1.6745/1.6755	ל"י $ ארה"ב
פלורינים הולנדיים	1.8815/1.8823	"
פרנקים שווייצריים	1.3555/1.3565	"
פרנקים בלגיים	34.95/34.98	"
פרנקים צרפתיים	5.6490/5.6520	"
לירטות איטלקיות	1250.80/1251.00	"
ינים יפניים	127.37/127.47	"
$ ארצות הברית	1.3383/1.3388	לסק"ר

שער הזהב $ ארה"ב 471.40 אונקיה לונדון מוקטינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ל"ש/$	פר"ש/$	מ"ג/$
1 חו'	1.7675/1.7686	1.3483/1.3496	1.6692/1.6703
3 חו'	1.7630/1.7642	1.3374/1.3389	1.6589/1.6602
6 חו'	1.7559/1.7574	1.3229/1.3247	1.6436/1.6451

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

עוד מעגל נשבר

	מדד יומי	שינוי ב%
מדד מניות כללי	93.99	-1.25
כללי ללא בנקים	82.73	-3.70
מדד אג"ח כללי	101.32	+0.09
אג"ח צמוד מדד	101.26	+0.09
אג"ח צמוד מט"ח	102.41	+0.07

היצעים בשוק המניות אתמול אולי היו צפויים, אך עוצמתם הפתיעה בכל זאת. בשוק פעל אתמול הגורם הכלל הפסיכולוגי שעל־פיו, "אם לא אקדים ואצא משוק המניות, יהיה מצבי בעוד ימים אחדים גרוע ממצבי כיום". גישה זו גרמה ללקוחות של מנהלי תיקים, כי יורו הרמשמעית לחסל את תיקי ההשקעה. מנהלי התיקים פעלו בהתאם לכך והזרימו היצעים לכל אורך הקו. היצעים גדולים במיוחד הוזרמו על־ידי חברת הברוקרים "בטוחה". לקוחות הפועלים באמצעות החברה מכרו אתמול, על־פי כמה הערכות, מניות בהיקף של חצי מיליון שקל.

חברי בורסה אחרים שהזרימו היצעים, היו בנק כללי, בנק המזרחי וחברת הברוקרים "הראון את לביא". לעומת זאת, בלטה מגמת רכישות מאסיביות על־ידי קרנות בנק הפועלים וקרנות לאומי פיא, הגורסות כי צעד נבון הוא להגדיל את היקף ההחזקה במניות, ברמת המחירים הנוכחית. גישת קרנות אלה בלטה אף־על־פי שהיקף הפדיונות של תעודות־הקרנות הסתכם בשישה מיליוני דולר.

שוק המניות מוכה בימים אלה לכיוון אחד. מצד אחד, עומדת לזכות השוק העובדה כי ניירות־ערך רבים נסחרים כיום ברמת מחירים המצדיקה את ההשקעה בהם, לפחות לטווח הארוך. ומנגד, סימני אי־הראות במערכת עדיין רבים למדי, ובמצב עניינים זה, הציבור הרחב עדיין לא בשל לחזור לתמונה. מחזור המסחר במניות תופשית גדל במקצת לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב־11.8 מיליון שקל.

מוכרים בבנקאיות

למניות הבנקים שבהסדר הופיעו בדרך־כלל ביקושים, אבל הסוחרים נטו לספק ביקושים אלה במהירות וללא שינוי שער. קרנות־הנאמנות הסולידיות מצמצמות בימים האחרונים את אחזקותיהם בבנקאיות, כדי להגדיל את חלקן במניות החופשיות. לא ברור אם צעד זה פועל בסופו של דבר לטובת המחזיק בתעודות הקרן, מה גם שברור כי את המניות החופשיות היה אפשר לרכוש ברמת מחירים נמוכה יותר. המחזור בבנקאיות הסתכם ב־4.4 מיליוני שקל.

תשואה שנתית דולרית ב%	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	13.60	9.36
הפועלים ש	13.70	8.98
אי.די.בי. רג	14.17	9.17
דיסקונט א	13.84	8.82
המזרחי ש	13.69	9.26

פעילות סלקטיווית של "בטוחה"

חברת הברוקרים "בטוחה" הופיעה במשך המסחר ב"משתנים" במגמה בולטת של מכירות. המדובר בעיקר במניות שאינן נמנות עם האחזקות המסורתיות של החברה. כמו דיסקונט השקעות, שופרסל, הבינלאומי ועוד. מצד שני, הפגינה החברה תמיכה מאסיבית בניירות־ערך המזוהים עם קונצרן כלל. כך, למשל, היצע למניית מודול השקעות נקלט במהירות וללא שינוי שער. היצע גדול מאד למניית קרגל נקלט בירידה מתונה של 2.4 אחוזים. היצע למניית אי.פי. נקלט בירידה של 4.7 אחוזים.

כתבי האופציה. במיוחד אלה שהפעילות בהם מזוהה עם מנהלי התיקים, נחתכו אתמול בצורה חדה ביותר. כתבי האופציה של מתם, עמק, נגב קרמיקה, כלל אלקטרוניקה, פריקלאס, יצה, בולוס ועוד, ירדו בשיעור גבוה מעשרה אחוזים. בניגוד לימים האחרונים, לא ברור אם מי שרכש כתבי־אופציה אלה עשה אתמול עסקה טובה, ושמא עוד צפויה ירידה בהם. המניה שנרשם בה שיעור הירידה הגבוה ביותר היתה הראל מהסני עזרה, הנסחרת פעם בשבוע: היא ירדה בשיעור 45.2 אחוז.

האם האג"ח בדרך?

בבורסה גורסים כי כל עוד לא יהיו פדיונות ניכרים בקרנות־הנאמנות הסולידיות, לא צפויות ירידות שערים משמעותיות בשוק איגרות־החוב. הערכה אחרת היא שבנק ישראל ימנע ירידה מהותית בשערי האג"ח, כדי לשמור על רמת־תשואה נמוכה, לצורך מימון זול של החוב הפנימי. בנק ישראל אינו מגייס בימים אלה סכומים מהותיים, ולכן את ההיצעים בשוק המשני קולטים בדרך־כלל הגופים המוסדיים, ובעיקר קופות הגמל.

גידול במק"מ

היקף הפעילות במלוות קצרי המועד גדל אתמול והסתכם ב־45.9 מיליון שקל. ברמת התשואה היתה עלייה מסויימת לעומת הימים האחרונים.

הנפקה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
218	7	99.71	16.25
228	14	99.42	16.30
238	21	99.14	16.25
248	28	98.86	16.05
318	35	98.58	16.05
328	42	98.29	16.15
338	49	97.97	16.55
348	56	97.62	17.00
358	63	97.32	17.05
418	70	97.02	17.10
428	77	96.71	17.20
438	84	96.41	17.20
448	91	96.12	17.20
518	98	95.77	17.45
528	105	95.43	17.65
538	112	95.18	17.45
548	119	94.83	17.70
618	126	94.50	17.80
628	133	94.21	17.80
638	140	93.82	18.10

תן למומחי מיטב לנהל את תיק ההשקעות שלך
הניהול באמצעות פקדונך בסניף הבנק שלך
ייפוי הכח למיטב מוגבל לקניה ומכירה של ני"ע
מיטב יועצי השקעות וני"ע בע"מ בניהול צבי סטפק ושלמה סימונובסקי, ר"ג ביאליק 22 טל 727067, 7524214 תל אביב נחמני 9 טלפון 290251

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5122.89	5099.22	-48.60	-0.94
אבוקה	429.99	421.58	-11.63	-2.68
אגוז	262.69	257.70	-0.33	-0.13
אגם	102.75	100.76	0.03	0.03
אדיר	1718.78	1707.48	-4.51	-0.26
אודם	156.48	154.94	-4.18	-2.63
אופיר	160.74	159.69	0.07	0.04
אור	430.62	426.88	0.79	0.19
אורין	135.86	133.19	-0.26	-0.19
אורלי	288.15	286.03	-0.22	-0.08
אורן	801.20	785.68	-4.88	-0.62
אייל	5251.21	5149.85	-18.76	-0.36
אירים	5499.53	5379.37	3.91	0.07
איתן	771.43	761.85	-2.61	-0.34
אלון	636.75	623.75	0.22	0.04
אלמוג	680.10	671.78	-0.78	-0.12
אלניסם	98.50	96.14	-0.74	-0.76
אנ"ח	101.74	100.88	0.13	0.13
מניות	89.98	87.84	-1.46	-1.63
ארז	301.68	298.03	-10.29	-3.34
אש	136.43	133.45	-1.34	-0.99
אשל	185.29	181.67	0.05	0.03
אתגר	84.13	83.13	-2.58	-3.01
אתרת	254.46	251.99	-0.59	-0.23
בדולח	154.72	153.25	-3.20	-2.05
ברוש	506.20	496.45	-7.35	-1.46
ברק	467.92	458.61	-8.20	-1.76
ברקת	315.60	313.35	0.11	0.04
גבעש	1515.21	1505.82	-9.03	-0.60
גבע	113.99	112.31	-0.18	-0.16
גורן	449.12	443.94	-1.51	-0.34
גיא	103.32	101.79	-0.35	-0.34
גיל	3265.77	3202.48	-39.32	-1.21
גלית	648.16	640.48	0.05	0.01
דובדבן	340.12	336.79	-5.28	-1.54
דוכיפת	490.38	484.43	-5.47	-1.12
דולב	248.75	243.65	-0.38	-0.16
דורון	1567.85	1539.02	-0.50	-0.03
דותן	269.42	264.47	0.02	0.01
דליה	586.79	576.92	-7.38	-1.26
דרור	328.15	322.11	-4.18	-1.28
דקל	350.07	343.41	-10.82	-3.05
הדס	377.92	374.61	-6.82	-1.79
הילה	404.88	402.11	-1.54	-0.38
ורד	554.77	545.59	-2.83	-0.52
זהבית	2163.29	2110.74	-81.32	-3.71
זוהר	109.18	107.56	-0.15	-0.14
זיו	134.49	132.50	-0.35	-0.26
זמיר	439.79	434.42	-15.14	-3.37
חוחית	162.77	160.57	-0.35	-0.22
חליפין	144.11	143.70	0.03	0.02
חלמיש	217.73	216.29	0.03	0.01
חץ	149.67	149.37	-0.16	-0.11
טופז	113.05	112.00	-0.21	-0.19
טל	6354.63	6312.40	-3.70	-0.06
יבול	456.14	450.69	-1.49	-0.33
יהלום	162.39	160.85	-3.26	-1.99
יסמורות	362.56	359.48	-4.19	-1.15
יערה	446.47	441.20	-0.97	-0.22
כוכב	295.04	291.41	-9.71	-3.22
כחל	131.85	130.25	-0.15	-0.12
כלנית	643.38	632.46	-8.72	-1.36
כספית	263.72	261.82	-0.06	-0.02
כרמל	143.15	140.83	-1.09	-0.77
כתר	1215.08	1197.95	-5.54	-0.46
להב	4767.15	4674.29	-41.25	-0.87
למשקיע	128.84	127.31	-0.01	-0.01
לפיד	353.07	346.15	-9.65	-2.71
לקח	1902.04	1887.76	0.14	0.01
לשם	378.53	376.04	0.00	0.00
מבחר	1376.76	1350.47	-0.11	-0.01
מבטח	3969.40	3934.50	0.02	0.00
מגן	257.95	254.26	0.23	0.09
מגוון	3728.28	3694.92	-11.90	-0.32
[illegible]	1579.30	1567.00	-44.34	-2.77
[illegible]	865.05	856.59	-7.39	-0.85
[illegible]	25343.91	24960.30	-73.04	-0.29
מימר	1041.91	1021.91	0.56	0.05
מעוף	4504.63	4418.86	-62.93	-1.40
מעיין	773.22	758.95	0.27	0.04
מקשה	386.11	383.58	0.24	0.06
מכלול	93.85	93.24	-1.68	-1.77
מרווה	125.23	124.75	-0.07	-0.06
מרום	1361.42	1336.03	0.00	0.00
נגה	146.35	144.18	-0.68	-0.47
נסיף	264.78	263.01	-9.06	-3.33
נטף	464.53	457.31	-8.15	-1.75
נילי	138.28	136.26	-4.65	-3.30
סביון	652.88	641.75	-11.24	-1.72
סגולה	138.82	137.81	-0.11	-0.08
סלע	374.89	372.40	0.34	0.09
סנונית	534.61	528.08	-0.02	-0.00
סער	372.24	367.93	-5.74	-1.54
ספיר	176.58	176.12	0.00	0.00
עדיף	352.83	348.79	-5.80	-1.64
עידית	727.58	722.59	-15.14	-2.05
עירן	486.86	479.80	-1.40	-0.29
ענבר	114.20	113.19	0.12	0.11
ענת	2402.85	2384.72	-50.70	-2.08
עפרוני	500.72	494.59	-0.40	-0.08
ערמון	131.55	128.90	0.10	0.08
פיא	1566.08	1555.45	-18.97	-1.20
צבר	547.66	540.65	-1.01	-0.19
צופית	468.37	462.59	-7.16	-1.52
צוק	127.14	126.64	-0.02	-0.02
צמיר	1118.85	1110.50	-0.09	-0.01
צמיחה	517.79	510.16	-7.44	-1.44
צמרת	145.96	144.91	0.01	0.01
קלע	164.22	163.81	-1.77	-1.07
קשת	103.17	101.90	-0.22	-0.22
רונית	17984.71	17830.18	-485.28	-2.65
רימון	133.26	133.02	-0.04	-0.03
רקפת	855.72	841.87	-12.46	-1.46
רשף	415.48	410.04	-0.85	-0.21
שבים	452.09	446.68	-1.35	-0.30
שחם	348.22	345.10	-0.13	-0.04
שחף	102.41	101.17	-0.11	-0.11
שירה	441.28	438.02	-3.13	-0.71
שמיר	405.03	402.37	-0.61	-0.15
שנהב	694.05	684.43	-14.22	-2.04
[illegible]	687.02	684.34	-22.69	-3.21
שקד	187.88	184.23	0.09	0.05
תאנה	240.19	237.99	-4.15	-1.71
תדהר	494.70	492.24	-10.13	-2.02
תירוש	550.24	543.73	0.18	0.03
תנופה	102.80	102.08	-0.35	-0.34
תפוז	251.37	246.52	0.09	0.04
תפוח	197.96	196.64	-0.29	-0.15
תרשיש	115.43	114.71	0.04	0.03
תשרי	533.35	529.13	-0.65	-0.12

שערי אגרות החוב

4.25% שג"א

סדרה	שער	שינוי
4101	402.1	--
4102	162.1	+0.4
4103	155.7	+0.4
4104	150.9	+0.4
4301	150.9	+0.4
4302	145.8	--
4303	142.4	+0.1
4304	140.3	+0.1
4105	125.5	+0.2
4106	122.5	+0.2
4107	118.7	+0.3
4108	116.6	+0.2
4109	113.6	+0.5
4110	115.5	+0.4
4201	141	+0.3
4204	135.1	+0.3
4205	132.7	+0.3
4206	129.4	+0.1
4207	129.1	+0.1
4208	127.4	--
4209	124.7	--
4210	121.6	+0.1
4211	117.9	--
4212	116.4	-0.9
4215	113.6	-0.9

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	44040	+19
3602	40608	+18
3603	37791	+17
3604	33801	-3
3605	30860	-3
3606	29079	-3
3607	27028	+65
3608	25581	+62
3609	24848	+62
3610	22528	+10
3611	21571	+10
3612	20946	+9
3613	19788	+99
3614	19000	+97
3615	17544	+91
3616	16319	+324
3617	15214	+7
3618	14426	+7
3619	13212	-44
3620	12483	+5
3621	12104	+6
3622	10854	-75
3623	10201	-36
3624	9656	+4
3625	8862	+41
3626	8214	+49
3627	7575	+7
3628	6957	-27
3629	6520	-26
3630	6253	+75
3631	5749	+69
3632	5395	+55
3633	5199	+54
3634	4588	+52
3635	4341	+50
3636	4177	+8
3637	3924	+8
3638	3623	+5
3639	3318	+5
3640	2742	-13
3641	2377	-12
3642	2140	+8
3643	1858	+7
3644	1641	+8
3645	1510	+7

4.25% גליל

סדרה	שער	שינוי
3701	1263	--
3702	982.8	+21.6
3703	852	+0.9
3704	729.9	+0.7
3751	387	+0.2
3752	155.8	-0.7
3753	149.6	-0.6
3901	145.1	+2
3902	138.3	+2
3903	137.3	+2
3904	135.2	+2
3754	134.9	--
3755	133.9	+0.1
3756	129.3	+0.1
3757	126.9	+0.1
3758	124.2	+0.2
3759	123.8	+0.1
3760	122.2	+0.2
3761	119.5	+0.1
3762	116.5	+0.2
3763	112.9	+0.1
3764	111.1	+0.1
3765	108.3	--
3766	110.2	+0.1
3791	115	-0.1
3792	113	-0.1
3826	139.1	-0.7
3827	136.6	-0.7
3828	131.9	-0.7
3829	129.4	-0.7
3830	126.1	-0.3
3831	125.8	-0.3
3832	124.1	-0.3
3833	121.5	-0.3
3834	118.3	-0.3

פיתוח 7% ,6% ,4% (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3521	175000	-100
3522	167800	--
3523	158500	--
3524	157700	--
3525	154800	--
3526	154600	--
3527	151200	--
3528	146700	--
3529	147600	--
3530	144000	--
3531	142701	--
3532	138501	--
3533	138500	+400
3534	130600	--
3535	132100	--
3536	131700	-500
3537	131400	--
3538	123800	--
3539	124000	-500
3540	123080	--
3541	119000	-600
3542	118900	--
3543	113200	+300
3544	114100	--
3545	110500	--
3546	111418	--
3547	112018	-200
3548	117100	--
3549	110900	--
3550	110501	--
3551	110500	--
3552	101300	--
3553	100301	+101
3554	101000	--
3555	101000	--
3556	96000	--
3557	96300	--
3558	96200	--
3559	92849	--
3560	87608	--
3561	87300	--
3571	87900	+2000
3572	87000	-500
3573	87350	--
3574	80551	--
3575	79800	-400
3576	79874	--
3579	73631	--
3577	80905	--
3578	74250	--
3580	68500	+62
3581	62600	+300
3582	57800	-200
3583	53450	+100
3584	52442	+937
3585	51933	+931
3586	46462	-57
3588	46464	-59
3589	42429	-54
3587	46602	-78
3591	42538	-75
3592	42502	-75
3593	42448	-75
3590	42096	-18
3595	40178	-19
3594	40701	+196

5% מלווה פיתוח (בדירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	171400	--
2002	170800	--
2003	166000	+1300
2004	164950	--
2005	154300	--
2006	155800	--
2007	152400	--
2008	149600	--
2009	152700	--
2010	152250	--
2011	149150	--
2012	148350	+1100
2013	148813	--
2014	145700	--
2015	145000	--
2016	145650	+50
2017	142400	--
2018	141700	--
2019	141700	--
2020	137300	--
2021	137200	--
2022	132000	--
2023	129600	--
2024	121200	--
2025	121800	--
2026	122100	--
2027	116200	-1200
2028	117200	+300
2029	110900	--
2030	113800	--
2031	107600	--
2032	108557	--
2033	105800	+200
2034	106700	+200
2035	97200	+200
2036	97800	+300
2037	98200	+1000
2038	93000	--
2039	89200	--
2040	89700	+200
2041	84900	--
2051	84800	+200
2052	80200	--
2053	80500	-800
2055	72500	--
2054	81338	--
2056	73526	--
2057	72080	--
2059	65664	--
2058	65900	-622
2860	73475	--
2061	44951	+19
2062	40933	+17
2063	39584	+16

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
יזר 5	121	-2

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	196.9	-0.6
7007	183	-1.9
7008	173.9	-1.8
7009	167.4	-1.6
7010	159.3	-1
7011	149.9	+0.1
7012	144.7	+0.1
7013	138.3	+0.9
7014	119.5	-0.8
7015	102.9	+0.5
7016	102.2	+0.6
7017	101.4	+0.6
7018	101.2	+0.6
7019	101.6	+0.6
7020	101.4	+0.6
7021	100.5	+0.6
7201	99.1	+0.9

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13437	+15
6102	8308	+9
6103	7454	-38
6104	6888	+82
6105	6534	+78
6106	6218	-46
6107	5977	-45
6108	4338	+25
6109	4127	+23
6110	4060	+24
6111	3377	-13
6112	3278	-13
6113	2256	-4
6151	868.9	-4
6152	835.1	-3.8
6153	723.2	+0.8
6154	710.7	+0.9
6155	457.2	-2.4
6156	375.2	+0.5
6157	276	-3.2
6158	261.1	-2.9
6159	218.4	-4
6160	205.6	-2.5
6161	198.5	-2.3
6162	179.8	-1.7
6163	171.1	+0.2
6164	164.8	+0.2
6165	154.5	-0.9
6166	146.5	-0.5
6167	142.9	-0.5
6168	140.5	-0.5
6169	134.3	+1.6
6170	122.9	-1.5
6171	88.9	-0.3
6172	87.8	-0.2
6801	95.3	+0.1

100% מט"ח

נייר	שער	שינוי
אל אופ	1510	-2
אלביט	220.6	--
אלתא	1198	-18
אלסקום	2580	+39
סאיטקס	1135	-6
תדר 84	106	+2
תדר 85	391	--
הב הים	270	-0.5
רים הש	189	-1.5
כור	164.8	+0.9
כלל	460	--
כימ ד	179	--
כימ מ	236	-3.2
כימ י	268	--
רח	148	--
טל בת	188	--
תיעוש	265.4	-0.5

מדד/מט"ח

נייר	שער	שינוי
כ.ל.ת.	151.5	+0.1
דיס הש	155.5	--
כור	148.3	--
כלל	182.5	--
מג דים	150.4	+0.1
משא מו	151.7	-1.1
משא מו	145.8	-0.1
משא מו	136.8	--
לאומי	141.6	--

כשיש לך כרטיס דיינרס בינלאומי אתה V.I.P. בשדה התעופה

כל מה שעליך לעשות בהגיעך לשדה התעופה הוא לשלוף כרטיס דיינרס בינלאומי בפתח טורקלין השטיח האדום ומרגע זה, תהנה משורה של הטבות, פינוקים ושרותים המנעימים לך את הזמן עד הטיסה. אקסקלוסיבי לבעלי כרטיס דיינרס הבינלאומי.
השרות ניתן רק בשעות 18:00 – 06:00.

דיינרס קלאב
התשלום 22 ש"ח מחוייב ישירות באמצעות כרטיס דיינרס
טלפון 03-295858
סמיר כהן (יעקבסון)

صورة عن الأصل

صكرا عن الاحلان

מכתבים למערכת הארץ

כרוז בשיטת "פגע וברח"

"מקומך בצד שלנו" — פונה אלי אילנה המרמן במכתבה ב"הארץ" (22.1), וקוראת לי להיאבק בעד "הכרה, הידברות ופשרה" ביחסינו עם הערבים.

זה יותר מעשרים שנה, בעשרות מאמרים שפירסמתי ב"דבר" (וחלקם כונסו בספרי "אזור הרעש"), בדי־איונות ובשיחות ששודרו ב"קול ישראל" — אני קורא בעד "הכרה, הידברות ופשרה". אני חוזר על כך גם במכתבי ב"הארץ" (14.1) שעליו הגיבה אילנה המרמן — אבל היא מעדיפה להתעלם מכך כדי שיקל לה להטיף לי מוסר. זוהי שיטת פול־מוס בולשביסטית ישנה: מי שאינו מסכים אתך מא' עד ת' — דוחק אותו אל הקצה הימני ואז פסלת אותו לחלוטין.

מקומך בצד שלי, אילנה, ולא איכפת לי אם תעמדי משמאלי.

הכרוז שחתמו עליו 43 הסופרים ושעליו הגבתי, לא עסק כלל בשאלת הפתרון המדיני ביחסינו עם הערבים. היתה בו אך ורק "פנייה לממשלת ישראל" בתביעות הנוגעות להתנהגות הצבא והשלטונות בהמהומות האחרונות: להימנע משימוש באש חיה (גם לאחר ההוראות המתוקנות האחרונות), לשחרר את כל העצורים, להימנע מאמצעי דיכוי וענישה, מגירושים הגליות וכו'.

זוהי פנייה מסוג "פגע וברח". פגע בממשלת ישראל — וברח מכל אחריות להשיב על השאלה הדוחפה איך בכל־זאת להפסיק את ההתפרעויות, שנשפך בהן דם משני הצדדים. הלא כל 43 החתומים על הכרוז יודעים היטב שפתרון מדיני — אפילו כולנו נהיה בעד "הכרה, הידברות ופשרה" — לא יימצא תוך מספר ימים, או מספר שבועות. ועד אז?

אהרון מגד
תל־אביב

האלה, החיה והמראה

בדיעבד, יש רק לברך על הוראת שר הביטחון לחיילי צה"ל "להכניס בהם מכות", בעציני הערביים. ב. מיכאל קורא לכך בצדק "התבהמות" ובהבל משורר הזיה שכאתם ("אלה היא אכבר" 24.1). ואני רואה סבור שזוהי הזו שהוזה מומן, אלא שהפעם ניאלץ לעמוד מולה ולהסתכל בה בעיניים — בעצמנו.

בעבר כשישהודנו את אותה החיה, כשארנו נקיים בעיני עצמנו. נקיים כשארו הטייסים שהורידו את פצצותיהם על ביירות ממעוף הציפור במלחמת לבנון, וכמותם התותחנים, שהמשקיף תלול המסלול של פגזיהם ברוך אל מגנות הפליטים חסך מהם את ההתמודדות עם תוצאות מעשיהם. תחושה דומה של "ניקיון" קיימת מן הסתם בשיורים מטווח של כמה מאות מטרים אל ציבור צפוף של אנשים המכוסה בערפל לבן של גז. אז אפשר שלא לשאת באחריות האישית לתוצאה, רק למלא פקודות ולהישאר בן תרבות. עכשיו החיה תקפוץ עלינו בעל כורחנו מן המראה, ואם כך יקרה — תבורך האלה.

חיים פרי
הרצליה

הטרדה מינית — לא לנשים בלבד

למכתב של יצחק דוידסקו מחיפה (17.1), בעניין הוראת התקשי"ר הנוגעת להטרדה מינית: אין ולא היתה כל כוונה לכלול בתקשי"ר הוראה בדבר הטרדה מינית של נשים בלבד. ההודעה אשר פורסמה בימים אלה נוקטת לשון זכר ונקבה — והיא שתוכית.

יהודה לבנון
עורך הפרסומים האחראי לקשרי ציבור
בנציבות שירות המדינה
ירושלים

רדיו / גדעון לוי

שיעור מולדת

השעה התחילה עם ילדים, נגמרה בשיעור מולדת, בין לבין, זכינו לקולות השבוע. השבוע הזה חוסה בקולותיו לחמשת קודמיו כמו גם למי־יודע־כמה אלה שיבואו בעקבותיו. אין כמו יומן השבוע הישן והטוב (בעריכת דליה יאירי, רשת ב', 10.05), לשקף מה שקרה, כדי לשקף, עוד יותר, מה שחזות על מה שקרה. שורי הזועות עצמן מחלחלות לסלון ביתנו רק במשורה יחסית. פה ושם אבנים, פה ושם חיילי צה"ל מפטרלים. מיגון מעודן מאד ביחס למה שזוכים לו חברינו במערב, בארה"ב. כאן עוסקים יותר בפרשנויות, בלקחים, בפתרונות, בניתוחים. הסוד כזה ומנהיגות כזו ומדיניות שכזו. על אלה מדברים יותר ומראים פחות. זה קל קצת יותר לעיכול. קולות אירסטור של פוליטיקאים מכאן, קולות אמיתיים מעטים לפרי משם. אין כאומר כיומן השבוע לשקף כל זאת.

פתחו שם בתמונות השבוע הזה בירושלים. ראשונים הילדים העבריים: "אנחנו שונאים ערבים. הם זורקים אבנים. הם רוצים להרוג את כולנו. גם למכולת אנחנו הולכים עם אבנים. שאם הם יתקיפו, נזרוק עליהם הורה". הורי ירושלמי בלתי־נמבע כנראה.

אחר־כך הפוליטיקאים: שלמה הלל, יו"ר הכנסת, שאך שב מדיוני מועצת אירופה. מפגש טראומטי: נכעט בזרדה. האירופאים מקפידים על נימוס, הצימוסים היו ביד המלך. המפגשים היו בחלקם קשים.

אברהם טמיר: להתחיל במהלך מדיני, לא לחכות לשקט בשטחים.

אחר־כך אומר הנרי קיסינג'ר, בכנס חתני פרס נובל בפאריס, שלא היה לוקח עליו שליחות תיווך בעת התקוממות, ואלי ויזל, חתן אחר, שב מרגיע אותנו באומרו שהוא, מה לעשות, אוהב את ישראל וכי חתני פרס נובל, עמיתיו, היו פחות ביקורתיים מאמצעי־התקשורת הצרפתיים.

אחר־כך הבא מחקר. הפרופ' אפי יער על הקצנה: אין נקודת־מפגש רצינית מבחינת הפתרונות בין שתי האוכלוסיות — היהודים מזה וערביי השטחים וישראל מזה. הפתרון המועדף ביותר בצד האחד אינו מקובל על הצד השני. הפתרון הפופולרי ביותר בקרב הצעירים היהודיים (עד גיל 35) הוא כמובן סיפוח וגירוש הערבים, בעת ובעונה אחת. פתרון הגיוני, רציף, מלא. הרבה יותר הגיוני, אגב, מסיפוח ללא גירוש. כ־30 אחוז תמכו בפתרון הגיוני זה. שוב מסקנת החוקר: לא ניתן לגישור.

בסיום. המשדר נהוג שם לקנות, בדרך־כלל, איזה חומבון תרבותי או רפתת הברתית. הפעם, שיעור מולדת. אין עוד שיעורי מולדת, מצטיים שם. הפרופ' מנשק'ה הראל מהפלמ"ח, מהגיאוגרפיה, אומר שאין מחנכים עוד את הנוער לאהבת מולדת. הפתרון: ללמד יותר על אבותינו עובדי האדמה. ואפילו, אומר הראל, על המרסות שלהם בהרים. כך תפופה האהבה האבודה. הלימודים כיום, הוא מקונן, שכלתניים מדי. מורה אחת מנסה לגונן: בארץ בנימין צריך להראות לנוער לא רק את העבר אלא גם את הפרובלמטיקה של ההווה.

זוכרים את הילדים עם האבנים בדרך למכולת? אולי אם ילמדו על המרסות של אבותיהם, ישתנה הכל.

ברוך הבא למועדון

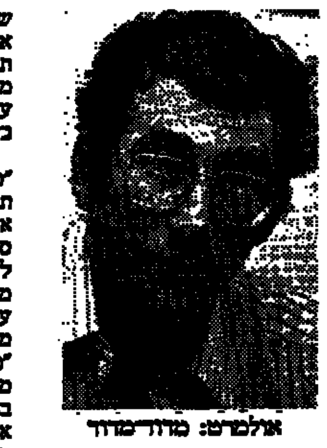

אולמרט: מרוד־מרוד

כבר בטלוויזיה, בשבוע שעבר לא היה זה אהוד אולמרט שהכרנו. התנגשות הקולות, שטף המלים, האינטונציה הבטוחה תמיד, פינו מקומם לנימה מרודדית, ברירת מלים קפדנית, קצב איטי משהו. לא, אולמרט לא התנצח הפעם עם רפי אדרי, גם לא עם אבא אבן. אולמרט יצא עם רעיון חדש־ישן אמנם, האוטונומיה הדו־צדדית. אבל העיתוי, איזה העיתוי, ולכן, יש להיזהר היטב. אריק שרון כבר ניגנה, איש בליכוד לא תגך ואולמרט הרי אינו עמיתב מהשוליים, לכן יש להיזהר.

בשבת, פירס יותר ("במבט הנכחוי", גלי צה"ל, 11.05; עורכים: יוסי עברי ורני וסלי). עדיין בהתנגשות מרודה, זהירה, אך למרט מודע מאד לשדה המוקשים שביחס עצמו אליו. הביטחון העצמי עדיין אינו הביטחון האולמרטי הידוע, מהירות השליפה לא כבימים כתיקונם. יש לכך, צריך להזהות, הן מיחוד.

חריגה מקו של הליכוד נשאל. לא ולא. "צר לי לאכזב את תומכי החדשים מהשמאל הישראלי, אבל אין כאן כל סטייה". אם כך, מי עוד הציע שייך לביטחון. במקום כמבה אחת על בסיס הסכם, אני מציע תהליך מבוקר במקומות מסוימים. הייתי מתחיל בעיר מסוימת על בסיס הידברות עם המנהיגות בעיר הזאת".

מי המנהיגות, הרי הם אש"ף: "כל הזמן יש אתם הסדרים ושיתוף פעולה, חוץ מזה לא כולם אש"ף". איזה סמכויות? "אותן סמכויות שמר בגין הסכים לתת להם". אם כשר כליכוד, למה מתנפלים? "לפי דעתי, מתנפלים עלי ומתבונתים לרעיון האוטונומיה של בגין ושמיר". העיתוי? "מה אני צריך להתנצל לפני מישהו שבעקבות מה שקרה בחודשים האחרונים אני בודק את עצמי. מה, אני לא זה בארץ הזאת? מעולם לא השליתי את עצמי שתושבי השטחים רוצים בנו. אני בודק את עצמי לאור האירועים ואין בזה כל סימן של חולשה".

זהו. אהוד אולמרט, לא עמיתב מהשוליים, משופשף עד למאר המקורב לצמרת, העז להרהר שהוא בודק את עצמו לאור האירועים. השלהבת מתקרבת אט־אט אל הארזים, וזה כשלי עצמו דבר טוב, טוב מאד, שעשו האירועים האחרונים.

זמר מחאה, לשם שינוי

אהוד בנאי: כשישאלו פעם איפה היו האמנים — יוכרו בו

הם מוכשרים והם מצליחים והם סולם בני משפחה אחת ענפה — הבנאים. עכשיו בא הדור השני, יובל ומאיר ואהוד הבאה הצלחה שאינה מביישת את אבותיהם — עניין מרתק כשלעצמו. אלא שבין כל הבנאים המושמעים עתה לרוב (מי זוכר תמיד מי הוא מי) יש משהו באהוד בנאי שראוי לתשומת־לב מיוחדת. לא, הוא לא שר על רכבות לילה לקהיר, גם לא את שיר של קרישת, כבני דודיו. הוא זמר המחאה האמיתי הראשון שצץ כאן.

בנאי שר על עבודתם השחורה וגורלם השחור של פועלי אתיופיה, על עגל הזהב ואפילו על אותמר, פועל הבניין מעזה.

"חמש בבוקר בעזה, עדיין אני עייף, נכנס אל האוטו של נביל וגורם אצלו על הכתף, בדרך שוב המחסומים, אומרים עצור, תעודות, עוד שעה זה תל־אביב וזה עוד יום רק לעבוד. ערבב את הסיד אותמר, ערבב את הסיד..."

לא שיר גדול, אולי גם לא מוסיקה משהו, אבל סוף־סוף נגיעה ישירה, הודרת. לא במרמז ולא בעקיפין, לא עוד שיר על אהבה, גם לא על צוענים. אפילו יותר ממחאה בכיכר בעיניי התוקה הבוערים מכל. ובכל זאת, הצלחה ומעריצים וקופות סגורות. מעודד מאד. אולי כשישאלו פעם איפה היו האמנים, הזמרים, בעת ההיא, תבוא התשובה: היה אהוד בנאי. ללהקת הלווי שלו קוראים, אגב, להקת הפליטים.

הארץ ממליץ

מלאכים בשמי ברלין (ת"א) — שני מלאכים מטבלים עוקבים אחר מחשבותיהם של תושבי ברלין, ומתגעגעים לחיים כבני אדם. סרטו של וים ונדרס ("פריז טקסס").

תקווה ותהילה (ת"א) — מלחמת העולם השניה מוצגת בהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "יער האזמרגד").

ילדה גדולה ועדינים (ת"א) — במוזיאון, שני סרטים קצרים של נירית ירונזיק ואיילת מנחמי עוסקים בגיל ההתבגרות מזוויות שונות.

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, ירושלים) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפורמיסט", "הטנגו האחרון בפאריס") כהזדמנות לעסוק בחופש האפשרות לשנות ולהשתנות.

טמפופו (ת"א) — קומדיה יפאנית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

מגדל הדבורים (ת"א) — יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הכוורות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

המשפחה (ת"א) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים) — החלק הראשון של "מי הגבעות", לפי מרסל פניול, מספר על מאבק על מי מעיין בפרובנס. בכיכובו של איב מונטן.

סרטי בידור

מעקב צמוד (ת"א, חיפה) — סרט פעולה, מתח, קומדיה ורומנטיקה של ג'ון בדהם ("רעם כחול", "משחקי מלחמה"), על בלש העוקב אחר נערתו של פושע נמלט, ומתאהב בה.

שיגעון בחלל (ת"א, ירושלים) — פארודיה מטורפת על סרטי המדע הבדיוני. קומדיה אופיינית של מל ברוקס.

מרגלים ישראלים במצרים

עיתון מצרי האשים תיירים ישראלים בריגול נגד ארצו. יש יסוד מוצק להאשמות אלה. מאז הסכם השלום מסתובבים אלפי ישראלים בחוצות מצרים. הם רואים ושומעים הכל, מצלמים ורושמים, ואין ספק שהם מגייסים סוכנים מקרב התושבים שירגלו לטובת ישראל. בגילום משיטים יהודים באין מפריע, כדי לחשוף את מחדליה האולי גם לשם הרעלת מימיו. הם שוקים, מקומות הבידור, בתי המלון, המוזיאונים — הכל פתוח לפניהם. מניין הוראות שבאחד הימים לא תיעלם איזו פירמידה מגיזה, שתועבר לאחת הכיכרות בתל־אביב.

שלומם של מוכרי הבזאר בקהיר ובאלכסנדריה שוב איננו כבעבר. התיירים הרבים מתל־אביב חולים מהם את הסחורות המוסים ביותר, תוך העמדת פני קונים תמימים. לא ייפלא אם באחד הימים ייגנבו הישראלים גם את סוד הסחורה, שנשמר אלפי שנים בפני העולם כולו.

לא כך דרכם של התיירים המצרים בישראל: איש אינו רואה ואינו שומע אותם. אין הם נוהגים לבזבז דולרים וכלבם אין מזימות ריגול. אם השלטון המצרי יחליט לשים קץ לפלישה הישראלית המסוכנת, יוכלו הישראלים להאשים רק את עצמם...

מרדכי אותייקר
תל־אביב

הבימה — התיאטרון הלאומי
הארץ — עיתון לאנשים חושבים

11

עירית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 30.1.88 ב־11.00
מוספעבת

בהשתתפות:
- ראש עירית תל־אביב־יפו – שלמה להט
- יעל דיין
- נתן שחם – עם קבלת פרס ביאליק על ספרו "רביעית רוזנדורף"
- דוקי שיף – עם הופעת ספרו "שושן לבן, שושן אדום"
- הסקסופוניסט פטר ורטהיימר
- בריחות סיזן מהעצמות ואיך להתמודד עימה, עם ד"ר יוסי מרגוליס ורעיה שטיינברג מהמכון הירושלמי לאוסטאופורוזיס
- אלכס אנסקי – "ברוורס"
- השחקן יוסף שילוח עם הצגת היחיד שלו "המסע".

מנחה: מיכאל הנדלזלץ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ו'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 10.– ש"ח.
הנחה 50%
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או־תעודת קשיש של ת"א.

הארוע באדיבות
בית ההוצר לספר הטוב
חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

תיאטרוני ישראל
הערב יום ד' 27.1
תיאטרון הבימה:
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
נבגע ומגרפה — בקאמרי
סולה — בצוותא
חבלי משיח — קרית גת
אהבה מאוחרת — הר' חיפה

קבלת מודעות!
מ־8.00 עד 20.00
לוח העיר
מבצע מיוחד !!!
מודעפון

אולטרא סאונד – מהיום למחר!!!
כל הבדיקות
מתבצעות באסותא
ע"י רופאים מומחים, כגון:
בטן ובלוטת המגן
גניקולוגיה
פרוסטטה
פרק הירך בתינוקות
מכבדים
גם הפניות
של קופות החולים
אסותא
בית החולים הפרטי הגדול בישראל.
ז'בוטינסקי 62 ת"א, טל. 03-240185

הרצאה פומבית מאת ישעיהו בן־אהרן
חיפה – בית הרופא
יום א' 31.1.88
מאברהם עד משה ואליהו –
תרומתו של המונותאיזם העברי להתפתחות התודעה האנושית
ההרצאה מתחילה ב־20.30 • כרטיסים במקום • נא לדייק

אושיות חברה לביטוח בע"מ
הודעה על הפסקת קיום התחייבויות
ביום 25.1.88 מונתי על ידי המפקח על הביטוח כמנהל מורשה של אושיות חברה לביטוח בע"מ.
על פי סמכותי, לפי סעיף 74(א), לחוק הפיקוח על הביטוח התשמ"א – 1981, ובאישור המפקח על הביטוח, הוריתי כי במשך תקופה של 10 ימים, החל מיום 25 בינואר 1988, לא תקיים אושיות חברה לביטוח בע"מ את ההתחייבויות שמועד קיומן חל בתקופה זו או קודם לכן.
שמעון אבנר רו"ח מנהל מורשה
אושיות חברה לביטוח בע"מ

קבלת מודעות
מ־08.00 עד 21.00
אשראי מיוחד!!!
החיוב ב־2 למרץ 1988
טלפון: 03-734555, 03-738707

אבדה
תעודת פקיד דיוני
ע"ש ...
מס' התעודה 1101
כל המוצא תעודה זו עליו למסור למשטרת ישראל או לטל' 03-7512288 לחיים.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגנת רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 20.00–8.00, ביום ו' — 15.00–8.00. טלפונים: 03-433300
"שירן" • שירות רפואי בית (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום 669551, 660585, מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 (להשאיר הודעה לרופא תוך מבן כ־ד). תל־אביב, מוקד יום 218896, 218820, מוקד לילה 631011 מנוי 3752 (להשאיר הודעה לרופא תוך מבן כ־ד).
"שקמי" — שירות רפואי לקט (ת"א) שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19; טל' 03-7549111 "שקט" קוד מנוי 222
שלי"ה — שירות רפואי לקט (חיפה) בימי חול בשעות 24–19 ימי שישי 24־14, בשבת 08–24 טל' 04-380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב: דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03-285822. המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03-284649 פתוחה בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00, ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00, שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשב לבית — שרות מנויים להשאה, טיפום ותיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
7549111 איתורית 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418881
מרכז רפואי באר־יעקב 08-223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ "מעגלים": א' רה 13.00–11.00, ב' רד 18.00–16.00, טל: 220051, רח' נאמן 15 תל־אביב
יד ביד • אוזן קשבת לילד ולהורים: תל אביב • לילד 03-226027 24 ש' ביממה, לנוער, בימים ב', ה' מ־20.00–17.00, 222752; ירושלים • 245358; חיפה: הנוהיה — 229488 מ־20.00–11.00; הגליל המערבי • 04-922222
קו אליו • האגודה להגנת הילד — עזרה בנפגעי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 20.00–16.00
איגוד לשירות אחים — חברה פרטית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה 03-5461727/8
ויצו — 24 שעות קו חירום לנשים מוכות טל: 03-5461133, 08-550506
המוקד למלחמה בסמים — הסברה

המידע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון 290101, 203121, קו פתוח בכל יום ב' 19.30–21.00 ת.ד. 33602 ת"א
תורנות מרקחות בהלמן — החשמ ת"א 611011, 246363, 239952
חשון ירושלים 226335
חשון חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב איכילוב — (ילדים, פנימית, כירורגיה)
ירושלים הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.)
הדסה הר"צ — (אורטופדיה, כירורגיה)
ביקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחות

תל־אביב סוכט אבן גבירול 83 246003
בנה ישראל נצח ישראל 11 226545
ירושלים כיה"ח ביקור חולים שטראוס 5 223141
חיפה הנשיא שד' הנשיא 33 333312
חולון ארדון הזמיין 52 889153
קופ"ח מכבי שנקר 35 895571
בת ים בני בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן היגיה ארלוזורוב 81 721489
פתח תקוה גמ"א 6 910541
נתניה מקסים סלומון 2 617836
הקריות היסוד קרן היסוד 75 קריאליק 704185
חדרה קופ"ח לאומית רוטשילד 60 322204

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות — אבנעי בניעה. ימים ב' ג' ד' — 19.00–16.00. רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' רד' 19.00–16.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02-304384 03-432777 04-549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
הברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

14.00 עד כאן
14.05 עם אדם
15.00 טוב טוב הגמד
15.25 מארק סוין
15.40 שעת כושר
15.55 גבעת פלפלת
16.05 שביל באמצע שביל. בבר. דרום הגולן (כ)
16.20 פיצוחים
17.00 ערב חדש

לימודית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 ארץ מולדת (כ)
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע יסודי
09.20 אנגלית ד'
10.00 שעת כושר
10.10 מדעי הטבע ה'–ו'. 10 פעימות בדיקה (כ)
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ו'
11.15 אנגלית י"א–י"ב
11.30 קשת וענן
12.00 אנגלית ח'
12.25 אנגלית ו'
13.00 מדעי הטבע על־יסודי
13.30 גאוגרפיה של א"י

כללית

17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) על ספרות ותרבות
19.00 (ע) בקו הבריאות
19.30 (ע) חדשות
20.00 מחתרות מבט
20.02 רוח הארץ
21.00 מבט חדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 מוקד
22.05 סרט: "זכרי ניסיון אך" לא הברחי"
23.40 פסוקו של יום וחדשות

ערוץ 2

08.30 משפט דמיאניוק
18.30 בא אחרי
19.00 אבה קארגינה
20.00 תקציר משפט דמיאניוק
20.30 תולדות צילום הקולנוע (תיעודי)
20.30 לילה והרשעמי
1.00 פופ 2
21.40 להקת דוד המשך

ירדן ערוץ 6

17.30 תבנית בידור
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן ביום
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 צ'ארלס אוזראי (קומי)
21.00 בקו הבריאות (תיעודי)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מעודון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי הזהובות (מצויר)
15.30 סופרבוק (מצויר)
16.00 שובבי השלפים
16.30 סרט: "תחתית הבקבוק" עם ואן ג'ונסון
18.00 תרדי מכבי (קומי)
18.30 משפחת קמבל (סדרה)
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 רצח כמשיכת קולמוס
21.00 מלך הכיתה (סדרה)
21.30 בידראורט (קומי)
22.00 המשווה (בלש)
23.00 מעודון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)
21.35 אלפרד היצ'קוק מגיש
22.00 חדשות באנגלית
22.20 "זרדים הינם"

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה בינונה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פיתת השיר
12.00 אבנים באולפן
13.05 בהאזנה בינונה
15.00 מוסיקה ויזה
16.00 מוקלטת, התזמורת הסימפונית י־ם
18.00 שעה עם רנדוואק
19.00 מוסיקה אהובה עליכם
20.05 אינטרלוד
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו
22.30 מג'אז והלאה
23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

22.05 חבר מאותו כוכב

רשת ב'

18.06 יש שאלות
18.45 היום במפורט
19.00 היום הזה
19.35 מוסף לעניני צבא וביטחון
20.05 צימוקים ושקדים
22.05 מחפשים את המטמון
00.05 יומן חדשות
00.15 ג'אז ועוד

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה
20.05 בסוד באנגליה. שירי המיטה לשעשע
21.05 צליל מכוון
23.05 הלילה זה שירים

גלי צה"ל

18.05 יער משודר
18.45 מעבר לגבול
19.05 שירים מכאן
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אנטרקטיסה משודרת
22.05 על הדבש
23.05 עשרים וארבע
23.55 שיחת חצות
00.05 צימודי לילה
02.05 לא רוצים לישון
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 ירידיקל. עברית קלה
08.05 השעה הזו
08.27 משפט דמיאניוק. שידור חי
13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר. מגזין לילדים
15.30 האנציקלופדיה המעונה
15.57 משפט דמיאניוק. שידור חי
19.05 סיכום המשפט היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים צעיף
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הרשת
12.10 אלף־אלף בב'
13.05 בחצי היום. חדשות ומגזינים
14.06 להראות או לא להראות. תרבות
14.30 כלכבוש, הדי המשק
15.05 שירים ושיעורים
15.55 קוראי ספר. קוראים ממליצים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על מספרים ואנשים
17.05 רצעייקום

רשת ג'

06.04 בחזרה לאשר. להוסיף
07.07 שירי בבוקר־בבוקר
09.05 זה כה ... עם אבי אתגר
10.05 דברים טובים. עם שמואל אימבר
11.05 שבעים כי יורים שירי שנות השבעים
12.05 אהבה יומיומית. עם יוסי סיאס
13.05 רק בימי חול. עם מנחם פרי
14.00 לי ולך שיר הברכה
15.05 חרם ופיזם ומיזום
16.05 הנגה יומית. עם יקיר אביב

גלי צה"ל

06.05 אנטיבודיקה משודרת
06.30 מוקים עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילהבוקר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 גבוה לעכשיו
13.05 דרך יומי
13.55 40 לאחה. סיפור היום מנחם
14.05 פגישה יומית. עם יצחק ברנע
15.05 שירים להם. עם ארז טל
16.05 ארבע אחר הצהרים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 צג 8
21.57 החדשות לחיילים
22.05 הפסקה עשר
23.05 קול הגאון

קולנוע

תל־אביב

אורלי — המאבק לחיים 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — שותיות בגדול 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — מתח גבוה 23.15
בן יהודה — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — מסוף עליך 4.30, 7.15, 9.30
גת — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
דיזנגוף 1 — ז'אן דה פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — תקוה ותהילה 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — תל אביב ברלין 11.00, 13.30, 4.30, 7.30, 9.45
דקל — בארץ, אהבה מסוכנת 7.15, 9.30
דרייב אין — ועקת הנשרים 7.15, 9.30; סקס 12.00 חצות
הוד — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
חן 1 — מעקב צמוד 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
חן 2 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — הנסיכה מבברלי הילס 5.00, 7.25, 9.50
חן 4 — המכשפות מאיסטוויק 11–2–5, 7.25, 9.50
חן 5 — מלון הדר הנוטות 11–2–5, 7.30, 9.55
לימור — ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30; שבהון ושיים 12.00 חצות
לב 1 — נערות שבורות 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
לב 2 — מלאכים בשמי ברלין 2.00–5, 7.30, 9.50
לב 3 — המשפחה 2.00, 9.45; מגדל הדבורים 4.30, 7.20
לב 4 — טמפופו 2, 5, 7.30, 9.50
מוזיאון — ילדה גדולה + עדינים 4.30, 7.30, 9.30
מקסים — הכלתי משוחררים 4.30, 7.15, 9.15
המוזיאון הישראלי — גלשש אתמול והיום 10.00
סינמה 2 — שיגעון בחלל 5, 7.15, 9.30
סיון — הבגת רחוב 5.00, 7.30, 9.40
סינמטק ישראלי — הרפתקה היא הרפתקה 7.00, צבא הצללים 9.30
פאר — יופי של הוסא 4.30, 7.15, 9.30
פריז — גדול מהחיים 12–2–4, 7.15, 9.30, יופי דז 11.30
צפון המחודש — מאגון 4.30–7, 9.30
שחף — עכבר הבארים 4.30, 7.15, 9.30
תמוז — סרט מתוק 7.30, 9.40
תכלת — גן השיש 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — השוטר מלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30
מוסם (רמת־אביב) — תרגיל לשוטרים מתחילים מס' 4, 7.30, 9.30

צפת

בית אלון — ז'אן דה פלורט 7.30

טבריה

שטרית — יום במלכודת 9.15

ירושלים

אריסון — השוטר מלוס אנג'לס 4.30, 7, 9
אורגיל — הקיסר האחרון 5.30, 8.30
אורנע — יום במלכודת 4.30, 6.45–9
בית אגרון — דמבו הפיל המעופף 4.30; מל ברוקס מתח גבוה 6.00, בערת הבלש 7.45, עמנואל 9.45
כליר — עכבר הבארים 4.30, 7, 9.30
מיטשל — שיגעון בחלל 7.00, 9.15
רון — תל אביב ברלין 4.30–7–9
תיאטרון ירושלים — ז'אן דה פלורט 7.00, 9.30
עדן — אבא גנוב 4.30–7–9
סמדר — מלאכים בשמי ברלין 7.00, 9.15
סינמטק 1 — 19.00, 21.30
סינמטק 2 — 19.30, 21.30

נתניה

סטוריו — יום במלכודת 5, 7.15, 9.30
שירן — ללא מוצא 5, 7, 9.15

חולון

מגדל — השוטר מלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ריקוד מושחת 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — מעקב צמוד 7.15, 9.30
ארמון — אבא גנוב 5.00, 7.30, 9.30

ראשל"צ

נ.ג. רון 1 — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
נ.ג. רון 2 — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — אבא גנוב 5.00, 7.15
הדר — ז'אן דה פלורט 7.00, 9.30
חן — יום במלכודת 7.00, 9.30

עכו

ארמון — אבא גנוב 7.00, 9.00

רמלה

היכל התרבות — הניצולים 4.30, כמאל ג'אקם 7.30, 9.30

רמת־השרון

כוכב — סוד ההצלחה 7.00, מותו של סוכן 9.30

באר שבע

היכל התרבות — מי הגעה 7.15, 9.30

קריית־אונו

ק. אונו (בית קהילתי) — השוטר מבברלי הילס 2, 4.30, 6.30, יום הוורד 9.00

פתח־תקוה

היכל 1 — אבא גנוב 7.15, 9.30
היכל 2 — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — ריקוד מושחת 5.00, 7.15, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — ריקוד מושחת 4.30–7, 9.15
אורלי — בקר טוב בבילנה 6.30, 9.00
בית העם — אהבה בחלון הראווה 9.15
חן — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
סינמטק — מהודשלים 7.00, הקץ לנעסק 9.30
עצמון 1 — שיגעון בחלל 4.30, 7, 9.15
עצמון 2 — ללא מוצא 4.30–6.45, 9.15
עצמון 3 — הכלתי משוחררים 4.30, 6.45, 9.10
פאר — מעקב צמוד 4.15, 6.45, 9.15
קרן אור המוזהרים — יופיה של הוסא 4.30, 7.00, 9.15
כרמן — אני גבעה אני גבעת 7.00, 9.15
רון — אבא גנוב 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 1 — הקיסר האחרון 8.30
רב גת 2 — הנסיכה מבברלי הילס 4.30, 7.00, 9.15
אורות — תל אביב ברלין 7.00, 9.15
ספיר — ליבו של אנג'ל 7.00, 9.15
מבוון — מעקב צמוד 7.00, 9.15
שביט — מאגון 7.00, 9.15
היכל — הניצוץ 9.15

הרצליה

דוד — ללא מוצא 7.15, 9.30
דן אכדיה — ג'אקס 7.00, 9.30
מלון דניאל — יום ללא כוכב 8.00
היכל — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — ריקה מו והטוב גם הוא 7.15, 9.15

רמת גן

אואזיס — מעקב צמוד 4.30, 7.15, 9.45
אורדע — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
הדר — עכבר הבארים 4.30, 7.15, 9.30
לילי — יופיה של הוסא 7.15, 9.30
רב גן 1 — ריקוד מושחת 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.55
רב גן 3 — הנסיכה מבברלי הילס 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 4 — ללא מוצא 5.00, 7.25, 9.55
שביט — הבוכל האהבה והבגידה 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — אבא גנוב 7.00, 9.15
סמל — תקווה ותהילה 7.00, 9.15

עפולה

היכל התרבות — אבא גנוב 7.00, 9.15
מתנתרון — הנשמה 9.00

בת־ים

אורדים — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — מלון הדר הנוטות 4.30, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — היחידה למקצים המורים 7.00, 9.15
ויקי — אבא גנוב 7.00, 9.15

בית שאן

כרמים — המכשפות מאיסטוויק 9.15